

การสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมของระบบที่วิดิจิตอลไทย
กับความมั่นคงด้านข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ
(ICT) ประเทศไทย

โดย

นางเบญจวรรณ รั้งนิธนานนท์
ประธานกรรมการ บริษัท ไบรท์ ทีวี จำกัด
บริษัท ไบรท์ ทีวี จำกัด

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 57
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2557 - 2558

บทคัดย่อ

เรื่อง การสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมของระบบทีวีดิจิตอลไทยกับความมั่นคงด้าน
ข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ประเทศไทย

ลักษณะวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผู้วิจัย นางเบญจวรรณ รังษิณานนท์ **หลักสูตร** วปอ. **รุ่นที่** 57

ระบบการรับสัญญาณโทรทัศน์ของไทยปัจจุบัน คือ ทีวีสถานีวิทยุ เป็นการทำเอาสัญญาณภาพรวมกับสัญญาณวิทยุ โดยใช้สถานีโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ทีวีสถานีวิทยุใช้ช่องคลื่นสัญญาณกว้างมาก จำนวนช่องทีวีสถานีวิทยุ คลื่นสัญญาณ โคนรบกวนภาพไม่ชัดในบางพื้นที่อยู่ใกล้อุปกรณ์ไฟฟ้าจะส่งผลให้ภาพไม่คมชัด ไม่สามารถบีบอัดสัญญาณได้ ช่องสัญญาณน้อยไม่พอกับการใช้งานที่เติบโต ทีวีดิจิตอลถูกพัฒนาเพื่อใช้แทนทีวีสถานีวิทยุ รูปแบบการทำงานเหมือนกันแต่คุณภาพดีกว่าจำนวนช่องมากกว่า เพิ่มช่องทางให้ประชาชนรับข้อมูลมากขึ้น ใช้คลื่นความถี่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ใช้สัญญาณดิจิทัลที่ถูกบีบอัดและเข้ารหัสที่มีค่าเป็น 0 กับ 1 ในหนึ่งช่วงคลื่นความถี่นำมาส่งได้หลายรายการโทรทัศน์ สัญญาณภาพและเสียงมีความละเอียดคมชัด ปัญหาและอุปสรรค การเปลี่ยนผ่านระบบโทรทัศน์จากอนาล็อกสู่ดิจิทัล ขาดการสร้างความเข้าใจและการประชาสัมพันธ์กับประชาชน ขาดการนำเสนอข้อดีของทีวีดิจิตอล ข้อแตกต่างคุณภาพการรับชมระหว่างดาวเทียมกับดิจิทัล ด้านจริยธรรมของสื่อในระบบทีวีดิจิตอล ด้านการกำกับดูแลจริยธรรมของผู้ประกอบการ เช่น โฆษณาเกินจริง จริยธรรมในการนำเสนอเนื้อหา ภาพข่าวลือแหลม การลวงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและสิทธิมนุษยชน สร้างความเกลียดชัง ก่อให้เกิดความแตกแยกทางสังคม วิธีดำเนินการวิจัย การศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ กระบวนการเปลี่ยนผ่าน รูปแบบการดำเนินงานของระบบทีวีดิจิตอลของไทย และต่างประเทศ ผลของการวิจัย พบว่า ประชาชนยังสับสน ไม่เข้าใจระบบทีวีดิจิตอล ขั้นตอน กระบวนการ ข้อดีข้อเสียที่จะได้รับการเปลี่ยนผ่านระบบทีวีดิจิตอล ข้อเสนอแนะ การพัฒนาระบบทีวีดิจิตอลของไทย ดำเนินถึงประโยชน์สูงสุดเพื่อให้ทรัพยากรสื่อสารของประเทศไทย ได้รับการจัดสรรอย่างโปร่งใส การแข่งขันโดยเสรีเป็นธรรม กระจายการใช้ประโยชน์ในกิจการด้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึง มีความหลากหลายและพัฒนาบริการสังคม พัฒนาองค์กรวิชาชีพในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของไทย บทบาทขององค์กรวิชาชีพ ให้ความสำคัญมาตรฐานจริยธรรม และการกำกับดูแล การรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน มาตรการการลงโทษที่ชัดเจน เน้นประโยชน์ของสังคมเป็นหลัก ส่งเสริมจิตสำนึกในการทำหน้าที่ของสื่อให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคทีวีดิจิตอลไทย

คำนำ

กิจการโทรทัศน์ เป็นกิจการที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมไทยโดยรวมมาก มีอิทธิพลต่อประชาชนทั้งด้านความคิดความเชื่อ พฤติกรรม และการใช้ชีวิต ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารก่อให้เกิดการพัฒนาด้านความเป็นอยู่ ความคิดความเข้าใจต่อสังคมภายนอก เมื่อเทคโนโลยีทันสมัยขึ้นจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนที่วีระบบอะนาล็อกเป็นระบบดิจิทัลเพื่อให้ประชาชนได้ใช้บริการที่หลากหลายผ่าน โทรคมนาคมที่ทันสมัย เท่าเทียมทั่วถึง เหมาะสมบนพื้นฐานการแข่งขันที่เป็นธรรม ภายใต้การใช้ทรัพยากรและการบริหารคลื่นความถี่อย่างคุ้มค่า สนับสนุนการพัฒนาประเทศสู่สังคมภูมิปัญญา ลดความเหลื่อมล้ำระหว่างเขตเมืองและเขตชนบท เพิ่มช่องทางให้ประชาชนรับข้อมูลข่าวสารมากขึ้น ปรับปรุงมาตรการในการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ เน้นคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมบุคลากรสื่อ กกลไกกำกับดูแล การนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและความปลอดภัยของประชาชน

การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของทีวีดิจิทัล ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมที่มีต่อระบบทีวีดิจิทัล ผลการดำเนินการ แนวทางการพัฒนา การเพิ่มประสิทธิภาพของระบบทีวีดิจิทัลของไทย อย่างไรก็ตามด้วยข้อจำกัดของโครงสร้างของหน่วยงาน และโครงข่ายของระบบทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนที่เกี่ยวข้องกับทีวีดิจิทัลของไทย มีกระบวนการเชื่อมโยงที่สลับซับซ้อน เอกสารและงานวิจัยมีน้อยมากและมีข้อขัดแย้งกัน ส่งผลต่อการสืบค้นและความสมบูรณ์ของเนื้อหาข้อมูลในการจัดทำวิจัย ซึ่งผู้ที่สนใจสามารถนำไปศึกษาและวิจัยต่อยอดจากงานวิจัยครั้งนี้ได้ ผู้วิจัย หวังว่า ผลของการศึกษาและวิจัย พร้อมทั้งข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางการการเปลี่ยนผ่านฯ นี้ คงจะมีส่วนที่เป็นประโยชน์ทำให้ผู้อ่านได้รับทราบถึงกระบวนการเปลี่ยนผ่านระบบทีวีอะนาล็อกสู่ระบบทีวีดิจิทัล และได้รับประโยชน์บ้างตามสมควร

(นางเบญจวรรณ รังษิธนานนท์)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 57

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ข้อจำกัดของการวิจัย	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	9
คำจำกัดความ	9
บทที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของการสร้างเสริม	
จริยธรรมและคุณธรรมของทีวีดิจิตอลไทย	12
แนวคิดแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน	
ของระบบทีวีดิจิตอลไทย	12
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของการสร้างเสริม	
จริยธรรมและคุณธรรมของทีวีดิจิตอลไทย	29
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความมั่นคงด้านข้อมูลข่าวสารของรัฐ	32
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของระบบ	
ทีวีดิจิตอลไทย	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แนวคิดผู้ทรงคุณวุฒิกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของสร้างเสริม จริยธรรมและ คุณธรรมของทีวี้ดิจิตอลไทย	38
สรุป	46
บทที่ 3 รูปแบบการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคการพัฒนา ระบบทีวี้ดิจิตอลไทย	50
รูปแบบการดำเนินงานของโทรทัศน์ระบบดิจิตอลหรือทีวี้ดิจิตอลของไทย	50
รูปแบบการกำกับดูแลสำหรับประเทศไทย	71
เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบทีวี้ดิจิตอลของต่างประเทศ	71
ประเทศอังกฤษ	72
ประเทศออสเตรเลีย	77
ประเทศสหรัฐอเมริกา	80
ประเทศญี่ปุ่น	82
ประเทศอิน โดนีเซีย	86
ประเทศฟิลิปปินส์	89
ประเทศสิงคโปร์	90
ประเทศในภูมิภาคอาเซียน	92
ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาระบบทีวี้ดิจิตอลของไทย	95
ปัญหาต่อสถานการณ์การขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของประเทศไทย	96
อุปสรรคการเปลี่ยนสู่ระบบทีวี้ดิจิตอลของไทย	98
ข้อเสียหรือปัญหาที่ตามมาของดิจิตอลทีวี	100
สรุป	102
บทที่ 4 แนวทางในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบ ทีวี้ดิจิตอลของไทย	105
แนวทางพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบทีวี้ดิจิตอลของไทย	105
แนวทางในการพัฒนาการดำเนินการ โทรทัศน์ระบบดิจิตอลของไทย	109

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แนวทางในการการเพิ่มประสิทธิภาพของโทรทัศน์ระบบดิจิทัลไทย	112
แนวทางและกลไกในการกำกับดูแลที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย	113
กลไกการกำกับตนเองในบริบทของสังคมไทย	115
แนวทางการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมที่มีผลต่อการดำเนินการของระบบทีวีดิจิทัลไทย	117
สรุป	122
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	125
สรุป	125
ข้อเสนอแนะ	134
บรรณานุกรม	147
ภาคผนวก	148
ผนวก ก แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ พ.ศ. 2555	149
ผนวก ข แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555 – 2559)	155
ผนวก ค พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	164
ผนวก ง นโยบายของคณะรัฐมนตรี	178
ประวัติย่อผู้วิจัย	186

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
2-1	ขยายโครงข่ายให้สามารถครอบคลุมครัวเรือนทั่วประเทศ	27
3-1	รายชื่อบริษัทที่ยื่นขอประมูล ช่องประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดสูง	63
3-2	รายชื่อบริษัทที่ยื่นขอประมูล ช่องประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดปกติ	64
3-3	รายชื่อบริษัทที่ยื่นขอประมูล ช่องประเภทรายการข่าวสารและสารประโยชน์	65
3-4	รายชื่อบริษัทที่ยื่นขอประมูล ช่องประเภทรายการเด็กเยาวชน และครอบครัว	65
3-5	รายชื่อผู้ให้บริการโครงข่าย และรายชื่อผู้รับบริการโครงข่าย	66
3-6	รายชื่อช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล และหมายเลขตามลำดับที่ใช้ออกอากาศ	68
3-7	เปรียบเทียบรูปแบบระบบโทรทัศน์ดิจิทัลของประเทศต่าง ๆ	72
3-8	ตัวอย่าง Average daily reach ของช่องทีวีต่าง ๆ เรียงตามลำดับ	74
3-9	การเปรียบเทียบระหว่างระบบการส่งสัญญาณอนาล็อกกับการส่งสัญญาณดิจิทัล	104

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่

2-1 การรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล กับระบบอนาล็อก	23
2-2 ลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์	24
2-3 กระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัล	25
2-4 ประกาศกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์	27
2-5 การกำหนดจำนวน ประเภทช่องรายการ และสัญลักษณ์ ของโทรทัศน์ ระบบดิจิทัล	29
2-6 รูปแบบและแนวทางการกำกับดูแลสื่อในปัจจุบัน	30
2-7 โครงการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์ดิจิทัล กระทรวงกลาโหมเพื่อความมั่นคงของรัฐ	35
3-1 การมอดูเลตชั้น แบบ OFDM (orthogonal frequency division multiplex)	52
3-2 เปรียบเทียบการแสดงผลสำหรับจอภาพ ตามมาตรฐาน	56
3-3 อัตราส่วนของการแสดงภาพ	58
3-4 อัตราส่วนการแสดงผลของจอภาพมาตรฐานต่าง ๆ	58
3-5 อัตราส่วนของจอภาพ คือ ขนาดความกว้าง x ความสูง	59
3-6 โทรทัศน์ดาวเทียม หรือ ทีวีดาวเทียม (Satellite Television)	60
3-7 โทรทัศน์ผ่านสายเคเบิล หรือ เคเบิลทีวี (Cable television)	60
3-8 โทรทัศน์ระบบดิจิทัล (Digital television)	61
3-9 รูปแบบการส่งสัญญาณโทรทัศน์ของประเทศไทย	61
3-10 ส่วนแบ่งการตลาดของการรับชมทีวีในประเทศไทย พ.ศ.2555	61
3-11 จำนวนช่องในระบบทีวีดิจิทัลของประเทศไทย	73
3-12 จำนวนช่องในระบบทีวีดิจิทัลของประเทศไทย	78
3-13 ผู้ผลิตทีวี เปิดตัวทีวีที่รองรับทีวีดิจิทัลทีวี	87
3-14 มาตรฐานระบบโทรทัศน์ดิจิทัลสำหรับภูมิภาคอาเซียน	92

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

กิจการโทรทัศน์ถือได้ว่าเป็นกิจการที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อประชาชนในหลายด้าน อาทิ ความคิดความเชื่อ พฤติกรรม และการใช้ชีวิต การเปลี่ยนโทรทัศน์สู่ระบบดิจิทัล จึงส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารหลากหลายรูปแบบมากขึ้น การรับรู้รับทราบข้อมูลที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านความเป็นอยู่ ความคิดความเข้าใจต่อสังคมภายนอก มีโอกาสที่จะเลือกในสิ่งที่ตรงกับความต้องการของตนเองมากขึ้น

โทรทัศน์ระบบดิจิทัลหรือทีวีดิจิทัล (Digital television) คือ ระบบการส่งผ่านสัญญาณภาพ วิดีโอและเสียง โดยระบบดิจิทัลที่มีจุดเด่นกว่าระบบอนาล็อกทั้งในด้านความคมชัดของภาพและเสียง และการส่งข้อมูลแบบดิจิทัล สามารถส่งข้อมูลได้มากกว่าแบบเดิม (Multicasting) หลาย ๆ ประเทศ ได้ทำการพัฒนาระบบการรับส่งสัญญาณดิจิทัลไปอีกระดับ เช่น โทรทัศน์จอกว้าง (WIDE SCREEN) โทรทัศน์ความคมชัดสูง (HDTV) ในขณะที่ระบบอนาล็อกไม่สามารถพัฒนาได้ มีระบบการบีบอัดสัญญาณ (Digital Compression) ทำให้สามารถส่งรายการต่อช่องได้มากขึ้นจากเดิม 1 ช่อง ส่งได้ 1 รายการ แต่ระบบดิจิทัล 1 ช่อง จะสามารถส่งได้ถึง 4 – 6 รายการทางภาคพื้นดิน และ 8 – 10 รายการทางดาวเทียม พร้อมให้บริการเสริมอื่น ๆ ได้ สามารถรับชมขณะอยู่ในพาหนะเคลื่อนที่ได้ เช่น รับโทรทัศน์บนรถยนต์ได้ สามารถให้บริการฟรี (Free to Air) สามารถ ส่งได้หลายรายการค่าใช้จ่ายต่อรายการลดลง ทีวีดิจิทัลถูกพัฒนาขึ้นมา เพื่อใช้แทนทีวีอนาล็อก เนื่องจาก รูปแบบการทำงานเหมือนกันแต่คุณภาพดีกว่า มีจำนวนช่องมากกว่า อีกทั้งยัง ทำให้เพิ่มช่องทางให้มีโอกาสประชาชนได้รับข้อมูลจากรายการอื่น ๆ ได้มากขึ้น

ปัจจุบันระบบการรับสัญญาณโทรทัศน์ในประเทศไทยส่วนใหญ่ ยังใช้ทีวีแบบอนาล็อก (Analog) เป็นการนำเอาสัญญาณภาพมาผสมกับสัญญาณวิทยุ โดยใช้สถานีโทรทัศน์ภาคพื้นดินเป็นตัวส่งสัญญาณผ่านอากาศ จากเสาต้นสัญญาณโทรทัศน์โดยทีวีบ้าน ประชาชนจะใช้เสาอากาศรับสัญญาณที่เรียกกันว่า “เสาก้างปลา” หรือ “เสาหนวดกุ้ง” เป็น ระบบฟรีทีวี มี 6 ช่องด้วยกัน คือ ช่อง 3 ช่อง 5 ช่อง 7 ช่อง 9 ช่อง NBT และ ช่อง Thai PBS ระบบฟรีทีวีแบบรับสัญญาณนั้น ช่อง 7 ช่อง 9

ช่อง NBT และ ช่อง Thai PBS ระบบฟรีทีวีแบบรับสัญญาณนั้นไม่สามารถผ่านภูเขาไปได้ เพราะไม่ได้รับสัญญาณจากดาวเทียม ทีวีแบบอนาล็อกมีข้อเสียคือ ใช้ช่องคลื่นสัญญาณกว้างมากทำให้จำนวนช่องทีวีมีจำกัด คลื่นสัญญาณอาจโดนรบกวน ทำให้ภาพไม่ชัดในบางพื้นที่ หากอยู่ใกล้อุปกรณ์ไฟฟ้าหรือแม่เหล็กจะส่งผลให้ภาพไม่คมชัด โดยเฉพาะช่องดำ หากมีสัญญาณอื่นที่ส่งมาจากสถานีวิทยุหรือโทรทัศน์มารบกวน จะทำให้การรับสัญญาณไม่คมชัด หากโทรทัศน์ที่รับสัญญาณอยู่ในพื้นที่ที่มีสิ่งปลูกสร้างอย่างตึกหรือภูเขาบังการรับสัญญาณโทรทัศน์ ทำให้เครื่องรับไม่สามารถรับสัญญาณได้ดี ไม่สามารถบีบอัดสัญญาณได้ทำให้ต้องใช้ความถี่มากในการส่ง ทำให้มีสถานีน้อยการส่งสัญญาณอื่น ๆ ไปรวมกัน สัญญาณแบบอนาล็อกทำได้โดยยาก เพราะจะมีผลต่อการรบกวนคลื่นสัญญาณ ช่องสัญญาณน้อยไม่พอการใช้งานที่มีการเติบโตขึ้น ทีวีดิจิตอล (Digital TV) ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้แทนทีวีอนาล็อก เนื่องจากรูปแบบการทำงานเหมือนกัน แต่คุณภาพดีกว่า มีจำนวนช่องมากกว่า อีกทั้งยังทำให้เพิ่มช่องทางให้ประชาชนได้รับข้อมูลจากช่องทางและรายการอื่นได้มากขึ้น ทีวีดิจิตอล คือ ทีวีที่รองรับการออกอากาศในรูปแบบดิจิตอล ให้สัญญาณภาพและเสียง ที่มีคุณภาพดีกว่าแบบอนาล็อกและใช้คลื่นความถี่ที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น จะใช้สัญญาณดิจิตอลที่ถูกบีบอัด และเข้ารหัสที่มีค่าเป็น 0 กับ 1 เท่านั้น ซึ่งในหนึ่งช่วงคลื่นความถี่จะสามารถนำมาส่งได้หลายรายการ โทรทัศน์ พร้อมสัญญาณภาพและเสียงที่มีความละเอียดคมชัดมากยิ่งขึ้น ปัจจุบันในต่างประเทศทั้ง ยุโรป แอฟริกา และเอเชีย ได้เริ่มเปลี่ยนมาใช้สัญญาณโทรทัศน์แบบทีวีดิจิตอลมากกว่า 38 ประเทศแล้ว แต่ก็มีปัญหาจากหลายส่วนด้วยกัน เช่น กรณีต่างจังหวัดใช้ทีวีแบบเก่า จะสามารถรับชมสัญญาณดิจิตอลทีวีได้หรือไม่

ทางออกของปัญหา คือ รัฐจะแพร่ภาพทั้งสองระบบควบคู่กันไประยะหนึ่งต้องประกาศล่วงหน้าว่า จะมีการเปลี่ยนคุณภาพสัญญาณให้ประชาชนเตรียมความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง รัฐสนับสนุนงบประมาณให้ประชาชน ซึ่งกล่องแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิตอล หรือใช้กล่องรับสัญญาณ Digital TV (Set Top Box) ที่ในราคาถูกกว่าตลาด เพื่อกระตุ้นและเร่งให้ประชาชนพร้อมใช้ระบบดิจิตอลมากขึ้น ระบบอนาล็อกมีช่องได้จำกัด แต่พอเปลี่ยนมาเป็นระบบดิจิตอลเทคโนโลยีดีขึ้น ทำให้มีช่องเพิ่มขึ้น ซึ่งในส่วนของไทย กสทช. ได้กำหนดให้มี 48 ช่อง แบ่งเป็นช่องสาธารณะ 12 ช่อง ช่องธุรกิจ 24 ช่อง และช่องชุมชน 12 ช่อง (เป็นช่อง HD 10 ช่อง สาธารณะ HD 3 ช่อง) และช่องธุรกิจ HD 7 ช่อง โดยช่องชุมชน 12 ช่องนั้น ก็จะแตกต่างกันไปตามแต่ละพื้นที่ อีกประเด็นคือ 48 ช่องนั้นถือว่ามากเกินไปหรือเปล่า ถ้าเทียบกับทางยุโรปถือว่าไม่มาก เพราะก็มีหลายสิบช่องไปจนถึงร้อยช่อง แต่ถ้าเทียบกับเอเชียด้วยกันเช่น เกาหลีใต้ หรือ ญี่ปุ่น มีช่องดิจิตอล 10 กว่าช่อง แนวคิดทีวีดิจิตอลไทยเพื่อก่อให้เกิดความหลากหลาย แต่ถ้ามากเกินไป อาจกลายเป็นข้อจำกัดแทน เพราะบางครั้งผู้ชมอาจเบื่อกันที่จะดูให้ครบทุกช่องเช่นกัน สุดท้ายจาก 48 ช่อง ฐานคนดูก็จะอยู่แค่ 5 - 10 ช่องเท่านั้น ซึ่งอาจไม่ใช่ว่าเป็นปัญหาเพราะเคเบิล/ดาวเทียม ก็มีจำนวนช่องเป็นร้อยช่องเช่นกัน แต่ต้องคำนึงถึง ต้นทุนการทำทีวีภาคพื้นดินกับทีวีดาวเทียมแตกต่างกันมาก ต้นทุนสูงแต่รายได้ไม่สมดุล ช่อง

รายละเอียด ๆ ก็ไม่ประสบความสำเร็จได้เช่นกัน

กสทช. เป็นหน่วยงานที่ได้รับการคาดหวังสูง เพราะต้องดูแลเรื่องผลประโยชน์สำคัญของประเทศ ที่วีดิจิตอลตั้งเป้าว่าจะเปลี่ยนผ่านได้สำเร็จภายใน 6 ปี ประเด็นสำคัญคือ อุตสาหกรรมทีวีไทยปัจจุบันมันไม่เหมือนกับต่างประเทศ มีตัวแปรสำคัญ คือ เคเบิลกับดาวเทียม การเปลี่ยนผ่านจึงไม่ง่ายเหมือนประเทศอื่น ประกอบกับเร่งรัดพัฒนาโครงข่าย (MUX) ให้เสถียรและครอบคลุมทั้งประเทศ ก็ยังไม่ทั่วถึง การใช้งานของจริง ที่วีดิจิตอลสามารถใช้เสาอากาศแบบเดิมที่ใช้กับ ช่อง 3, 5, 7, 9, NBT และ Thai PBS ในปัจจุบันได้ สามารถใช้เสาอากาศแบบหอคิงแบบในบ้านได้เช่นเดียวกับเสาอากาศข้างปลานอกบ้าน เพราะการส่งระบบดิจิตอลมีแต่รับได้กับรับไม่ได้ เพราะระบบดิจิตอล (ใช้รหัส 0 กับ 1) จะไม่มีภาพเป็นลาย ๆ เหมือนในทีวีระบบอนาล็อก ที่วีดิจิตอลส่งสัญญาณระบบ UHF แต่ละพื้นที่โดยเฉพาะต่างจังหวัดจะรับสัญญาณได้ไม่เท่ากัน พื้นที่ใดสัญญาณอ่อนต้องมีเสาในการทวนสัญญาณ เพื่อให้แต่ละพื้นที่ไม่มีปัญหาในการรับชมทีวีดิจิตอล แต่ละประเทศใช้ระบบไม่เหมือนกัน หากนำทีวีหรืออุปกรณ์อื่นเข้ามาใช้คนละระบบกับของไทยก็จะใช้ไม่ได้เช่น ของอเมริกาใช้ระบบ ATSC, ญี่ปุ่นใช้ระบบ ISDB-T, จีนใช้ระบบ DTMB กสทช. กำหนดให้ ทีวีดิจิตอลมี 48 ช่อง โดยมีทีวีท้องถิ่นของชุมชน 12 ช่อง ทีวีสาธารณะ 12 ช่อง ทีวีสำหรับภาคธุรกิจ 24 ช่อง (โดยใน 24 ช่อง กำหนดให้ 17 ช่องเป็นมาตรฐานปกติ (SD) และอีก 7 ช่องเป็นมาตรฐานความคมชัดสูง (HD)) ในปีแรกโครงข่ายจะครอบคลุม 50 % ของพื้นที่เท่านั้น ปีที่ 2 จะครอบคลุม 80 % ปีที่ 3 จะครอบคลุม 90 % ก่อตั้งรับสัญญาณ DVB-T2 ที่จะนำอุปมาเป็นส่วนลดได้ ต้องได้การรับรองคุณภาพจาก กสทช. ทีวีดิจิตอลในระยะเริ่มแรก จะมีปัญหาในการส่งสัญญาณ ดังนั้น ช่วงแรกอาจรับสัญญาณยังไม่ได้ครอบคลุมทั่วประเทศ ในระยะแรกรับสัญญาณได้เพียงพื้นที่ที่อยู่ในรัศมี 100 กม. จาก กรุงเทพฯ ทีวีระบบอนาล็อกแบบเก่า จะต้องปิดตัวลงใน 5 ปี เนื่องจาก คาดว่าผู้ให้บริการเก่า จะไม่ต้องการส่งสัญญาณ ทั้งสองระบบ เพื่อ ลดค่าใช้จ่ายลง และ อีกอย่างระบบเก่าผู้ชมก็จะน้อยลงเรื่อย ๆ

เหตุผลที่จะทำให้ การเปลี่ยนผ่านระบบทีวีดิจิตอลของไทย ยังไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย กรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ ความล้มเหลวของทีวีดิจิตอล หมายถึง ความล้มเหลวในเชิงช่องทางการรับชม (Platform) ไม่ใช่ช่องฟรีทีวีดิจิตอล ทีวีดิจิตอลเป็นโทรทัศน์ระบบภาคพื้นดิน โดยรับสัญญาณผ่านเสาอากาศ (หอคิง ก้างปลาและเสา active แบบต่าง ๆ) สำหรับทีวีรุ่นเก่าที่ยังไม่รองรับทีวีดิจิตอลจะต้องใช้อุปกรณ์เพิ่มเติม คือ Set-top Box ในการแปลงสัญญาณเพื่อให้รับชมได้ จากการผลักดันทีวีดิจิตอลในไทยที่ผ่านมา ทำให้ค่อนข้างเชื่อมั่นว่า ช่องทางการรับชม (Platform) ผ่านภาคพื้นดินนี้ อาจจะยังไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ยกตัวอย่าง ช่อง 7 HD เป็นช่องที่มีผู้ชมจำนวนมาก แต่ยังคงเลือกชมผ่านช่องทางอื่น เช่น เคเบิล ดาวเทียม ยังมีจำนวนไม่มากที่ชมโดยใช้เสาอากาศรับสัญญาณ โดยสามารถสรุปปัจจัยที่ส่งผลกระทบได้ ดังนี้

1. Cable/ Satellite TV เทคโนโลยีดิจิทัลเกิดขึ้นมาแล้วประมาณ 20 ปี ไทยก็เริ่มรับรู้คำว่าทีวีดิจิทัลมาหลายปี ด้วยเหตุผลหลายประการ โดยเฉพาะทางกฎหมาย ทำให้การที่ทีวีดิจิทัลจะเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการในไทยได้ ต้องรอถึงปี พ.ศ. 2557 ซ้ำกว่าประเทศอื่น (สหรัฐฯ ปี พ.ศ. 2541 เกาหลีใต้ ปี พ.ศ. 2544 ญี่ปุ่น ปี พ.ศ. 2546 จีน ปี พ.ศ. 2549 และอินโดนีเซีย ปี พ.ศ. 2542) ทุกฝ่ายเห็นตรงกันว่า การที่ทีวีดิจิทัล จะเข้ามาแทนที่ทีวีอะนาล็อกได้ เป็นวัฏจักรของเทคโนโลยี แต่ปัญหาคือกรณีของไทย นั้นความล่าช้าในการเกิดทีวีดิจิทัลทำให้คู่แข่งของทีวีดิจิทัลไม่ใช่ทีวีอะนาล็อกอีกต่อไป แต่กลายเป็นทีวีเคเบิล Cable และ ทีวีดาวเทียม Satellite แทน ประมาณ 5 ปีที่ผ่านมา เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ในอุตสาหกรรมทีวีไทย คือ การพัฒนาของเทคโนโลยีดาวเทียม ซึ่งนำไปสู่การเจริญเติบโตของเคเบิลทีวี โดยเฉพาะเคเบิลทีวีท้องถิ่น และ ทีวีดาวเทียม ทั้งในส่วนของผู้นำให้บริการงานดาวเทียม และกล่องดาวเทียมต่าง ๆ การเติบโตของเทคโนโลยีเหล่านี้ทำให้ทีวีอะนาล็อกตายไปนานแล้วจากผลการสำรวจของ Media Agency Association of Thailand เมื่อเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมาพบว่า ปัจจุบันมีผู้รับชมทีวีผ่านระบบภาคพื้นดินเพียง 32 % ที่เหลือเป็นทีวีดาวเทียม 49 % เคเบิลทีวี 11 % และทรูวิชั่น 8 % ที่ผ่านมา ทีวีอะนาล็อกยังมีอยู่ก็จริงแต่ส่วนใหญ่หันไปรับชมช่องอะนาล็อกผ่านเคเบิลและดาวเทียม เป็นส่วนใหญ่อย่างช่อง 3 ที่เป็นปัญหาอยู่ขณะนี้ ก็ไม่ได้ห้วงอะนาล็อก แต่กำลังห้วงสิทธิในการออกอากาศผ่านเคเบิลและดาวเทียม (ภายใต้เงื่อนไขเดิม)

คำถามของ กสทช. คือ จะเลือกอะไรระหว่างอะนาล็อกที่ดูได้เพียง 6 ช่อง กับ ดิจิตอลที่ดูได้ถึง 48 ช่อง แต่อีกคำถามเช่นกันคือจะเลือกอะไรระหว่าง ดิจิตอลที่ดูได้ 48 ช่อง กับเคเบิลและดาวเทียม ที่ดูได้เป็น 100 ช่อง การเปลี่ยนผ่าน ๆ ของประเทศอื่นที่ทำได้สำเร็จ และราบรื่นกว่าเพราะเปลี่ยนผ่านเร็วในช่วงที่ เคเบิล และ ดาวเทียม ยังไม่เติบโตมากนัก แต่สำหรับไทย นอกจาก เคเบิลและดาวเทียมจะผ่านจุดอิ่มตัวไปแล้ว ทีวีดิจิทัลจะสบายขึ้น แต่ก็ยังมีอุปสรรคเพราะเทคโนโลยีใหม่เริ่มก้าวขึ้นมาเช่นกัน โดยเฉพาะ IPTV (ทีวีผ่านอินเทอร์เน็ต) ที่ในหลายประเทศ ก็เริ่มก้าวเข้ามาเป็นคู่แข่งสำคัญของทีวีภาคพื้นดิน เคเบิลและดาวเทียม IPTV เป็นอีกบริการจาก ซิเอส อินเทอร์เน็ต ที่ให้บริการในลักษณะของบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศเป็นรายแรก และรายเดียว IPTV เป็นอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านช่องสัญญาณของดาวเทียมไทยคม ที่ช่วยให้ผู้ใช้บริการ สามารถเรียกดูข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่ระดับความเร็ว 256 Kbps ผู้ใช้บริการ สามารถเรียกข้อมูลประเภทมัลติมีเดีย หรือข้อมูลขนาดใหญ่จากอินเทอร์เน็ตได้เร็วกว่าการเชื่อมต่อผ่านโมเด็ม 33.6 Kbps ถึง 8 เท่า สามารถใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้ทั่วประเทศ 76 จังหวัด (ในพื้นที่ที่มีสายโทรศัพท์เพื่อติดต่อเข้าสู่ศูนย์) IPTV BOX คือ ไม่ต้องติดตั้งดาวเทียม แก้ปัญหากล่องรับสัญญาณเต็มบ้านได้อย่างดีเยี่ยม IPTV จะทำหน้าที่นำช่องรายการจากแต่ละกล่องมารวมกันแล้ว ส่งต่อให้กับผู้รับบริการโดยผ่านทางอินเทอร์เน็ต เพียงต่อกับกล่องรับสัญญาณ (set top box) กับสายอินเทอร์เน็ต และต่อสายสัญญาณเข้ากับทีวี ก็สามารถรับชมได้ทันที ด้วยการเดินสาย LAN หรือตัวกล่อง IPTV ยังสามารถ

เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านทาง USB WIFI ได้อีกด้วย

2. Must Carry คือ ข้อกำหนดของ กสทช. ที่กำหนดให้รายการใน ฟรีทีวี ต้องสามารถดูได้ทุกช่องทาง หมายความว่า เคเบิล และ ดาวเทียม ต้องนำช่องฟรีทีวีที่ออกอากาศภาคพื้นดิน ไปออกใน เคเบิลและดาวเทียมด้วย แบบห้ามแก้ไขตัดแปลงเพื่อให้ช่องฟรีทีวีสามารถเข้าถึงคนได้จำนวนมากขึ้น และป้องกันไม่ให้เกิดการจอดำ สำหรับรายการลิขสิทธิ์บางรายการ อย่างเช่นที่เคยเกิดขึ้นกับฟุตบอลยูโร 2012 ที่แม้จะออกฟรีทีวี แต่เป็นฟรีทีวีที่ต้องดูผ่านกล่อง GMM Z หรือ เสืออากาศหนวคั้ง ก้างปลา เท่านั้น ปัญหาที่ตามมาคือ กสทช. กำหนดให้ ฟรีทีวีคือช่องดิจิตอล ทำให้ช่องที่ต้องทำ Must Carry เพิ่มจาก 6 ช่องกลายเป็น 36 ช่อง ในมุมมองของ เคเบิลและดาวเทียม เท่ากับว่า ต้องสูญเสียพื้นที่โครงข่ายตัวเองให้กับการออกอากาศช่องดิจิตอล พื้นที่ที่จะใส่ช่องอื่นก็จะมึ้น้อยลง

โดยเฉพาะ เคเบิลท้องถิ่น ที่อาจมีช่องสัญญาณแค่ประมาณ 60 ช่องเท่านั้น ส่วนช่องดิจิตอลอาจจะได้ประโยชน์ จากการได้ออกอากาศในเคเบิล และ ดาวเทียมโดยอัตโนมัติ แต่ก็มีปัญหา ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายของค่าเชื่อมสัญญาณ เพราะทุกอย่างล้วนมีต้นทุนในตัวเอง ผู้ชม เมื่อการรับชมผ่านเคเบิลและดาวเทียม ไม่มีความแตกต่างจากการรับชมผ่าน Set-top Box ระบบดิจิตอล ยังสามารถรับชมช่องฟรีทีวี ได้ 36 ช่องเช่นเดียวกัน

จุดเด่นที่จะทำให้ ผู้ชมหันไปชมทีวีผ่าน Set-top Box มากกว่ากล่องดาวเทียมก็คือ เรื่องช่องความคมชัดแบบ HD ที่ต้องชมผ่าน Sep-top Box จึงจะได้รับ ความคมชัดแบบ HD ตามจริงขณะที่ ช่องทางอื่นจะได้รับคความคมชัดแบบ SD เท่านั้น แต่เมื่อ กสทช. พยายามผลักดันให้ช่องแบบ HD ในเคเบิลและดาวเทียมเป็นแบบ HD ด้วย ทำให้ข้อได้เปรียบของ Set-top Box หดหายไป เมื่อ Must Carry ทำให้ ฟรีทีวี ในภาคพื้นดิน เคเบิล และ ดาวเทียม ไม่แตกต่างกัน

3. จำนวนช่องระบบอะนาล็อก มีช่องได้จำกัดแต่เปลี่ยนมาเป็นระบบดิจิตอล เทคโนโลยีดีขึ้น ทำให้มีช่องเพิ่มขึ้น ประเทศไทย กสทช. กำหนดให้มี 48 ช่อง แบ่งเป็นช่องสาธารณะ 12 ช่อง ช่องธุรกิจ 24 ช่อง และช่องชุมชน 12 ช่อง ในจำนวนนี้เป็นช่องแบบ HD 10 ช่อง เป็นสาธารณะ HD 3 ช่อง และช่องธุรกิจแบบ HD 7 ช่อง ช่องชุมชน 12 ช่อง จะแตกต่างกันไปตามแต่ละพื้นที่อีก ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ 48 ช่อง ถือว่าเยอะเกินไป เมื่อเทียบกับเอเชียด้วยกัน เช่น เกาหลีใต้ หรือ ญี่ปุ่น มีช่องดิจิตอลแค่ 10 กว่าช่องเท่านั้น

แนวคิดของทีวีดิจิตอลไทย คือ ทำช่องให้จำนวนมากไว้ เพื่อให้เกิดความหลากหลายแต่ บางครั้งการที่ช่องมากเกินไป จากหลากหลายกลายเป็นจำกัดแทน เพราะบางครั้งผู้ชมเมื่อที่จะกดดูให้ครบทุกช่องเช่นกันสุดท้ายจาก 48 ช่อง ฐานคนดูก็อาจจะกระจุกตัวอยู่ที่ 5 – 10 ช่องเท่านั้น

วงการโฆษณา การลงทุนหยุดชะงักทำให้เงินจำกัด มีช่องมากเกินไป ตัวหารก็มากตามลงทุนมาก แต่ได้คืนมาน้อย ทำให้มีโอกาสที่ทีวีไทยก็จะเข้าสู่ยุคการผูกขาดแบบไม่กี่ช่องเหมือนเดิม เพราะช่องเล็ก ๆ รายใหม่ ๆ อาจไม่มีเงินทุนพอมหาหมูนอกต่อไป ต้องล้มหายตายจากไป หรือไม่ก็ถอย

ไปอยู่ความเทียมเหมือนเดิม ขณะที่ช่องใหญ่ ๆ เงินทุนมากไม่ได้รับผลกระทบอะไรมากเมื่อช่องหายไป ก็เหลือแต่ช่องใหญ่ ๆ ในที่สุดเข้าสู่ยุคการผูกขาด

4. กลุ่มเป้าหมาย กสทช. มีทัศนคติว่าการเปลี่ยนผ่านต้องเริ่มจากกรุงเทพ ฯ ก่อน โดยคิดว่าถ้าสามารถเปลี่ยนผู้ชมที่ กรุงเทพ ฯ ซึ่งมีจำนวนมากได้ก่อนผู้ชมในพื้นที่อื่น ๆ ก็จะเปลี่ยนตามกันไปได้ง่าย มีผลต่อการตัดสินใจขยายเครือข่ายสัญญาณ ในพื้นที่ต่างจังหวัดได้น้อยมาก ดังนั้นเมื่อรัฐดำเนินการสนับสนุน ก่อรับสัญญาณ Sep-top Box แล้ว ก็ยังไม่สามารถรับชม ได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ส่วนผู้ให้บริการ ก็ไม่ยังเกิดปัญหา เนื่องจากปัจจุบัน ส่วนมากจะรับชมฟรีทีวีผ่าน ระบบ เคเบิล และ ดาวเทียม และบางกลุ่มยังสามารถใช้การชมผ่าน IPTV อีกด้วย

บทบาทหน้าที่ ของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ในระบบทีวีดิจิตอลนั้น ต้องตระหนักอยู่เสมอว่าการผลิตรายการ ต้องมีเนื้อหาที่หลากหลาย สร้างสรรค์ สามารถพัฒนาความคิดของคนในสังคมได้ เป็นอย่างดี นำเสนอเรื่องราวที่เป็นข้อมูลน่าสนใจต่อกลุ่มเป้าหมายหลัก สื่อสารอย่างชัดเจน ตรงไปตรงมา ในขณะที่เดียวกันต้องใส่ความรู้สอดแทรกเข้าไปในรายการทั้งเรื่องความดีงาม คุณธรรม จริยธรรม เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับ คนดูรายการ ผู้ผลิตรายการ นอกจากจะผลิตรายการที่กลุ่มเป้าหมายเข้าใจ ตรงกันแล้ว ต้องสอดแทรกเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม ลงไปในรายการที่ผลิตด้วย เพื่อเสริมทักษะทางการคิดของ เด็กและเยาวชน ให้มากขึ้น โดยเฉพาะแนวคิดของ ผู้ประกอบกิจการวิทยุโทรทัศน์ที่ ประมุขที่ทีวีดิจิตอลช่องเด็กและเยาวชนได้ ต้องตระหนักอยู่เสมอว่าการผลิตรายการเด็กและเยาวชน เพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะ ต้องคิดว่าเด็กและเยาวชนควรจะผลิตรายการที่ส่งเสริมวัฒนธรรม หลีกเลี่ยง การนำเสนอภาพความรุนแรง หรือ อาจกระทบกระเทือนจิตใจเด็กและเยาวชนได้ ต้องระมัดระวังการ นำเสนอเนื้อหา ภาพ เสียง ที่ชักชวนเยาวชนไปทางที่ผิด ภาษา ถ้อยคำ และน้ำเสียง ต้องเหมาะสม สำหรับเด็กและเยาวชน ผู้ผลิตรายการ ต้องคำนึงอยู่เสมอว่าในการผลิตรายการ ต้องไม่ทำให้ เด็กและ เยาวชนที่มีส่วนร่วมรายการ มีความกดดัน เครียด หรือวิตกกังวล ไม่ควรตั้งคำถามที่ยากเกินไป หรือ คำถามที่ซับซ้อน ยิ่งเด็กและเยาวชนอายุน้อยเท่าไร ผู้ผลิตรายการต้องระมัดระวังมาก เพราะ การเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะของเด็กและเยาวชนในรายการโทรทัศน์นั้น ต้องอาศัยการผลิตรายการที่ ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การคิดเป็นขั้นเป็นตอน ความรู้วิชาการ จริยธรรม คุณธรรม ทักษะการใช้ ชีวิต การอยู่ร่วมกันอย่างหลากหลายในสังคมและความรัก ความสัมพันธ์ในครอบครัว

จรรยาบรรณวิชาชีพ การรณรงค์ส่งเสริม ติดตามตรวจสอบ การประพฤติปฏิบัติตาม จรรยาบรรณ ผลการปฏิบัติงาน สนับสนุนส่งเสริมบุคลากรในสาขาวิชาชีพ ไม่มีองค์กรที่มีบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างชัดเจน ต้องมีวิธีการพิจารณาคำเนิการกับผู้ที่ไม่ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ ยึดหลักความยุติธรรม ปราศจากอคติ และมีความเป็นกัลยาณมิตร มีการ พิจารณาความผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ กำหนดบทลงโทษตั้งแต่ ตักเตือนด้วยวาจา เพื่อให้ทราบข้อ กล่าวหา เมื่อกระทำผิดเล็กน้อย ภาคทัณฑ์ บันทึกประวัติเพื่อให้ปรับพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

ข้อมูลข่าวสารกับความมั่นคงของรัฐ “บุคคลย่อมมีสิทธิ ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่ การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารนั้น จะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้ส่วนเสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น หรือเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ทั้งที่กฎหมายบัญญัติ” อย่างไรก็ตาม โลกของเราในขณะนี้ เป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีลักษณะ “ฉับไว กว้างไกล ไร้พรมแดน” มีสื่อที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ประกอบกับการมีทีวิติจิตอลที่กำลังเกิดขึ้นจำนวนมาก แต่ละช่องประมูลมาด้วยเงินทุนสูง ในเชิงธุรกิจต้องหารายได้มาจากการโฆษณา มีการแข่งขันสูง และประชาชนต้องการรู้ในเรื่องที่ สัมพันธ์ต่อความมั่นคงของชาติ เช่น ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ภัยคุกคาม อาวุธสงคราม สวัสดิภาพและความสงบสุขของประชาชน จึงเป็นเรื่องยากที่รัฐจะกำหนดหลักเกณฑ์ ในการไม่เปิดเผย ไว้ล่วงหน้าได้อย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน ข้อมูลข่าวสารกับความมั่นคงของรัฐจึงต้องอยู่ที่ การสร้าง จิตสำนึกให้กับผู้ผลิตรายการ บุคคลากรด้านสื่อสารมวลชน และ คนในชาติว่า ความมั่นคงของชาติ ไม่ใช่สิ่งที่จะนำมาแสวงหาผลประโยชน์และกำไรให้กับผู้ใดผู้หนึ่ง การใช้เสรีภาพ การแข่งขันข้อมูล ข่าวสารทางธุรกิจอย่างไม่มีขอบเขต ไม่มีความรับผิดชอบ ขาดจิตสำนึก คือ การนำพาชาติไปอยู่ใน สถานการณ์ที่พร้อมจะล่มสลายได้ การแก้ปัญหาควรดำเนินการ 2 ลักษณะไปด้วยกันคือ สื่อ ฐานะ ผู้ส่ง ต้องมี ข้อบังคับจริยธรรมของวิชาชีพ กำกับดูแลการทำงานเพื่อป้องกันการละเมิดและไม่รับผิดชอบต่อสังคม ผู้บริโภค ในฐานะ ผู้รับสาร ต้องรู้และเข้าใจและใช้วิจารณญาณในการรับสาร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของระบบทีวิติจิตอลของไทย
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม ที่มีต่อระบบทีวิติจิตอลของไทย
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบทีวิติจิตอลของไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. เน้นการวิจัยเฉพาะนโยบายสาธารณะ โครงข่าย การขยายข่าย การส่งต่อสัญญาณ กระบวนการดำเนินงานของระบบทีวิติจิตอลของไทย
2. เน้นศึกษาบทบาท โครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับ ความมั่นคงของรัฐ ด้านข้อมูลข่าวสารเทคโนโลยีสารสนเทศของไทย
3. รูปแบบระบบทีวิติจิตอลของไทย

4. รูปแบบระบบที่วิดิจิตอลของต่างประเทศ

5. เน้นศึกษาแนวทางการพัฒนา กระบวนการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม และเพิ่มประสิทธิภาพระบบที่วิดิจิตอลของไทย ให้สามารถตอบสนองความต้องการประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมและทั่วถึงมากที่สุด ภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาใช้วิธีการวิจัย เชิงคุณภาพ (Qualitation Research) เพื่อศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการ รูปแบบระบบที่วิดิจิตอลของไทย โครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบที่วิดิจิตอลของไทย เปรียบเทียบรูปแบบการดำเนินงานของต่างประเทศ การศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) จากแนวคิดที่เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการ และแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง แนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิธีการ ขั้นตอน ลักษณะการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รวมทั้ง การสัมภาษณ์ สังเกตการปฏิบัติงานจากผู้ปฏิบัติงาน ในระบบที่วิดิไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เอกชน และประชาชน โดยตรงเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา

ข้อจำกัดของการวิจัย

ระบบที่วิดิจิตอลของไทยเป็นเรื่องเกี่ยวกับของสื่อสารโทรคมนาคม เทคโนโลยีสมัยใหม่ กระบวนการที่มีการเชื่อมโยงสลับซ้อน การลงทุนในการพัฒนาหรือเปลี่ยนผ่านโครงข่าย ต้องใช้งบประมาณสูง บุคคลากรจำนวนมาก เป็นเทคโนโลยีรูปแบบใหม่ ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน ต้องได้รับการสนับสนุนจาก นโยบายสาธารณะจากภาครัฐ มีผลทำให้เอกสารและงานวิจัยน้อยมาก เอกสารที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้รับการรวบรวมเป็นรูปเล่ม ข้อมูลกระจัดกระจาย เอกสารของหน่วยงานภาครัฐบางหน่วยยังมีข้อขัดแย้งกันเอง ทศนคติแนวคิดของหน่วยงานที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบยังไม่เป็นไปในทางเดียวกัน ส่งผลต่อการสืบค้น และความสมบูรณ์ของเนื้อหาข้อมูลในการจัดทำวิจัยฉบับนี้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของระบบที่วิดิจิตอลไทย
2. ทราบปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาบุคลากรในระบบที่วิดิจิตอลของไทย
3. ได้แนวคิดการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบที่วิดิจิตอลไทย

4. ทราบแนวคิดในการพิจารณาปรับปรุงบทบาท ภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบทีวี่ดิจิตอลไทย

5. ทราบแนวทางการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมของบุคลากรด้านสื่อสารมวลชน และการกำหนดความรับผิดชอบขององค์กรที่ต้องกำกับดูแลให้การพัฒนาดังกล่าว เป็นรูปธรรม และมีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน

คำจำกัดความ

ทีวี่อะนาล็อก (Analog Television)	หมายถึง โทรทัศน์ที่มีระบบ การรับ ส่งสัญญาณภาพ และเสียงในรูปสัญญาณอะนาล็อก แบบ AM และ FM แบ่งเป็นระบบ NTSC PAL และ SECAM เป็นต้น
NTSC (Nation Television System Committee)	หมายถึง การส่ง 525 เส้น 30 ภาพต่อวินาที หรือ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ระบบเอฟซีซี (FCC) มีการใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศที่เคยอยู่ภายใต้ อาณา นิคมของสหรัฐอเมริกาเป็นส่วนใหญ่
PAL (Phase Alternative Line) หรือ CCIR	หมายถึง ระบบที่พัฒนามาจากระบบโทรทัศน์ NTSC โดยมีการส่ง 625 เส้น 25 ภาพต่อวินาที
SECAM (Sequential Color with a memory)	หมายถึง การส่ง 625 เส้น 25 ภาพต่อวินาที เป็นระบบที่ใช้ในยุโรป ฝรั่งเศส และแอฟริกา
ทีวี่ดิจิตอล (Digital Television)	หมายถึง โทรทัศน์ระบบที่เป็น การส่งผ่านสัญญาณ ภาพ วิดีโอ และเสียง โดยระบบดิจิตอล มีจุดเด่นกว่าใน ความคมชัดของภาพ เสียง การส่งข้อมูล สามารถส่งข้อมูลได้มากกว่าเดิม (Multicasting) มีหลาย ๆ ประเทศ ได้ทำการพัฒนาระบบการรับ ส่งสัญญาณ ดิจิตอลไปอีกระดับ เช่น โทรทัศน์จอกว้าง และ โทรทัศน์แบบความคมชัดสูง
High Definition Television	หมายถึง โทรทัศน์ความคมชัดสูง หรือ HDTV การแสดง ภาพวิดีโอ จำนวนความละเอียดของเส้น ใน แนวนอน 1,080 เส้น เป็นความละเอียดที่ใช้กันทั่วไปในการแพร่ภาพโทรทัศน์

Full High Definition	หมายถึง การแสดงผล ของจอภาพโทรทัศน์ ที่ให้รายละเอียดจำนวนของเส้นในแนวนอน เท่ากับ 1,080 เส้น ทั้งแบบ 1080i และ 1080p จอภาพแบบ Full HD จะแสดงผล ทางแนวตั้งและแนวนอน (1920 x 1080 จุด) จะเท่ากับ 2,073,600 พิกเซล (2 ล้านพิกเซล)
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) Information and Communication Technology	หมายถึง เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับ ข่าวสารข้อมูลและการสื่อสาร นับตั้งแต่การสร้าง การนำมาวิเคราะห์ หรือประมวลผล การรับและส่งข้อมูล การจัดเก็บ และการนำไปใช้งานใหม่ อุปกรณ์รวมทั้งฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูล และการสื่อสาร โทรคมนาคม
กล่องรับสัญญาณ Digital TV (Set Top Box) Must Carry	หมายถึง กล่องแปลงสัญญาณจาก อนาคตคือ เป็น ดิจิตอล หมายถึง ข้อกำหนดของ กสทช. ที่กำหนดให้รายการในฟรีทีวี ต้องสามารถดูได้ทุกช่องทาง
Internet Protocol Television (IPTV) การเปลี่ยนผ่าน (Transitions)	หมายถึง ทีวีผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หมายถึง การเคลื่อนผ่าน จากช่วงชีวิตหนึ่ง ช่วงเงื่อนไขหนึ่ง หรือ ช่วงภาวะหนึ่งไปสู่อีกช่วงชีวิตหนึ่ง อีกช่วงเงื่อนไขหนึ่ง หรืออีกช่วงภาวะหนึ่ง
จริยธรรม (Ethics)	หมายถึง ธรรม เป็นข้อประพฤติ ศีลธรรมอันดีตามธรรมเนียมยุโรป อาจเรียกว่า หลักจริยธรรม Moral philosophy จริยศาสตร์ เป็นหนึ่งในวิชาหลักของปรัชญา ศึกษาความดีงามทางสังคมมนุษย์ จำแนกสิ่งไหนถูกและสิ่งไหนผิด แยกสิ่งถูกจากผิด ดีจากเลว โดยมาจาก 2 คำคือ จริยะ ความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติ ธรรม แปลว่า คุณความดี คำสั่งสอนในศาสนา ความถูกต้องทำให้จริยธรรม หมายถึง กฎเกณฑ์แห่งความประพฤติ หลักความจริง ที่เป็นแนวทางแห่งความประพฤติปฏิบัติ
คุณธรรม (Virtue)	หมายถึง สภาพคุณงามความดี เป็นลักษณะ หรือคุณสมบัติทางบวกที่ถือกันว่า ดีงามทางศีลธรรมคุณธรรมส่วนบุคคล เป็นลักษณะเฉพาะที่เป็นค่านิยมว่า

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการ
โทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
(National Broadcasting and Telecommunication
Commission) (กสทช.)

ส่งเสริมความยิ่งใหญ่ โดยรวม และ ปังเจกตรง
ข้ามกับ คุณธรรมคือ ความชั่วร้าย
หมายถึง หน่วยงานอิสระของรัฐ มีบทบาทหน้าที่ในการ
บริหารความถี่วิทยุ เพื่อกิจการโทรคมนาคม และ
กำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม

บทที่ 2

ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของการสร้างเสริมจริยธรรมและ คุณธรรมของทีวีดิจิทัลไทย

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของระบบทีวีดิจิทัลไทย

การดำเนินการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัลไทย ต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ ทรัพยากรสื่อสารของชาติ การจัดสรรอย่างโปร่งใสเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพการแข่งขันโดยเสรี ให้มีการกระจายการใช้ประโยชน์โดยทั่วถึง ทั้งด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะอื่น ๆ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้ง ผู้ประกอบการ ประชาชน และภาคส่วนต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อประชาชนในช่วงการเปลี่ยนผ่านให้น้อยที่สุดต้องคำนึงถึงปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานของระบบทีวีดิจิทัลไทย ดังนี้

1. การพิจารณาเลือกใช้มาตรฐานสากลของ เทคโนโลยีระบบโทรทัศน์ดิจิทัลภาคพื้นดิน (Digital Terrestrial TV)
2. ยุทธศาสตร์ การเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ได้มีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน
3. กระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัล
4. การยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบอนาล็อก
5. การกำหนดจำนวนและประเภทของรายการโทรทัศน์ระบบดิจิทัล

1. การพิจารณา เลือกใช้มาตรฐานสากลของ เทคโนโลยีระบบโทรทัศน์ดิจิทัล ภาคพื้นดิน (Digital Terrestrial TV)

ประเด็นสำคัญของ การเปลี่ยนผ่านระบบโทรทัศน์จากระบบอนาล็อกสู่ระบบดิจิทัล คือ การเลือกใช้มาตรฐานเทคโนโลยี ปัจจุบันทั่วโลกได้กำหนดมาตรฐานสากลของเทคโนโลยีระบบโทรทัศน์ดิจิทัลภาคพื้นดิน (Digital Terrestrial TV) ไว้ดังนี้

1. มาตรฐาน ATSC (Advance Television System Committee) ระบบโทรทัศน์ดิจิทัล ATSC ได้รับการพัฒนาขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ.1998 เพื่อใช้แทนที่ระบบโทรทัศน์สีแบบอนาล็อก NTSC 525 เส้น 60 Hz โดยคณะกรรมการ ATSC (Advance Television System Committee) สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ข้อกำหนดในการพัฒนาระบบใหม่นี้คือ ต้องสามารถครอบคลุมพื้นที่การให้บริการ ทั้งขนาดพื้นที่ทางภูมิศาสตร์และจำนวนประชากรได้เทียบเท่า

กับการให้บริการโทรทัศน์ NTSC แบบดั้งเดิม โดยไม่มีการรบกวนกันกับการให้บริการโทรทัศน์ NTSC ที่มีอยู่เดิม มีการทดสอบการให้บริการโทรทัศน์ดิจิทัล ATSC แล้ว ผลจากการทดสอบพบว่า เป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง เนื่องจากการรบกวนระหว่างช่องสัญญาณความถี่เดียวกันต่ำ สามารถเพิ่มจำนวนช่องสัญญาณได้มากขึ้นและผู้ชมที่บ้านสามารถรับชมได้อย่างสะดวก เพราะใช้สายอากาศที่ติดตั้งบนหลังคา (roof-top) หรือสายอากาศแบบพกพาเคลื่อนย้ายได้ (Portable) ก็จะรับสัญญาณได้ดี มาตรฐานโทรทัศน์ระบบ ATSC แบบต่าง ๆ สถานีโทรทัศน์สามารถเลือกรูปแบบภาพที่เหมาะสมกับรายการที่ถ่ายทอด เช่น การถ่ายทอดรายการ หรือ ภาพยนตร์ เลือกรูปแบบภาพที่มีความละเอียด 1920 X 1080 pixels, 60i โดยใช้อัตราส่วนระหว่าง ความยาวในแนวนอนกับความยาวในแนวตั้ง เท่ากับ 16 : 9 หรือ ที่เรียกว่ามาตรฐาน 1080I และการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาและข่าว เลือกรูปแบบภาพที่มีความละเอียด 1280 X 720 pixels, 30p โดยใช้อัตราส่วนระหว่าง ความยาวในแนวนอนกับความยาวในแนวตั้งเท่ากับ 16 : 9 หรือที่เรียกว่า มาตรฐาน 720p

มาตรฐาน HDTV มาตรฐานรูปแบบภาพโทรทัศน์แบบ 1080i และ 720p ถูกกำหนดให้เป็นมาตรฐานโทรทัศน์ความชัดเจนสูง ซึ่งมีความชัดเจนมากกว่า รูปแบบภาพที่มีความละเอียด 480 X 704, 60i หรือแบบ 480 X 640, 60i บนมาตรฐานจอภาพ 16 : 9 หรือ 4 : 3 ซึ่งกำหนดให้เป็นโทรทัศน์ความชัดเจน (i หมายถึง การสแกนแบบอินเทอร์เลซ (Interlaced) ที่ใช้กับโทรทัศน์ทั่วไป และ p หมายถึง การสแกนแบบก้าวหน้า (Progressive) ที่ใช้กับจอภาพ HDTV และ SDTV)

มาตรฐาน SDTV โทรทัศน์ความชัดเจนมาตรฐาน และโทรทัศน์ NTSC ถึง 6 เท่า สำหรับระบบเสียงนั้น มาตรฐาน ATSC เลือกใช้ตามมาตรฐาน Dolby AC-3 แบบ 5.1 ช่องเสียง ทั้งสำหรับสัญญาณภาพซึ่งถูกบีบอัดด้วยมาตรฐาน MPEG-2 และสัญญาณเสียงระบบ Dolby AC-3 จะถูกนำมาผลิตเพื่อกันตามมาตรฐาน MPEG-2 TS ก่อนที่จะถูกนำมาเข้ารหัสและมอดูเลตสัญญาณเชิงขนาดแบบ VSB เช่นเดียวกับระบบโทรทัศน์ NTSC การมอดูเลตสัญญาณเชิงขนาดแบบ VSB สำหรับมาตรฐาน ATSC นั้น ได้แก่ การมอดูเลตแบบ 8 VSB วิธีการมอดูเลตสัญญาณแบบ 8 VSB สามารถป้องกันการรบกวนจากระบบโทรทัศน์ NTSC เดิมได้ดีกว่า และขนาดช่องสัญญาณที่ใช้ได้ มีขนาด 6, 7 และ 8 เมกกะเฮิร์ต หากใช้วิธีการมอดูเลตสัญญาณแบบ 8 VSB ในช่องสัญญาณขนาด 6 เมกกะเฮิร์ต จะสามารถรองรับอัตราบิตของการส่งข้อมูล ได้ถึง 19.28 เมกกะบิตต่อวินาที โดยอัตราข้อมูลนี้ สามารถรองรับรายการโทรทัศน์ที่มีความชัดเจนสูง ได้ 1 รายการ หรือรายการโทรทัศน์ที่มีความชัดเจนมาตรฐานได้ถึง 4-6 รายการพร้อมกัน และมาตรฐาน ATSC เหมาะสำหรับประเทศที่ใช้ไฟฟ้ระบบ 60 เฮิร์ต ปัจจุบันยังไม่สามารถให้บริการแก่โทรทัศน์เคลื่อนที่ได้ การใช้สเปกตรัมความถี่ของโทรทัศน์ดิจิทัล ATSC ผลจากการใช้เทคโนโลยี 8 VSB คือ สามารถให้เขตบริการได้กว้างไกลกว่า มาตรฐานอื่น ๆ ที่กำลังส่งออกอากาศ (ERP หรือ effective radiated power) เท่ากัน จึงเหมาะสมกับประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีพื้นที่กว้างขวาง แต่มีความหนาแน่นของประชากรน้อย โดย

ประชากรที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่มีความหนาแน่นต่ำ ลักษณะของช่องสัญญาณ จะเป็นช่องสัญญาณที่มีสัญญาณรบกวนแบบเกาส์ (Gaussian Channel) ประชากรที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่มีความหนาแน่นสูงจะมีลักษณะช่องสัญญาณ ที่มีสัญญาณรบกวนแบบเรลีย์ (Rayleigh Channel) หรือ ช่องสัญญาณไรซ์ (Rice Channel)

2. มาตรฐาน DTMB ย่อมาจาก Digital Terrestrial Multimedia Broadcast เป็นระบบที่ประเทศจีน พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้งานเอง ปัจจุบันชื่อระบบที่เป็นทางการ คือ DTMB เปลี่ยนจากเดิมใช้ชื่อว่า DMB-T/H ซึ่งย่อมาจาก Digital Multimedia Broadcast -Terrestrial / Handheld มีเป้าหมายในการพัฒนาให้เป็นโทรทัศน์ดิจิทัลให้บริการภาคพื้นดิน ทั้งแบบรับอยู่กับที่ตามบ้านเรือนและแบบมือถือที่เคลื่อนที่ได้

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ประกาศใช้ระบบโทรทัศน์ดิจิทัลของตัวเอง เมื่อประมาณเดือน สิงหาคม พ.ศ.2549 เรียกว่า GB 20600-2006 (อักษร GB มาจากภาษาจีน guo biao หมายถึง มาตรฐานแห่งชาติ) ระบบโทรทัศน์ดิจิทัลภาคพื้นดิน DTMB ประกอบด้วย 2 มาตรฐานที่เหมือนกับ DVB-T/ ISBD-T คือ มาตรฐาน DMB-T พัฒนาโดย Tsinghua University กรุงปักกิ่งใช้อาศัยเทคโนโลยี OFDM แบบหลายคลื่นพาห์ (Multiple Carrier) และอีกมาตรฐานที่เหมือนกับระบบ ATSC ที่พัฒนาโดย Jiaotong University เมืองเซี่ยงไฮ้ คือ มาตรฐาน ADBT-T (Advanced Digital Broadcasting-Terrestrial) ส่งสัญญาณด้วย Single Carrier แบบ 8 VSB เนื่องจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ไม่ได้เลือกระบบใดระบบหนึ่งเป็นมาตรฐานเพียงระบบเดียว คือ DTMB เชื่อมรวมทั้ง 2 มาตรฐานเข้าด้วยกัน มีผลให้ Set Top Box หรือ เครื่องรับสัญญาณ ต้องสามารถรับสัญญาณและถอดรหัสสัญญาณได้ ทั้ง 2 มาตรฐาน DTMB ได้เริ่มให้บริการในฮ่องกงและมาเก๊า เมื่อ พ.ศ.2550 ทั้งแบบ SDTV และ HDTV ส่วนจีนแผ่นดินใหญ่เริ่มให้บริการตั้งแต่การถ่ายทอดมหกรรมกีฬาปักกิ่งโอลิมปิก 2008 ในแบบ HDTV

มาตรฐาน DTMB เป็นการใช้เทคโนโลยีแบบใหม่ เพื่อแก้ไขความผิดพลาดแบบไปข้างหน้า (FEC) คือ ใช้รหัสชั้นใน (Inner Coding) เป็นรหัส LDPC (Low Density Parity Check) และรหัสชั้นนอก (Outer Coding) ใช้รหัสแบบ BCH (Bose, Ray-Chaudhuri, Hocquenghem) แบบเดียวกับ DVB-S2 มีผลให้ระบบต้องการค่า C/N น้อยกว่า สามารถใช้ได้กับโหมด Multiple Carrier และโหมด Single Carrier ที่มีส่วนนำสุดของเฟรมข้อมูล (Frame Header) ที่แข็งแกร่งด้วย PN (pseudorandom noise) ส่วนโหมด Multiple ใช้เทคนิค TDS-OFDM (time-domain synchronous OFDM)

มาตรฐาน COFDM อื่น ๆ เป็นการส่งสัญญาณแบบ TDS-OFDM จึงผสมกันทั้งวิธีปฏิบัติในทางเวลาและทางความถี่ การใช้เวลาเพียง 4 ms ในการถอดรหัส จึงเหมาะสำหรับการรับสัญญาณระหว่างกำลังเคลื่อนที่ความเร็วสูง แม้ว่า DTMB จะรองรับการมอดูเลต ตั้งแต่ 4QAM –

64QAM ก็ตาม แต่ 4QAM จะแข็งแกร่งที่สุด จึงถูกใช้ในการส่ง PN (pseudorandom noise) ในช่วง Frame Header : FH บน Time Domain

เนื่องจากมาตรฐาน DTMB มีทั้ง 2 แบบ คือ DMB-T ในโหมด Multiple Carrier และ ADBT-T ในโหมด Single Carrier เครื่องรับทั้งแบบ STB และ iDTV จำเป็นต้องมีความสามารถถอดรหัสได้ทั้ง 2 แบบ ประกอบกับ DTMB มีได้กำหนด วิธีการเข้ารหัสสัญญาณภาพ เครื่องรับ STB และ iDTV จำเป็นต้องมีความสามารถถอดรหัสได้ทั้ง MPEG-2 และ MPEG-4 AVC/H.264 เป็นผลให้เครื่องรับ STB และ iDTV มีราคาสูงกว่ามาตรฐานอื่น ๆ ปัจจุบันมีการทดลองใช้ DTMB ในหลายประเทศ ทวีปเอเชีย เช่น อิรัก จอร์แดน ซีเรีย ทวีปอเมริกาใต้ เช่น นิการากัว คิวบา เอลซาวาดอร์ และ เวเนซุเอล่า

3. มาตรฐาน ISDB-T (ISDB : Integrated Service Digital Broadcasting) ถูกพัฒนาในประเทศญี่ปุ่น ในปี ค.ศ. 1999 เพื่อทดแทนระบบ NTSC 525 เส้น 60 Hz โดยกลุ่มผู้พัฒนา ได้แก่ ARIB (Association of Radio v Industries and Business) และเมืองคังการ Digital Broadcasting Expert Group (DiBEG) เป็นหน่วยงานส่งเสริม สนับสนุนระบบให้แพร่หลายทั่วโลก และแก่บริษัทผู้ผลิตในอุตสาหกรรมวิทยุโทรทัศน์ มาตรฐาน ISDB ครอบคลุมการให้บริการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม (ISDB-S) เคเบิลทีวี (ISDB-C) และโทรทัศน์ภาคพื้นดิน (ISDB-T) ทุกมาตรฐานอยู่บนฐานการบีบอัดสัญญาณ มาตรฐาน MPEG-2 ทั้งสัญญาณภาพและสัญญาณเสียงรวมกันในกระแสสัญญาณ MPEG-2 ทรานสปอร์ตสตรีม โทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบ ISDB-T มีความยืดหยุ่นสูง สามารถให้บริการไม่เฉพาะสัญญาณภาพและเสียงเท่านั้น แต่สามารถให้บริการสื่อประสม (Multimedia) อื่น ๆ เช่น การกระจายข้อมูล (Data Broadcasting) ได้พร้อมกัน โดยทั่วไปจะส่งสัญญาณโทรทัศน์ความชัดสูง (HDTV) พร้อมด้วยส่งสัญญาณ ISDB-Tsb ที่เรียกว่าแบบ One-Seg โดยใช้วิธี BST-OFDM (Band Segmented Transmission) สำหรับ โทรทัศน์มือถือ คอมพิวเตอร์วางตั้ง (Laptop) และ เครื่องรับในยานพาหนะ

ISDB-T ใช้สัญญาณภาพ ที่ถูกบีบอัดแบบ MPEG-2 และ สัญญาณเสียงแบบ MPEG-2 AAC สำหรับการบริการโทรทัศน์ความชัดสูง (HDTV) และ SDTV เลือกมอดูเลตแบบ 16QAM / 64QAM ส่วนการบริการสัญญาณแบบ One-Seg. ใช้เทคโนโลยีการบีบอัดแบบ MPEG-4 AVC หรือ H.264 และสัญญาณเสียงแบบ MPEG-4 AAC-SBR เลือกมอดูเลตแบบ QPSK ส่วน Data Broadcasting จะเป็นสัญญาณแบบ BML (XHTML), ECMA Script ขนาด 20-80 Kbit/s สำหรับช่องความถี่แคบ และขนาด 1-2 Mbit/s สำหรับช่องความถี่กว้าง ระบบถูกออกแบบให้มีความทนทานต่อสภาพการรับสัญญาณซ้ำซ้อน จากคลื่นวิทยุแบบพหุวิถี (Multipath) ได้ดี พร้อมทั้งสามารถเลือกตัวแปรได้หลายมิติ จึงสามารถเลือกส่งข้อมูลที่อัตราบิต (bit rate) ได้ตั้งแต่ 3.6-23.5 Mbit/s (อัตราบิตที่สูง หมายถึง มีจำนวนช่องรายการได้มากขึ้น) ตามขนาดช่องความถี่ 6 MHz. และมีอัตราบิตมากขึ้นในช่องสัญญาณ 7 และ 8 MHz บนย่านความถี่ VHF และ UHF ประเทศต่าง ๆ ยังสามารถเลือกปรับ

ตัวแปรของระบบได้หลายมิติ โดยการเลือกอัตราบิตสูง จะทำให้จำนวนช่องรายการมากจริง แต่จะจำกัดขอบเขตของพิสัยการให้บริการ เนื่องจากข้อจำกัดทางด้าน C/N เพราะความทนทานต่อสภาพการรับสัญญาณซ้ำซ้อนจากคลื่นวิทยุแบบพหุวิถี (Multipath) และการรับชมแบบพกพาเครื่องรับหรือการรับในยานพาหนะขณะเคลื่อนที่ ISDB-T กำหนดเป้าหมายของระบบ ดังนี้

1. เพิ่มความชัดเจนด้วยโทรทัศน์ แบบ HD โดยการเข้ารหัสภาพ แบบ MPEG-2 สามารถรองรับรายการ HD ได้ 1 รายการ หรือ โดยการเข้ารหัสภาพ แบบ H.264/MPEG-4AVC สามารถรองรับรายการ HD ได้ 2 รายการ หรือ HD 1 รายการ กับ SD หลายรายการ
2. ให้บริการแบบ SD 3-4 รายการพร้อมกัน
3. สามารถส่งรายการให้แก่ Mobile TV โทรทัศน์มือถือแบบ One-Seg ได้พร้อมกัน
4. การกระจายข้อมูล (Data Broadcasting)
5. Engineering Service เพื่อเพิ่ม Function การทำงาน และแก้ปัญหาของเครื่องรับโทรทัศน์โดยการส่งซอฟต์แวร์

4. มาตรฐาน DVB-T ระบบโทรทัศน์ดิจิทัล DVB-T ถูกพัฒนาขึ้นในทวีปยุโรป ในปี ค.ศ. 1998 เพื่อทดแทนระบบ PAL & SECAM 625 เส้น 50 Hz โดยองค์การ Digital Video Broadcasting Project (DVB) ซึ่งเป็นความร่วมมือกันระหว่าง สถานีวิทยุโทรทัศน์ และบริษัทผู้ผลิตอุปกรณ์ในอุตสาหกรรมวิทยุโทรทัศน์ มาตรฐาน DVB ถูกกำกับดูแลโดยคณะกรรมการร่วม (JTC) ของ European Telecommunication Standards Institute (ETSI), European Committee for Electrotechnical Standardization (CENELEC) และ European Broadcasting Union (EBU) โทรทัศน์ดิจิทัลภาคพื้นดิน DVB-T ถูกออกแบบเพื่อให้สามารถครอบคลุมพื้นที่เขตบริการได้ดี ทั้งในบริเวณที่ไม่มีคลื่นวิทยุรบกวน และในบริเวณที่มีคลื่นวิทยุรบกวน โดยเครื่องรับสามารถรับสัญญาณได้ดีไม่ว่าเครื่องรับสัญญาณจะอยู่กับที่หรือกำลังเคลื่อนที่อยู่ก็ตาม ระบบถูกออกแบบให้มีความทนทานต่อสภาพการรับสัญญาณซ้ำซ้อนจากคลื่นวิทยุที่สะท้อนจากภูเขา อาคารหรือสิ่งก่อสร้าง สามารถรับสัญญาณเดียวกันที่ส่งออกมาจากสถานีส่งหลายๆ สถานีพร้อมกันได้ โครงข่ายแบบนี้เรียกว่า โครงข่ายความถี่เดียว (SFN หรือ Single Frequency Network)

5. มาตรฐาน DVB-T2 (Digital Video Broadcasting) ย่อมาจาก Second Generation Digital Terrestrial Television Broadcasting System เป็นมาตรฐานที่พัฒนามาจากมาตรฐาน DVB-T โดยนำเทคนิคการมอดูเลตและการเข้ารหัสแบบใหม่มาใช้ เพื่อให้การใช้สเปกตรัมในการส่งสัญญาณประเภทเสียง วิดีโอ และข้อมูลมีประสิทธิภาพมากขึ้นหลักในการทำงานคือ

DVB-T2 ใช้การมอดูเลตชั้นแบบ OFDM (orthogonal frequency division multiplex) เช่นเดียวกับมาตรฐาน DVB-T สำหรับการแก้ไขข้อมูลผิดพลาด DVB-T2 ใช้วิธีการเข้ารหัสแบบที่

ใช้กับมาตรฐาน DVB-S2 ได้แก่ การเข้ารหัสแบบ LDPC (Low Density Parity Check) ซึ่งใช้ร่วมกับการเข้ารหัสแบบ BCH (Bose-Chaudhuri-Hocquengham) ทำให้สัญญาณที่ถูกเข้ารหัสทนทานต่อสัญญาณแทรกสอด (Interference) และ สัญญาณรบกวนที่มีระดับสูงได้ดี สามารถเลือกจำนวนคลื่นพาห์และขนาดของช่วงป้องกัน (guard interval) ได้หลากหลายมากขึ้นเมื่อเทียบกับมาตรฐาน DVB-T และหากเลือกใช้ค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมกับช่องสัญญาณจะทำให้การส่งมีประสิทธิภาพ

6. มาตรฐานสากลของเทคโนโลยีระบบโทรทัศน์ดิจิทัลอื่น ๆ

6.1 มาตรฐานสากลเทคโนโลยีระบบโทรทัศน์ดิจิทัลผ่านดาวเทียม (Satellite digital TV) หรือที่ทราบกันในชื่อของ Direct To Home (DTH) เป็นการส่งตรงจากดาวเทียมถึงผู้รับโดยตรงโดยผ่าน Set-top-box เหมือนระบบ Terrestrial โทรทัศน์ดิจิทัลผ่านดาวเทียม นี้ สามารถส่งโทรทัศน์ 100 – 200 ช่องรายการ มาตรฐานสากลต่าง ๆ ที่สำคัญของโทรทัศน์ดิจิทัลผ่านดาวเทียมมีดังนี้

6.1.1 มาตรฐาน DVB-S พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 1994 เพื่อการถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมระบบดิจิทัล โดยองค์การ Digital Video Broadcasting Project (DVB) ซึ่งเป็นความร่วมมือกันระหว่าง สถานีวิทยุโทรทัศน์ และบริษัทผู้ผลิตอุปกรณ์ในอุตสาหกรรมวิทยุโทรทัศน์ มาตรฐาน DVB-S ใช้งานในเชิงพาณิชย์เป็นครั้งแรกในประเทศฝรั่งเศส และในอีกหลายประเทศในภายหลัง เช่น อังกฤษ สหรัฐอเมริกา แคนาดา รวมถึงประเทศไทย ด้วย เนื่องจากเทคโนโลยีการถ่ายทอดสัญญาณผ่านดาวเทียมได้มีการพัฒนาไปอย่างมาก ตั้งแต่มีการจัดทำมาตรฐาน DVB-S เป็นต้นมา เทคนิคการมอดูเลตสัญญาณ และการเข้ารหัสช่องสัญญาณที่มีการพัฒนาขึ้นใหม่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการใช้งานช่องสัญญาณได้มากขึ้น ดังนั้น มาตรฐาน DVB-S2 ซึ่งเป็นมาตรฐานสำหรับระบบโทรทัศน์ดิจิทัลผ่านดาวเทียมยุคที่ 2 จึงถูกจัดทำขึ้นเพื่อที่จะรองรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มีขึ้น นอกจากนี้ระบบโทรทัศน์ดิจิทัลผ่านดาวเทียม DVB-S2 ยังถูกออกแบบมาให้สามารถรองรับบริการแบบที่มีการปฏิสัมพันธ์ (Interactive) ได้โดยที่ช่องทางการส่งข้อมูลกลับ (Return channel) จากผู้ใช้บริการสามารถเป็นไปได้อีกหลายรูปแบบ เช่น

- 1) ส่งข้อมูลกลับผ่านทางช่องสัญญาณดาวเทียม
- 2) ส่งข้อมูลกลับผ่านทางระบบเครือข่ายโทรศัพท์สาธารณะ (PSTN หรือ Public Switched Telephone Network)
- 3) ส่งข้อมูลกลับผ่านทางระบบ GSM (Global System for Mobile Communications) ซึ่งเป็นมาตรฐานของเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในโลก

6.1.2 มาตรฐาน DVB-S2 พัฒนาขึ้นให้มีข้อดีกว่า มาตรฐาน DVB-S หลาย ๆ ด้าน เช่น มีอัตราการส่งข้อมูลที่สูงขึ้นมีประสิทธิภาพในการเข้ารหัสที่ดีกว่า และปรับปรุงในเรื่องการใช้แบนด์วิดท์ให้คุ้มค่า มาตรฐาน DVB-S2 ได้นำเทคโนโลยี Adaptive Coding and Modulation (ACM) มาใช้ ทำให้ผู้ใช้บริการโครงข่ายสื่อสารดาวเทียม สามารถปรับเทคนิคการเข้ารหัสและการ

มอดูเลตได้ตามคุณภาพของสัญญาณที่ได้จาก อุปกรณ์เครื่องรับส่งระยะไกล (Remote terminal) ซึ่งเทคนิคนี้มีประโยชน์อย่างมากในการให้บริการ เช่น หากในขณะนั้นมีฝนตกอย่างหนัก จะทำให้การรับส่งสัญญาณทำได้ไม่ดี เมื่อผู้ให้บริการ กระจายสื่อสารดาวเทียมทราบก็สามารถปรับเทคนิคการเข้ารหัสและการมอดูเลตให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมนั้นได้

6.1.3 มาตรฐาน ISDB-S ประเทศญี่ปุ่น ได้นำมาตรฐาน DVB-S มาใช้ในปี ค.ศ.1996 แต่คุณสมบัติบางประการของมาตรฐาน DVB-S ยังไม่เป็นที่พึงพอใจของผู้ให้บริการแพร่ภาพโทรทัศน์ เช่น จิตความสามารถในการให้บริการ HDTV, การปฏิสัมพันธ์กับผู้ให้บริการ, การเข้าถึงโครงข่าย และการใช้ความถี่อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มาตรฐาน ISDB-S ถูกพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนระบบให้แพร่หลายในอุตสาหกรรมวิทยุโทรทัศน์ โดย ARIB : Association of Radio Industries and Business มาตรฐาน ISDB-S ทำงานโดยใช้เทคนิคการบีบอัดสัญญาณตามมาตรฐาน MPEG-2 และมีการส่งทั้งสัญญาณภาพและสัญญาณเสียงรวมกันในกระแสสัญญาณ MPEG-2 ทรานสปอร์ตสตรีม ทรานส์มิชชั่นผ่านดาวเทียมระบบ ISDB-S ถูกออกแบบให้มีความยืดหยุ่นสูง ทนทานต่อสภาพอากาศ และมีอัตราการส่งข้อมูลสูง สามารถให้บริการสื่อประสม (Multimedia) อื่น ๆ ได้ด้วย

6.2 มาตรฐานสากลของ เทคโนโลยีระบบโทรทัศน์ดิจิทัลผ่านเคเบิล (Cable digital TV) เป็นการรับรายการผ่านระบบการกระจายผ่านสายสัญญาณไปตามท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งส่งจากศูนย์กลางการส่งสัญญาณโทรทัศน์แห่งใดแห่งหนึ่ง เมื่อถึงบ้านลูกค้าก็ต้องผ่าน Set-top-box เพื่อเข้าเครื่องรับชมต่อไป มาตรฐานสากลต่าง ๆ ที่สำคัญของโทรทัศน์ดิจิทัลผ่านเคเบิล มีดังนี้

6.2.1 มาตรฐาน DVB-C ระบบโทรทัศน์ดิจิทัลผ่านเคเบิล DVB-C พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 1994 โดยองค์การ Digital Video Broadcasting Project (DVB) ปัจจุบันมาตรฐาน DVB-C ถูกนำมาใช้งานในระบบโทรทัศน์ผ่านสายเคเบิลทั่วโลก ทั้งในระบบโครงข่าย CATV ขนาดใหญ่รวมไปถึงโครงข่ายขนาดย่อยอื่นๆ เช่น ระบบ SMATV มาตรฐาน DVB-C เป็นส่วนหนึ่งในมาตรฐานโทรทัศน์ดิจิทัล DVB โดยระบุถึงเทคนิคการ modulate สัญญาณซึ่งใช้เทคนิค QAM ตั้งแต่ 16-QAM ถึง 256-QAM และสำหรับการส่งข้อมูลภาพและเสียงในระบบ DVB-C นั้น ข้อมูลทั้งหมดจะส่งในรูปแบบ MPEG-2 หรือ MPEG-4

มาตรฐาน DVB-C2 การประชุมคณะกรรมการ เสนอแนวทางการทำงานของโครงการ DVB เมื่อเดือน กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2008 มีการประกาศที่จะ จัดทำมาตรฐานระบบโทรทัศน์ดิจิทัลผ่านเคเบิลยุคที่ 2 เป็นที่คาดหมายว่ามาตรฐาน DVB-C2 จะเป็นมาตรฐานสุดท้ายสำหรับการส่งสัญญาณผ่านเคเบิล โดยระบบโทรทัศน์ดิจิทัลผ่านเคเบิล DVB-C2 จะใช้เทคนิคการมอดูเลตสัญญาณและการเข้ารหัสที่มีความทันสมัยกว่า ระบบ DVB-C ทำให้ระบบมีประสิทธิภาพในการใช้คลื่นความถี่ (Spectrum efficiency) ที่ดีขึ้นถึง 30 % และจะทำให้ความสามารถในการส่งข้อมูลเพิ่มขึ้นถึง 60 % โดยสาเหตุหลัก ๆ ที่ต้องพัฒนาจาก DVB-C ไปเป็น DVB-C2 คือ มีความต้องการที่จะเพิ่มความจุในการขนส่ง

ข้อมูลเพื่อรองรับบริการใหม่ๆ เช่น HDTV, Video-on-demand (VOD) และบริการที่มีการโต้ตอบกับผู้ให้บริการ มีความจำเป็นที่ผู้ให้บริการจะต้องปรับปรุงการให้บริการของตนเอง เพื่อให้สามารถแข่งขันกับผู้ให้บริการรายอื่นได้

6.2.2 มาตรฐาน ISDB-C พัฒนาในประเทศญี่ปุ่น โดย ARIB : Association of Radio Industries and Business ใช้เทคนิคการบีบอัดสัญญาณตามมาตรฐาน MPEG-2 และส่งสัญญาณภาพและสัญญาณเสียงรวมกันใน MPEG-2 Transport Stream สำหรับเทคนิคการมอดูเลตสัญญาณที่ใช้ในมาตรฐาน ISDB-C ได้แก่ การมอดูเลตสัญญาณแบบ 64-QAM ใช้รหัสรีดโซโลมอนในการแก้ความผิดพลาดแบบไปข้างหน้า และใช้แบนด์วิดท์ขนาด 6MHz ซึ่งสามารถรองรับความเร็วในการส่งข้อมูลต่อช่องสัญญาณประมาณ 29 Mbps โดยคุณสมบัติทางเทคนิคของระบบ ISDB-S

6.3 มาตรฐานสากลของเทคโนโลยีระบบโทรทัศน์มือถือดิจิทัล (Handheld Digital TV) เทคโนโลยีระบบโทรทัศน์มือถือดิจิทัล มีหลายมาตรฐาน เช่น DVB-H DVB-SH (ยุโรป), 1seg (ญี่ปุ่น), Media FLO (อเมริกา), T-DMB (เกาหลีใต้), S-DMB (เกาหลีใต้-ญี่ปุ่น), CMMB (จีน), และ 3GPP เป็นต้น

6.3.1 มาตรฐาน DVB-H เทคโนโลยีโทรทัศน์ดิจิทัลมือถือ ระบบ DVB-H พัฒนาขึ้น โดยการต่อยอดจากระบบระบบโทรทัศน์ดิจิทัลภาคพื้นดินแบบ DVB-T มีการเพิ่มคุณสมบัติ ให้สามารถรองรับข้อกำหนดเฉพาะต่างๆ ของเครื่องรับโทรทัศน์แบบพกพาที่ใช้พลังงานจากแบตเตอรี่ เป็นการประหยัดพลังงานในการใช้งานโทรทัศน์ดิจิทัลมือถือ ที่ใช้พลังงานจากแบตเตอรี่ ระบบ DVB-H ทำงานโดยใช้เทคโนโลยี Time Slicing ทำงานโดยส่งข้อมูลเป็น Burst ลงใน Time-slot ที่ถูกกำหนดไว้ อุปกรณ์ภาครับสามารถประหยัดพลังงานได้โดยเปิดรับข้อมูลในช่วงระยะเวลาของ Time-slot ที่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าในแต่ละ burst บรรจุข้อมูลได้ถึง 2 Mbits ใช้การเข้ารหัสแบบ Reed-Solomon 64 bits ต่อ ข้อมูล 191 bits สัญญาณระบบโทรทัศน์ DVB-H สามารถส่งออกมา ร่วมกับสัญญาณ DVB-T ภายในมัดติเพล็กซ์เดียวกันได้

6.3.2 มาตรฐาน 1seg เป็นมาตรฐานเทคโนโลยีโทรทัศน์ดิจิทัลมือถือพัฒนาขึ้นโดยประเทศญี่ปุ่นในปี ค.ศ. 2005 ปัจจุบันใช้งานในประเทศญี่ปุ่นและประเทศบราซิล เทคโนโลยีโทรทัศน์ดิจิทัลมือถือ 1seg ออกแบบขึ้นมาให้สามารถให้บริการถ่ายทอดสัญญาณร่วมกับเทคโนโลยีโทรทัศน์ดิจิทัลภาคพื้นดินระบบ ISDB-T ที่มีใช้งานในประเทศญี่ปุ่นและประเทศบราซิล ในระบบโทรทัศน์ดิจิทัลภาคพื้นดิน ISDB-T ช่องสัญญาณถ่ายทอด ใช้ความกว้างแถบความถี่ขนาด 6 MHz (5.57 MHz สำหรับส่งข้อมูลและ 430 KHz สำหรับ guard band) ในแต่ละช่องสัญญาณได้แบ่งย่อยอีกเป็น 13 segment (428 kHz) ซึ่งสัญญาณ 1seg จะถูกถ่ายทอดโดยใช้ segment หนึ่งใน 13 segment นั้น ใช้เทคนิคการ modulate สัญญาณแบบ QPSK และ 2/3 forward error correction ซึ่งระบบมีอัตราส่งข้อมูล 416 kbit/s ข้อมูลภาพถูกส่งตามมาตรฐาน H.264/MPEG-4 AVC video stream เสียงตาม

HE-AAC audio stream ซึ่งถูก multiplex ลงใน MPEG-2 Transport Stream ระบบ Iseg สามารถรองรับและทำงานได้ในระบบที่ใช้ความกว้างแถบความถี่ 7 MHz และ 8 MHz ซึ่งระบบ ISDB-T จะส่งทั้งสัญญาณสำหรับอุปกรณ์ภาครับแบบประจำที่และแบบเคลื่อนที่ได้ โดยใช้ อุปกรณ์ทางภาคส่งเดียวกัน ช่วยในการประหยัดค่าใช้จ่ายในส่วนของผู้ประกอบการ

6.3.3 มาตรฐาน T-DMB หรือ Digital Media Broadcasting ระบบที่ประเทศเกาหลีได้พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้งานเอง เน้นการใช้งานทางด้านมัลติมีเดียเป็นหลัก และออกแบบมาให้เหมาะสมกับอุปกรณ์พกพาและเคลื่อนที่ได้ บริการข้อมูลด้านต่าง ๆ เช่น รายละเอียดเกี่ยวกับโปรแกรมรายการโทรทัศน์และข้อมูลสภาพการจราจร เป็นต้น มาตรฐาน T-DMB พัฒนาจากเทคโนโลยี DAB ที่เป็นมาตรฐานวิทยุกระจายเสียง ระบบดิจิทัลภาคพื้นดิน สำหรับเครื่องรับประจำที่และที่ติดตั้งในยานพาหนะตามมาตรฐาน ESTI TS 102 427 และ TS 102 428 304 ส่วนที่เพิ่มเติมคือ ระบบแก้ไขความผิดพลาดแบบไปข้างหน้า(FEC) สามารถมอดูเลตกับสัญญาณ DQPSK กับคลื่น OFDM, ระบบออกแบบใช้ในย่านความถี่ VHF Band III (174-230MHz) สำหรับช่องสัญญาณย่อยขนาด 1.5 MHz สามารถส่งรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพ 2-3 รายการ มีบริการเชิงพาณิชย์แล้วในประเทศเกาหลี มีเครื่องรับใช้บริการกว่า 6.7 ล้านเครื่อง ส่วนใหญ่ได้รับความนิยมนเฉพาะบริการ T-DMB แบบติครอยนต์แบบพกพาไม่สามารถใช้เป็นโทรศัพท์มือถือได้

6.3.4 มาตรฐาน Media FLO เป็นระบบโทรศัพท์มือถือ พัฒนาโดยบริษัท Qualcomm ประเทศสหรัฐอเมริกา FLO คือ Forward Link Only บนพื้นฐาน COFDM เป็นระบบเปิด โดยเฉพาะ Physical Layer มีหลักการในการเข้ารหัสคล้ายกับ DVB-H ระบบแก้ความผิดพลาดแบบไปข้างหน้า(FEC) แบบเทอร์โบ (Turbo-Coding) สามารถมอดูเลตกับสัญญาณ QPSK, 16QAM, กับคลื่น OFDM แบบเรียงลำดับ (Layered Modulation) ขนาด 4K ระบบออกแบบใช้ในย่านความถี่ UHF สำหรับช่องสัญญาณขนาด 8 MHz สามารถส่งรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพ 10 – 20 รายการ Media FLO เป็นการให้บริการโทรศัพท์มือถือที่สมบูรณ์รวมทั้งระบบเก็บค่าบริการและค่าลิขสิทธิ์ มีบริการเชิงพาณิชย์แล้วในประเทศสหรัฐอเมริกา ทดลองให้บริการในประเทศไต้หวัน และฮ่องกง

6.3.5 มาตรฐาน DVB-SH มาตรฐานโทรศัพท์มือถือ ให้บริการ Audio / Video และบริการข้อมูลต่ออุปกรณ์รับสัญญาณแบบมือถือ เช่น Mobile Phone, เครื่องรับติดตั้งบนยานพาหนะต่าง ๆ เป็นการให้บริการแบบผสมกันทั้งแบบผ่านดาวเทียมและให้บริการภาคพื้นดิน ระบบออกแบบให้ครอบคลุมเขตบริการกว้าง ๆ เช่น ครอบคลุมทั้งประเทศด้วยดาวเทียมในย่านความถี่ต่ำกว่า 3 GHz เช่น ในย่าน S-Band ความถี่ 2.2 GHz ใกล้เคียงกับย่านความถี่ของบริการ 3G ส่วนในบริเวณพื้นที่ที่ไม่สามารถรับได้คุณภาพดี โดยตรงจากดาวเทียม หรือ กรณีรับสัญญาณในอาคารสถานีภาคพื้นดินย่านความถี่ UHF และ L-Band จะช่วยเสริมได้ดี DVB-SH ออกแบบให้เป็นส่วนเสริม ปรับปรุงมาตรฐาน Physical Layer ของ DVB-H ให้ดียิ่งขึ้นบนพื้นฐานของการแจกจ่าย DVB IP Datacast (IPDC) เป็นไป

ตามมาตรฐาน ETSI EN 302 583, TS 102 585 DVB-SH มีการทำงาน 2 โหมด คือ SH-A : กำหนดใช้วิธี COFDM ทั้งการส่งผ่านดาวเทียมและภาคพื้นดินในโหมด SFN ทั้ง 2 ลิงค์ และ SH-B : กำหนดใช้วิธี TDM (Time Division Multiplexing) ในการส่งผ่านดาวเทียมส่วนภาคพื้นดินใช้ COFDM FEC แบบ 3 GPP2 Turbo Coding ปรับปรุง Time interleaving ให้ดีขึ้น รองรับเครื่องสัญญาณที่ใช้สายอากาศรับแบบ Diversity สามารถเลือกมอดูเลตแบบ QPSK, 8PSK, 16APSK เมื่อส่งแบบ TDM และ มอดูเลตแบบ QPSK, 16QAM เมื่อส่งแบบ COFDM เลือกใช้ Bandwidth ขนาด 8MHz, 7MHz, 6MHz, 5MHz, 1.7 MHz ตามความเหมาะสม

6.3.6 มาตรฐาน S-DMB เป็นมาตรฐานการให้บริการ Audio ด้วยคุณภาพสูง พร้อมข้อมูลสื่อประสมแบบต่าง ๆ รวมทั้ง Video ให้บริการผสมกันทั้งแบบผ่านดาวเทียม และให้บริการภาคพื้นดิน ประเทศเกาหลีและประเทศญี่ปุ่นพัฒนาาร่วมกัน ตามมาตรฐาน ITU-R BO1130, ITU-R BS1547 รู้จักในนามมาตรฐาน ARIB ระบบจะออกแบบให้ครอบคลุมเขตบริการกว้าง ๆ เช่น ครอบคลุมทั้งประเทศด้วยดาวเทียมในย่านความถี่ S-Band ความถี่ 2,630-2,655 MHz ใกล้เคียงกับย่านความถี่ของบริการ 3G ส่วนในบริเวณพื้นที่ที่ไม่สามารถรับได้คุณภาพดีโดยตรงจากดาวเทียม หรือรับสัญญาณในอาคารสถานีทวนสัญญาณภาคพื้นดิน โดยใช้ความถี่เดียวกันแต่กำลังต่ำ ครอบคลุมพื้นที่แคบ ๆ ในเขตเมือง และภายในอาคารเทคโนโลยีที่ใช้เช่นเดียวกับ DVB-SH. S-DMB ใช้การมอดูเลตแบบ CDM (Code Division Multiplex) บนพื้นฐาน QPSK พร้อมด้วย FEC แบบ RS (204,188) และรหัสชั้นใน (Inner Code) แบบคอนโวลูชัน (Convolution) ที่เลือกอัตรา 1/2, 2/3, 3/4, 5/6 และ 7/8 ได้ มีแบนด์วิดท์ในการให้บริการ 25 MHz ที่ความถี่ 2,630 - 2,655 MHz มีการให้บริการแล้วในประเทศเกาหลีและประเทศญี่ปุ่น

6.3.7 มาตรฐาน CM-MB (China Mobile Multimedia Broadcasting) ประเทศจีนกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้ในประเทศจีน พัฒนาโดย SARFT : State Administration for Radio, Film and Television บนพื้นฐาน STiMi (Satellite and Terrestrial interactive multiservice infrastructure) ประกาศใช้ในปี ค.ศ. 2006 มาตรฐาน CM-MB จะใกล้เคียงกับ มาตรฐาน DVB-SH คือ บรอดคาสท์จากดาวเทียม และเสริมจุดบอด (Gap filler) ด้วยสถานีภาคพื้นดิน ผู้อุปกรณ์รับสัญญาณแบบมือถือ เครื่องรับดีทรอยนต์ ที่มีจอแสดงภาพขนาดเล็ก เช่น PMP, PDA, Cell Phone และ UMPC มาตรฐาน CM-MB กำหนดให้ใช้ความถี่ดาวเทียมย่าน S-Band ความถี่ 2.6 GHz แถบความถี่กว้าง 25 MHz สามารถให้บริการวิดีโอได้ 25 ช่อง และรายการวิทยุ 30 รายการ พร้อมบริการข้อมูลอีกส่วนหนึ่ง มีข้อเด่นหลายประการ เช่น เครื่องรับสิ้นเปลืองพลังงานต่ำ การรับระหว่างการเดินทางที่ดีมาก คุณภาพการให้บริการ (QOS) อยู่ในขั้นดีมาก เนื่องจากใช้จำนวนบิตในการบริการไม่มาก การให้บริการจะแบ่งเป็นระดับชาติให้บริการผ่านดาวเทียม ระดับท้องถิ่นจะเป็นการให้บริการผ่านสถานีภาคพื้นดินในย่าน UHF แบบ SFN ทดลองใช้งานในประเทศจีนตั้งแต่โอลิมปิกเกมส์ ปี ค.ศ. 2008 ใน 37 เมือง

ปัจจุบันมีการทดลองใช้งานรวม 150 เมือง

แต่ละมาตรฐาน มีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกัน การที่จะพิจารณาเลือกมาตรฐานเทคโนโลยีโทรทัศน์ระบบดิจิตอลของไทย จึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบและถี่ถ้วนทั้งประเด็นเชิงประสิทธิภาพทางเทคโนโลยี เจริญประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ และที่สำคัญที่สุดคือ ความสอดคล้องกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียน จากการพิจารณาและคัดเลือก โดย กสทช. มาตรฐานกิจการโทรทัศน์ระบบดิจิตอลของประเทศไทย ที่ได้รับการเลือกใช้ คือ มาตรฐาน DVB-T2 (Second Generation Digital Terrestrial Television Broadcasting System) โดยคัดเลือกจากข้อพิจารณา 3 ประเด็นหลักดังนี้

1. ประสิทธิภาพเชิงเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงสุด มาตรฐาน DVB-T2 ได้รับการพัฒนาจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมจากทวีปยุโรป มาตรฐาน DVB-T2 เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าเป็นมาตรฐานที่จะมีประสิทธิภาพสูงสุดในอนาคตอีกยาวนาน และทำให้ทรัพยากรคลื่นความถี่ที่มีอยู่จำกัดสามารถที่จะรองรับจำนวนผู้ประกอบการได้มากขึ้น จากที่คลื่นความถี่วิทยุเดิมสามารถส่งได้เพียงหนึ่งช่องรายการเท่านั้น สามารถนำมาใช้ส่งได้มากถึง 10 – 15 ช่องรายการด้วยคุณภาพที่ดีขึ้น

2. ประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ ถ้าประชาชนจำเป็น ที่จะต้อง รับประทานในการจัดหาอุปกรณ์ภาครับโทรทัศน์ระบบดิจิตอล ในฐานะภาครัฐที่มีอำนาจในการเลือกมาตรฐาน จึงควรเลือกมาตรฐานที่ประชาชนรับประทานน้อยที่สุด การเลือกมาตรฐานที่ประชากรส่วนใหญ่ของโลก เลือกใช้จะส่งผลให้เกิดการผลิตอุปกรณ์เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะทำให้เกิดความประหยัดเชิงขนาด (Economy of Scale) ทำให้ราคาอุปกรณ์ของมาตรฐานนั้น ๆ มีราคาลดลง จากการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง พบว่า มาตรฐาน DVB-T2 เป็นมาตรฐานที่จำนวนประเทศประกาศรับรองมากที่สุด เช่น ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศอินเดีย และประเทศรัสเซีย เป็นต้น

3. ความสอดคล้องกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียน ทราบโดยทั่วไปว่า การเปลี่ยนผ่านกิจการโทรทัศน์ไปสู่ระบบดิจิตอล เป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียนต่างมีความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนผ่านเช่นกัน และประเทศต่าง ๆ เหล่านี้มีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาเลือกมาตรฐานโทรทัศน์ เช่นเดียวกับประเทศไทย รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ จึงมีแนวคิดที่ร่วมกันพิจารณาให้ประเทศต่าง ๆ ภายในภูมิภาคอาเซียนเลือกใช้มาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ นอกจากนั้น ยังเป็นการสนับสนุนการค้าภายในภูมิภาคอีกด้วย ที่ประชุมรัฐมนตรีสารสนเทศอาเซียน (ASEAN Ministers Responsible for Information : AMRI) ในปี พ.ศ. 2555 มีความเห็นร่วมกันให้ใช้มาตรฐาน DVB-T2 เป็นมาตรฐานโทรทัศน์ระบบดิจิตอลของภูมิภาคอาเซียน ร่วมกัน มาตรฐานโทรทัศน์ระบบดิจิตอลได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและได้มีมติ เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2555 รับทราบมติ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (กสท.) ในการประชุมครั้งที่ 16/2555 เมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2555 เกี่ยวกับการรับรองมาตรฐาน DVB-T2 ให้เป็นมาตรฐานโทรทัศน์ระบบดิจิตอลภาคพื้นดินของประเทศไทย กรอบระยะเวลาการ

เริ่มโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย

2. ยุทธศาสตร์การเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล มีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ การเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ พ.ศ.2555 กำหนดให้มีการเริ่มต้นการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลภายใน 4 ปี นับแต่วันที่แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ใช้บังคับ เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2555 และ แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 1 มีกรอบการดำเนินงานอยู่ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2559 ยุทธศาสตร์การเปลี่ยนผ่านไปสู่ การรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ได้มีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน อาทิ มีการเริ่ม รับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ภายใน 4 ปี มีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการผลิตอุปกรณ์รับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ภายใน 3 ปี มีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์รับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลสำหรับผู้มีรายได้น้อยภายใน 3 ปี และมีจำนวนครัวเรือนในเมืองใหญ่ ที่สามารถรับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ภายใน 5 ปี

แผนภาพที่ 2-1 การรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลกับระบบอนาล็อก

แนวทางการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ เพื่อไปสู่องค์กรกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ ให้เป็นไปตามเป้าหมายและยุทธศาสตร์ทั้ง 7 ที่กำหนดใน แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555 – 2559) อย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย

1. ยุทธศาสตร์ การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ และการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์
2. ยุทธศาสตร์ การกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์
3. ยุทธศาสตร์ ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

- 4. ยุทธศาสตร์ การส่งเสริมสิทธิเสรีภาพในการสื่อสาร
- 5. ยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพการประกอบกิจการ
- 6. ยุทธศาสตร์ การเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

ในระบบดิจิทัล

- 7. ยุทธศาสตร์ การพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อไปสู่องค์กรกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ

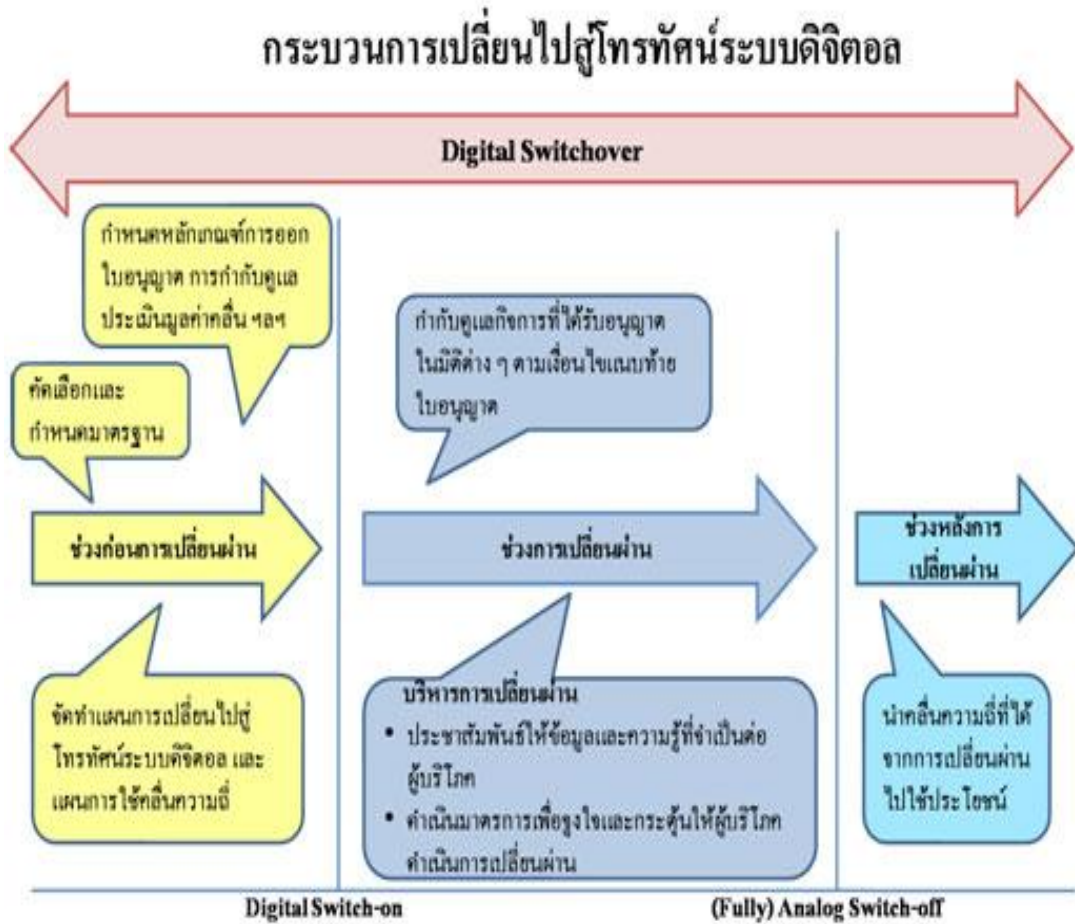
3. กระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัล

กสทช. ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่การศึกษาวិจัยเพื่อเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และการวางแผนการใช้คลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อประเทศ และได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบของใบอนุญาตผู้ประกอบการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ที่จะรองรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิทัล จัดทำประกาศ กสทช. เรื่อง กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อใช้เป็นกรอบในการพิจารณาอนุญาตการประกอบกิจการนำไปสู่กระบวนการจัดการด้านการออกใบอนุญาตกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ กำหนดลักษณะของการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ การให้บริการโครงข่าย การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก การให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ และการให้บริการแบบประยุกต์

แผนภาพที่ 2-2 ลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

กระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัล แบ่งออกได้เป็น 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงก่อนการเปลี่ยนผ่าน ช่วงเปลี่ยนผ่าน และช่วงหลังการเปลี่ยนผ่าน

แผนภาพที่ 2-3 กระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรศัพท์ระบบดิจิทัล

กสทช. ได้กำหนดกรอบนโยบาย แนวทาง ในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุโทรศัพท์ในระบบดิจิทัล ได้ประกาศ การเริ่มการเปลี่ยนผ่านระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรศัพท์เป็นระบบดิจิทัลของประเทศไทยแก่สาธารณะ เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปปรับทราบถึงทิศทางและแนวทางการดำเนินการ เพื่อให้ทุกฝ่ายได้เตรียมความพร้อม

4. การยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรศัพท์ในระบบอะนาล็อก

ปี พ.ศ.2558 กสทช. พิจารณาจัดทำ แผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรศัพท์ในระบบอะนาล็อก (Analogue Switch-Off : ASO) พร้อมทั้งการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ที่ได้คืนจากการยุติระบบอะนาล็อก การพิจารณาจัดทำแผนการยุติ ฯ ต้องคำนึงถึงความพร้อมของประชาชนผู้ประกอบการ และประโยชน์ประเทศโดยรวม กรอบระยะเวลาในการยุติของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ที่ได้กำหนดช่วงเวลายุติการออกอากาศโทรศัพท์ในระบบอะนาล็อก ภายในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2558 – 2563

การออกประกาศ มาตรการ หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิทัลของ กสทช. ได้ดำเนินการแล้วดังนี้

1. กำหนดกรอบนโยบาย และ แนวทางการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล การออกประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการเปลี่ยนระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์เป็นระบบดิจิทัล เป็นการกำหนดนโยบายและกรอบเวลาสำหรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการเปลี่ยนระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์จากระบบอนาล็อกไปสู่ระบบดิจิทัล

2 จัดเตรียมความถี่วิทยุ สำหรับกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล เพื่อให้ความถี่วิทยุสำหรับกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลมีการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ ปราศจากการรบกวนซึ่งกันและกัน จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคและอุตสาหกรรมโทรทัศน์ กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง แผนความถี่วิทยุสำหรับกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล โดยมีการกำหนดช่วง การรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ ในระบบดิจิทัลและระบบอนาล็อกแบบคู่ขนาน (Simulcast) ให้สอดคล้องกับแผนความถี่วิทยุโทรทัศน์ของประเทศ พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็น แผนความถี่วิทยุสำหรับกิจการ โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบอนาล็อก เดิม

3. การจัดทำ หลักเกณฑ์ และ วิธีการอนุญาตการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้อง กสทช. ได้ออกประกาศ หลักเกณฑ์ และ วิธีการอนุญาตการประกอบกิจการ เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่าน ดังนี้

3.1 หลักเกณฑ์ และ วิธีการอนุญาตการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ สำหรับกิจการที่ใช้คลื่นความถี่ได้มีการออกประกาศเพิ่มเติม คือ ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับการให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล เป็นหลักเกณฑ์ที่กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต วิธีการขอรับใบอนุญาต หลักเกณฑ์ในการออกใบอนุญาต เอกสารหลักฐานข้อมูล ที่จำเป็นต้องใช้ในการอนุญาต วิธีการพิจารณาในการออกใบอนุญาต ระยะเวลาการพิจารณาอนุญาต ขอบเขตการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ และเงื่อนไขอื่นที่จำเป็นสำหรับการใช้คลื่นความถี่

3.2 หลักเกณฑ์ และ วิธีการคัดเลือกให้ใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียง หรือ กิจการโทรทัศน์เพื่อประกอบกิจการทางธุรกิจ เพื่อให้ผู้ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ เพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ประเภทบริการทางธุรกิจ ได้ทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับคลื่นความถี่ที่จะอนุญาตให้ใช้ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกให้ใช้คลื่นความถี่ ตลอดจนเงื่อนไขอื่นที่จำเป็น

3.3 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประมูลคลื่นความถี่ เพื่อให้บริการทางธุรกิจ ประเภทระดับชาติ

แผนภาพที่ 2-4 ประกาศกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์

การอนุญาตให้บริการโครงข่าย มีผลบังคับใช้ 2 ฉบับ คือ หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ และ หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตเพิ่มเติมในส่วนการให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ประเภทที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ดำเนินการต้องขยายโครงข่ายให้สามารถครอบคลุมครัวเรือนทั่วประเทศนับจากวันที่ได้รับใบอนุญาต ดังนี้

ตารางที่ 2-1 ขยายโครงข่ายให้สามารถครอบคลุมครัวเรือนทั่วประเทศ

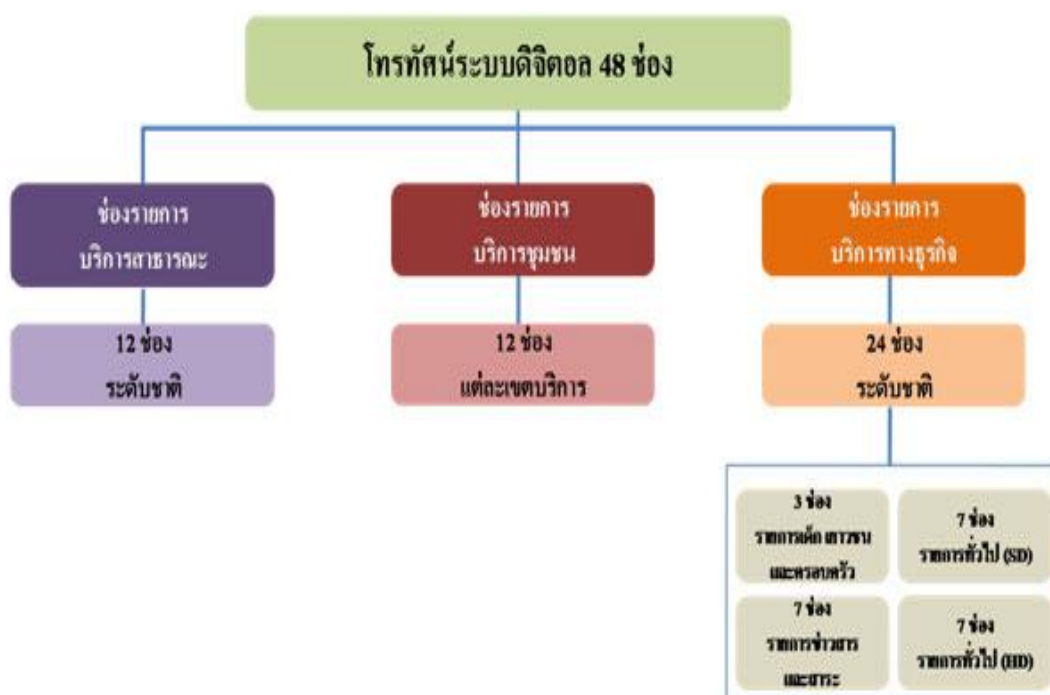
ครอบคลุมครัวเรือน (ร้อยละ)	ภายในระยะเวลา (ปี)
50	1
80	2
90	3
95	4

ต้องจัดให้มีการแพร่สัญญาณเพื่อให้ผู้ใช้บริการในเขตเทศบาลเมืองขึ้นไป สามารถรับสัญญาณได้ในลักษณะการรับสัญญาณแบบพกพาภายในอาคาร (Portable Indoor Reception) ด้วย ในส่วนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ ที่ประชุม กสท. ครั้งที่ 23/2556

เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2556 มีมติเห็นชอบ ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการประกอบกิจการโทรทัศน์ สำหรับการให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ประเภทที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของกองทัพบก บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) กรมประชาสัมพันธ์ และองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) เพื่อประโยชน์ในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลของประเทศไทย และประโยชน์สาธารณะอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นควร อนุญาตให้หน่วยงานดังกล่าว ได้รับใบอนุญาตให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ ประเภทที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล เป็นระยะเวลา 15 ปี นับตั้งแต่วันที่ กสท. มีมติ โดยกำหนดรายละเอียดและเงื่อนไขในการอนุญาตเพิ่มเติมเฉพาะรายของผู้ได้รับอนุญาต

5. การกำหนดจำนวนและประเภทช่องรายการโทรทัศน์ระบบดิจิทัล

เบื้องต้น กำหนดช่องรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ให้มี 48 ช่อง โดยแบ่งเป็นช่องรายการบริการชุมชน 12 ช่อง (แต่ละเขตบริการ) ช่องรายการบริการสาธารณะ 12 ช่อง (ระดับชาติ) โดยช่องรายการทั้ง 2 ประเภท จะเป็นการให้ใบอนุญาตแบบใช้วิธีการคัดเลือก (Beauty Contest) และช่องรายการบริการทางธุรกิจ 24 ช่อง (ระดับชาติ) ใช้วิธีการคัดเลือก โดยวิธีการประมูลคลื่นความถี่ (Auction) ตามที่ พระราชบัญญัติ องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ได้กำหนดไว้ แบ่งช่องรายการบริการทางธุรกิจออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ช่องรายการเด็ก เยาวชน และครอบครัว 3 ช่อง ช่องรายการข่าวสารและสาระ 7 ช่อง ช่องรายการทั่วไปแบบความคมชัดปกติ (Standard Definition : SD) 7 ช่อง และช่องรายการทั่วไปแบบความคมชัดสูง (High Definition : HD) 7 ช่อง

แผนภาพที่ 2-5 การกำหนดจำนวน ประเภทช่องรายการ และ สัญลักษณ์ ของโทรทัศน์ระบบดิจิทัล

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน ของ การสร้างเสริมจริยธรรม และคุณธรรมของทีวีดิจิทัลไทย

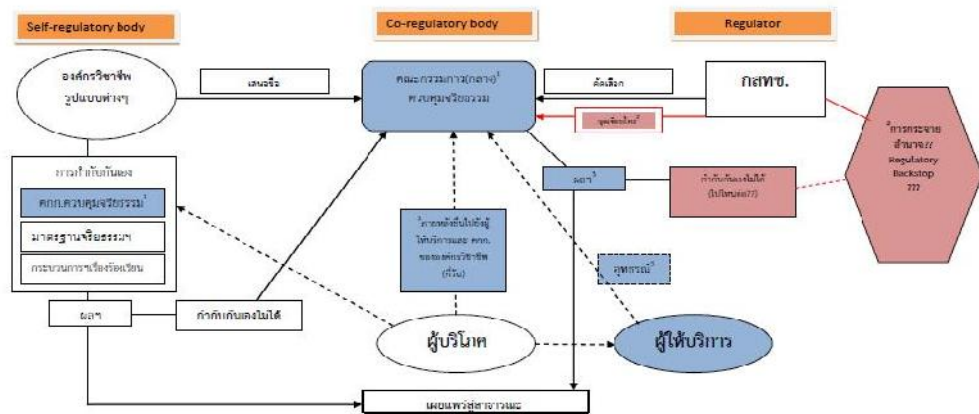
บทบาทหน้าที่หลักของ กสทช. ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมจริยธรรมและคุณธรรมของทีวีดิจิทัลไทย คือ ส่งเสริมการรวมกลุ่มของ ผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบการวิชาชีพ สื่อสารมวลชนที่เกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นองค์กรในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และการควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพกันเองภายใต้มาตรฐานทางจริยธรรม

พันเอก นที ศกุลรัตน์ รายงานผลการปฏิบัติการ กสทช. ประจำปี พ.ศ. 2555 รายงานผลการวางรากฐานเพื่อการพัฒนาจากการจัดทำและประกาศใช้แผนแม่บท 3 ฉบับ คือ แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่และตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ พ.ศ. 2555 แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555 – 2559) และแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555 - 2559) เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือ และกลไกในการกำกับดูแลกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทย อย่างเต็มรูปแบบ กสทช. พัฒนาปรับปรุงกำหนด หลักเกณฑ์ กฎ กติกาต่าง ๆ เพื่อวางรากฐานกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของไทย ส่งเสริมการสร้างมาตรฐานการประกอบกิจการ การรวมกลุ่มของ ผู้รับใบอนุญาตผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อสารมวลชน พัฒนานุเคราะห์ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันกันอย่างเสรีและเป็นธรรม ให้ความสำคัญต่อการคุ้มครองผู้บริโภค ไม่ให้ถูกเอารัดเอาเปรียบ สนับสนุนให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสื่อได้อย่างทั่วถึง

การกำกับดูแลในประเทศไทย กสทช. คำนึงถึงเรื่อง การได้รับข้อมูลข่าวสารสาธารณะของประชาชน และการคุ้มครองผู้บริโภคจากการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ การ

คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ประกอบอาชีพและวิชาชีพขององค์กร การควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพขององค์กร จำเป็นต้องให้แต่ละองค์กรจัดตั้ง คณะกรรมการการควบคุมจริยธรรม โดยคำนึงถึง องค์ประกอบให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่าง ผู้ประกอบอาชีพและวิชาชีพ นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก สื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติของคนในสังคม เป็นสื่อที่คนในสังคมยังให้ความนิยมอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้นการกำกับดูแลและส่งเสริมให้ผู้ประกอบกิจการ นำเสนอเนื้อหาให้มีมาตรฐานและอยู่บนฐานของจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม จึงเป็น บทบาทหน้าที่ที่สำคัญขององค์กรกำกับดูแลกิจการ สรุปรูปแนวทางการกำกับดูแลสื่อในปัจจุบัน แบ่งได้ 4 รูปแบบ คือ

1. การกำกับดูแลตนเอง (Self-regulation) อำนาจในการกำกับดูแลอยู่ที่ผู้ประกอบการ
2. การกำกับดูแลโดยเสมือน (Quasi-regulation) ภาครัฐ พยายามเข้ามามีอิทธิพลในการกำกับดูแล ประสงค์ให้ ผู้ประกอบการยอมรับและปฏิบัติตามกฎหมายหรือนโยบายของรัฐ แต่ภาครัฐไม่ได้ใช้อำนาจโดยตรง เช่น คำแนะนำ ข้อสังเกต หรือข้อตกลงระหว่างรัฐบาลและภาคเอกชนในเรื่องหนึ่งเรื่องใดเพื่อให้กฎหมายบังเกิดผล
3. การกำกับดูแลร่วมกัน (Coregulation) การกำกับดูแลกันเองของผู้ประกอบการ โดยรัฐให้อำนาจบางส่วนและมีมาตรการรองรับในการกำกับดูแล (A regulatory backstop)
4. การกำกับดูแลโดยตรงจากรัฐ (Explicit direct government regulation) รัฐเข้ามาสั่งการควบคุมได้โดยตรง ในส่วนของกรอบการกำกับดูแลเนื้อหาในกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ ประกอบด้วย การควบคุมเนื้อหาที่ผิดกฎหมายและเนื้อหาที่เป็นอันตราย ส่งเสริมเนื้อหาที่เป็นประโยชน์

แผนภาพที่ 2-6 รูปแบบและแนวทางการกำกับดูแลสื่อในปัจจุบัน

โดยทั่วไป ประเทศต่าง ๆ จะใช้ผสมผสานกันไม่มีรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเป็นหลัก และมีเครื่องมือที่ใช้ในการกำกับหลากหลาย เช่น การจัดระดับความเหมาะสมของเนื้อหา (Content rating)

การแบ่งช่วงเวลากำหนด (Time zone) เป็นต้น ปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าได้ เช่น ผ่านกล่องรับสัญญาณ ซึ่งจะมีตัวบ่งชี้ลักษณะเนื้อหา (Content descriptor) คอยกั้นกรอง มีเครื่องมือส่งเสริมความรู้เท่าทันสื่อให้ข้อมูลและการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของภาคประชาชนในการรับสื่อ

พิรงรอง รามสูต (2556, 81–82) ได้ศึกษาเรื่อง การกำกับดูแลมาตรฐานเนื้อหาสื่อในประเทศไทย สามารถดำเนินการได้หลายวิธี มีการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้บังคับ การกำกับดูแลตนเองขององค์กรวิชาชีพ (Self-regulation) ไปจนถึงการกำกับดูแลร่วมกันระหว่างองค์กรกำกับดูแลกับผู้ประกอบการ (Co-regulation)

การศึกษาโครงการ จัดทำฐานข้อมูลองค์กรวิชาชีพและทบทวนบทเรียนการควบคุมตนเองด้านจริยธรรมของ องค์กรวิชาชีพในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ไทย ในปี พ.ศ. 2556 โดยคณะผู้วิจัยจาก ศูนย์ศึกษานโยบายสื่อ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ปัจจุบันกลไกการกำกับดูแลตนเองในประเทศไทย ในระดับองค์กรวิชาชีพ ระดับสภา สหพันธ์และสมาคม ยังคงมีอยู่ ในระดับองค์กรวิชาชีพส่วนหนึ่ง ใช้มาตรฐานทางจริยธรรมมุ่งเน้นจริยธรรมด้านเนื้อหาที่กว้างครอบคลุมในเรื่องที่เกี่ยวกับ 1) จริยธรรมวิชาชีพผู้สื่อข่าว 2) การปกป้องเด็กและเยาวชนจากเนื้อหาที่มีความเสี่ยง 3) โฆษณาเกินจริง ผิดกฎหมายไร้จริยธรรม 4) การคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล ข้อมูลส่วนบุคคล 5) สิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ 6) การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เพิ่มเติมกลไกการกำกับดูแล 2 ข้อ คือ

1. การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ได้ทราบถึง ผลการวินิจฉัย และบทลงโทษ อย่างกว้างขวางแพร่หลาย
2. ควรมีการเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชน ได้ทราบถึง สิทธิของผู้รับสารที่หลากหลาย และมีประสิทธิภาพ

สุวรรณ สมบัติรักษาสุข (2556) ศึกษาพบว่า องค์กร สหพันธ์ สมาพันธ์ สมาคม และสภาวิชาชีพด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ แม้จะมีบทบาทหลักในการกำกับดูแลด้านจริยธรรมระหว่างสมาชิกที่เป็นสมาคมหรือระดับองค์กรสื่อ และได้ดำเนินการตามแนวทางการกำกับดูแลตนเองบ้างแล้วในระดับหนึ่ง แต่ยังพบว่า ในการดำเนินการมีความหลากหลายอยู่มาก การรวมตัวเป็นองค์กรวิชาชีพเป็นไปเพื่อความอยู่รอดในการประกอบกิจการทางธุรกิจมากกว่า การยึดมั่นอุดมการณ์ทางจริยธรรม หลายองค์กรขาดองค์ประกอบอย่างครบถ้วน ขาดกลไก หรือ มีกลไกการบังคับใช้มาตรฐานจริยธรรมขององค์กรวิชาชีพที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถดำเนินการตามกลไกที่กำหนดไว้ ได้อย่างแท้จริง

จากการศึกษาบทเรียนด้านการกำกับดูแลตนเอง ของกลุ่มองค์กรวิชาชีพที่ผ่านมา ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการกำกับดูแลตนเอง สรุปได้ 4 อันดับ คือ

อันดับแรก องค์กรวิชาชีพขาดอำนาจในการให้โทษแก่ สมาชิก และการบังคับใช้

มาตรฐานจริยธรรมที่ขาดประสิทธิภาพ

อันดับสอง องค์กรวิชาชีพ ขาดงบประมาณในการขับเคลื่อนกลไกการกำกับดูแลตนเอง
 อันดับสาม ปัญหาเกี่ยวกับ สมาชิกขององค์กรวิชาชีพที่มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ไม่
 ยอมรับฟังซึ่งกันและกัน คำนิ่งถึงผลประโยชน์มากกว่าคุณธรรมจริยธรรม
 อันดับสี่ องค์กรวิชาชีพ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำกับดูแลตนเองไม่ได้รับความ
 ร่วมมือจากภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรม

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความมั่นคงด้านข้อมูลข่าวสารของรัฐ

วีรวิท คงศักดิ์ (2557) กล่าวว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 56 บัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะใน ครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่ การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารนั้น จะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือมี ส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” เมื่อพิจารณาเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ตามที่ คณะกรรมาธิการวิสามัญยกร่างรัฐธรรมนูญ สภาร่าง รัฐธรรมนูญเขียนไว้ เพิ่มการคุ้มครองถึงข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อ “คุ้มครองสิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สาธารณะ ทำให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารงานของรัฐและง่ายต่อการตรวจสอบ” แต่ถ้าพิจารณา ในสาระจะเห็นว่า มีข้อจำกัดการบังคับใช้ในเรื่อง การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารที่จะกระทบต่อความ มั่นคงของรัฐ โดยรัฐจะต้องบัญญัติไว้ในกฎหมายว่า เรื่องใดที่ไม่สามารถเปิดเผยได้

ขณะนี้ในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีลักษณะ “ฉับไว กว้างไกล ไร้พรมแดน” ทำให้สื่อมวลชน และประชาชน ต้องการที่จะรู้ในเรื่องที่ “สุมเสียด” ต่อความมั่นคงของชาติ เช่น ความสัมพันธ์กับ ประเทศเพื่อนบ้าน หรือเป็นเรื่องที่หลายฝ่ายกังวลว่า อาจเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติใน อนาคต เช่น กรณีการจับกุมอาวุธสงคราม หรือเป็นเรื่องที่อาจมีผลกระทบต่อสวัสดิภาพและความ สงบสุขของประชาชน เช่น เหตุการณ์ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้น จึงเป็นเรื่องยากที่รัฐจะ กำหนดหลักเกณฑ์ในการ “ไม่เปิดเผย” ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจนได้ ปัญหานี้ไม่ได้ เกิดเฉพาะประเทศไทย แม้แต่ สหรัฐอเมริกาเองก็เกิดขึ้น เช่น ขณะที่เกิดสงครามในอ่าวเปอร์เซีย ผู้บัญชาการทหารอากาศ ของสหรัฐอเมริกา ต้องถูกเปลี่ยนตัวกลางศึก เนื่องจาก ไม่สามารถหาจุด สมดุลระหว่าง ความอยากรู้ของสื่อมวลชนกับการรักษาความลับได้ บทเรียนนี้ทำให้ข้าราชการของ รัฐบางท่านใช้สุภาษิต “นิ่งเสีย คำลึงทอง” ในขณะที่ประชาชนกระหายอยากรู้ข้อมูล จึงเกิดการ วิพากษ์วิจารณ์ข่าวสารที่เกิดขึ้นอย่าง “ผิบบ้าง ถูกบ้าง” ทั้งโดยเจตนาบริสุทธิ์และไม่บริสุทธิ์ ทำให้ ประชาชนที่รับข่าวสารสับสนและเกิดความวิตกกังวลในเหตุการณ์บ้านเมืองมากขึ้น กรณีนี้สหรัฐอเมริกา

ได้กำหนด “หลักนิยาม” ในเรื่อง “สงคราม ข้อมูลข่าวสาร” ว่า “Control the Information, Control the Battle to Win the War” สรุปได้ว่า “รัฐ” ต้องควบคุมการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้สอดคล้องกับการควบคุมการสู้รบจึงจะเกิดขึ้น การควบคุมการเปิดเผยข่าวสารไม่ได้หมายความว่า รัฐต้อง “ปิดข่าว” จะส่งผลทำให้เกิด “ข่าวลือ” มากขึ้นอีก แต่รัฐจะต้องรู้ว่าข้อมูลใดควรเปิดเผยก่อนที่ประชาชน “อยากรู้” จนเกิดการวิพากษ์วิจารณ์เกินไป นอกจากนั้น ต้องมีการฝึกอบรมข้าราชการของรัฐระดับสูงให้เป็น “นักประชาสัมพันธ์” ที่รู้ว่า “ควรพูดอะไร แค่วัน และอย่างไร” พร้อมกับฝึกให้สามารถพิจารณาเรื่อง “การพูดเรื่องยาก ๆ ให้เป็นเรื่องง่าย ๆ และสั้น ๆ” ฝึกให้มีความสามารถในการรับฟังสิ่งที่อาจไม่สบายใจและน่าเบื่อหน่ายอย่าง “สงบ” โดยมีหลักปฏิบัติที่ควรยึดถือ คือ “คิดทุกอย่างที่พูด แต่ไม่จำเป็นต้องพูดทุกอย่างที่คิด” สิ่งที่ข้าราชการของรัฐ “ควร” เปิดเผย คือ บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของตนในเรื่องที่เกิดขึ้น สิ่งเหล่านี้กำหนด อยู่ในกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ อยู่แล้ว ขณะเดียวกันสื่อมวลชน ควรมีระบบการตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของข่าวสารตามระบบข่าวกรอง (Intelligence) เพื่อช่วยลด “ข่าวลือ” ที่จะสร้างความตระหนกและความสับสนให้กับประชาชน การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ ปฏิบัติการ ยุทธวิธี และแผนการยุทธ์ (Campaign Plan) นั้น

ความมั่นคงของรัฐด้านข้อมูลข่าวสาร ขึ้นอยู่กับ การสร้างจิตสำนึกให้กับคนในชาติว่า ความมั่นคงของชาติ ไม่ใช่ “ของเล่น” ที่จะนำมาใช้เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับผู้ใดผู้หนึ่ง เพราะเสี่ยงเกินไป ที่จะนำพาชาติไปอยู่ในตำแหน่งที่ฝ่ายตรงข้ามพร้อมที่จะซ้ำเติมให้ชาติของเรา “หายหน้า” ได้ง่ายที่สุด เมื่อถึงวันนั้น พวกเราทุกคนจะไม่เหลืออะไรแม้แต่ “เสรีภาพ” ที่เรียกร้อง

องค์กรด้านสื่อสารมวลชน ภาคธุรกิจเอกชน ผู้ประกอบการ หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารความมั่นคงของรัฐในปัจจุบันอาจแบ่งลักษณะการดำเนินงานได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การดำเนินงานด้วยระบบตลาด คือ การปล่อยให้กลไกราคาดำเนินไปอย่างเสรีตามความต้องการซื้อของผู้บริโภค และความต้องการขายของผู้ผลิต องค์กรสื่อมวลชนภายใต้กลไกตลาด ผู้ผลิตมีเป้าหมายในการแสวงหาผลกำไรสูงสุด ผู้บริโภคยอมแสวงหาความพึงพอใจสูงสุด รายการที่องค์กรสื่อผลิตออกมาจึงมุ่งให้เหมาะสมกับรสนิยมของผู้ชมและผู้ฟังที่เปลี่ยนไปในแต่ละเวลา ข้อดีขององค์กรสื่อที่อยู่ภายใต้ระบบตลาด คือ ผู้ผลิตจะมีแรงจูงใจในการผลิตให้มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำที่สุด ต้องพยายามผลิตรายการที่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุด เนื่องจากต้องทำการแข่งขันกับผู้ผลิตรายอื่น ๆ ในตลาดตลอดเวลา ข้อเสีย คือ มีความเสี่ยงที่จะเกิดความล้มเหลว กรณีที่สินค้าที่ผลิตออกมา มิได้ทำให้สังคมได้รับผลประโยชน์เนื้อหารายการไม่มีความหลากหลาย เงื่อนไขสำคัญที่องค์กรสื่อจำเป็นต้องพึ่งพารายได้หลักที่มาจากกำไรโฆษณา ทำให้ภาคธุรกิจเอกชนเจ้าของงบประมาณโฆษณา สามารถเข้ามามีบทบาทในการกำหนดรูปแบบรายการได้ เนื่องจากเป้าหมายของการโฆษณา คือ การเข้าถึงผู้บริโภคที่มีกำลังซื้อสินค้าของตนในขอบเขตที่กว้างที่สุด ดังนั้น เนื้อหาของรายการที่ตรงตามความต้องการของภาคธุรกิจ เป็นรายการที่เข้าถึงประชาชนเพียงบางกลุ่ม ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

ของธุรกิจเท่านั้น เพื่อต้องการให้ธุรกิจประสบความสำเร็จจึงไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้น ไม่ต้องถึงผลกระทบของข้อมูลข่าวสารด้านมั่นคงของรัฐ

2. ระบบการผลิตสื่อกระจายเสียงที่ดำเนินงานโดยรัฐ คือ การที่รัฐบาลเข้ามามีอำนาจในการควบคุมสื่อ เป็นผู้สนับสนุนงบประมาณโดยตรง โดยมีหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบงานดังกล่าว ข้อดี สามารถลดความเสี่ยงที่จะเกิดความล้มเหลวในกรณีของระบบตลาดได้ เนื่องจากรัฐบาลสามารถควบคุมกฎเกณฑ์ในการผลิตรายการ โดยไม่ต้องพึ่งพารายได้จากภาคธุรกิจเอกชน จึงสามารถผลิตสื่อกระจายเสียงที่เกิดประโยชน์แก่สังคมโดยรวมได้ ส่งผลดีต่อการควบคุมข้อมูลข่าวสาร ด้านความมั่นคงของรัฐ ข้อเสีย การผลิตสื่อภายใต้ระบบของรัฐอาจเกิดความล้มเหลวได้ เพราะรัฐมีแรงจูงใจในการผลิตน้อยกว่าระบบตลาด เนื่องจากไม่มีการแข่งขันจากคู่แข่ง ดังนั้น การตอบสนองต่อประชาชนอาจไม่มีความยืดหยุ่น มีความสามารถในการปรับตัวตามความต้องการของประชาชนได้น้อยกว่าระบบตลาด การที่รัฐบาลมีอำนาจการควบคุมสื่อกระจายเสียงย่อมมีความเสี่ยงที่รัฐบาลอาจใช้สื่อ เพื่อผลประโยชน์ในทางการเมืองของตน และลดบทบาทของฝ่ายตรงข้ามได้ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพของประชาชน

3. องค์กรเอกชนอิสระ หรือ องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร เป็นผู้ผลิตรายการของสื่อกระจายเสียง ข้อดี องค์กรสามารถลดการพึ่งพาภาคธุรกิจเอกชน จากการโฆษณาของระบบตลาด และการเป็นเครื่องมือทางการเมืองของรัฐบาลลงได้ มีอิสระในการนำเสนอรายการมากขึ้น การผลิตรายการคำนึงถึง ผลดีผลเสียกับความมั่นคงของรัฐได้มากกว่าระบบตลาด ระบบสื่อกระจายเสียงที่ผลิตโดยองค์กรอิสระ มีแรงจูงใจในการผลิตมาจาก “คุณค่า” ที่สมาชิกภายในองค์กรยึดถือ และคุณค่าของสังคมส่วนรวม

กระทรวงกลาโหม จัดตั้ง สถานีโทรทัศน์ดิจิทัล กระทรวงกลาโหม เพื่อความมั่นคงของรัฐ ให้เป็น สถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลรูปแบบใหม่ บริหารจัดการนำเสนอเนื้อหาในช่องสถานีโทรทัศน์ดิจิทัล เพื่อความมั่นคงของรัฐ กรอบแนวคิดช่องสถานีโทรทัศน์เพื่อความมั่นคง การพิทักษ์รักษาปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การรักษาเอกราชอธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ กระทรวงกลาโหม และ หน่วยงานความมั่นคง ได้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาเป็นจุดแข็งในการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหา ข่าวสาร รายการ
2. เพื่อร่วมสร้างความมั่นคงของรัฐ โดยการพิทักษ์รักษา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราชและบูรณภาพแห่งดินแดน รวมถึงการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ
3. เพื่อเป็นศูนย์กลาง ของการกำหนดทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง โดยการให้ข้อเท็จจริงแก่ประชาชนได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็ว และทันเวลา

4. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ได้รับทราบโครงสร้าง วัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนสร้างทัศนคติและแนวความคิดที่ถูกต้องต่อภารกิจความรับผิดชอบของทหารและหน่วยงานความมั่นคง

5. เพื่อส่งเสริมพัฒนา เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถให้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้มีทักษะในการผลิตข้อมูลข่าวสารในระบบโทรทัศน์ดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

6. เพื่อเป็นหลักนิยาม การป้องกันเชิงรุกของการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารทางทหาร และงานด้านความมั่นคง (Information Operation)

สถานีโทรทัศน์ดิจิทัล กระทรวงกลาโหม เพื่อความมั่นคงของรัฐ เป็นสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลรูปแบบใหม่ สร้างความแตกต่างระหว่างโทรทัศน์จากรูปแบบเดิม ๆ นำเสนอความจริงในเรื่องของความมั่นคงอย่างรอบด้าน เป็นสื่อสาธารณะที่เป็นกลางภายใต้จรรยาบรรณ ที่จะเป็นช่องของประชาชนเพื่อประชาชน นำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาเสนอด้วยเทคโนโลยีที่แตกต่าง เพื่อมุ่งตอบสนองความต้องการของผู้ชม “สร้างสรรค์ความมั่นคงสู่ชีวิต” ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารสร้างสรรค์สังคม ทันสมัยเป็นกลาง เข้าถึงแหล่งข่าวในด้านความมั่นคงที่ถูกต้องและแม่นยำ โดยเผยแพร่ให้กับ กลุ่มเป้าหมายหลัก คือ เยาวชนและคนรุ่นใหม่ ประชาชนทั่วไป หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมถึงครอบครัวข้าราชการ จะได้รับรู้ถึงบทบาทของความมั่นคงในทุกมิติ มีความเป็นกลาง การดำเนินการไม่ได้ถูกครอบงำทางธุรกิจไม่มุ่งหวังผลกำไร เป็นการบังคับทิศทาง ยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนจะได้ข้อมูลที่ถูกต้อง มีส่วนร่วมในการผลิตรายการทีวี มีเนื้อหาและมุมมองที่ต่างจากภาค เอกชน เพื่อบรรลุเป้าหมายในการสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ ค่านิยมด้านความมั่นคงที่วางไว้ พัฒนาหน่วยงานของรัฐให้สามารถผลิตรายการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

แผนภาพที่ 2-7 โครงการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์ดิจิทัล กระทรวงกลาโหมเพื่อความมั่นคงของรัฐ

สถานีโทรทัศน์ดิจิทัลสาธารณะ เพื่อความมั่นคงของรัฐ กระทรวงกลาโหม เป็นอีกก้าวหนึ่งที่จะเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้ชมทั่วประเทศมั่นใจว่า เป็นสถานีโทรทัศน์ ๙ ที่มีคุณภาพของสังคม ตาม Slogan ที่ว่า “สร้างสรรค์ความมั่นคงสู่ชีวิต” ในแง่ของความครบถ้วนและเนื้อหาสาระที่เพิ่ม PRODUCTION VALUE ให้กับทุกราย ตลอดจนจำนวนผู้ชม (EYE BOLL) ทั่วประเทศ เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ครบทุกเพศ ทุกวัยผ่านทุกช่องทางการรับชม (INTEGRATED MULTI PLATFORM) มี

จำนวนผู้เข้าชม 65 ล้านคนทั่วประเทศ โดยการสำรวจกลุ่มผู้บริโภคก่อนผลิตรายการในขณะออกอากาศ และหลังจากออกอากาศ เพื่อวัดฐานผู้ชม และทำการพัฒนารายการอย่างต่อเนื่อง (PRE-LAUNCH / LAUNCH / POST LAUNCH) ฐานผู้ชมจาก NEW MEDIA

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของระบบทีวีดิจิทัลไทย

อิสริยะ ไพรีพ่ายฤทธิ์ (2556,4-8) ทำการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของระบบทีวีดิจิทัลไทย มุ่งเน้นด้านเศรษฐกิจการเมืองของอุตสาหกรรมโทรทัศน์ไทย The political economy of broadcasting media ผลการวิจัยสรุปได้ 2 ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการเมืองของอุตสาหกรรมโทรทัศน์ไทย การผูกขาดธุรกิจของสถานีโทรทัศน์ในไทยมีความชัดเจนระหว่างการสัมพันธ์กับอำนาจ ทั้งเชิงโครงสร้าง และสถาบันที่เป็นทางการ เช่น อำนาจการครอบครองคลื่นความถี่ของหน่วยงาน สายสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มทุนธุรกิจสื่อ กับขั้วอำนาจทางการเมือง เพื่อผูกขาดช่องทางการทางธุรกิจ และการกีดกันไม่ให้กลุ่มทุนสื่ออื่น ๆ สามารถเป็นเจ้าของสถานีโทรทัศน์ได้ในลักษณะเดียวกัน สามารถแยกความสัมพันธ์เชิงอำนาจของ สถานีฟรีทีวี 6 ช่องเดิม ได้ดังนี้

1.1 ช่อง 3 บริหารจัดการ โดยกลุ่ม บริษัท บีอีซี เวิลด์ จำกัด (มหาชน) รายได้รวม กำไรสุทธิช่อง 3 ประกอบกิจการสถานีโทรทัศน์ โดยผ่านสัญญาสัมปทานกับรัฐวิสาหกิจ คือ องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย หรือ อสมท. (ปัจจุบันแปรรูปเป็น บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน)) โดยอายุสัญญาสัมปทาน สิ้นสุดใน พ.ศ. 2563 ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม บีอีซี เวิลด์ กับ อสมท. ประเด็นอำนาจของ อสมท. ในการต่ออายุสัญญาสัมปทาน ช่วงเปลี่ยนผ่านของการกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์ และรายได้จากสัญญาสัมปทานในการต่ออายุ

1.2 ช่อง ททบ.5 โครงสร้างการบริหารของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 (ททบ.5) ภายใต้คลื่นความถี่ของกองทัพบก โดย ผู้บัญชาการทหารบก จะมีตำแหน่งเป็น ประธานคณะกรรมการบริหาร โดยตำแหน่ง สถานะทางนิติบุคคลของ ททบ.5 จึงอยู่ภายใต้ กองทัพบก ไม่ใช่เป็นรัฐวิสาหกิจแบบเดียวกับ อสมท. ตาม “พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2503” ตามประกาศพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ 6) โครงสร้างภายใต้ระบบราชการไทย ไม่ได้เป็นสายสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มทุนทางการเมืองโดยตรง แต่เป็นการถือครองคลื่นความถี่วิทยุ-โทรทัศน์ เป็นช่องทางหารายได้ ไม่ผ่านกระบวนการจัดสรรคลื่นความถี่ของหน่วยงานราชการพลเรือน

1.3 ช่อง 7 บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด (BBTV) ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นผู้บริหารสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 7 เป็น สถานีโทรทัศน์สีแห่งแรกของประเทศไทย ได้จัด

ทะเบียนเป็นบริษัท เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2510 ประกอบกิจการผ่านสัมปทานคลื่นความถี่จาก กองทัพบกสัมปทานจะหมดอายุในปี พ.ศ. 2566 และกลุ่มทุนที่เป็นเจ้าของ บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์ และวิทยุ จำกัด คือ ตระกูลกรรมบุตร การดำเนินธุรกิจของช่อง 7 ใช้สายสัมพันธ์ทาง ตระกูลกรรมบุตร ที่ใกล้ชิดกับกองทัพบก เพื่อได้มาซึ่งสัญญาสัมปทานในต้นทุนที่ถูกลงมาก เมื่อเทียบกับรายได้จากค่า โฆษณา ช่อง 7 ต้องจ่ายให้กองทัพบก

1.4 ช่อง 9 โครงสร้างองค์กรของช่อง 9 คือ บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) แปรรูป มาจากรัฐวิสาหกิจ องค์กรสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย ภายใต้การกำกับดูแลของ สำนักนายกรัฐมนตรี ปัจจุบัน บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) เป็น บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่ง ประเทศไทย โดยมี หน่วยงานของรัฐบาลถือหุ้น (กระทรวงการคลัง และ ธนาคารออมสิน)

ความสัมพันธ์เชิงอำนาจของ ช่อง 5 ถือเป็น อำนาจเชิงโครงสร้างภายใต้ระบบราชการ ไทย ไม่ได้เป็นสายสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มทุนทางการเมืองโดยตรง

อสมท. มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจ อำนาจการแต่งตั้ง คณะกรรมการของบริษัท มาจาก รัฐบาลในขณะนั้น นักการเมืองโดยตรง (บางส่วนของคณะกรรมการ จะมาจากข้าราชการประจำ เช่น ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และกระทรวงการคลัง) มีบทบาทในการคัดเลือก กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ โดยสรุป คือ สถานะของ อสมท. ที่เป็นรัฐวิสาหกิจของรัฐ ทำให้การแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองผ่าน การตั้งคณะกรรมการ

1.5 ช่อง 11 หรือ NBT ดำเนินการภายใต้ชื่อ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (สทท.) เป็นหน่วยงานได้ สังกัด กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี ถือเป็นสถานีโทรทัศน์ของ รัฐบาลเต็มตัว มีหน้าที่ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของหน่วยงานรัฐบาล การที่ช่อง 11 มี สถานะเป็นที่วิของรัฐบาลโดยตรง ทำให้ภาคการเมืองมีอำนาจสั่งการช่อง 11 เต็มที่ ประวัติศาสตร์ การเมืองไทยตลอดมา ช่อง 11 คือ “กระบอกเสียงของรัฐบาล” ต่างไปจากช่อง 9 อสมท. ที่บริหาร งานในรูปแบบ ของรัฐวิสาหกิจ การแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองผ่านการตั้งคณะกรรมการ มีเป้าหมาย ในทางธุรกิจด้วย

1.6 Thai PBS เป็น ทีวีสาธารณะ (Public television) เกิดขึ้นจาก พระราชบัญญัติ องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2541 มีโครงสร้างองค์กร คือ องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ออกอากาศโดยใช้ความถี่ของ สถานีไอทีวี (ITV) เดิม โครงสร้างองค์กรของ ส.ส.ท. ถือเป็น นิติบุคคลมหาชน มีกระบวนการคัดเลือก คณะกรรมการนโยบาย (เทียบได้กับคณะกรรมการ ของบริษัท เอกชน) โดยคณะกรรมการสรรหา มา จาก นายกสมาคมวิชาติพิต่าง ๆ และข้าราชการประจำ

รายได้ของสถานีมาจาก ภาษีด้านสุราและยาสูบในอัตรา 1.5% ของภาษีแต่ละปีที่เก็บได้

โครงสร้างองค์กรของ ส.ส.ท. ออกแบบให้เป็นอิสระจากทุนเอกชน (ไม่มีการโฆษณา) และรัฐ (เป็นหน่วยงานอิสระ) การก่อตั้ง Thai PBS ในสมัยรัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ มาจากการรัฐประหาร พ.ศ. 2549 ใช้ความถี่ที่ยึดมาจาก สถานีไอทีวี (กลุ่ม บริษัท ชินคอร์ป เป็น ผู้ถือหุ้นรายใหญ่)

2. ปัจจัยด้านการตลาดของ ทีวีเคเบิลและดาวเทียม เนื่องจากทั้ง เคเบิล และดาวเทียม มีรูปแบบเนื้อหาหลากหลายกว่าฟรีทีวี 48 ช่องของระบบทีวีสตูดิโอ ราคาอุปกรณ์ดาวเทียมที่ถูกกลงมาก ข้อดีคือ เทคโนโลยีดาวเทียมให้สัญญาณภาพคมชัดกว่าทีวีในระบบภาคพื้นแบบเดิม ทำให้อัตราการรับชมทีวีของคนไทยมาอยู่บนเทคโนโลยีดาวเทียม มากถึง 45 % ของตลาดทั้งหมด จึงส่งผลต่อกลุ่มผู้ชมทีวีเดิมที่ไม่ได้ใช้เสาข้างปลา – หนวดกุ้ง ที่มีมากถึง 65 % เปลี่ยนมาเลือกดูฟรีทีวี 6 ช่องเดิมผ่านเทคโนโลยีดาวเทียมด้วยเหตุผลของความคมชัด การเข้าถึงและการติดตั้งง่ายไม่ยุ่งยากเพิ่มมากขึ้น

แนวคิดผู้ทรงคุณวุฒิกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของสร้างเสริมจริยธรรมและคุณธรรมของทีวีสตูดิโอไทย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ (2556, 58-64) ได้รับความร่วมมือจาก หลายภาคส่วน อาทิ องค์กรวิชาชีพ ผู้ประกอบการสื่อ ภาคประชาสังคม นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันภาคีเครือข่าย ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จัดเวทีสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ในการให้ข้อมูล ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวปฏิบัติการพัฒนามาตรฐานจริยธรรมและกลไกการกำกับดูแลตนเอง โดยจัดทำ มาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชน ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2556 เสนอต่อ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

ผลการศึกษา สถานการณ์ปัญหา ด้านจริยธรรมของสื่อในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่มีผลต่อการสร้างจริยธรรมและคุณธรรมของระบบทีวีสตูดิโอไทย สรุปได้ 2 แนวทาง คือ

1. ปัญหาจริยธรรมของกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพ พบว่า ผู้ประกอบการขาดความรับผิดชอบต่อการประกอบวิชาชีพสมาชิกขององค์กร ไม่ตระหนักหรือเห็นความสำคัญของการมีมาตรฐานทางจริยธรรม ขาดความรู้ความเข้าใจที่ลึกซึ้งในฐานะของตนเองและการใช้หลักการกำกับดูแลตนเอง ให้มีประสิทธิภาพ สมาชิกไม่ยอมรับและเคารพกติกาที่กำหนด เช่น กรณีร้องเรียนเรื่องคลื่นรบกวน เกิดการเลียนแบบค่านิยม หรือ วัฒนธรรมสังคมในทางที่ผิด ขาดวินัยและความรับผิดชอบต่อสังคม มุ่งเน้นการรวมกลุ่มเพื่อผลประโยชน์ในการประกอบกิจการทางธุรกิจมากกว่า การคำนึงถึง เรื่องคุณธรรมจริยธรรมที่ควรมีให้กับผู้บริโภค

2. ปัญหาจริยธรรมในการนำเสนอเนื้อหาและการโฆษณา พบว่า มาจากการร้องเรียน

มากที่สุด คือ การโฆษณาที่ผิดกฎหมาย ขายนสินค้าที่ไม่มีข้อมูลความจริง หรือ เกินความจริง การนำเสนอเนื้อหาหรือภาพข่าวที่ล่อแหลม เป็นการลวงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและสิทธิมนุษยชน อาทิ กรณีของ สิทธิศักดิ์ เอ็มเมอร์ลิต ในรายการ ไทยแลนด์ก็อตทาเลนต์ รายการปากโป้ง กรณีนำเด็กออกทัศนศึกษาที่โดนลวงละเมิดทางเพศมาสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ขาดความเป็นกลางในการนำเสนอข้อมูล นำเสนอเนื้อหาที่ขู่ขู่ สร้างความเกลียดชัง ก่อให้เกิดความแตกแยกทางสังคม โดยเฉพาะข่าวสารทางการเมือง มีการแบ่งพรรคแบ่งฝ่ายอย่างชัดเจน นอกจากนี้ พบปัญหาจริยธรรมสื่อที่มีการร้องเรียนมายัง กสทช. เกี่ยวกับ การใช้ภาษาพูดที่ไม่ชัดของผู้จัดรายการ การนำเสนอความรุนแรง เน้นเนื้อหาเรื่องเซ็กซ์ ขาดความเป็นกลาง การเสนอข่าวที่พาดพิงถึงสถาบันกษัตริย์ การนำเสนอเรื่องราวที่ส่งผลกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ผลการศึกษา แนวทางปฏิบัติในการนำเสนอรายการ กรณีศึกษา การนำเสนอรายการข่าว รายการโฆษณา และรายการละคร จากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ แนวทางในการกำกับดูแลกันเองในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ภาคกลาง ภาคอีสาน ภาคเหนือ และภาคใต้ สามารถสรุปแนวปฏิบัติ (Code of conduct) ในการนำเสนอรายการ ได้ดังนี้

1. ข้อที่ “ควร” และ “ไม่ควร” ในการนำเสนอ รายการข่าว

1.1 สิ่งที่ควรปฏิบัติในการนำเสนอรายการข่าว (Do) คือ

- 1.1.1 เสนอข่าวด้วยข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน รวดเร็ว เป็นธรรมกับทุกฝ่าย
- 1.1.2 เสนอข่าวที่มีประโยชน์ต่อสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อสังคม
- 1.1.3 เสนอข่าวที่เป็นข้อเท็จจริงมากกว่าความคิดเห็น
- 1.1.4 วิเคราะห์ข่าวบนหลักการที่เป็นกลาง ถูกต้องเที่ยงตรง เป็นธรรม
- 1.1.5 เสนอข่าวโดยใช้ภาษาสุภาพและเหมาะสม
- 1.1.6 เสนอข่าว และ ภาพข่าวที่เกิดขึ้นจริง ไม่ใช้การตัดต่อข่าว เพื่อบิดเบือนรวมทั้งมีมาตรการป้องกันการนำเสนอภาพที่ไม่เหมาะสม
- 1.1.7 ตรวจสอบ และ กลับกรองข้อมูล จากแหล่งข่าวอย่างรอบคอบ ก่อนการนำเสนอ รวมทั้งเคารพสิทธิส่วนบุคคลของผู้เป็นแหล่งข่าว
- 1.1.8 เสนอข่าว และ ภาพข่าว โดย เคารพศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม ชาติพันธุ์ เชื้อชาติ ศาสนา เพศ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส
- 1.1.9 เสนอข่าวโดยคำนึงถึง หลักสิทธิมนุษยชน สิทธิส่วนบุคคลของผู้ตกเป็นข่าว และแหล่งข่าว
- 1.1.10 เปิดพื้นที่สาธารณะ นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย ให้กับทุกภาคส่วนในสังคม

1.2 เสนอสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติในการนำเสนอรายการข่าว (Don't)

- 1.2.1 ไม่นำเสนอข่าวที่มีเนื้อหาสร้างความขัดแย้ง ชั่วร้ายให้เกิดความรุนแรง
 - 1.2.2 ไม่นำเสนอข่าวที่ส่งผลกระทบต่อผู้ตกเป็นข่าว โดยเฉพาะภาพข่าวที่สร้างความหดหู่ สะเทือนอารมณ์ ภาพข่าวที่มีผู้ร่วมทำร้ายผู้ต้องหา
 - 1.2.3 ไม่นำเสนอข่าวคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง หรือ การรายงานข้อมูลที่ยังไม่ทราบแหล่งที่มาอย่างชัดเจน
 - 1.2.4 ไม่นำเสนอข่าว แบบบรรยายรายละเอียด จนเกิดภาพสยองขวัญ หรือทำให้รู้สึกสมเพชเวทนา
 - 1.2.5 ไม่ใช้ความเห็นส่วนตัวในการวิจารณ์ ตัดสิน หรือ พิพากษานบุคคล ผู้ตกเป็นข่าว หรือขยายความเนื้อข่าวโดยใช้ความเห็นส่วนตัว
 - 1.2.6 ไม่ใช้ความเห็นส่วนตัวในการพาดพิง คัดค้านเหตุการณ์ เช่น ข่าวการตีตัวเลขหวย หรือข่าวเหตุการณ์รุนแรงในสามจังหวัดชายแดนใต้
 - 1.2.7 ไม่เสนอข่าว ที่เป็นความเชื่อที่พิสูจน์ไม่ได้ ทำให้ประชาชนงมงาย หรือเกิดความตระหนกตกใจเกินจริง
 - 1.2.8 ไม่ควรมีโฆษณาแฝงในรายการข่าว หรือ การนำเสนอรายการข่าว ในเชิงธุรกิจเพื่อการขายสินค้า หรือบริการต่าง ๆ เช่น พุดกระดิ่งให้ส่ง SMS มาในรายการข่าว เพื่อหวังผลกำไรทางธุรกิจ
 - 1.2.9 ไม่เสนอข่าว ที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน และ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลอื่น เช่น นำเสนอใบหน้าบุคคลที่ตกเป็นข่าวในทางเสื่อมเสีย
 - 1.2.10 ไม่เปิดเผยแหล่งข่าว หรือ ข้อมูลที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ของแหล่งข่าวเว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากแหล่งข่าว
2. ข้อที่ “ควร” และ “ไม่ควร” ในการนำเสนอ รายการโฆษณา
 - 2.1 สิ่งที่ควรปฏิบัติในการนำเสนอรายการโฆษณา (Do)
 - 2.1.1 นำเสนอข้อมูลที่เป็นความจริงตามคุณสมบัติของสินค้า ไม่ชวนเชื่อมอมเมาให้ผู้บริโภคหลงเชื่อ
 - 2.1.2 นำเสนอโฆษณา ที่คงไว้ซึ่ง วัฒนธรรมอันดี เคารพต่อศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ เชื้อชาติ ศาสนา และความเชื่อของสังคมนั้น ๆ
 - 2.1.3 นำเสนอ ตามระเบียบ ข้อกำหนด เรื่องเวลาในการโฆษณา ให้ตรงตามที่กฎหมายกำหนด
 - 2.1.4 บอกเลขที่ใบอนุญาตสินค้า และเลขที่สินค้าที่ได้รับอนุญาตโฆษณา
 - 2.1.5 โฆษณาเฉพาะสินค้าที่ผ่านการอนุญาตตามกฎหมาย
 - 2.1.6 คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค ตรวจสอบแหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์

ก่อนโฆษณา

2.1.7 ใช้ฟรีเซ็นเตอร์ที่เหมาะสม ทั้งในด้านวิญญูติ ภาพลักษณ์ในการโฆษณา
สินค้าแต่ละประเภท

2.1.8 ควรนำเสนอ โฆษณาที่มีประโยชน์ ส่งเสริมสังคม และ แสดงถึงความ
รับผิดชอบต่อสังคม

2.1.9 ใช้คำพูดสุภาพในการนำเสนอสินค้า

2.1.10 มีการระบุ คำเตือน หรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสินค้า ที่สามารถเห็นได้ชัด
ไว้ในโฆษณา

2.2 สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติในการนำเสนอรายการโฆษณา (Don't)

2.2.1 ไม่โฆษณาสินค้าที่ผิดกฎหมาย สินค้าที่ไม่ได้รับอนุญาตให้โฆษณา

2.2.2 ไม่เสนอโฆษณา อันทำให้เกิดความเข้าใจผิดสาระสำคัญ เกี่ยวกับสินค้า
บริการ การแสดง หรืออื่น ๆ โอ้อวดสรรพคุณเกินความจริงทำให้ผู้เห็น ผู้ฟัง เกิดความเข้าใจผิด

2.2.3 ไม่ใช่เรื่อง เพศสภาพ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ศาสนา ความพิการ มาเป็น
จุดขายแทนสินค้าในลักษณะดูถูกเหยียดหยาม หรือละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

2.2.4 ไม่ใช่ข้อมูลสถิติ ข้อมูลงานวิจัย รายงานการศึกษาทางวิชาการ ในทางที่
ไม่สมควร หรือทำให้เกิดความเข้าใจผิด โดยสินค้านั้นมิได้มีคุณสมบัติตามข้อมูลที่กล่าวอ้าง

2.2.5 ไม่โฆษณา โดยใช้ความเชื่อความศรัทธา สิ่งเหนือธรรมชาติเข้ามาจูงใจ
หรือเป็นจุดขายสินค้า

2.2.6 ไม่นำเทคนิค / กลยุทธ์การโฆษณา โดยใช้ ผู้เชี่ยวชาญมาโฆษณาสินค้าทุก
ประเภท

2.2.7 ไม่เสนอ โฆษณาที่จะส่งผลกระทบต่อเด็ก ทั้งทางร่างกาย จิตใจ หรือ
ทำให้ขาดความรู้สึกผิดชอบ หรืออาศัยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของบุคคลดังกล่าว มาใช้เป็นเครื่องมือใน
การจูงใจโดยไม่สมควร

2.2.8 หลีกเลี่ยงโฆษณาแฝงในรูปแบบต่าง ๆ

2.2.9 ไม่โฆษณา โดยมีเนื้อหาในการโจมตีสินค้าอื่น ๆ ที่เป็นประเภทสินค้า
เดียวกันทั้งทางตรงและทางอ้อม

2.2.10 ไม่ใช่ภาพที่ไม่เหมาะสม ภาพที่ไม่สอดคล้องกับสินค้า ภาพสินค้าอื่นที่
ไม่ใช่สินค้าจริงในการโฆษณาที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดต่อผู้บริโภค

3. ข้อที่ “ควร” และ “ไม่ควร” ในการนำเสนอ รายการละคร

3.1 สิ่งที่ควรปฏิบัติในการนำเสนอรายการละคร (Do)

3.1.1 ผลิตรายการที่เต็มไปด้วยการส่งเสริม (+6) ดังนี้

3.1.1.1 ส่งเสริมระบบการคิดเป็นขั้นเป็นตอน

3.1.1.2 ส่งเสริมการให้ความรู้ทางวิชาการ

3.1.1.3 ส่งเสริมด้านจริยธรรม คุณธรรม

3.1.1.4 ส่งเสริมด้านทักษะชีวิต

3.1.1.5 ส่งเสริมด้านการอยู่ร่วมกันอย่างหลากหลาย

3.1.1.6 ส่งเสริมความรักความสัมพันธ์ในครอบครัว

3.1.2 แสดง คำแนะนำช่วงเปิดรายการว่ารายการนี้ส่งเสริม (+6) ในด้านใดเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์รายการให้น่าชมยิ่งขึ้น

3.1.2.1 แสดง คำแนะนำในฉากของละคร ช่วงที่ผู้ปกครองควรต้องให้คำแนะนำเด็กในขณะเฝ้าชมเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับผู้ปกครองอีกชั้นหนึ่ง

3.1.2.2 หากทำละครเกี่ยวกับ ข้อมูลในเชิงประวัติศาสตร์ ควรต้องค้นหาข้อมูลที่ถูกต้องมาใช้ในการผลิต

3.1.2.3 ในกรณีที่จะสร้าง รายการเกี่ยวกับชีวประวัติของบุคคล จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้นั้นก่อน และพึงต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดผลกระทบใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้กับคนรอบข้างของผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.1.2.4 เลือกนักแสดงให้เหมาะสมกับตัวละครและระมัดระวังในการนำเด็กมาใช้เป็นตัวแสดงแล้วเขียนบทพูดให้เด็กพูดคำที่ไม่เหมาะสม

3.1.2.5 ออกอากาศในช่วงเวลาที่เหมาะสม และตรวจสอบบทละครก่อนออกอากาศ

3.2 สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติในการนำเสนอรายการละคร (Don't)

3.2.1 ไม่นำเสนอจากที่มีการกระทำรุนแรงต่อ เด็ก สตรี และคนชรา ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

3.2.2 ไม่นำเสนอจากที่เป็นการล้อเลียน กลุ่มเฉพาะ การเหยียดเชื้อชาติ สีผิว ชาติพันธุ์ ชนชั้น และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

3.2.3 ไม่นำเสนอละคร ที่มีเนื้อหากระทบต่อสถาบันครอบครัว เน้นเรื่องชู้สาว สะท้อนความแตกแยกในครอบครัวมากเกินไป

3.2.4 ไม่นำเสนอละคร ที่มีเนื้อหากระทบ ในทางลบ ต่อ สถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

3.2.5 ไม่นำเสนอ เนื้อหาละครที่ใช้คำพูดหยาบคายส่อเสียด ชักนำให้เกิดความก้าวร้าว อิจฉา ริษยา

3.2.6 ไม่ขายชำระครนอกเวลาที่ ไม่เหมาะสมต่อการนำเสนอตามช่วงวัยนอกเสีย จากว่าละครเรื่องดังกล่าวได้รับการปรับเรตติ้งให้เหมาะสมตามช่วงเวลาดังกล่าวแล้ว

3.2.6.1 “น 18+” ปรับเป็น “น 13+” นำเสนอหลัง 20.30 น.

3.2.6.2 “น 13+” ปรับเป็น “ท”

3.2.7 ไม่ทำการตลาด / การโฆษณา / โฆษณาตรง / โฆษณาแฝงในละคร หรือถ้า มีต้องมีการระบุว่าเป็นส่วนของโฆษณา

ผศ.ดร.พิรงรอง รามสูต (2556) แนวคิดการปฏิรูปสื่ออย่างไรภายใต้ กสท. ไม้ใช่ กสทท. การเปลี่ยนผ่านสู่ระบบทีวีดิจิตอล จะทำให้เกิดผู้มีบทบาทในการประกอบกิจการลักษณะใหม่ เพื่อลด ทอนการผูกขาดอำนาจ สรุปได้ดังนี้

1. เดิมอำนาจจะอยู่ที่ สถานีโทรทัศน์ (ผู้ผลิตรายการ สถานีวิทยุ ผู้ชมฟัง) แต่การเปลี่ยน ผ่านสู่ระบบทีวีดิจิตอล จะมีการกระจายออกไปมากขึ้น และเกิดกลุ่มหรือช่องทางมากขึ้น เช่น ผู้ผลิต ผู้รวบรวมรายการ ผู้รวบรวมสัญญาณ ผู้ให้บริการลูกค้า ผู้ให้บริการเสาสัญญาณ จานดาวเทียม และ โทรทัศน์

2. เจ้าของสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรม ต้องประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม

3. บริษัทโฆษณา มีการกำกับกันเองในรูปแบบของสมาคมโฆษณา

4. เจ้าของสื่อต้องมีมาตรฐานจริยธรรมในการคัดกรองโฆษณาที่เหมาะสมที่จะเผยแพร่

5. กสทท. ควรเป็นเจ้าภาพหรือตัวกลางให้เกิด การแลกเปลี่ยนในด้านจริยธรรมระหว่าง ผู้ผลิต ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม ดังนี้

5.1 ควรกำหนดเงื่อนไขให้ ผู้ขอรับใบอนุญาต ต้องนำเสนอรูปแบบรายการ การ ระบุกลุ่มผู้ผลิต หรือ คณะกรรมการสถานีในการตรวจสอบรายการ

5.2 ควรส่งเสริม ผู้ประกอบการสื่อทุกระดับให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องของ จรรยาบรรณ และกฎหมายขั้นพื้นฐานในการประกอบวิชาชีพ

5.3 ควรเป็น องค์กรหลักในการสร้าง มาตรฐานจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพ สื่อสารมวลชน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านจริยธรรม ให้แก่ ผู้ประกอบการและ สื่อสารมวลชน

5.4 ควรกำหนดให้ นักข่าว ต้องผ่านการฝึกอบรมจริยธรรมสื่อมวลชนอย่างเข้มข้น โดยกำหนดเป็นกฎหมายควบคุม

5.5 ควรแยกประเภท ของ รายการข่าว เล่าข่าว วิเคราะห์ข่าว และ ให้ความรู้กับ ประชาชน

5.6 ควรให้ อำนาจบางส่วน กับ องค์กรวิชาชีพในการลงดาบ / ลงโทษสมาชิกที่ทำผิด

โดยการกระทำผิดมีผลต่อใบอนุญาต

5.7 ควรแต่งตั้ง คณะทำงานกลาง เพื่อประเมินประสิทธิภาพการร้องเรียน และการแก้ปัญหาเรื่องร้องเรียนขององค์กรวิชาชีพ และนำมาเป็นตัวชี้วัดการสนับสนุนส่งเสริม

5.8 ควรกำหนดให้ องค์กรวิชาชีพ จัดตั้งเป็น องค์กรในระดับชาติ มีกลไกการกำกับดูแลตั้งแต่ในระดับจังหวัด ระดับภาค มีมาตรฐานจรรยาบรรณกลาง และมีกลไกรับเรื่องร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดย กสทช. จะมีบทบาทเป็นผู้ประสานงาน ติดตาม การดำเนินการของแต่ละองค์กร ให้เกิดประสิทธิภาพ

เพื่อรสยาม พรหมงอย (2557) แนวคิด ด้านจริยธรรมของสื่อในระบบทีวีดิจิตอล การกำกับดูแลจริยธรรมของผู้ประกอบการ เช่น โฆษณาเกินจริง โฆษณาแฝงผ่านกิจกรรมเพื่อสังคม CSR ที่ผิดกฎหมาย ละเมิดสิทธิผู้บริโภค ส่งผลให้ธุรกิจเกิดการแข่งขันในการหารายได้ และ แนวคิดการจัดทำ (ร่าง) คู่มือ มาตรฐานจริยธรรม เพื่อกำกับดูแลกันเองในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย

การผลิตรายการในระบบทีวีดิจิตอล พบว่า บทบาทหน้าที่ของ ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ในระบบทีวีดิจิตอล ผู้ผลิตต้องศึกษา กลุ่มเป้าหมายหลักว่า ต้องการรับความรู้ประเภทไหน สนใจในเรื่องอะไร ผู้ผลิตรายการ ต้องปรับแนวคิดจากการผลิตรายการแบบเดิมหรือการผลิตซ้ำๆ ต้องคำนึงถึงประโยชน์ของรายการ คุณภาพรายการ การสื่อสารที่ชัดเจน การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และที่สำคัญ ต้องไม่เป็นรายการที่ก๊อปปี้รายการอื่นมาเผยแพร่ในช่องของตัวเอง ต้องรู้จริง รู้ลึก รอบด้านในเนื้อหา รายการ ไม่ว่าจะ เป็นรายการบันเทิง ข่าว วาไรตี้ หรือสารคดี ผู้ผลิตรายการควรคำนึงถึงผลกระทบ ควรจะเรียนรู้ ในเรื่องจิตวิทยาของคนในสังคม เพื่อนำมา เป็นกรอบแนวคิดที่จะผลิตรายการสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ สำหรับการผลิตรายการที่ตรงใจกลุ่มเป้าหมายหลัก และเป็นประโยชน์สูงสุดในการผลิตรายการในระบบทีวีดิจิตอล

การผลิตรายการ เพื่อเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร ต้องเหมือนเด็กและเยาวชนในภูมิภาคอื่น ๆ ในประเทศไทย เพียงแต่ศูนย์กลางของเด็กและเยาวชนจะอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ความหลากหลายของชนชาติ การรับรู้ การใช้ชีวิต จะแตกต่างจากเด็กในภูมิภาคอื่น ๆ กระบวนการเรียนรู้ และรับสารเร็ว นับไว ด้วยเทคโนโลยีในการสื่อสารทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร สามารถเรียนรู้ได้ชัดเจนเกิดการเลียนแบบหรือแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเกินวัยของตัวเอง มุ่งเน้นการผลิตรายการเพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดจิตสำนึกสาธารณะขึ้นมาได้ ต้องอาศัยเนื้อหารายการที่เป็นประโยชน์แก่ตัวเด็กและเยาวชนสูงสุด การสื่อสารชัดเจน คุณภาพของรายการ ผู้ผลิตรายการต้องศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของเด็กและเยาวชนในแต่ละช่วงวัยว่า กลุ่มเด็กและเยาวชนสนใจอะไร ต้องการอะไรมากที่สุด ลสำรวจความคิดเห็นเก็บข้อมูล เพื่อนำมาเป็น แนวคิดในการผลิตรายการให้ตรงใจเด็กและเยาวชนในแต่ละกลุ่มวัย ผู้ผลิตรายการต้องคิดว่าผลิต

รายการ เพื่อให้ลูกหรือคนในครอบครัวของเราดู อะไรที่เหมาะสม อะไรที่ไม่เหมาะสม ควรจะขึ้นคำเตือน เพื่อไม่ให้เด็กและเยาวชนที่ขาดกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้านเนื้อหารายการนำไปลอกเลียนแบบ เช่น ละครเรื่อง แรงเงา ที่มีเด็กหญิงอายุ 8 ขวบ เลียนแบบฉากที่มีละครผูกคอตาย โดยทางช่องหรือผู้ผลิตรายการไม่มีการเซ็นเซอร์ หรือ มีการแจ้งเตือนในกรณีดังกล่าว ซึ่งไม่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชนที่อายุต่ำกว่า 18 ปีลงมาอยู่แล้ว จนเกิดเหตุเศร้าสลดขึ้นมาเพราะขาดการคิดถึงผลกระทบของผู้ผลิต

ผู้ผลิตรายการ จะต้องผลิตรายการให้กลุ่มเป้าหมายเข้าใจตรงกัน สอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมลงไปในรายการที่ผลิตด้วย เพื่อเสริมทักษะทางการคิดของเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น โดยเฉพาะแนวคิดของผู้ประกอบกิจการวิทยุโทรทัศน์ที่ประมวลที่วิถีจิตลของเด็กและเยาวชน ต้องตระหนักอยู่เสมอว่า การผลิตรายการเด็กและเยาวชนเพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะ ควรผลิตรายการที่ส่งเสริมวัฒนธรรม หลีกเลี่ยงการนำเสนอภาพความรุนแรงหรืออาจจะกระทบกระเทือนจิตใจเด็กและเยาวชนได้ ต้องระมัดระวังการนำเสนอเนื้อหา ภาพ เสียง ที่ชักชวนเยาวชนไปทางที่ผิด ภาษา ถ้อยคำและน้ำเสียงก็ต้องเหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชน ผู้ผลิตรายการต้องคำนึงเสมอว่าการผลิตรายการจะไม่ทำให้เด็กและเยาวชนที่มีส่วนร่วมในรายการ เกิดความกดดัน เครียดหรือวิตกกังวล ไม่ควรตั้งคำถามที่ซับซ้อนหรือยากเกินไป ยิ่งเด็กและเยาวชนอายุน้อยเท่าไรผู้ผลิตรายการต้องระมัดระวังมากเท่านั้น เพราะ การเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะของเด็กและเยาวชนในรายการโทรทัศน์ ต้องอาศัยการผลิตรายการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การคิดเป็นขั้นเป็นตอน ความรู้วิชาการ จริยธรรม คุณธรรม ทักษะการใช้ชีวิต การอยู่ร่วมกันอย่างหลากหลายในสังคม และความรักความสัมพันธ์ในครอบครัว

การผลิตรายการ ต้องมีเนื้อหาที่ชัดเจน เพราะที่วิถีจิตลที่มีจำนวนช่องมากถึง 48 ช่อง การผลิตเนื้อหารายการต้องมี ข้อมูลลักษณะที่ชัดเจนในกลุ่มเป้าหมายหลัก ผู้ผลิตรายการต้องตระหนักเสมอว่า การผลิตรายการเสมือนผลิตให้ตัวเองดู มีเนื้อหาที่หลากหลาย สร้างสรรค์ สามารถพัฒนาความคิดของคนในสังคมได้เป็นอย่างดี เปลี่ยนแปลงบทบาทของการเป็นผู้ผลิตมานำเสนอเรื่องราวที่เป็นข้อมูลน่าสนใจต่อกลุ่มเป้าหมายหลัก สื่อสารอย่างชัดเจนตรงไปตรงมา ขณะเดียวกันบทบาทหน้าที่ของผู้ผลิตรายการในระบบทีวีดิจิตอล ต้องสอดแทรก เรื่องความดีงาม คุณธรรม จริยธรรม เสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับคนดูรายการ ศึกษาความอยากรู้อยากเห็นของกลุ่มเป้าหมายหลัก กลุ่มผู้ผลิตรายการรุ่นเก่าต้องเรียนรู้ทักษะในการผลิตรายการแบบใหม่ การใช้เครื่องมือสมัยใหม่ เพื่อผลิตรายการที่มีคุณภาพในระบบทีวีดิจิตอล สำหรับผู้ผลิตรายการคนรุ่นใหม่ต้องใช้ระยะเวลาในการผลิตรายการที่มีคุณภาพ ดังนั้น ผู้ผลิตรายการทั้งคนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ที่จะผลิตรายการต้องเปลี่ยนบทบาทตัวเองในการเรียนรู้ทั้งเครื่องมือในการผลิตรายการ เนื้อหารายการที่มีคุณภาพไปพร้อม ๆ กัน

สรุป

การเปลี่ยนแปลงกิจการโทรทัศน์ของประเทศไทย ต้องพิจารณาถึง ปัจจัยที่จะส่งผลต่อการดำเนินงานของระบบทีวีดิจิทัลไทย สรุปได้ดังนี้

1. การพิจารณาเลือกใช้มาตรฐานสากลของเทคโนโลยีระบบโทรทัศน์ดิจิทัลภาคพื้นดิน
2. ยุทธศาสตร์การเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ได้มีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน
3. กระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัล
4. การยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบอนาล็อก
5. การกำหนดจำนวนและประเภทช่องรายการโทรทัศน์ระบบดิจิทัล

การเลือกใช้ มาตรฐานสากลของเทคโนโลยีระบบโทรทัศน์ดิจิทัลภาคพื้นดิน (Digital Terrestrial TV) ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ ทั้งเชิงประสิทธิภาพทางเทคโนโลยี เศรษฐศาสตร์ ที่สำคัญที่สุดคือ ต้องสอดคล้องกับประเทศต่างๆ ของภูมิภาคอาเซียน มาตรฐานกิจการโทรทัศน์ระบบดิจิทัลของประเทศไทย ที่ กสทช. พิจารณาเลือกใช้ คือ มาตรฐาน DVB-T2 (Second Generation Digital Terrestrial Television Broadcasting System) จากข้อพิจารณา 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. ประสิทธิภาพเชิงเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงสุด มาตรฐาน DVB-T2 พัฒนาจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมจากทวีปยุโรป มาตรฐาน DVB-T2 เป็นที่ยอมรับทั่วไป เป็นมาตรฐานที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในอนาคตอีกยาวนาน และทำให้ทรัพยากรคลื่นความถี่ที่มีอยู่จำกัด สามารถจะรองรับจำนวนผู้ประกอบการได้มากขึ้น จากคลื่นความถี่วิทยุเดิมสามารถส่งได้เพียงหนึ่งช่องรายการเท่านั้น สามารถนำมาใช้ส่งได้มากถึง 10 – 15 ช่องรายการด้วยคุณภาพที่ดีขึ้น

2. ประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ ประชาชนจำเป็นต้องรับภาระการจัดหาอุปกรณ์ภาครับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ภาครัฐมีอำนาจในการเลือกมาตรฐาน ควรเลือกมาตรฐานที่ประชาชนรับภาระน้อยที่สุด การเลือกมาตรฐานที่ประชากรส่วนใหญ่ของโลกใช้ จะส่งผลต่อการผลิตอุปกรณ์เป็นจำนวนมากทำให้เกิดความประหยัด ราคาอุปกรณ์มีราคาลดลง

3. ความสอดคล้องกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน การเปลี่ยนผ่านกิจการโทรทัศน์ไปสู่ระบบดิจิทัลเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน มีความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนผ่านเช่นกัน มีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาเลือกมาตรฐานโทรทัศน์ เช่นเดียวกับประเทศไทย ที่ประชุม รัฐมนตรีสารสนเทศอาเซียน (ASEAN Ministers Responsible for Information : AMRI) ในปี พ.ศ. 2555 มีความเห็นร่วมกันให้ใช้ มาตรฐาน DVB-T2 เป็นมาตรฐานโทรทัศน์ระบบดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียนร่วมกัน

ออกประกาศ มาตรการ หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านสู่โทรทัศน์

ระบบดิจิทัล ของ กสทช. ที่ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดกรอบนโยบาย แนวทางการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล กำหนดนโยบายและกรอบเวลาสำหรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการเปลี่ยนระบบ การรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์จากระบบอะนาล็อกไปสู่ระบบดิจิทัล

2. จัดเตรียมความถี่วิทยุ สำหรับกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล เพื่อให้ความถี่วิทยุสำหรับกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล มีการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ

3. จัดทำ หลักเกณฑ์ และวิธีการอนุญาตการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัล

การเตรียมความพร้อมของประชาชนผู้ยุคโทรทัศน์ระบบดิจิทัล กสทช. สนับสนุนประชาชนในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลอย่างทั่วถึง ในรูปแบบของการแจกจ่ายอุปกรณ์ ในการจัดหาทั้งเครื่องรับโทรทัศน์ที่สามารถรับสัญญาณระบบดิจิทัลหรืออุปกรณ์แปลงสัญญาณระบบดิจิทัลให้เครื่องรับโทรทัศน์อะนาล็อกเดิมสามารถรับสัญญาณได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ร่วมมือกับ องค์กรวิชาชีพ ผู้ประกอบการสื่อ ภาคประชาสังคม นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันภาคีเครือข่าย คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี สัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านข้อมูล ข้อเสนอแนะ และแนวปฏิบัติการพัฒนามาตรฐานจริยธรรม และ กลไกการกำกับดูแลตนเอง จัดทำ มาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2556 เสนอ กสทช. ผลการศึกษา ปัญหาด้านจริยธรรมของสื่อใน กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ที่มีผลต่อการสร้างจริยธรรมและคุณธรรมของระบบทีวีดิจิทัลไทยสรุปได้ 2 แนวทางคือ

1. ปัญหาจริยธรรม ของกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพ พบว่า ผู้ประกอบการขาดความรับผิดชอบต่อการประกอบวิชาชีพสมาชิกขององค์กร ไม่ตระหนัก หรือ เห็นความสำคัญของการมีมาตรฐาน ทางจริยธรรม ขาดความรู้ความเข้าใจที่ลึกซึ้งในสถานะของตนเองและการใช้หลักการกำกับดูแลตนเอง ให้มีประสิทธิภาพ สมาชิกไม่ยอมรับและเคารพกติกาที่กำหนด ขาดวินัย และความรับผิดชอบต่อสังคม เน้นการรวมกลุ่มเพื่อผลประโยชน์ในการประกอบกิจการทางธุรกิจมากกว่าคุณธรรมจริยธรรม

2. ปัญหาจริยธรรม ในการนำเสนอเนื้อหาและการโฆษณา พบว่า การร้องเรียนมากที่สุด คือ การโฆษณาที่ผิดกฎหมาย ขาดสินค้าที่ไม่มีข้อมูลความจริง หรือเกินความจริง การนำเสนอเนื้อหา หรือ ภาพข่าวที่ล่อแหลมเป็นการลวงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและสิทธิมนุษยชน นำเสนอเนื้อหาที่ยั่ว สร้างความเกลียดชัง ก่อให้เกิดความแตกแยกทางสังคม มีการแบ่งพรรคแบ่งฝ่ายอย่างชัดเจน

แนวทางปฏิบัติใน การนำเสนอ รายการข่าว รายการโฆษณา และรายการละคร แนวทางการกำกับดูแลตนเองในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ภาคกลาง ภาคอีสาน ภาคเหนือ และภาคใต้ สรุปแนวปฏิบัติ ได้ดังนี้

1. ข้อที่ “ควร” และ “ไม่ควร” ในการนำเสนอ รายการข่าว

1.1 สิ่งที่ควรปฏิบัติในการนำเสนอรายการข่าว (Do) คือ เสนอข่าวด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน รวดเร็ว เป็นธรรมกับทุกฝ่าย มีประโยชน์ต่อสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อสังคม ข้อเท็จจริง มากกว่าความคิดเห็น วิเคราะห์ข่าวบนหลักการที่เป็นกลาง ถูกต้องเที่ยงตรงเป็นธรรม เสนอข่าวและ ภาพข่าวโดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน

1.2 เสนอสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติในการนำเสนอรายการข่าว (Don't) ไม่นำเสนอข่าวที่มี เนื้อหาสร้างความขัดแย้ง ชั่วร้ายให้เกิดความรุนแรง ไม่นำเสนอข่าวที่ส่งผลกระทบต่อในด้านลบ ต่อผู้ตกเป็นข่าว

2. ข้อที่ “ควร” และ “ไม่ควร” ในการนำเสนอ รายการโฆษณา

2.1 สิ่งที่ควรปฏิบัติในการนำเสนอรายการโฆษณา (Do) นำเสนอข้อมูลที่เป็นความจริง ตามคุณสมบัติของสินค้า ไม่ชวนเชื่อ มอมเมาให้ผู้บริโภคหลงเชื่อ โฆษณาที่คงไว้ซึ่ง วัฒนธรรมอันดี คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค ตรวจสอบแหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์ก่อน

2.2 สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติในการนำเสนอรายการโฆษณา (Don't) ไม่โฆษณาสินค้าที่ผิด กฎหมาย สินค้าที่ไม่ได้รับอนุญาตให้โฆษณา ไม่เสนอโฆษณาอันทำให้เกิด ความเข้าใจผิดในสาระ สำคัญเกี่ยวกับสินค้าบริการ ไม่เสนอโฆษณาที่จะส่งผลกระทบต่อเด็กทั้งทางร่างกาย จิตใจ

3. ข้อที่ “ควร” และ “ไม่ควร” ในการนำเสนอ รายการละคร

3.1 สิ่งที่ควรปฏิบัติในการนำเสนอรายการละคร (Do) ผลิตรายการที่เต็มไปด้วยการ ส่งเสริม (+๖) ส่งเสริมระบบการคิดเป็นขั้นเป็นตอน การให้ความรู้ทางวิชาการ จริยธรรมคุณธรรม

3.2 สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติในการนำเสนอรายการละคร (Don't) ไม่นำเสนอฉากที่มีการ กระทำ ความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และคนชรา ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ไม่นำเสนอละครที่มีเนื้อหา กระทบในทางลบต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

บทบาทในการประกอบกิจการลักษณะใหม่ เพื่อลดทอนการผูกขาดอำนาจจากเดิม จะอยู่ ที่สถานีโทรทัศน์ (ผู้ผลิตรายการ สถานีวิทยุ ผู้ชมฟัง) การเปลี่ยนผ่านสู่ระบบที่วีดิทัศน์ มีการกระจาย ออกไปมากขึ้น เกิดกลุ่มหรือช่องทางมากขึ้น เช่น ผู้รวบรวมรายการ ผู้ผลิต ผู้รวบรวมสัญญาณ ผู้ให้ บริการลูกค้า ผู้ให้บริการเสาสัญญาณ งานดาวเทียม เจ้าของสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรม ต้องประกอบ ธุรกิจอย่างมี จริยธรรม บริษัทโฆษณา มีการกำกับตนเองในรูปแบบของสมาคมโฆษณา เจ้าของสื่อ ต้องมีมาตรฐานจริยธรรมในการคัดกรองโฆษณาที่เหมาะสมที่จะเผยแพร่

กสทช. เป็นตัวกลาง ให้เกิดการแลกเปลี่ยนในด้านจริยธรรมระหว่างผู้ผลิต ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม เป็นองค์กรหลัก ในการสร้างมาตรฐานจรรยาบรรณ การประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชน ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมด้านจริยธรรมแก่ผู้ประกอบการและสื่อมวลชน กำหนด ให้นักข่าว ต้องผ่านการฝึกอบรมจริยธรรมสื่อมวลชน แยกประเภทของรายการข่าว เล่าข่าว วิเคราะห์

ข่าวให้ความรู้กับประชาชน และให้อำนาจบางส่วนกับองค์กรวิชาชีพในการลงโทษสมาชิกที่ทำผิด โดยการกระทำผิดมีผลต่อไปในอนาคต

ด้านจริยธรรมของสื่อในระบบทีวีดิจิทัล การกำกับดูแลจริยธรรมของ ผู้ประกอบการ เช่น โฆษณาเกินจริง โฆษณาแฝงผ่านกิจกรรมเพื่อสังคม CSR ที่ผิดกฎหมายละเมิดสิทธิผู้บริโภค ส่งผลให้ธุรกิจเกิดการแข่งขันในการหารายได้ มีการจัดทำ (ร่าง) คู่มือมาตรฐานจริยธรรม เพื่อกำกับดูแลกันเองในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย

บทบาทของ ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ในระบบทีวีดิจิทัล ผู้ผลิตต้องปรับแนวคิดจากการผลิตรายการแบบเดิมหรือการผลิตซ้ำ ๆ คำนี้ถึงประโยชน์ของรายการ คุณภาพรายการ การสื่อสารที่ชัดเจน การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ ต้องไม่เป็นรายการที่ก๊อปปี้รายการอื่นมาเผยแพร่ในช่องของตัวเอง ต้องรู้จริงรู้ลึก รอบด้านในเนื้อหารายการ ไม่ว่าจะ เป็นรายการบันเทิง ข่าว วาไรตี้ หรือ สารคดี สอดแทรก เรื่อง คุณธรรม จริยธรรมลงไปในการที่ผลิต หลีกเลียง นำเสนอภาพความรุนแรง หรือ อาจกระทบกระเทือนจิตใจเด็กและเยาวชน ส่งเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะของเด็กและเยาวชน ส่งเสริมการเรียนรู้ การคิดเป็นขั้นเป็นตอน ความรู้วิชาการ จริยธรรม คุณธรรม ทักษะการใช้ชีวิต การอยู่ร่วมกันอย่างหลากหลายในสังคม และความรักความสามัคคีในครอบครัว

บทที่ 3

รูปแบบการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคการพัฒนา ระบบทีวีดิจิตอลไทย

รูปแบบการดำเนินงานของโทรทัศน์ระบบดิจิตอลหรือทีวีดิจิตอลของไทย

ประเทศไทยใช้การส่งสัญญาณโทรทัศน์แบบภาคพื้นดิน (Terrestrial Broadcasting) ระบบอะนาล็อก (Analog) มาตั้งแต่เริ่มต้น พ.ศ.2490 โดยการส่งคลื่นความถี่ผ่านอากาศไปยังเสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งตามที่อยู่อาศัยของประชาชน กิจกรรมโทรทัศน์ภาคพื้นดินของไทย แบ่งเป็น 3 ยุค คือ

ยุคที่ 1 โทรทัศน์ขาว-ดำ (พ.ศ.2490 – 2510)

ยุคที่ 2 โทรทัศน์สี (พ.ศ.2510 – 2555) ที่มีเพียงผู้ผลิตรายการ และผู้แพร่เสียงแพร่ภาพไปยังผู้ชมผ่านทางสถานีโทรทัศน์เท่านั้น

ยุคที่ 3 โทรทัศน์ระบบดิจิตอล เป็นกิจการโทรทัศน์ที่มีการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างการประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ จะมีการประกอบกิจการที่แยกออกจากกันระหว่าง ผู้ผลิตรายการ ผู้ให้บริการโทรทัศน์ (ช่องรายการ) ผู้ให้บริการโครงข่าย ผู้ให้บริการลูกค้า และสิ่งอำนวยความสะดวก ต่างจากยุคที่ 1 และ 2 จากเดิมมีการออกอากาศ 6 ช่องรายการ คือ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (สทท./NBT) และ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส (TPBS) การส่งสัญญาณโทรทัศน์ 1 ช่อง ต้องใช้ช่วงคลื่นกว้าง ในขณะที่เทคโนโลยีระบบดิจิตอลสามารถบีบอัดสัญญาณ (Digital Compression) ได้ ทำให้ 1 ช่องความถี่ของระบบอะนาล็อกสามารถออกอากาศได้ถึง 10 – 15 ช่องในระบบดิจิตอล ด้วยความคมชัดปกติ เป็นการใช้คลื่นความถี่วิทยุอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น คุณภาพของสัญญาณดีขึ้น ภาพจะคมชัดเสมอ อัตราการถูกรบกวนน้อย ไม่มีคลื่นแทรก หรือการสะท้อน รวมไปถึงการรับชมที่ชัดเจนขณะอยู่ในพาหนะเคลื่อนที่ และครอบคลุมเพียงพอกับการให้บริการ

โทรทัศน์ระบบดิจิตอลในประเทศไทย (Digital television in Thailand) เป็นระบบรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดินภายในอาณาเขตประเทศไทย ด้วยระบบดิจิตอล โดย คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เป็นหน่วยงานภาครัฐ มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง

ประเทศไทย คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ (กสท.) ในการประชุมครั้งที่ 16/2555 วันจันทร์ที่ 30 เมษายน พ.ศ.2555 ได้มีเห็นชอบรับรองให้มาตรฐาน DVB-T2

เป็นมาตรฐาน การรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ระบบดิจิทัลภาคพื้นดิน (Digital Terrestrial Television) ของประเทศไทย เพื่อนำไปกำหนดในแผนการปรับเปลี่ยนระบบการรับส่งวิทยุกระจายเสียง และโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล เป็นหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนระบบรับส่งวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ของประเทศไทยต่อไป

นโยบาย การรองรับการพัฒนาการให้บริการรูปแบบต่าง ๆ รวมถึง Emergency Warning System : EWS ที่ประชุมเห็นชอบว่า ต้องมีมาตรการเรื่อง Emergency Warning System มีการสร้างความเข้าใจกับทุกภาคส่วน เพื่อให้ความพร้อม กับ เหตุการณ์ฉุกเฉินหรือภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นได้ การพิจารณาความสอดคล้องของมาตรฐานวิทยุโทรทัศน์ระบบดิจิทัล กับแนวนโยบายการกำหนดมาตรฐานการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล กสทช. พิจารณาเลือกมาตรฐาน DVB-T ที่มีคุณสมบัติสอดคล้องและเหมาะสมมากกว่ามาตรฐานอื่น คือ

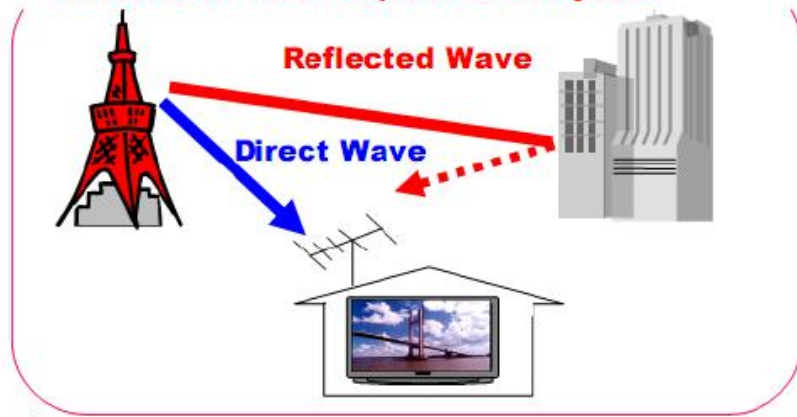
1. ความก้าวหน้าในเชิงเทคโนโลยี ความจำเป็นต้องการปรับเปลี่ยนระบบโทรทัศน์ในอนาคตเพื่อรองรับกับการพัฒนาของเทคโนโลยี อันอาจจะส่งผลกระทบต่อประชาชน
2. การใช้คลื่นความถี่ทรัพยากรสาธารณะ อย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน (Spectrum Efficiency)
3. จำนวนช่องรายการโทรทัศน์ควรมีมากเพียงพอ ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการในกิจการโทรทัศน์ของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ
4. จำนวนช่องรายการโทรทัศน์ มากเพียงพอที่จะจัดสรรให้ ภาครัฐ ธุรกิจ ผู้บริโภค มีช่องทางในการประกอบกิจการสื่อสารมวลชน เพื่อส่งเสริมการแข่งขันและโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่มาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย
5. นโยบายภาครัฐ พันธกรณีระหว่างประเทศ และความร่วมมือในภูมิภาคอาเซียน

มาตรฐาน DVB-T2 (Digital Video Broadcasting) ย่อมาจาก Second Generation Digital Terrestrial Television Broadcasting System เป็นมาตรฐานที่พัฒนามาจากมาตรฐาน DVB-T โดยนำเทคนิคการมอดูเลตและการเข้ารหัสแบบใหม่มาใช้ เพื่อให้การใช้สเปกตรัมในการส่งสัญญาณประเภทเสียง วิดีโอ และข้อมูลมีประสิทธิภาพมากขึ้นหลักในการทำงาน คือ

DVB-T2 ใช้ การมอดูเลตชั้น แบบ OFDM (orthogonal frequency division multiplex) เช่นเดียวกับมาตรฐาน DVB-T สำหรับการแก้ไขข้อมูลผิดพลาด DVB-T2 ใช้วิธีการเข้ารหัสแบบที่ใช้กับมาตรฐาน DVB-S2 ได้แก่ การเข้ารหัสแบบ LDPC (Low Density Parity Check) ซึ่งใช้ร่วมกับการเข้ารหัสแบบ BCH (Bose-Chaudhuri-Hocquengham) ทำให้สัญญาณที่ถูกเข้ารหัสทนทานต่อสัญญาณแทรกสอด (Interference) และสัญญาณรบกวนที่มีระดับสูงได้ดี สามารถเลือกจำนวนคลื่นพาห์ และขนาดของช่วงป้องกัน (guard interval) ได้หลากหลายมากขึ้นเมื่อเทียบกับมาตรฐาน DVB-T หากเลือกใช้ค่าพารามิเตอร์ให้เหมาะสมกับช่องสัญญาณจะทำให้การส่งมีประสิทธิภาพ

เทคโนโลยี OFDMA (Orthogonal Frequency Division Multiple Access) คือ เทคโนโลยีใหม่ด้านความถี่คลื่นวิทยุที่นำเข้ามาใช้กับเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ต่าง ๆ เช่น LTE โดย LTE ได้เลือกใช้เทคโนโลยี OFDMA สำหรับการทำงานทางด้านดาว์นลิงก์เท่านั้น OFDMA มีพื้นฐานของ FDM ซึ่งแบ่งสัญญาณความถี่ออกจากกันเพื่อให้แต่ละช่องสัญญาณไม่มีการรบกวนซึ่งกัน ทำการรับส่งข้อมูลกันได้อย่างราบรื่น มีความทนทานต่อช่องสัญญาณพหุวิถี

**① Robustness to Radio Interference by Multi Path.
Because of OFDM system is adopted .**

แผนภาพที่ 3-1 การมอดูเลตชัน แบบ OFDM (orthogonal frequency division multiplex)

การที่จะทำให้ไม่มีเกิดการรบกวนกัน จะใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์ที่เรียกว่า การทำให้เป็นอิสระต่อกัน Orthogonal ความหมายของ OFDM (Orthogonal Frequency Division Multiplex) เป็นรูปแบบของ MCM สมัยใหม่ที่มีการเพิ่มความหนาแน่นของสัญญาณพาหะย่อยและการซ้อนทับสัญญาณพาหะที่อยู่ติดกันเป็น เทคนิคการมอดูเลตชันแบบหลายคลื่นพาหะ (Multiple Carrier Modulation) เป็นรูปแบบของ การสื่อสารแบบขนาน ต่างจากมาตรฐาน Spread Spectrum ที่ใช้แถบความถี่เดียวสำหรับรับส่งข้อมูลช่องเดียว OFDM เป็นเทคโนโลยีการเข้ารหัสในชั้น Physical Layer สำหรับการถ่ายทอดสัญญาณผ่านทางคลื่นวิทยุ กระบวนการนี้จะเป็นการแบ่งสัญญาณความถี่ออกเป็นหลายๆ เช็กเมนต์ และในแต่ละเช็กเมนต์จะมีความถี่เฉพาะตัวด้วยรหัสที่ต่างกัน ทำให้สามารถรองรับความถี่ได้มากกว่าคลื่นวิทยุในความถี่ ความถี่จากซึ่งกันและกันใน OFDM และ (Orthogonality) คือ “การเกี่ยวข้องกันเป็นมุมฉาก หรือมีส่วนประกอบเป็นมุมฉาก” ความถี่จากซึ่งกันและกันมีความสัมพันธ์กันของเวกเตอร์ 2 เส้นในช่องว่าง อาจตัดกันเป็นมุมฉากรูปเรขาคณิตก็ได้ สัญญาณที่ถี่จากซึ่งกันและกัน หมายความว่า สถานะของสัญญาณเป็นอิสระจากกัน ตัวอย่างเช่น การมอดูเลตสัญญาณทางความถี่ (FM) และทางขนาด (AM) บนสัญญาณพาหะเดียวกัน (ในระบบ FM สเตอริโอ) สามารถแยกสัญญาณทั้งสองออกจากกัน โดยปราศจากการรบกวนซึ่งกันและกัน เรียกสัญญาณทั้งสองนี้ว่า

“ความตั้งฉากซึ่งกันและกัน” การจัดการสัญญาณไบนารีให้ตั้งฉากซึ่งกันและกัน ใน OFDM ความตั้งฉากซึ่งกันและกันเป็นการนำเอาสัญญาณพัลส์มาทำเป็นสัญญาณพาหะ ทำให้สเปกตรัมของสัญญาณพาหะแต่ละตัวมีค่าสัญญาณเป็นศูนย์ที่กลางแถบความถี่ของแต่ละสัญญาณพาหะในระบบ ทั้งนี้ทำให้แต่ละสัญญาณพาหะย่อย สามารถแยกออกจากกลุ่ม โดยปราศจากการสอดแทรกหรือรบกวนจากสัญญาณพาหะย่อยอื่น ๆ ดังนั้นสัญญาณพาหะย่อยสามารถจัดวางไว้ใกล้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ในทางทฤษฎี หลักการทำงานของระบบ OFDM โดยพื้นฐาน เป็นเทคนิคการมัลติเพล็กซ์โดยการแบ่งความถี่ เมื่อช่องความถี่ถูกแบ่งออกเป็นความถี่ขนาดเล็ก ๆ N ช่อง แต่ละช่องมีขนาดเท่ากับขนาดของสัญลักษณ์ (bit rate) ดิจิตอล ทำให้สัญญาณพาหะย่อยเหล่านี้มีความตั้งฉากซึ่งกันและกัน ด้านส่งสัญญาณดิจิตอลความเร็วสูงที่ ถูกแบ่งออกเป็นกลุ่มข้อมูลที่ความเร็วต่ำลงจำนวนสิบหรือร้อยกลุ่มในแต่ละกลุ่มข้อมูลย่อยที่มีความเร็วต่ำกว่า จะถูกนำไปมอดูเลตกับสัญญาณพาหะย่อยทั้งหมดส่งขนาดกันออกไป และรูปแบบในการมอดูเลตสัญญาณพาหะย่อยที่นิยมทั่วไป ได้แก่ QAM, 16QAM หรือ 64QAM เป็นต้น ใน OFDM กลุ่มของข้อมูลจะถูกแปลงให้อยู่ในรูปขานานกัน โดยการมอดูเลตกับสัญญาณพาหะย่อย ดังนั้นพวกมันจะกลายเป็นสัญญาณบนแกนความถี่ ในการที่จะแปลงกลับมาเป็นสัญลักษณ์บนแกนเวลาอีกครั้ง ทำได้โดยการใช้การแปลงกลับฟาส์ฟูเรียร์ (FFT) โดยที่สัญลักษณ์ทางแกนเวลาเหล่านี้ จะถูกมัลติเพล็กซ์เข้าด้วยกันเป็นอนุกรมของสัญญาณ และสัญญาณที่ได้ทางเอาต์พุตของ IFFT จะถูกส่งบนความถี่ที่เหมาะสมในระบบสื่อสารสัญญาณ ในระบบ OFDM แต่ละสัญญาณพาหะย่อยจะถูกทำให้รูปร่างมีความตั้งฉากซึ่งกันและกันกับสัญญาณพาหะย่อยอื่น ๆ ด้วยวิธีการจัดการสัญญาณในลักษณะนี้ ทำให้แม้แต่สัญญาณพาหะย่อยที่อยู่ใกล้กันซ้อนทับกัน ก็ไม่ก่อให้เกิดการรบกวนซึ่งกันและกัน ระบบนี้ จึงไม่ต้องการแถบป้องกัน (Guard Band) ระหว่างแต่ละช่องสื่อสารย่อย ทำให้ช่องสื่อสารระหว่างแต่ละสัญญาณพาหะย่อย มีความแคบที่สุดเท่าที่จะทำได้ ระบบนี้จะให้ประสิทธิภาพในการใช้แถบความถี่สูงสุด ความสัมพันธ์ระหว่างทุกสัญญาณพาหะย่อยในระบบ OFDM ต้องถูกควบคุมอย่างระมัดระวัง เพื่อรักษาให้มีลักษณะของความตั้งฉากซึ่งกันและกัน การแปลงกลับฟาส์ฟูเรียร์เป็นการแปลงที่มีประสิทธิภาพสูงมาก และเป็นวิธีการขึ้นต้นอย่างง่าย ๆ ที่สามารถทำให้เรามั่นใจได้ว่าสัญญาณพาหะที่สร้างขึ้นมามีความตั้งฉากซึ่งกันและกัน หลังจากการมอดูเลตแบบ OFDM จะมีการสอดแทรกช่วงแถบป้องกันแคบ ๆ เพื่อลดสัญญาณรบกวนระหว่างสัญลักษณ์ (Inter symbol Inter-ference : ISI) ที่เกิดจากสัญญาณหลายเส้นทาง (multi-path) แถบป้องกันแคบ ๆ เรียกว่าการเสริมไซคลิก (Cyclic prefix)

การเสริมสร้างไซคลิกเทคนิคนี้ ใช้สำหรับแก้ไขสัญญาณที่คุณภาพลดลงในช่องสื่อสาร อันเนื่องมาจาก สัญญาณมีการเคลื่อนที่หลายเส้นทางทำได้ โดยการใช้ลำดับของแถบป้องกันเรียกว่า การเสริมไซคลิก เป็นการคัดลอกส่วนท้ายสุดของสัญลักษณ์ OFDM ให้มีความยาวเท่ากับหรือมากกว่าค่าหน่วงเวลาสูงสุดของการกระจายช่วงเวลา อันเนื่องมาจากสัญญาณหลายเส้นทาง โดยจะถูก

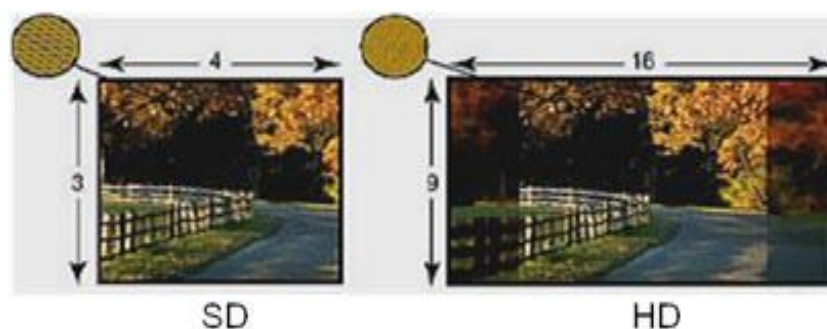
คัดลอกลงในส่วนหน้าของสัญลักษณ์ OFDM เพื่อทำหน้าที่เป็นแถบป้องกันการทับซ้อน ระหว่างสัญลักษณ์ที่จะเกิดขึ้นระหว่างการทำการส่ง การแปลงจากข้อมูลแบบขนานไปเป็นแบบอนุกรม จะเกิดขึ้นหลังจาก คัดลอกไซคลิกลงในตัวส่งเวกเตอร์ใน OFDM สายอากาศแบบไดเวอซิตี (diversity) ถูกนำมาทดสอบ สำหรับแก้ปัญหาอันเนื่องมาจากผลกระทบจากสัญญาณหลายเส้นทาง ในระบบ OFDM จะใช้สเปเชียลไดเวอซิตี เรียกว่า การมัลติเพล็กซ์โดยการแบ่งความถี่ที่สัญญาณพาหะ ตั้งฉากซึ่งกันและกันทางเวกเตอร์ (Vector OFDM : VOFDM) VOFDM ใช้สายอากาศสเปเชียล ไดเวอซิตี เพื่อนำประโยชน์ของ การรับสัญญาณวิทยุหลายทิศทางที่มีเฟสและขนาดต่างกันมาเป็นข้อดี โดยการรวมสัญญาณเหล่านี้เข้าด้วยกัน เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือในการรับสัญญาณแบบไม่เป็นเส้นตรง (non-line-of-sight) ที่เครื่องรับจะมีสายอากาศ 2 ชุด ทำหน้าที่รับสัญญาณจากเส้นทางที่ต่างกัน และทำการรวมเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้อัตราส่วนของสัญญาณต่อสัญญาณรบกวนสูงที่สุด เท่าที่จะเป็นไปได้ ระบบการทำงานของ บริษัท ซิสโก้ (Cisco) ได้ออกแบบให้ VOFDM ทำการทดสอบและรวมแต่ละสัญญาณที่รับเข้ามาจากสายอากาศเข้าด้วยกัน จากนั้นวิเคราะห์สัญญาณพาหะย่อยที่ละสัญญาณและใช้ข้อมูลที่ได้มาทำการสร้าง กลับเป็นแต่ละสัญญาณพาหะย่อยที่มีอัตราส่วนของสัญญาณรบกวนต่อสัญญาณสอดแทรกที่สูงขึ้น ผลที่ตามมาคือ อัตราการผิดพลาดของข้อมูลลดลง การปรับแต่งการมอดูเลตใน OFDM เพื่อให้การทำงานง่ายขึ้นต่อระบบ MCM ส่วนใหญ่จะใช้เทคนิคการมอดูเลตแบบคงที่สำหรับทุกสัญญาณพาหะย่อย ในระบบที่ใช้เทคนิคนี้จะต้องเลือกประเภทของดิจิตอลมอดูเลต (digital modulation) สำหรับสัญญาณพาหะย่อยที่ได้ยอมรับอัตราการผิดพลาดของข้อมูล (Bit error rate) ได้ ภายใต้สภาวะของช่องสื่อสารที่แย่ที่สุดโดยทั่วไปจะเลือกใช้ BPSK หรือ QPSK ที่ 1 หรือ 2 บิต/วินาที/เฮิรตซ์ ตามลำดับ ในการส่งข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหนึ่งไปยังหลาย ๆ ปลายทางของระบบ OFDM จะทำได้โดยการเปลี่ยนแปลงเทคนิคทางมอดูเลตนี้ ขึ้นอยู่กับคุณภาพของสัญญาณสามารถรับได้ที่ปลายทาง ประเภทของการมอดูเลตที่นิยมใช้ ประกอบด้วย BPSK, QPSK, 8PSK, 16QAM, หรือ 64QAM เช่น ถ้าสถานีปลายทางสามารถรับสัญญาณที่มีอัตราส่วนของสัญญาณรบกวนต่ำ ควรเลือกใช้การมอดูเลตแบบ QPSK ดีกว่าแบบอื่น ๆ เพราะทำให้ประสิทธิภาพในการรับ-ส่งข้อมูลดี

อย่างไรก็ตาม การเลือกใช้เทคนิคการมอดูเลตแต่ละแบบยังขึ้นอยู่กับสภาวะแถบความถี่ที่ใช้ในการส่งด้วย เพื่อให้ระบบสามารถยอมรับอัตราการผิดพลาดของข้อมูล สามารถเลือกเทคนิคการมอดูเลตโดยอัตโนมัติตามขนาดของแถบความถี่ที่ใช้การส่ง การปรับแต่ง (Adaptive) เทคนิคการมอดูเลตแบบนี้ ทำให้คุณภาพการรับ-ส่ง ดีขึ้นไม่ว่าสภาวะของช่องสื่อสารจะดีหรือไม่ดีก็ตาม สิ่งตามมา คือ การปรับแต่งการมอดูเลตทำให้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานแถบความถี่ของระบบด้วยการเลือนหายของความถี่ที่เลือก (Frequency selective fading) ในระบบแถบกว้าง เช่น OFDM จะเกิดผลกระทบจากการเคลื่อนที่หลายเส้นทางของความถี่ที่ต่างกัน (หรือสัญญาณพาหะย่อยใน OFDM) จะแตกต่างกัน เพื่อให้เราเข้าใจลักษณะการเลือนหายของความถี่ที่เลือก พิจารณาส่งที่เกิดขึ้นกับความถี่

(สัญญาณพาหะย่อย) 2 ความถี่ บนแถบความถี่ที่ใช้นำข่าวสารมาจากเครื่องส่งไปยังเครื่องรับ คือ ถ้าความถี่ทั้งสองอยู่ใกล้ซึ่งกันและกัน ความแตกต่างของเส้นทางที่เคลื่อนที่จะมีผลต่อกับความถี่ทั้งสองใกล้เคียงกัน ทำให้การเปลี่ยนแปลงขนาดและเฟสใกล้เคียงกันมาก อย่างไรก็ตามถ้าความถี่ทั้งสองอยู่ห่างกันออกไป ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ทั้งสองแย่ง เพราะการเลื่อนของเฟสตามแต่ละเส้นทางจะต่างกันมาก การลดลงของความสัมพันธ์ของความถี่ขึ้นอยู่กับค่าช่วงเวลาระหว่างสัญญาณที่รับเข้ามาจากเส้นทางที่ต่างกัน การที่หลาย ๆ ความถี่พาหะมาจับจองอยู่บนแถบความถี่เดียวกัน มากจนทำให้ ความเปลี่ยนแปลงแต่ละความถี่เกิดความแตกต่างกันมาก จะทำให้สัญญาณผิดพลาดได้ เพราะขนาดและเฟสของความถี่ที่จะประกอบกันเป็นสัญญาณข่าวสารที่เครื่องรับ จะไม่เหมือนกับที่เป็นในเครื่องส่ง ปรากฏการณ์นี้ คือ การเลือนหายของความถี่ที่เลือก (Frequency selective fading) ในสภาวะแวดล้อมที่คลื่นวิทยุมีการเดินทางหลายเส้นทาง การเลือนหายของความถี่ที่เลือกสามารถส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงอย่างสูงต่อกำลังงานของเครื่องรับที่สามารถรับได้ สำหรับช่องสื่อสารที่ไม่มีสัญญาณจาก เส้นทางโดยตรงจากการเครื่องส่ง การเลือนหายของคลื่นวิทยุนี้อาจสูงถึง 30dB ผลคือ อัตราส่วนของสัญญาณต่อสัญญาณรบกวนลดลง และข้อมูลที่ได้รับมีความผิดพลาดมากขึ้น แต่ข้อมูลถูกส่งไปกับสัญญาณพาหะย่อยที่แยกจากกัน การแก้ไขข้อผิดพลาดของข้อมูล แต่ละสัญญาณพาหะย่อย อาจใช้ วิธีการตรวจสอบและแก้ไขข้อผิดพลาดที่ปลายทาง (Forward error detection and correction) การป้องกันผลกระทบจากการเคลื่อนที่ของสัญญาณหลายเส้นทาง การสอดแทรกระหว่างสัญลักษณ์ (Inter-symbol Interference : ISI) คลื่นวิทยุเดินทางในอากาศด้วย อัตราความเร็ว 186000 ไมล์ต่อวินาที หรือ 5.2 มิลลิวินาทีต่อไมล์ มีการสะท้อนของคลื่นวิทยุจากตึก, เนินเขา, สิ่งกีดขวางอื่น ๆ แต่ละเส้นทางที่คลื่นวิทยุเดินทางมีระยะทางต่างกัน สามารถเดินทางมาที่เครื่องรับเวลาแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ทำให้สัญญาณที่รับเข้ามามีขนาดและเฟสต่างกันด้วย ในระบบสื่อสารสัญญาณดิจิทัล รูปร่างของสัญญาณพัลส์ (ดิจิทัล) จะถูกทำให้เป็นสัญลักษณ์ที่เหมาะสมสำหรับการส่ง โดยทำการมอดูเลตกับสัญญาณพาหะ ในระบบแถบกว้าง (broadband) จะมีการส่งบิตข้อมูลที่มีความเร็วสูง และบิตข้อมูลเหล่านี้ จะถูกวางไว้ใกล้กันบนแกนเวลา ดังนั้นที่เครื่องรับสัญลักษณ์ จะมีความสัมพันธ์กับค่าช่วงเวลาของคลื่นวิทยุของสัญลักษณ์ถัดไปเข้ามาสอดแทรก การสอดแทรกประเภทนี้ เรียกว่า การสอดแทรกระหว่างสัญลักษณ์ หรือ ISI ปัญหาของ ISI ทำให้การแยกสัญญาณข่าวสารเดิม ออกมาเป็นไปได้ยากมาก ในระบบ OFDM จะทำการแบ่งสัญญาณข้อมูลความเร็วสูงหนึ่งชุดออกเป็นสิบหรือเป็นร้อยชุดที่มี ความเร็วต่ำลง จากนั้น ทำการส่งข้อมูลชุดย่อยเหล่านี้ขนานกันออกไปโดยการใช้สัญญาณพาหะย่อย อัตราความเร็วบิตของแต่ละช่องย่อยจะต่ำลง ซึ่งแต่ละสัญลักษณ์จะมีช่วงเวลาในการตอบสนองที่นานขึ้น ทั้งนี้ต้องการให้นานกว่าช่วงเวลาที่หน่วงจากสัญญาณหลายเส้นทางช่วงเวลา ระหว่างสัญลักษณ์ที่นานขึ้นนี้เอง ทำให้ความสัมพันธ์ของสัญลักษณ์กับเวลาที่หน่วงของคลื่นวิทยุที่สะท้อนเข้ามาที่เครื่องรับจะไปอยู่ในช่วงเวลาป้องกัน และจะไม่สามารถสอดแทรกเข้าสัญลักษณ์ถัดไป

ที่รับเข้ามา ทำให้ OFDM ทนทานต่อปัญหาการสอดแทรกของสัญญาณหลายเส้นทาง จะเห็นได้ว่าในระบบ OFDM ความตึงเครียดซึ่งกันและกันระหว่างสัญญาณพาหะย่อยที่ใกล้กัน ยอมให้สัญญาณทั้งสองทับซ้อนกันได้ วัตถุประสงค์ของความถี่ที่ซ้อนกัน สามารถใช้งานแถบความถี่ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพประมาณสองเท่าของการใช้สัญญาณพาหะเดี่ยว

การแสดงผลของจอภาพมาตรฐาน ในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็น จอโทรทัศน์ จอคอมพิวเตอร์ ไปจนถึงการแสดงผลแบบ HDTV (High Definition Television) กำลังพัฒนาไปสู่การแสดงผลของภาพที่ให้ความคมชัดสูงมากขึ้น เพื่อที่จะทำให้การแสดงผลของจอภาพรองรับมาตรฐานแบบ Full HD ในแต่ละระบบมีความแตกต่างกันของขนาดภาพ จะเกี่ยวข้องกับการบันทึกภาพวิดีโอ หรือการนำไปตัดต่อภาพวิดีโอ

แผนภาพที่ 3-2 เปรียบเทียบการแสดงผลสำหรับจอภาพ ตามมาตรฐาน

โทรทัศน์ความคมชัดสูง หรือ โทรทัศน์รายละเอียดสูง (High Definition Television : HDTV) ที่แสดงให้เห็นถึงการแสดงภาพวิดีโอ ที่ใช้กันทั่วไปในการแพร่ภาพโทรทัศน์ และการเก็บภาพวิดีโอ โดยในปัจจุบันทั้ง 1080i และ 1080p เป็นฟอร์แมตความละเอียดสูงสุด

เลข 1080 หมายถึง จำนวนความละเอียดของเส้นในแนวนอน 1,080 เส้น

ตัวอักษร p ย่อมาจาก Progressive Scan หรือ non-interlaced

ตัวอักษร i ย่อมาจาก Interlaced

การแสดงผลสำหรับจอภาพ ในปัจจุบันสามารถแบ่งสัญญาณภาพ ได้ดังนี้

1. ขนาดภาพแบบ Full HD หมายถึง การแสดงผลของจอภาพโทรทัศน์ที่ให้รายละเอียดจำนวนของเส้นในแนวนอนเท่ากับ 1,080 เส้น ทั้งแบบ 1080i และ 1080p ถือว่าเป็นแบบ Full HD จะแสดงผลทาง แนวตั้งและแนวนอนเท่ากับ 1920 x 1080 เท่ากับ 2,073,600 pixels (2Mpixel หรือ 2 ล้าน pixel) Full HD ในแต่ละประเทศมีการกำหนดมาตรฐานที่แตกต่างกัน เช่น อเมริกา กำหนดการแสดงผลแบบ 1080i และ 1080p จัดเป็นแบบ Full HD การแสดงผลแบบ 720p จัดเป็นแบบ HD ในขณะที่ ญี่ปุ่น กำหนดการแสดงผลแบบ 1080p เป็นแบบ Full HD ให้การแสดงผลแบบ 1080i เป็น HD

การที่ญี่ปุ่นมีมาตรฐานสูง เนื่องจากเป็นผู้พัฒนาระบบ HD เป็นประเทศแรก และผลิตภาพความคมชัดสูงแบบ Super Vision Television ด้วย

2. ขนาดภาพแบบ HD Ready สำหรับจอภาพที่มีความละเอียดต่ำกว่า Full HD ไม่ว่าจะเป็นขนาดภาพ 1366 x 768 หรือ 1024 x 768 หรือ 1280 x 720 สำหรับจอภาพโทรทัศน์ที่โฆษณาว่าเป็น HD Ready นั้น จะรองรับการนำเข้า input HDMI รับสัญญาณภาพจากเครื่องเล่นที่เป็น Full HD (1080i หรือ 1080p) เช่น เครื่องเล่น Blu-ray ที่มีขนาดภาพ Full HD 1920 x 1080 pixels ส่งต่อสัญญาณภาพให้โทรทัศน์ที่มีขนาดจอภาพเป็น HD เพียง 1280 x 720 (pixels) เครื่องรับโทรทัศน์จะทำการ Down Scale ให้เป็น Native Resolution รองรับการแสดงผลเท่าที่จอภาพจะรับได้ ให้เหลือเพียงขนาดภาพ 1280 x 720 ตามความจริงเท่านั้น

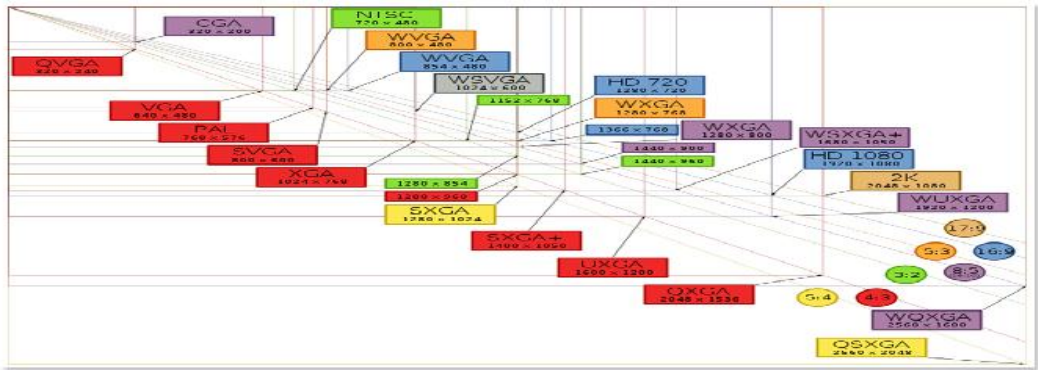
3. ขนาดภาพแบบ HD สำหรับจอภาพที่มีความละเอียดขนาดภาพ 1280 x 720 pixels = 921,600 pixels อัตราส่วนของจอภาพ HD คือ ขนาดความกว้าง x ความสูง เป็น 16 ต่อ 9 เทียบค่าได้จากการนำค่าของ ความกว้าง กับ ความสูง มาหาร กัน ดังนี้ 1920 / 1080 จะเท่ากับ 16 / 9 และ 1280 / 720 จะเท่ากับ 16 / 9 เช่นกัน

4. ขนาดภาพแบบ EDTV (Extended Definition Television) แสดงภาพขนาด 720i (720 เส้น แบบ interlaced) ไม่เป็น HD เป็นระดับภาพแบบมาตรฐาน สำหรับเครื่องเล่น DVD (HD-DVD)

5. ขนาดภาพแบบ SD (Standard Definition Television) โทรทัศน์ระบบอนาล็อกเดิม มีการแสดงภาพอยู่ 3 ประเภท คือ NTSC, PAL, SECAM การส่งภาพโทรทัศน์นี้เรียกว่า SD (SDTV) เรียกว่า โทรทัศน์ความชัดเจนมาตรฐาน การแสดงผลบนหน้าจอโทรทัศน์ แบ่งได้ดังนี้

5.1 ระบบ NTSC จะถูกบันทึกภาพ มีรายละเอียดทางแนวนอน 858 จุด (Pels) และใช้เส้นสแกนภาพทางแนวตั้ง 525 เส้น เสมือนมีจุดภาพทางแนวตั้งเท่ากับ 525 จุด แต่ในการแสดงภาพจริงที่หน้าจอ (Active Area) ให้รายละเอียดของภาพทางแนวนอน 720 จุด และทางแนวตั้งเพียง 480 จุดเท่านั้น จะให้รายละเอียดภาพรวม (720 x 480) เท่ากับ 345,600 pixels อัตราส่วนการแสดงผลภาพ 1.5 : 1 (3 : 2)

5.2 ระบบ PAL และ SECAM มีการแสดงภาพจริงหน้าจอให้รายละเอียดของภาพทางแนวนอน 720 แสดงรายละเอียดของภาพทางแนวตั้ง 576 ให้รายละเอียดภาพรวม (720 x 576) เท่ากับ 414,720 pixels มีเครื่องรับโทรทัศน์บางยี่ห้อแสดงรายละเอียดได้ 768 ให้รายละเอียดภาพรวม (768 x 576 เท่ากับ 442,368 pixels) มีอัตราส่วนของการแสดงผลภาพใกล้เคียงมาตรฐาน 4 : 3

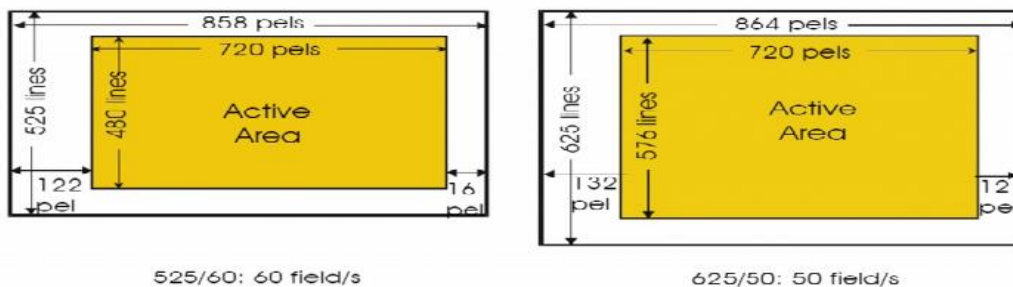
แผนภาพที่ 3-3 อัตราส่วนของการแสดงผลภาพ

6. XGA (Extended Graphics Array) คือ การแสดงผลของจอภาพคอมพิวเตอร์ (Monitor Computer) เป็นชนิดจอ LCD หรือ LED มีหลายมาตรฐาน คือ

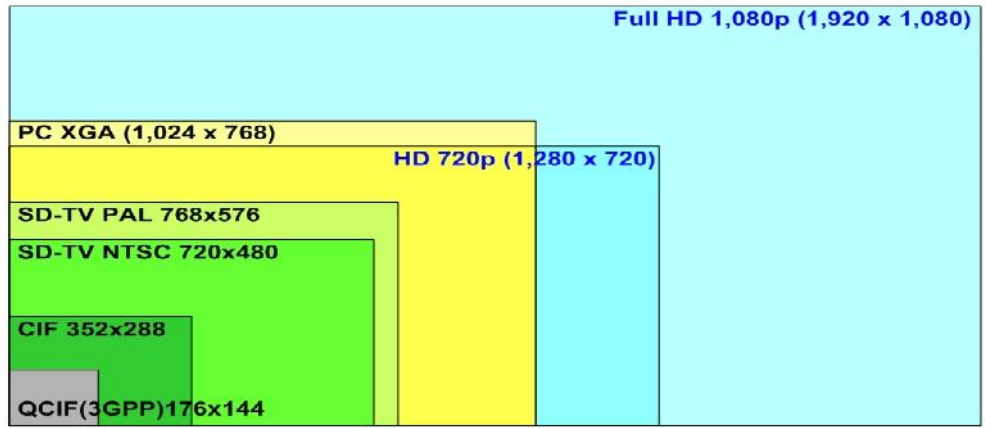
- 6.1 VGA (Video Graphics Array) ขนาดภาพ 640 x 480 pixels (4 : 3)
- 6.2 SVGA (Super Video Graphics Array) ขนาดภาพ 800 x 600 pixels (4 : 3)
- 6.3 SXGA (Super Extended Graphics Array) ขนาดภาพ 1280 x 1024 pixels (4 : 3)
- 6.4 UXGA (Ultra Extended Graphics Array) ขนาดภาพ 1600 x 1200 pixels (4 : 3)

7. CIF (Common Intermediate Format) คือ ขนาด 352 x 288 pixels ใช้มาตรฐานการบีบอัด H.261 จาก ITU (International Telecom Union) บีบอัดทั้งภาพและเสียงให้มีขนาดที่ลดลงมากที่สุดแต่ให้ภาพชัดที่สุดใช้ในการบันทึกภาพของกล้องวงจรปิด CCTV เป็นคุณสมบัติของการถ่ายภาพวิดีโอบนโทรศัพท์มือถือ

8. QCIF (Quarter Common Intermediate Format) คือ ภาพขนาด 176 x 144 pixels โดย Q ย่อมาจาก Quarter = 1/4 และ QCIF คือ ขนาดภาพ 1 ใน 4 ของแบบ CIF ใช้มาตรฐานการบีบอัด H.261 โดยฟอร์แมตที่ได้เป็นสกุลไฟล์ .3GPP เช่นเดียวกับ ขนาดไฟล์วิดีโอ 352 x 288 pixels อัตราเล่นต่อเนื่อง 15 เฟรม/วินาที และมี SubQCIF คือ ขนาดไฟล์วิดีโอ 128 x 96 pixels อัตราเล่นต่อเนื่อง

แผนภาพที่ 3-4 อัตราส่วนการแสดงผลของจอภาพมาตรฐานต่าง ๆ

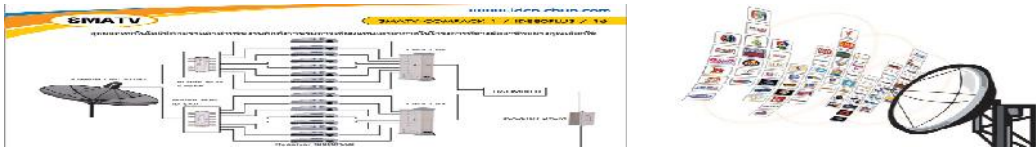
แผนภาพที่ 3-5 อัตราส่วนของจอภาพ คือ ขนาดความกว้าง x ความสูง

การกระจายข้อมูล (Data Broadcasting) มี 2 บริการ คือ

1. Data ที่สัมพันธ์กับเนื้อหารายการที่ชมอยู่ สามารถเข้าถึงระหว่างออกอากาศเท่านั้น
2. Data ที่ไม่สัมพันธ์กับเนื้อหารายการที่ชมอยู่ สามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา

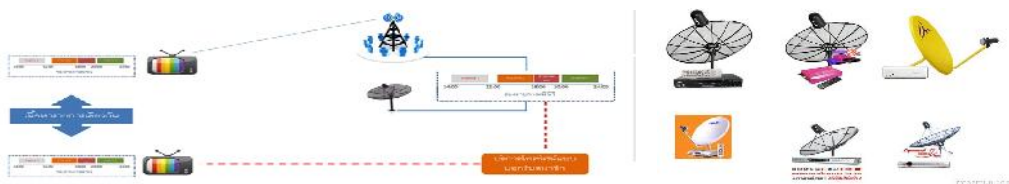
โทรทัศน์ (television) คือ การถ่ายทอดเสียงและภาพพร้อมกันจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง โดยเครื่องที่เปลี่ยนสัญญาณภาพและเสียงเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า เรียกว่า เครื่องส่งโทรทัศน์ และเครื่องที่เปลี่ยนคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเป็นสัญญาณภาพและเสียง เรียกว่า เครื่องรับโทรทัศน์ การที่จะรับและส่งข้อมูลข่าวสารมีหลายวิธี แต่การที่จะรับและส่งข้อมูลได้ดี คือ การที่ผู้รับสามารถรับข้อมูลได้ทั้งภาพและเสียง การแพร่ภาพโทรทัศน์เป็นการส่งข้อมูลวิธีหนึ่งที่สามารถทำให้ผู้รับได้ทั้งข้อมูลทางภาพและทางเสียงเหมือนกับแหล่งที่มาแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การแพร่ภาพโทรทัศน์แบบอนาล็อก โดยคลื่นความถี่ภาคพื้นดิน (Terrestrial Television) และ การแพร่ภาพโทรทัศน์แบบดิจิทัล การส่งโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลด้วยคลื่นความถี่ภาคพื้นดิน (Digital Terrestrial Television) ส่งโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมในระบบอนาล็อกและดิจิทัล ส่งโทรทัศน์ระบบสมาชิกบอกรับชนิดไร้สาย หรือ ระบบมัลติพอยท์ มัลติแชนแนล ดิสทริบิวชัน ซีสเต็ม (Multipoint Multichannel Distribution System) หรือ MMDS คือ ส่งโทรทัศน์โดยใช้คลื่นผ่านไมโครเวฟ เป็นตัวกระจายคลื่นอนาล็อกและดิจิทัล ส่งเคเบิลทีวีชนิดไร้สายในระบบอนาล็อกและดิจิทัล การให้บริการโทรทัศน์โดยผ่านโครงข่ายโทรคมนาคมในระบบดิจิทัล ส่งโทรทัศน์โดยการบีบอัดสัญญาณในระบบดิจิทัลผ่านดาวเทียม การส่งโทรทัศน์ 2 ทาง (Interactive Television) ระบบดิจิทัล ระบบดาวเทียม และ เคเบิลใยแก้ว ส่งโทรทัศน์ความคมชัดสูงผ่านดาวเทียม (HDTV VIA Satellite) และระบบดิจิทัล การส่งสัญญาณของโทรทัศน์เมื่อเทคโนโลยีด้านโทรทัศน์พัฒนาเกิดการส่งสัญญาณรูปแบบใหม่เพิ่มขึ้น ปัจจุบันประเทศไทยแบ่งรูปแบบการส่งสัญญาณโทรทัศน์อย่างเป็นทางการได้ 3 ลักษณะดังนี้

1. โทรทัศน์ดาวเทียม (Satellite Television) เป็นรายการโทรทัศน์ส่งผ่านดาวเทียม และรับโดยจานดาวเทียม ผ่านเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมทั้งแบบภายในและภายนอกกล่องรับสัญญาณดาวเทียมที่สร้างขึ้นในเครื่องรับโทรทัศน์ สามารถส่งสัญญาณได้ทุกพื้นที่ ให้บริการได้อย่างกว้างขวาง หลายช่องสัญญาณนับเป็นร้อย ๆ ช่อง ปัญหา คือ สัญญาณขาดกรณีฝนตก ลักษณะบริการมีทั้งแบบบอกรับและแบบไม่มีค่าใช้จ่ายรายเดือน ผู้รับชมมีค่าใช้จ่ายในการติดตั้งอุปกรณ์ เช่น จานดาวเทียม กล่องรับสัญญาณ รายได้มาจากโฆษณา

แผนภาพที่ 3-6 โทรทัศน์ดาวเทียม หรือ ทีวีดาวเทียม (Satellite Television)

2. โทรทัศน์ผ่านสายเคเบิล (Cable television) เป็นระบบการส่งสัญญาณรายการโทรทัศน์ไปถึงผู้ชมที่บ้าน ผ่านสายเคเบิลที่พาดบนเสาไฟฟ้าแทนการส่งสัญญาณทางอากาศ เริ่มนำมาใช้เป็นครั้งแรกในโลกเมื่อ พ.ศ. 2491 ใช้ในภูมิภาคที่เป็นภูเขา หรือหุบเขาเพื่อเพิ่มความสามารถในการรับภาพให้ดียิ่งขึ้น ปัจจุบันพัฒนาเป็นการส่งสัญญาณโดยใช้สายไฟเบอร์ออปติก เป็นทางเลือกหนึ่งของการส่งสัญญาณโทรทัศน์ เป็นระบบการบอกรับเป็นสมาชิก สามารถรับจำนวนช่องสัญญาณได้มากขึ้น ไม่พบปัญหาสัญญาณขาดในกรณีฝนตก แต่อาจมีปัญหาเรื่องพื้นที่ให้บริการจำกัด ต้องใช้กล่องรับสัญญาณแบบดาวเทียมร่วมด้วยในบางกรณี

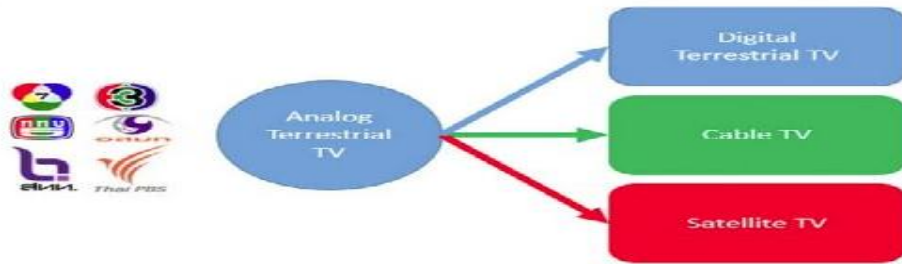

แผนภาพที่ 3-7 โทรทัศน์ผ่านสายเคเบิล หรือ เคเบิลทีวี (Cable television)

3. โทรทัศน์ระบบดิจิทัล (Digital television) เป็นระบบรับส่งสัญญาณวิทยุ กระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดินภายในอาณาเขตประเทศไทยด้วยระบบดิจิทัล เป็นการส่งสัญญาณรูปแบบภาคพื้นแบบเดิมแต่ใช้การเปลี่ยนรหัสจากอะนาล็อกเป็นดิจิทัล เพิ่มประสิทธิภาพมากขึ้น มีช่องทีวีมากขึ้น โดย 1 ช่องอะนาล็อก สามารถส่งสัญญาณดิจิทัลได้ถึง 40 – 50 ช่อง ปัญหาคลื่นรบกวนสัญญาณน้อยลง ส่งผลให้ภาพคมชัดมากขึ้น

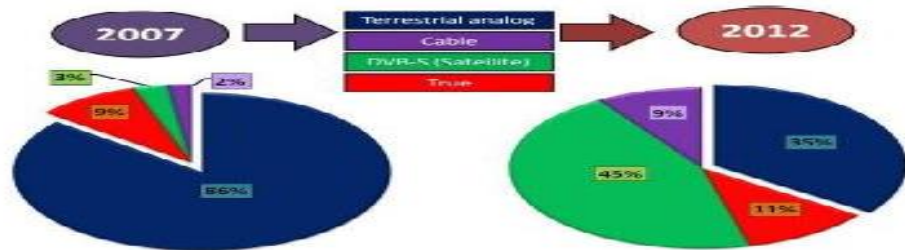

แผนภาพที่ 3-8 โทรทัศน์ระบบดิจิตอล (Digital television)

แผนภาพที่ 3-9 รูปแบบการส่งสัญญาณโทรทัศน์ของประเทศไทย

บริษัท AGB NielsenMedia Research ได้ดำเนินการสำรวจเกี่ยวกับ สื่อวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ มีอิทธิพลต่อการรับรู้และทัศนคติของคนในสังคม ในปี พ.ศ. 2555 ผลการสำรวจพบว่า ประชากรไทย จำนวน 92.8 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 98 ของประชากรไทยทั้งหมด รัชชมโทรทัศน์ผ่าน 3 ช่องทางหลักคือ โทรทัศน์ระบบภาคพื้นดิน เคเบิลทีวี และโทรทัศน์ดาวเทียม

แผนภาพที่ 3-10 ส่วนแบ่งการตลาดของการรับชมทีวีในประเทศไทย พ.ศ.2555

ตามแผนของ กสทช. จะทำการยุติการส่งสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบอนาล็อก ในปี พ.ศ. 2558 กำหนดให้สถานีโทรทัศน์ฟรีทีวีในระบบอนาล็อก ต้องยุติการออกอากาศ 4 สถานี พร้อมกันในปี พ.ศ.2561 คือ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (สทท./NBT) แลกกับการได้ใบอนุญาตโครงข่ายอายุ 15 ปี โดย สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส (TPBS) จะยุติการออกอากาศระบบอนาล็อกในปี พ.ศ. 2559 และ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ยังคงเหลืออายุสัมปทานออก

อากาศแบบอะนาล็อกจนถึงปี พ.ศ.2563

ตาม แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ พ.ศ. 2555 กำหนดให้เริ่มต้นรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดินด้วยระบบดิจิทัล ภายในเวลา 4 ปี นับแต่วันที่ 4 เมษายน พ.ศ.2555 ตามประกาศแผนแม่บท ฯ ดังกล่าว และ แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 1 (กรอบการดำเนินงาน อยู่ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2555 - 2559) กำหนดคุณศาสตร์ และระยะเวลาในการเปลี่ยนผ่านจากการส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดินด้วยระบบอะนาล็อกไปสู่ระบบดิจิทัล ให้เริ่มรับส่งสัญญาณภายใน 4 ปี มีมาตรการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการผลิตอุปกรณ์รับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ภายใน 3 ปี มีมาตรการสนับสนุนอุปกรณ์รับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล สำหรับผู้มีรายได้น้อยภายใน 3 ปี และให้มีจำนวนครัวเรือนในเมืองใหญ่ ที่สามารถรับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ภายใน 5 ปี

กสทช. ได้กำหนดนโยบาย แนวทาง และ แผนแม่บทการดำเนินการด้านกิจการโทรทัศน์ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือ กสท. ได้สรุปการจัดการบริหารช่องและคลื่นความถี่อย่างชัดเจน มติที่ประชุม กสท. เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2555 สรุปรายละเอียดและข้อกำหนด ได้ดังนี้

การอนุมัติ ช่องรายการดิจิทัลทีวี ทั้งหมด 60 ช่อง แบ่งเป็น บริการสาธารณะ 20 % หรือ 12 ช่อง บริการชุมชน 20 % หรือ 12 ช่อง และ บริการธุรกิจ 60 % หรือ 36 ช่อง แบ่งเป็น รายการเด็กและเยาวชน (ความละเอียดปกติ) 5 ช่อง ข่าวสารและสารประโยชน์ (ความละเอียดปกติ) 5 ช่อง ทัวไป ความละเอียดปกติ 10 ช่อง และ ทัวไป ความคมชัดสูง 4 ช่อง

ภายหลังมีการปรับลดจำนวนช่องลง เพื่อความเหมาะสมปรับเปลี่ยนเงื่อนไข ข้อกำหนดในประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการประมูลคลื่นความถี่ เพื่อให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ประเภทบริการทางธุรกิจระดับชาติ พ.ศ. 2560 สรุปได้ดังนี้

การอนุมัติช่องรายการดิจิทัลทีวี จากเดิม 60 ช่อง ปรับเป็นทั้งหมด 48 ช่อง แบ่งเป็น

1. บริการสาธารณะ 25 % หรือ 12 ช่อง โดย กองทัพบก ไทยพีบีเอส และ กรมประชาสัมพันธ์ ได้รับช่องในการออกอากาศไปแล้ว 4 ช่อง

2. บริการชุมชน 25 % หรือ 12 ช่อง เริ่มจัดสรรใบอนุญาตการดำเนินการ พ.ศ. 2558

3. บริการธุรกิจ 50 % หรือ 24 ช่อง แบ่งเป็น

3.1 รายการเด็กและเยาวชน (ความละเอียดปกติ) 3 ช่อง ราคาประมูลเริ่มต้นที่ 140 ล้านบาท เคาะเพิ่มครั้งละ 2 ล้านบาท

3.2 รายการข่าวสารและสารประโยชน์ (ความละเอียดปกติ) 7 ช่อง ราคาประมูลเริ่มต้นที่ 220 ล้านบาท เคาะเพิ่มครั้งละ 2 ล้านบาท

3.3 รายการทั่วไป ความละเอียดปกติ 7 ช่อง ราคาประมูลเริ่มต้นที่ 380 ล้านบาท
 เคาะเพิ่มครั้งละ 5 ล้านบาท

3.4 รายการทั่วไป ความคมชัดสูง 7 ช่อง ราคาประมูลเริ่มต้นที่ 1,510 ล้านบาท
 เคาะเพิ่มครั้งละ 10 ล้านบาท

กสทช. กำหนดจำนวนและรูปแบบช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลเบื้องต้น เป็น
 2 กลุ่มช่องประเภทบริการ คือ

1. กลุ่มช่องประเภทบริการสาธารณะและชุมชน จำนวน 24 ช่อง ใช้วิธีการคัดเลือก
 คุณสมบัติ (Beauty Contest) เพื่อรับรองใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ ได้แก่

1.1 ช่องประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดสูง มีบริษัทยื่นซองประมูลจำนวน 9 ราย
 ประมูลได้ 7 ราย รายได้รวม 23,700 ล้านบาท

ตารางที่ 3-1 รายชื่อบริษัทที่ยื่นซองประมูล ช่องประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดสูง

อันดับ	รหัสประมูล	ชื่อผู้ประมูล	มูลค่า (ล้านบาท)
1	H04	(ช่อง 3) บริษัท บีอีซี-มัลติมีเดีย จำกัด	3,530
2	H06	บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด	3,460
3	H05	(ช่อง 7) บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด	3,370
4	H08	(ไทยรัฐ) บริษัท ทริปเปิ้ล วี บรอดคาสท์ จำกัด	3,360
5	H03	(โมเดิร์นไนน์ทีวี) บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)	3,340
6	H01	(อมรินทร์ ฟรินคิง) บริษัท อมรินทร์ เทเลวิชั่น จำกัด	3,320
7	H07	(แกรมมี่) บริษัท จีเอ็มเอ็ม เอชดี ดิจิทัล ทีวี จำกัด	3,320
8	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท พีเอ็ม กรุ๊ป จำกัด	3,310
9	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท ไทย บรอดคาสติ้ง จำกัด	3,000

1.2 ช่องประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดปกติ มีบริษัทยื่นซองประมูล 16 ราย
 ประมูลได้ 7 ราย รายได้รวม 15,950 ล้านบาท

ตารางที่ 3-2 รายชื่อบริษัทยื่นซองประมูล ช่องประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดปกติ

อันดับ	รหัสประมูล	ชื่อผู้ประมูล	มูลค่าประมูล (ล้านบาท)
1	S15	(เวิร์คพอยท์ทีวี) บริษัท ไทย บรอดคาสติง จำกัด	2,355
2	S03	(กลุ่มทรู) บริษัท ทรู ดีทีที จำกัด	2,315
3	S10	(แกรมมี่) บริษัท จีเอ็มเอ็ม เอสดี ดิจิทัล ทีวี จำกัด	2,290
4	S02	(ช่อง 3) บริษัท บีอีซี-มัลติมีเดีย จำกัด	2,275
5	S09	(ช่อง 8) บริษัท อาร์.เอส.เทเลวิชั่น จำกัด	2,265
6	S13	(เอ็มไทยคอตคอม) บริษัท โมโน บรอดคาสต์ จำกัด	2,250
7	S12	(เครือเนชั่น) บริษัท แบงคอก บิสซิเนส บรอดแคสติง จำกัด	2,200
8	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท บีบีทีวี แซทเทลวิชั่น จำกัด	
9	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)	
10	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท อมรินทร์ เทเลวิชั่น จำกัด	
11	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท โฟร์ วัน วัน เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด	
12	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติง จำกัด	
13	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท ทริปเปิล วี บรอดคาสต์ จำกัด	
14	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท ไทยทีวี จำกัด	
15	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท วอยซ์ ทีวี จำกัด	
16	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท ทัช ทีวี จำกัด	

2. ช่องประเภทรายการข่าวสารและสารประโยชน์ และช่องเด็กและเยาวชน

2.1 กสทช. ประมูลช่องโทรทัศน์ ประเภทรายการข่าวสารและสาระ (ภาพคมชัดปกติ)

บริษัทยื่นซองประมูล 10 ราย ประมูลได้ 7 ราย รายได้รวม 9,238 ล้านบาท

ตารางที่ 3-3 รายชื่อบริษัทยื่นขอประมูล ช่องประเภทรายการข่าวสารและสารประโยชน์

อันดับ	รหัสประมูล	ชื่อผู้ประมูล	มูลค่า (ล้านบาท)
1	N09	(เครื่องเข็น) บริษัท เอ็นพีซี เน็กซ์ วิชั่น จำกัด	1,338
2	N06	บริษัท วอยซ์ ทีวี จำกัด	1,330
3	N08	(ทีวีพูล) บริษัท ไทยทีวี จำกัด	1,328
4	N01	บริษัท สปริงนิวส์ เทเลวิชั่น จำกัด	1,318
5	N05	(เครื่องทูล, ทีเอ็นเอ็น24) บริษัท ไทย นิวส์ เน็ตเวิร์ก จำกัด	1,316
6	N10	(เคลนิวส์) บริษัท ดีเอ็น บรอดคาสต์ จำกัด	1,310
7	N04	บริษัท 3 เอ. มาร์เก็ตติ้ง จำกัด	1,298
8	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท โม โน เจเนอเรชั่น จำกัด	
9	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท ไอ-สปอร์ต มีเดีย จำกัด	
10	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท โปสต์ ทีวี จำกัด	

2.2 กสทช. ประมูลช่องโทรทัศน์ ประเภทรายการเด็ก เยาวชน และครอบครัว (ภาพคมชัดปกติ) มีบริษัทยื่นขอประมูล 6 ราย ประมูลได้ 3 ราย รายได้รวม 1,974 ล้านบาท

ตารางที่ 3-4 รายชื่อบริษัทยื่นขอประมูล ช่องประเภทรายการเด็ก เยาวชน และครอบครัว

อันดับ	รหัสประมูล	ชื่อผู้ประมูล	มูลค่า (ล้านบาท)
1	K01	(ช่อง 3) บริษัท บีอีซี-มัลติมีเดีย จำกัด	666
2	K03	(โมเดิร์นไนน์ทีวี) บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)	660
3	K06	(ทีวีพูล) บริษัท ไทยทีวี จำกัด	648
	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท โรสมีเดีย แอนด์ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด	
	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท เนชั่น คิวตี้ จำกัด	
	ไม่ผ่านการประมูล	บริษัท ทู ดีทีที จำกัด	

การประมูล ทำให้เกิดรายได้เข้าประเทศกว่า 50,862 ล้านบาท โดยแต่เดิมเงินจะถูกส่งเข้า กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือ กทปส. จะนำไปใช้ในการวิจัยเทคโนโลยีด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์

และกิจการโทรคมนาคม แต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2557 เกิดเหตุความไม่โปร่งใสในการนำเงินไปใช้งาน หลังกรณีปัญหาสิทธิการถ่ายทอดออกอากาศการแข่งขันฟุตบอลโลก 2014 คณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงออกประกาศ ฉบับที่ 80/2557 เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วย องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และ กำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม โดยกำหนด ให้ กสทช. หักค่าใช้จ่ายทั้งหมดจากเงินที่ได้จากการประมูลดิจิทัลทีวี จำนวน 50,862 ล้านบาท ออกแล้วส่งเงินที่เหลือเข้ากระทรวงการคลัง เพื่อใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

รายชื่อ ผู้ให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล ที่ประชุมคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง และ กิจการโทรทัศน์ (กสท.) ลงมติ ในการประชุมครั้งที่ 23/2556 เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2556 กำหนดให้ เจ้าของโครงข่าย โทรทัศน์ระบบอนาล็อกเดิมเป็นผู้ให้บริการโครงข่ายระบบดิจิทัลไปพร้อมกันด้วย คือ ผู้ประกอบการทุกรายที่ กสทช. รับรองใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามที่กำหนด จะต้องเลือกใช้โครงข่ายกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งจากผู้ให้บริการ ประกอบด้วย กรมประชาสัมพันธ์ โดย สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) โดย โมเดิร์นไนน์ทีวี องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย โดย โทรทัศน์ไทยพีบีเอส สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (2 โครงข่าย)

ตารางที่ 3-5 รายชื่อผู้ให้บริการโครงข่าย และรายชื่อผู้รับบริการโครงข่าย

อุปกรณ์รวมส่งสัญญาณ	เลขช่องสัญญาณ (เฉพาะสถานีกรุงเทพฯ)	ชื่อผู้ให้บริการโครงข่าย	ชื่อผู้รับบริการโครงข่าย
MUX#1	26	กรมประชาสัมพันธ์ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (รหัส: PRD)	เอ็นบีที เอชดี (2) 6 ช่องสัญญาณว่าง
MUX#2	36	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (รหัส: TV5 MUX2)	ทีวีไฟว์ เอชดี (1) ทีเอ็นเอ็น24 (16) เวิร์คพอยท์ ศรีเอทีพีทีวี (23) ทรูโฟร์ยู (24) วัน เอชดี (31) ช่อง 7 เอชดี (35)

ตารางที่ 3-5 รายชื่อผู้ให้บริการโครงข่าย และรายชื่อผู้รับบริการโครงข่าย (ต่อ)

อุปกรณ์รวม ส่งสัญญาณ	เลขช่องสัญญาณ (เฉพาะสถานี กรุงเทพฯ)	ชื่อผู้ให้บริการโครงข่าย	ชื่อผู้รับบริการโครงข่าย
MUX#3	40	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) โดยโมเดิร์นไนน์ทีวี (รหัส: MCOT)	เอ็มคอต เอชดี (30) เอ็มคอตแฟมิลี (14) สปริงนิวส์ (19) วอยซ์ทีวี (21) ไทยรัฐทีวี เอชดี (32) สทท. แอนะล็อก (A-11) 2 ช่องสัญญาณว่าง
MUX#4	44	องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพ สาธารณะแห่งประเทศไทย โดย โทรทัศน์ไทยพีบีเอส (รหัส: TPBS)	ไทยพีบีเอส เอชดี (3) ช่อง 3 แฟมิลี (13) โลกา (15) ไทยทีวี (17) ช่อง 8 (27) ช่อง 3 เอสดี (28) ช่อง 3 เอชดี (33)
MUX#5	52	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (รหัส: TV5 MUX5)	นิวทีวี (18) ไบรด์ทีวี (20) เนชั่นทีวี (22) จีเอ็มเอ็ม แชนแนล (25) นาว 26 (26) โมโน 29 (29) อมรินทร์ทีวี (34) พีพีทีวี เอชดี (36)

รายชื่อ ช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิตอลและหมายเลขที่ใช้ออกอากาศ ผ่านประมวล
ช่องรายการแล้ว เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2557 ประกาศหมายเลขช่องของแต่ละบริษัท ดังนี้

ตารางที่ 3-6 รายชื่อช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล และหมายเลขตามลำดับที่ใช้ออกอากาศ

เลข ช่อง	องค์กร	ชื่อช่อง	ลักษณะ
ประเภทบริการสาธารณะ			
1	กองทัพบกไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (TV5 HD1)	
2	กรมประชาสัมพันธ์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ไทย เอ็นบีที เอชดี (NBT HD)	
3	องค์การกระจายเสียงและแพร่ ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส (Thai PBS HD)	
4	องค์การกระจายเสียงและแพร่ ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย	ไทยพีบีเอส คிடส์ (Thai PBS Kids)	ภาครัฐ
5	สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ	สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)	
6		(ช่องศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม)	
7		(ช่องสุขภาพ กีฬา คุณภาพชีวิต)	
8		(ช่องความมั่นคงของรัฐ)	
9		(ช่องความปลอดภัยสาธารณะ)	
10	สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา	(ช่องโทรทัศน์รัฐสภา)	
11		(ช่องส่งเสริมการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย)	
12		(ช่องเด็ก คนด้อยโอกาส)	

ตารางที่ 3-6 รายชื่อช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล และหมายเลขที่ใช้ออกอากาศ (ต่อ)

เลขช่อง	องค์กร	ชื่อช่อง	ลักษณะ
ประเภทรายการเด็ก เยาวชน และครอบครัว			
13	บริษัท บีอีซี-มัลติมีเดีย จำกัด	ช่อง 3 แฟมิลี่ (Channel 3 Family)	
14	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)	เอ็มคอตแฟมิลี่ (MCOT Family)	ใบอนุญาต
15	บริษัท ไทยทีวี จำกัด	โลกา (Loca)	
ประเภทรายการข่าวสาร และสาระ			
16	บริษัท ไทยนิวส์เน็ตเวิร์ก จำกัด	ทีเอ็นเอ็น24 (TNN 24)	
17	บริษัท ไทยทีวี จำกัด	ไทยทีวี (Thai TV)	
18	บริษัท ดีเอ็น บรอดคาสต์ จำกัด	นิวทีวี (New TV)	
19	บริษัท สปริงนิวส์ เทเลวิชั่น จำกัด	สปริงนิวส์ (Spring News)	ใบอนุญาต
20	บริษัท 3 เอ. มาร์เก็ตติ้ง จำกัด	ไบรต์ทีวี (Bright TV)	
21	บริษัท วอยซ์ ทีวี จำกัด	วอยซ์ทีวี (Voice TV)	
22	บริษัท เอ็นบีซี เน็กซ์ วิชั่น จำกัด	เนชั่นทีวี (Nation TV)	
ประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดปกติ (SD)			
23	บริษัท ไทย บรอดคาสติ้ง จำกัด	เวิร์คพอยท์ ครีเอทีฟทีวี (Workpoint Creative TV)	
24	บริษัท ทู ดีทีที จำกัด	ทรูโฟร์ยู (True4U)	ใบอนุญาต
25	บริษัทจีเอ็มเอ็มเอ็ดดีจีทีทีวี จำกัด	จีเอ็มเอ็มแชนแนล (GMMChannel)	
26	บริษัท แบนกอก บิสซิเนส บรอด แคสติ้ง จำกัด	นาว 26 (Now 26)	
27	บริษัท อาร์.เอส.เทเลวิชั่น จำกัด	ช่อง 8 (Channel 8)	
28	บริษัท บีอีซี-มัลติมีเดีย จำกัด	ช่อง 3 เอสดี (Channel 3 SD)	
29	บริษัท โมโน บรอดคาสท์ จำกัด	โมโน 29 (Mono 29)	

ตารางที่ 3-6 รายชื่อช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล และหมายเลขที่ใช้ออกอากาศ (ต่อ)

เลขช่อง	องค์กร	ชื่อช่อง	ลักษณะ
30	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)	เอ็มคอต เอชดี (MCOT HD)	
31	บริษัท จีเอ็มเอ็ม เอชดี ดิจิทัล ทีวี จำกัด	วัน เอชดี (One HD)	
ประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดสูง (HD)			
32	บริษัท ทริปเปิ้ล วี บรอดคาสท์ จำกัด	ไทยรัฐทีวี (Thairath TV)	
33	บริษัท บีอีซี-มัลติมีเดีย จำกัด	ช่อง 3 เอชดี (Channel 3 HD)	
34	บริษัท อมรินทร์ เทเลวิชั่น จำกัด	อมรินทร์ทีวี (Amarin TV)	ใบอนุญาต
35	บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด (BBTV)	ช่อง 7 เอชดี (Channel 7 HD)	
36	บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด	พีพีทีวี (PPTV)	
	ประเภทบริการชุมชน		
37-48	ยังไม่ให้ใบอนุญาตบริการ		

รูปแบบการกำกับดูแลสำหรับประเทศไทย

หลักการกำกับดูแลโดยทั่วไปที่มีการยึดโยง กับ องค์กรกำกับดูแลจะมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งใน 3 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. การกำกับดูแล โดยหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ (Public regulation) โดย หน่วยงานที่มีอำนาจใช้กฎหมาย หรือ กฎเกณฑ์การกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ สามารถใช้เพื่อควบคุมให้ เป็นไปตามที่กำหนดหรืออาจเรียกได้ว่าเป็น การกำกับดูแลแบบเข้มข้นมาก

2. การกำกับดูแลร่วมกัน (Co-regulation) โดย หน่วยงานกำกับดูแล และ ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ต้องมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการกำกับดูแล หรืออาจเรียกว่าเป็น การกำกับดูแลแบบเข้มข้นปานกลาง นอกจากนี้ กสทช. อาจมีการส่งเสริมสนับสนุนในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบของงบประมาณ หรือกิจกรรมการพัฒนานุเคราะห์ในวิชาชีพ ฯ ตามมาตรา 39 วรรค 3 (องค์กร ตามวรรค 1 ที่มีการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม คณะกรรมการอาจให้การส่งเสริมจาก กองทุนตามมาตรา 52 ก็ได้) โดยกลุ่มองค์กรวิชาชีพ จะต้อง มีผลงานการกำกับดูแลกันเองที่ดี เป็นต้น

3. การกำกับดูแลตนเอง (Self-regulation) โดยภาคอุตสาหกรรม และผู้ประกอบการวิชาชีพ สามารถกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลตนเอง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของภาคอุตสาหกรรมและร่วมรับผิดชอบในการควบคุมดูแลตนเอง หรืออาจเรียกว่าเป็นการกำกับดูแลในแบบเข้มข้นน้อย

หากเป็นไปตามแนวทางนี้ จะให้สื่อมวลชนรวมกลุ่มกันเองเลือกคณะกรรมการกันเอง ตั้งคณะกรรมการจริยธรรม กันเองไม่เกี่ยวข้องกับ กสทช. ในเชิงกฎหมาย หากมีเรื่องร้องเรียน ก็เข้าสู่องค์กรวิชาชีพแล้วพิจารณาตัดสินและลงโทษกันเอง

เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบทีวีดิจิตอลของต่างประเทศ

ระบบโทรทัศน์ภาคพื้นดิน มีมาตรฐานทางเทคนิคในแต่ละระบบแตกต่างกัน แม้ว่าจะมีแนวทางการพัฒนาที่คล้ายกัน คือ เป็นการทำงานร่วมกันของอุตสาหกรรม ภายใต้การสนับสนุนของรัฐบาล หรือองค์กรว่าด้วยการมาตรฐาน แต่เทคนิคของระบบทีวีดิจิตอลของแต่ละประเทศเลือกใช้ ก็มีความแตกต่างหลากหลายในหลายระดับ เช่น วิธีการเข้ารหัส - ถอดรหัส (หรือการบีบอัด) ภาพและเสียง วิธีการรวมส่งสัญญาณ (multiplexing) วิธีการมอดูเลต (modulation) จำนวนคลื่นพาห์ (carrier) และความกว้างของช่อง (Bandwidth) เป็นต้น การเลือกใช้เทคนิคที่ต่างกันจึงมีผลต่อประสิทธิภาพเสถียรภาพ ความยืดหยุ่น ต้นทุน และปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งในการพิจารณาเลือกรับมาตรฐานของประเทศต่าง ๆ นั้น โดยทั่วไปจะพิจารณาจากปัจจัยหลักสองด้าน คือ

1. ปัจจัยทางเทคนิค โดยทั่วไป จะพิจารณาจาก คุณสมบัติและสมรรถนะในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับ (maturity) ประสิทธิภาพการใช้คลื่นความถี่ (spectrum efficiency) ความทนทานต่อปัญหาการรบกวนและการแทรกสอด (robustness) ความสามารถในการให้บริการหลายรูปแบบ (เช่น HDTV, SDTV, Fixed, Mobile) ความยืดหยุ่นในการเลือกค่าตัวแปรทางเทคนิคให้เหมาะสมกับสภาพช่องสัญญาณในพื้นที่และเวลาต่าง ๆ (flexibility) ความสามารถในการทำงานร่วมกับระบบอื่น ๆ (interoperability) ความสอดคล้องกับแผนความถี่วิทยุโทรทัศน์ที่มีอยู่เดิม (เช่น แผนความถี่ของไทยที่ใช้ช่องขนาด 8 MHz ในย่าน UHF) และความเข้ากันได้กับแผนความถี่ของประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกัน ตลอดจนแนวโน้มการพัฒนาของมาตรฐานต่าง ๆ ในอนาคต

2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม โดยทั่วไป จะพิจารณาจาก ต้นทุนในการเปลี่ยนผ่าน และผลกระทบที่มีต่อส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนทั่วไป ความนิยมของนานาประเทศ โดยเฉพาะประเทศในภูมิภาคเดียวกัน ซึ่งมีผลต่อต้นทุนของอุปกรณ์เครื่องรับตามบ้านเรือน โอกาสในการส่งเสริมอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และซอฟต์แวร์ รวมถึงประเด็นทางสังคมที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ เช่น ประสิทธิภาพของการสื่อสารระหว่างรัฐกับประชาชนบริเวณชายแดน

ปัจจุบัน โทรทัศน์ดิจิตอลในแต่ละระบบมีจำนวนประเทศที่เลือกรับมาตรฐานทางเทคนิค

แตกต่างกัน ดังนี้

1. ระบบ ATSC ของสหรัฐอเมริกา เป็นที่นิยมในทวีปอเมริกาเหนือ 6 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา เม็กซิโก ฮอนดูรัส และ บาฮามาส นอกทวีปอเมริกาเหนือ คือ เกาหลีใต้ ประเทศเดียวที่รับมาตรฐานนี้

2. ระบบ DVB-T ของยุโรป เป็นที่นิยมแพร่หลายมากที่สุด 118 ประเทศทั่วโลก ในยุโรป 43 ประเทศ ออสเตรเลีย เอเชีย-แปซิฟิก 32 ประเทศ แอฟริกา 41 ประเทศ และอเมริกาใต้ 2 ประเทศ

3. ระบบ ISDB-T ของญี่ปุ่น มีประเทศที่เลือกรับในปัจจุบัน 2 ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น และ บราซิล

4. ระบบ DTMB ของประเทศจีน สำหรับใช้ในประเทศจีน ฮองกง และ มาเก๊า แต่ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการแบบเป็นทางการ

ตารางที่ 3-7 เปรียบเทียบรูปแบบระบบโทรทัศน์ดิจิทัลของประเทศต่าง ๆ

	สหรัฐ	ยุโรป	ญี่ปุ่น	อื่นๆ
ภาคพื้นดิน (terrestrial)	ATSC	DVB-T	ISDB-T	DTMB (จีน)
ทางสาย (Cable)		DVB-C	ISDB-C	
เคลื่อนที่ภาคพื้นดิน (terrestrial mobile)	MediaFLO ATSC-M/H	DVB-S, S2	ISDB-T (1 Seg)	T-DMB (เกาหลี) CMMB (จีน)
เคลื่อนที่ผ่านดาวเทียม (satellite mobile)		DVB-SH		S-DMB (เกาหลี)

1. ประเทศ อังกฤษ

ประเทศอังกฤษ เปลี่ยนผ่านสู่ระบบทีวีดิจิทัลสมบูรณ์แบบ และไม่มีการออกอากาศทีวีระบบอะนาล็อก ตั้งแต่วันที่ 24 ตุลาคม ค.ศ. 2012 เดิมการรับชมทีวีของประชาชนชาวอังกฤษ เป็นการดูทีวีผ่านระบบเสาอากาศ

ต่อมา มีหน่วยงานหนึ่งซึ่งออกมาให้บริการ โดย บริษัท DTV Services Ltd. (Freeview) (<http://www.freeview.co.uk>) เป็นการร่วมทุนกันระหว่างผู้ให้บริการทีวีภาคพื้นดิน และดาวเทียม คือ BBC, ITV, Channel 4 และ BSkyB พร้อมกับผู้ให้บริการกระจายสัญญาณ คือ Arqiva Freeview เปิดตัว เมื่อปี ค.ศ. 2012 ให้บริการกับผู้บริโภคสำหรับการเข้าถึงทีวีดิจิทัลผ่านเสาอากาศ เพื่อรับสัญญาณจาก Mux ใช้เทคโนโลยี DVB-T ปี

ค.ศ. 2014 จำนวนช่องทีวีดิจิทัล 60 ช่อง เป็นช่องแบบ HD 10 ช่อง บริการวิทยุ

ดิจิตอล 26 ช่อง ช่องสตรีมมิ่ง 11 ช่อง และช่องแบบ interactive 1 ช่อง ช่อง HD ใหม่ๆ เริ่มมีการออกอากาศในบางพื้นที่

แผนภาพที่ 3-11 จำนวนช่องในระบบทีวีดิจิตอลของประเทศไทย

การจัดเรียงช่อง เป็นไปในลักษณะง่าย ๆ เรียงช่องตามหลักระบบอะนาล็อก การรับชมทีวีดิจิตอลผ่าน Freeview จะต้องมียูทิลิตี้ใหม่ที่มี Freeview จูนเนอร์ในตัว หรือ ใช้กล่อง set-top-box ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2008 เป็นต้นมา ทีวีที่จำหน่ายบนเกาะอังกฤษ จะมีจูนเนอร์สามารถดู Freeview ได้ในตัว

Freeview คือ การออกอากาศทีวีดิจิตอลระบบ SD และ Freeview HD คือ การออกอากาศทีวีดิจิตอลระบบ HD การจัดเรียงช่องของ Freeview ก็เป็นไปในลักษณะง่าย ๆ เรียงช่องหลักระบบอะนาล็อกเดิม พร้อมกับช่องใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ช่อง SD จะเริ่มจากเลข 1=BBC1 2=BBC2 3=ITV 4=Channel 4 และ 5=Channel 5 เป็นต้น ส่วนระบบ HD ก็จะเริ่มที่หมายเลข 101=BBC1HD 102=BBC2HD เป็นต้น

ข้อมูล การดูทีวีของชาวอังกฤษ มีการเปิดเผยข้อมูลเบื้องต้น ผ่านเว็บไซต์ barb.co.uk พบว่า ช่องที่ได้รับความนิยมในการรับชมสูงสุดยังเป็น BBC1, ITV, BBC2, Channel4 และ Channel5 ตามลำดับ เหมือนกับยุคทีวีระบบอะนาล็อก เนื่องจากในอดีตช่องทีวีระบบอะนาล็อก ในอังกฤษมีเพียง BBC1 และ BBC2 ที่ไม่มีโฆษณา ตามมาด้วยช่องทีวีทางการค้าคือ ITV และ Channel4 ส่วน Channel5 เกิดได้ประมาณ 15 ปีที่ผ่านมาเท่านั้น และเมื่อเปลี่ยนผ่านสู่ระบบทีวีดิจิตอลแล้ว ทุกช่องก็ยังคงมาจาก ผู้ผลิตรายการเดิม ๆ และด้วยต้นทุนการดำเนินการที่สูงมาก ช่องใหญ่ ๆ จึงแตกออกเป็นช่องย่อย ๆ ในชื่อช่องที่คล้าย ๆ เดิม เช่น BBC3, BBC4 หรือ ITV2 ทำให้ภาพของคำว่า BBC1, ITV, Channel 4 เป็นช่องหลัก ยังสามารถดึงดูดผู้คนให้ติดกับช่องเหล่านั้นได้ ช่องใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นจึงไม่สามารถที่จะดึงดูดผู้คนเป็นจำนวนมากเข้ามา หรือ เป็นเพราะสื่อของอังกฤษที่เหมือนจะเป็นแบบฉบับของสื่อระดับโลก คุณค่าใน Brand นั้น สูงมากจนยากที่ใครจะมาเทียบรัศมีได้

ตารางที่ 3-8 ตัวอย่าง Average daily reach ของช่องทีวีต่าง ๆ เรียงตามลำดับ

ช่อง	Average Daily Reach	%	Average weekly viewing (H:m)
BBC 1	27,427,000	46.9	5:16
ITV	17,803,000	30.4	3:23
BBC 2	12,003,000	20.5	1:32
Channel 4	11,157,000	19.1	1:13
Channel 5	8,396,000	14.3	0:58
ITV 2	5,216,000	8.9	0:34
BBC 3	3,804,000	6.5	0:23
ITV 3	3,679,000	6.3	0:33
BBC News	3,670,000	6.3	0:17

รายงานจาก BBC ประเทศอังกฤษ ผู้ที่อยู่อาศัยใน กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษว่า ช่อง BBC1, ITV1, Channel4 และ Channel5 ของประเทศอังกฤษ เริ่มเฟสแรก การหยุดส่งสัญญาณออกอากาศในรูปแบบอะนาล็อกแล้ว เมื่อ 18 เมษายน พ.ศ. 2555 กรุงลอนดอน มีแผนการที่จะยุติออกอากาศแบบอะนาล็อก สวิตช์เข้าสู่ยุคทีวีดิจิตอลนั้น จะส่งผลกระทบต่อทำให้ผู้ชมทีวีกว่า 12 ล้านคนในกรุงลอนดอน ที่ใช้ทีวีแบบระบบเก่าต้องมาหาซื้อทีวีใหม่ที่รองรับระบบดิจิตอลด้วย แต่ประชาชนในกรุงลอนดอนส่วนใหญ่ มีทีวีรองรับระบบดิจิตอลหมดแล้ว ที่ต้องจับตากรุงลอนดอนประเทศอังกฤษ เกี่ยวกับการสวิตช์เปลี่ยนผ่านรูปแบบการส่งสัญญาณออกอากาศทีวี จาก รูปแบบอะนาล็อกเข้าสู่ยุคทีวีดิจิตอลนั้น เพราะประเทศไทยก็มีแผนที่จะยุติทีวีแบบอะนาล็อก เพื่อเข้าสู่ยุคทีวีดิจิตอลเช่นกัน

องค์กรประกอบและกลไกการกำกับดูแล เป็นการกำกับดูแลร่วมกัน และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานที่เข้ามามีบทบาท ประกอบด้วย The Committee of Advertising Practice (CAP), The Broadcast of Advertising Practice (BCAP) The Advertising Standard Authority (ASA) และ องค์กรกำกับดูแลกิจการแพร่ภาพกระจายเสียงของประเทศอังกฤษ (OFCOM) อาศัยกฎหมายจัดทำข้อตกลง (MOU) ร่วมกับ CAP และ ASA ในการรับผิดชอบ การกำกับดูแลกันเองด้านโฆษณา ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ มีคณะกรรมการ BCAP มีหน้าที่ในการจัดทำและทบทวน

มาตรฐานจริยธรรมสำหรับการโฆษณาในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และ ASA มีส่วนรับผิดชอบการบริหารจัดการ และ การบังคับใช้มาตรฐานให้บริการแก่ประชาชนที่ร้องเรียนในลักษณะ One-stop shop

การดำเนินงานของ BCAP และ ASA ดำเนินงานอย่างอิสระจาก OFCOM แต่อย่างไรก็ตาม OFCOM ยังมีอำนาจในการรองรับ กรณีการแก้ไขมาตรฐานจริยธรรมในเรื่องสำคัญและยังคงมีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาที่ไม่ได้อยู่ภายใต้ข้อตกลง

องค์กรกำกับดูแลกิจการแพร่ภาพกระจายเสียงของ ประเทศอังกฤษ OFCOM เป็นองค์กรกำกับดูแลที่มีกฎหมายรองรับ มีความเป็นอิสระ รายงานผลการดำเนินงานกับรัฐสภา ไม่ได้รายงานกับรัฐบาล เพราะ รัฐสภาเป็นศูนย์รวมของอำนาจประชาธิปไตยของทุก ๆ พรรคการเมือง ในขณะที่ รัฐบาล เป็นพรรคที่ชนะการเลือกตั้งเท่านั้น มีหน้าที่รับผิดชอบกว้างขวาง ทั้งด้านโทรทัศน์ วิทยุ โทรคมนาคม คลื่นความถี่การสื่อสารแบบไร้สาย และบริการไปรษณีย์ OFCOM มีหน้าที่หลักสองด้าน คือ ดูแลเรื่องพลเมืองและผู้บริโภค

ด้านพลเมือง จะดูแลเกี่ยวกับความหลากหลายความสัมพันธ์ของเสรีภาพในการแสดงออก ความคิดเห็น สร้างหลักประกันว่า รายการที่เผยแพร่มีความเหมาะสม กลุ่มครอบครัวและเยาวชนและประเด็นหลักอื่น ๆ ซึ่งเป็นความกังวลของพลเมือง

ด้านผู้บริโภค จะดูแลในส่วน โทรทัศน์ เรื่องของความถี่โทรคมนาคม โทรศัพท์มือถือ หลักการสำคัญ คือ การส่งเสริมตลาด และจะเข้าไปแทรกแซงก็ต่อเมื่อกลไกทางตลาดล้มเหลว เช่น เมื่อมีเกิดข้อผิดพลาด ประเด็นดังกล่าวนี้จะแตกต่างกับการกำกับดูแลแบบใช้กฎหมาย

รูปแบบการกำกับดูแลในประเทศอังกฤษ มี 3 รูปแบบ ได้แก่

1. การกำกับดูแลตนเอง หรือการกำกับดูแลกันเอง (Self-regulation) โดย อุตสาหกรรมเป็นผู้ออกแบบเอง ไม่มีข้อกำหนดทางกฎหมายว่าจะต้องปฏิบัติตามไม่มีการบังคับ ส่วนจรรยาบรรณองค์กรวิชาชีพ ภาคอุตสาหกรรม เป็นผู้กำหนด และปฏิบัติบังคับใช้กันเอง เช่น Press complaint commission เป็นหน่วยงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ มูลนิธิ Internet watchdog ที่ทำหน้าที่ดูแลผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2. การกำกับดูแลร่วมกัน (Co-regulation) เป็นการผสมระหว่างการกำกับดูแลตนเองของอุตสาหกรรมกับกฎหมาย มีการอิงกรอบทางกฎหมาย บางครั้งก็ดูแลกันเอง แต่ท้ายที่สุดมักจะมีอำนาจสำรองขององค์กรทางกฎหมาย เช่น Video on demand regulator นอกจากนี้มีองค์กรเกี่ยวกับมาตรฐานโฆษณากำกับดูแลตามกฎหมายโดยมีรัฐบาลเข้ามาเกี่ยวข้อง

3. การกำกับโดยตรงจากรัฐตามกฎหมาย (Explicit government regulation) ในอังกฤษ การกำกับดูแลตามกฎหมาย จะใช้ระบบการให้ใบอนุญาต (Licensing) ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในเงื่อนไขของใบอนุญาต หากไม่ปฏิบัติตามกฎจะมีมาตรการลงโทษ

ปัจจัยความสำเร็จของการกำกับดูแลในประเทศอังกฤษ ประกอบด้วย

1. ปัจจัยเรื่องเสรีภาพในการแสดงออก และแสดงความคิดเห็น การรับและการส่งออกข้อมูล การแสดงความคิดเห็นของตัวเอง โดยที่รัฐหรือหน่วยงานที่ดูแลการกำกับของรัฐจะไม่เข้าไปแทรกแซง แม้จะมีสิทธิดังกล่าว ให้ความสำคัญกับหน้าที่และความรับผิดชอบของพลเมืองด้วย คือประชาชน สามารถที่จะแสดงออกเรื่องความคิดเห็น สามารถที่จะรับส่งความคิดเห็น ในขณะที่เดียวกันประชาชน ต้องแสดงความรับผิดชอบต่อด้วยเช่น ถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศชาติ การก่ออาชญากรรม

2. ลักษณะโครงสร้างตลาดในยุโรป และ สื่อสาธารณะ (Public service broadcaster) หรือ (PSB) เป็นสถานีของรัฐ ซึ่งบางครั้งรัฐอาจเป็นผู้ควบคุมดูแลเอง บางครั้งก็จะเป็นลักษณะของรัฐใช้เงินภาษีจัดตั้งเป็นสถานีขึ้นมา ยกตัวอย่างเช่น BBC เป็นต้น จะเห็นว่า สื่อสาธารณะเช่นนี้ มี 2-3 ราย ปัจจุบันมีการแข่งขันสูงมีผู้ประกอบการเพิ่มขึ้นเป็นร้อยราย ฉะนั้นจำเป็นที่จะต้องมีกฎ ที่จะให้ตลาดดำเนินไปได้อย่างเป็นธรรม ทำให้เกิด สื่อสาธารณะที่มีความสมดุลให้ประโยชน์กับประชาชน ขณะเดียวกันยังคงต้องทำให้ตลาดสามารถที่จะเติบโตและมีการแข่งขันที่เป็นธรรมด้วย จะต้องมีกฎในการที่จะให้ความช่วยเหลือของรัฐสำหรับสื่อสาธารณะว่าจะต้องไม่ส่งอิทธิพลกับตลาด จนทำให้ไม่มีการแข่งขันในตลาด

3. อำนาจในการที่จะให้ใบอนุญาต อังกฤษเป็นระบบการให้ใบอนุญาต (Licensing) ซึ่งใบอนุญาต ในการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ก่อนข้างที่จะให้จ่าย และราคาไม่แพง เมื่อได้ใบอนุญาตไปแล้วมีข้อตกลงว่าจะปฏิบัติตาม ทำตามกฎหมายเกณฑ์ จรรยาบรรณต่าง ๆ ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามกฎต่าง ๆ ก็จะมีมาตรการลงโทษ ซึ่ง OFCOM สามารถที่จะบังคับใช้ได้ สามารถที่จะตีพิมพ์การได้สวน มีการเผยแพร่ในจดหมายข่าวรายสัปดาห์ แต่ไม่สามารถบังคับให้ผู้ให้บริการแพร่ภาพกระจายเสียง (Broadcaster) ขอโทษ ดังนั้นการใช้หลักสิทธิมนุษยชนในการที่ให้หน่วยงานอื่น กำหนดการลงโทษจะมีประสิทธิภาพมากกว่า เช่น อาจจะมีการปรับ เท่ากับ 5% ของรายได้ทั้งหมด หมายถึง รายได้โฆษณาหรือสปอนเซอร์ ส่วนในกรณีความผิดร้ายแรง OFCOM มีอำนาจในการเพิกถอนใบอนุญาต

4. แรงจูงใจในอุตสาหกรรม แรงจูงใจจะต้องมีน้ำหนักโดยทั่วไปปกติคือไม่ต้องการให้กฎหมายมากำกับดูแลด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม ดังนั้นแรงจูงใจคือ โอกาสที่จะเป็นผู้กำหนดทิศทางของตนเองและก็สามารถมีความยืดหยุ่นได้ ทรายใดที่มีการสร้างแรงจูงใจ การกำกับดูแลตนเอง (Self-regulation) ก็จะเป็นที่ต้องการมากกว่า

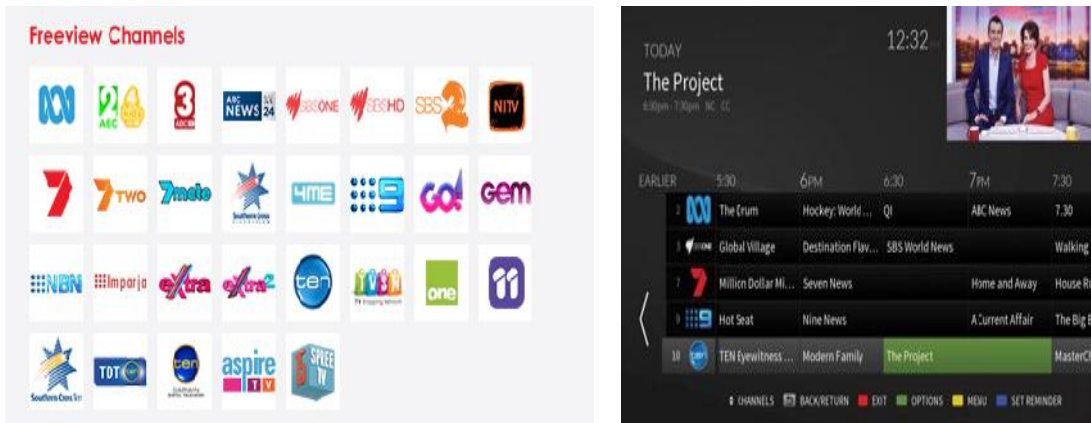
อุปสรรคของการกำกับดูแลในประเทศอังกฤษ

การกำกับดูแลร่วมกัน (Co-regulation) ในประเทศอังกฤษ ทำให้อุตสาหกรรมร่วมมือกันเอง มีความยืดหยุ่น มีการพูดคุยกัน แล้วก็สามารถทำงานได้ทันที รวดเร็ว ลดขั้นตอน และที่สำคัญ

คือ มีความเป็นอิสระจากรัฐ รัฐจะไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวหรือว่าควบคุมดูแล แต่อย่างไรก็ตามอุปสรรคในประเทศอังกฤษ คือ ไม่มีหลักประกันว่าอุตสาหกรรมจะปฏิบัติตาม บางทีก็มีความลำเอียง บางทีในเรื่องของการสืบสวนสอบสวนก็อาจจะมีอำนาจค่อนข้างที่จะจำกัด ไม่มีหน่วยงานภายนอกที่จะเข้าไปเรียกเอาเอกสารมาตรวจสอบ เป็นต้น

2. ประเทศออสเตรเลีย

ออสเตรเลีย เริ่มใช้ระบบ DVB-T (Digital Video Broadcasting-Terrestrial : DVB-T) พ.ศ.2544 เป็นการผสมสัญญาณแบบ (coded orthogonal frequency-division multiplexing : OFDM) และสนับสนุนการส่งแบบต่างระดับ หรือ hierarchical transmission ถูกพัฒนาในยุโรป ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ เครื่องส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบอนาล็อกชุดสุดท้ายของออสเตรเลียถูกปิดอย่างเป็นทางการ เมื่อเวลา 09.00 ของวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2556 ที่เมือง Melbourne Victoria และเมืองอื่นๆ ในย่านตะวันออกและตอนกลางของออสเตรเลีย เครื่องส่งสัญญาณทีวีระบบอนาล็อกนี้ได้รับการใช้งานในออสเตรเลีย มาประมาณ 57 ปี เริ่มการออกอากาศฟรีทีวีในออสเตรเลีย เป็นระบบทีวีดิจิทัลเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ทีวีระบบเก่ายังสามารถรับชมได้ หากมีการใช้กล่องแปลงสัญญาณ หรือ set top box รัฐบาลออสเตรเลีย ได้จัดตั้ง Digital Switchover Taskforce ทีมดำเนินการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัล เพื่อให้ดูแลบริหารงาน การปิดเครื่องส่งสัญญาณทีวีระบบอนาล็อกชุดสุดท้าย โดยหัวหน้าทีมงาน Digital Switchover Taskforce คือ Nerida O'Loughlin ด้าน O'Loughlin บอกเกี่ยวกับการปิดเครื่องส่งสัญญาณอนาล็อก วันแห่งประวัติศาสตร์การเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลว่า สัญญาณระบบอนาล็อก เป็นระบบที่ประชากรส่วนใหญ่คุ้นชินกันมานาน สำหรับการรับสัญญาณโทรทัศน์ ดังนั้นการปิดเครื่องส่งระบบอนาล็อกอย่างถาวรนั้น ถือเป็นวันแห่งประวัติศาสตร์วันหนึ่ง เพราะ แต่ละเสาส่งจะมีระบบต่าง ๆ เป็นของตัวเองดังนั้นวิศวกรด้านการออกอากาศ จึงจะต้องทำการโยกสวิตช์ปิดระบบ หรือกดปุ่มเพื่อให้เครื่องส่งหยุดทำงาน O'Loughlin กล่าวว่า การเปลี่ยนผ่านสู่ระบบทีวีดิจิทัลในออสเตรเลีย ถือว่าราบรื่นเป็นอย่างดี คนส่วนใหญ่ใน Melbourne ได้เปลี่ยนระบบกันมานานแล้ว ตัวเลขระบุว่ากว่า 95 % ได้เปลี่ยนมาสู่ระบบดิจิทัลแล้ว สำหรับการตรวจสอบครั้งล่าสุด ในท้องถิ่นห่างไกลและแถบตะวันออกกลางของออสเตรเลีย คนส่วนใหญ่รับสัญญาณทีวีผ่านดาวเทียม รัฐบาลออสเตรเลีย จัดทำเว็บไซต์เฉพาะสำหรับการเปลี่ยนผ่านเป็นระบบทีวีดิจิทัล ด้วยจุดมุ่งหมาย เพื่อช่วยให้ประชาชนได้มี การเปลี่ยนผ่านจากระบบทีวีอนาล็อกเป็นทีวีดิจิทัลได้อย่างราบรื่น โดยสามารถเข้าไปยังเว็บไซต์กรอกที่อยู่ของผู้รับชม จะเห็นข้อมูลแสดงถึงความแรงของสัญญาณที่เป็นไปได้ คำแนะนำในการในการหาอุปกรณ์ต่าง ๆ และสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาล

แผนภาพที่ 3-12 จำนวนช่องในระบบทีวีดิจิตอลของประเทศออสเตรเลีย

องค์ประกอบและกลไกการกำกับดูแลในประเทศออสเตรเลีย

การกำกับดูแลสื่อ มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ คือ Australian Communications and Media Authority (ACMA) เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจในการกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ ทั้งด้านเนื้อหา รายการและโฆษณา นอกจากนี้ มีองค์กรกำกับดูแลกันเองของ สื่อโทรทัศน์ และ สภาหนังสือพิมพ์ ออสเตรเลีย กำหนดประเด็นจรรยาบรรณ ซึ่งจะสร้างพื้นฐานสำหรับการจัดประเภทเนื้อหาสาระ การโฆษณา กระบวนการรับเรื่องร้องเรียน ภายใต้มาตรฐานจรรยาบรรณนี้ จะต้องมีการตรวจสอบ และมี กลไกการรับเรื่องร้องเรียน เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของจรรยาบรรณ เช่น สื่อโทรทัศน์ และ สื่อ หนังสือพิมพ์ จะมีกลไกในการรับเรื่องราวร้องเรียน โดยขั้นตอนแรก ผู้บริโภคจะสามารถร้องเรียน ไปยังเจ้าของสื่อโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ นั้น ๆ ได้โดยตรง หาก เจ้าของสื่อ ไม่ดำเนินการพิจารณา แก้ไขข้อร้องเรียน ดังกล่าว ผู้บริโภค ก็จะสามารถส่งเรื่องร้องเรียนไปยังองค์กรกำกับดูแลของรัฐ คือ ACMA เพื่อให้ดำเนินการต่อไป

สื่อโฆษณา กรณีที่อยู่นอกเหนือบทบัญญัติของกฎหมาย จะมี องค์กรกำกับดูแลกันเอง คือ Advertising Standards Bureau (ASB) จัดเจ้าหน้าที่บริหารจัดการ สำหรับเรื่องราวร้องเรียน และ บังคับใช้ มาตรฐานจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณา เช่น มาตรฐานจริยธรรมขององค์กรวิชาชีพ The Australian Association of National Advertisers (AANA) และ Australian Food and Grocery Council (AFGC) นอกจากนี้ ASB ได้จัดให้มีคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียน เพื่อรับผิดชอบเรื่อง ร้องเรียนระหว่างคู่แข่งธุรกิจในอุตสาหกรรมโฆษณา โดยผู้ร้องเรียนจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย ในขั้นตอนการร้องเรียนของผู้บริโภค กระบวนการเริ่มจาก ผู้บริโภคร้องเรียนไปยัง องค์กรกำกับดูแล กันเองทางด้านโฆษณา จากนั้นองค์กร ๆ จะตรวจสอบข้อเท็จจริงและมีการพิจารณาฯ ก่อนส่งเรื่องไป ยังผู้ประกอบกิจการสื่อ ผู้ถูกร้องเรียนสามารถชี้แจงตอบข้อร้องเรียนเหล่านั้นได้ หลังจากการพิจารณา

เป็นที่สิ้นสุดองค์กรกำกับตนเองฯ จะประกาศผลการพิจารณาข้อร้องเรียนสู่สาธารณะ

รูปแบบการกำกับดูแลในประเทศออสเตรเลีย

ออสเตรเลีย ใช้รูปแบบการกำกับดูแลร่วมกัน (Co-regulation) โดยรัฐบาลจะเข้าไปกำกับเฉพาะบางประเภทกิจการ เช่น โทรคมนาคม และ กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ ถัดลงมาอีกชั้นหนึ่ง จะมีหน่วยงานกำกับดูแลตนเองหรือกันเอง (Self-regulatory bodies) อยู่ในอุตสาหกรรมสื่อต่าง ๆ เพื่อที่จะสร้างหลักประกันเกี่ยวกับเรื่องเสรีภาพในการแสดงออก มีกฎหมายหลักที่ใช้ควบคุมโดยรัฐบาล ได้แก่ Broadcasting Services Act ในปี ค.ศ. 1992 โดยมีการแก้ไขเมื่อปี ค.ศ. 2007 เพื่อที่จะดูแลในเรื่องความเป็นเจ้าของ หรือชาวต่างชาติ จะพบว่า เมืองใหญ่ ๆ เจ้าของสื่อสามารถที่จะเป็นเจ้าของ 2 ใน 3 เท่านั้น ไม่ว่าจะเป็สื่อทีวี หรือสื่อสิ่งพิมพ์

ปัจจัยความสำเร็จของการกำกับดูแลในประเทศออสเตรเลีย

1. ความร่วมมือกันระหว่าง องค์กรกำกับดูแลกันเองกับภาคอุตสาหกรรม เช่น องค์กร Advertising Standards Bureau (ASB) องค์กรกำกับดูแลกันเองด้านโฆษณา ในประเทศออสเตรเลีย มีบทบาทสำคัญ และเป็น องค์กรกรณีศึกษาที่ทำงานใกล้ชิดกับภาคอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำงานใกล้ชิดกับสภากาหนดังสื่อพิมพ์ของออสเตรเลีย ในการที่จะจัดการเกี่ยวกับ การร้องเรียนเนื้อหาสาระของสื่อสังคมออนไลน์ หรือโซเชียล มีเดีย (Social media) และโฆษณา

2. การขยายตัว และ ปริมาณการเข้าถึง สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ของประชาชนในปัจจุบัน สื่อสังคมออนไลน์ หรือ โซเชียล มีเดีย (Social media) มีอิทธิพลกับประเทศออสเตรเลียอย่างมาก จากสถิติเดิมสื่อวิทยุโทรทัศน์ เคยได้รับความนิยมสูงสุด แต่ในปัจจุบัน สื่อสังคมออนไลน์ได้เข้ามามีอิทธิพลมากขึ้น ทำให้ผู้บริโภค มีความตื่นตัว และสามารถที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบข้อมูลเนื้อหาที่สื่อต่าง ๆ ผลิต และนำเสนอ ตลอดจนสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ เป็นช่องทางในการร้องเรียนได้มากขึ้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตสื่อต่าง ๆ ต้องมีความระมัดระวังในการนำเสนอข้อมูลอย่างรอบคอบ

อุปสรรคของการกำกับดูแลในประเทศออสเตรเลีย

1. ภูมิทัศน์ของสื่อ ที่เปลี่ยนไปจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ส่งผลให้อุตสาหกรรมสื่อเปลี่ยนแปลงไป ด้วยจำนวนผู้ประกอบการที่เพิ่มขึ้นตามช่องทางที่หลากหลาย เช่น เคเบิลทีวี ทีวีดาวเทียม อินเทอร์เน็ตทีวี ทีวีออนโมบาย เป็นต้น ในยุคการหลอมรวมสื่อ ทำให้ผู้ประกอบการมีการแข่งขันกันมากขึ้น ส่งผลให้อุตสาหกรรมมีการเจริญเติบโต แต่ในทางกลับกันก็ทำให้ผู้ประกอบการบางราย มุ่งผลประโยชน์กำไรทางธุรกิจมากกว่าการผลิตเนื้อหารายการที่มีคุณภาพ ที่สำคัญโครงสร้างของอุตสาหกรรมสื่อที่เปลี่ยนไปทำให้การกำกับดูแลมีความยากมากขึ้น

2. การถูกแทรกแซงโดยอำนาจรัฐและทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสื่อหนังสือพิมพ์ส่งผล

ให้ขาดความเป็นอิสระ ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในบางเรื่อง และหากเกิดการร้องเรียนประเด็นต่าง ๆ จากผู้บริโภค ในกระบวนการพิจารณาเรื่องราวร้องเรียน อาจมีความเสี่ยงที่จะไม่ได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรม

3. การผลักดันกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการปฏิรูปสื่อยังไม่ประสบความสำเร็จนั้น ที่ผ่านมารัฐบาลออสเตรเลีย ได้นำเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการปฏิรูปสื่อหลายฉบับ เน้นกฎหมายเกี่ยวกับสาธารณะประโยชน์ ลักษณะการเป็นเจ้าของกิจการ หรือการเปลี่ยนแปลงความเป็นเจ้าของสื่อ ซึ่งมีเจ้าของสื่อหลายราย พยายามที่จะต่อต้านร่างกฎหมาย ดังกล่าว ทำให้ ร่างกฎหมาย ๆ ถูกถอนออกไป ส่งผล ให้ความพยายามของรัฐบาลที่จะ ปรับโครงสร้างกลไกการกำกับดูแลในภาพรวมของประเทศ ยังไม่ประสบความสำเร็จ

3. ประเทศสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกา ใช้ระบบ ATSC (Advanced Television Systems Committee) เป็นระบบที่ถูกคิดค้น ในปี ค.ศ. 1983 เสร็จสมบูรณ์ ในปี ค.ศ. 1987 ในปีพัฒนาได้สำเร็จ NHK จากญี่ปุ่น ได้มาแสดงระบบภาพ MUSE Hi-Vision พร้อมนำ ISDB-T มาแสดงที่ Washington D.C. เพื่อให้ อเมริกาได้เลือกใช้ แต่อเมริกาไม่เลือก เพราะมีระบบของตัวเองอยู่แล้ว โดยระบบสร้างขึ้นมาเพื่อจัดสรรช่องให้เป็นระบบ ให้ภาพนั้นชัดไม่มีสัญญาณรบกวน รองรับภาพความละเอียดสูง ใสช่องได้จำนวนมาก ระบบนี้ได้รับการรับรองจาก คณะกรรมการการสื่อสารแห่งชาติสหรัฐ ในปี ค.ศ. 1996 ปี ค.ศ. 1998 มีการเริ่มทดลองทีวีดิจิตอลระบบ ATSC กำหนดเวลาที่จะเริ่มออกอากาศปลายปี ค.ศ. 2006 ทั้งประเทศ ตามข้อกำหนดที่เขียนไว้ในปี ค.ศ. 1996 และ เริ่มปิดทีวีอะนาล็อกประมาณกลางปี ค.ศ. 2009

ประมูล คลื่นความถี่ในปี ค.ศ. 2008 คือ คลื่น 700MHz ทำให้เปลี่ยนคลื่นออกอากาศทีวีจากช่องสัญญาณที่ 52 - 69 (แต่เดิมใช้กับทีวีอะนาล็อกตั้งแต่ยุคเริ่มแรก) มาให้อยู่ในช่องสัญญาณที่ 2 ถึง 51 (ทีวีอะนาล็อกที่เหลืออยู่และทีวีดิจิตอลมาใส่ในคลื่นนี้) ส่วนช่องสัญญาณ 52 - 69 นั้น นำไปใช้กับคลื่นโทรศัพท์

คุณสมบัติเด่นของ ATSC คือ

1. รุ่น 1.0 ใช้การจัดแบ่งคลื่นช่องสัญญาณ ช่องสัญญาณละ 6MHz รองรับภาพระบบ HD บีบอัดภาพแบบ MPEG2 รองรับเสียง Dolby 5.1 รองรับ Datacasting หรือ เมนูโต้ตอบแบบ Interactive ได้ รองรับการจัดเก็บไฟล์ที่อัดตรงจากทีวี โดยจะออกมาเป็นไฟล์ .ts (ญี่ปุ่นจะใช้ .ts และ .mpg) รองรับซับไตเติลแบบ Closed Caption สามารถทำ Sub-Channels ได้โดย 1 ช่องสัญญาณสามารถทำช่อง HD ได้ 1 ช่อง และ ช่อง SD ได้มากที่สุด 6 ช่อง

2. รุ่น 2.0 เพิ่มจากรุ่น 1.0 รองรับภาพระบบ HD บีบอัดภาพแบบ H.264/MPEG4 AVC รองรับการผลิตสัญญาณอินเทอร์เน็ตเข้าไปสัญญาณทีวี

3. รุ่น 3.0 (ยังไม่ได้เริ่มใช้) เพิ่มขึ้นจาก รุ่น 1.0 และ 2.0 เพื่อที่จะรองรับภาพแบบ 4K (3840x2160) บนเฟรมเรต 60FPS

อเมริกา เมื่อเริ่มออกอากาศทีวีดิจิตอลแล้ว ได้มีมาตรการในการให้ผู้ชมเปลี่ยนไปใช้ทีวีดิจิตอลให้เร็วที่สุด โดยการแจกคู่มือบ้านละ 50 ดอลลาร์ เพื่อไปซื้อกล่องทีวีดิจิตอลหรือซื้อทีวีที่รองรับทีวีดิจิตอลในตัว ในการเปลี่ยนผ่าน มีคนประท้วงกันเป็นจำนวนมาก เนื่องจากคิดว่าทำให้การดูทีวีเป็นเรื่องยุ่งยาก เกิดปัญหาในการรับชมทีวีดิจิตอลในหลายจุดทั่วประเทศ เช่น ตอนที่เริ่มทดลองออกอากาศในปี ค.ศ 1998 ตอนนั้น เสาส่งอยู่ที่ตึก World Trade Center ในนิวยอร์ก เมื่อเกิดเหตุการณ์ 911 ผ่านไป ทำให้ทีวีดิจิตอลในเขตเกาะแมนฮัตตัน มีปัญหาสัญญาณติดกัน เพราะเสาส่งไม่ถึงทั่วถึง หรือการที่สถานีโทรทัศน์ในแถบเทือกเขาร็อกกี้ ขอใช้การออกอากาศทีวีอะนาล็อกแบบเดิม เพราะการตั้งระบบทีวีดิจิตอลใหม่ยุ่งยาก เนื่องจากสภาพอากาศที่เลวร้าย และขอใช้กฎหมาย DTV Delay Act

อเมริกา กำหนดให้เป็นระบบทีวีดิจิตอลทุกช่อง และ ปิดทีวีอะนาล็อกทั้งหมด ในปี ค.ศ.2009 (กฎหมายนี้ ยกเว้น เสาส่งให้สถานีขนาดเล็ก หรือ Low Power Station ให้เลื่อนการออกอากาศทีวีดิจิตอลไปก่อน ปัจจุบันได้ทำการเปลี่ยนเป็นทีวีดิจิตอลทั้งหมดแล้ว) อเมริกา กำหนดให้ปี ค.ศ. 2015 สถานีโทรทัศน์ขนาดเล็กที่ใช้กฎ DTV Delay Act ต้องเปลี่ยนเป็นทีวีดิจิตอลยกเล็กทีวีอะนาล็อกอย่างถาวร

องค์ประกอบและกลไกการกำกับดูแลในประเทศอเมริกา

คณะกรรมการกลาง กำกับดูแลกิจการสื่อสาร (Federal Communications Commission : FCC) เป็นหน่วยงาน ทางด้านการกำกับดูแลอิสระ FCC ถูกก่อตั้งขึ้น โดยพระราชบัญญัติการสื่อสารปี ค.ศ. 1934 มีหน้าที่กำกับดูแล การสื่อสารทางวิทยุ โทรทัศน์ การสื่อสารผ่านสาย การสื่อสารผ่านดาวเทียม และการสื่อสารผ่านเคเบิล ระหว่างรัฐ และระหว่างประเทศ อำนาจการควบคุมของ FCC ครอบคลุม 50 รัฐในแคว้นโคลัมเบีย และอาณานิคมของสหรัฐอเมริกา

4. ประเทศญี่ปุ่น

ญี่ปุ่น เป็นประเทศในเอเชียที่มีความโดดเด่น ด้านระบบโทรทัศน์เพื่อสาธารณะ คือ Nippon Hoso Kyokai (NHK) เป็นสถานีโทรทัศน์เก่าแก่ นับตั้งแต่การก่อตั้งในปี พ.ศ. 2493 ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สหรัฐอเมริกา เข้ามาดูแลญี่ปุ่น เป็นเวลา 6 ปี (พ.ศ. 2488 – 2495) ช่วงเวลาทำให้ระบบโทรทัศน์ของญี่ปุ่นมีการเปลี่ยนแปลง NHK เป็นสถานีโทรทัศน์เพียงแห่งเดียวของชาติ และดำเนินการและกำกับ โดยรัฐบาลญี่ปุ่น อเมริกาในฐานะผู้ดูแลการปรับปรุงญี่ปุ่น อ่างเหตุผลว่า สภาพการณ์ดังกล่าว อาจก่อให้เกิดการผูกขาดในกิจการโทรทัศน์ หากปล่อยให้รัฐบาลกำกับสถานีโทรทัศน์ต่อไป รัฐบาลอาจผูกขาดเนื้อหาข่าวสารที่จะนำไปสู่การครอบงำ ความคิดของประชาชนได้ อเมริกา จึงได้เสนอให้มีการดำเนินการปรับเปลี่ยนให้สถานีโทรทัศน์ NHK กลายเป็นองค์กรอิสระใน

รูปของบริษัท ดำเนินการโดยได้รับความสนับสนุนจากภาครัฐ และใช้เงินดำเนินการบางส่วนจากการเรียกเก็บภาษีเครื่องรับโทรทัศน์จากภาคประชาชน จากการเปลี่ยนแปลงระบบโทรทัศน์ของญี่ปุ่น จึงได้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. สถานีโทรทัศน์ประเภทบริการสาธารณะ โดย NHK ในฐานะ สถานีสาธารณะเพียงสถานีเดียวที่ออกอากาศ ครอบคลุมทั่วประเทศ มีสถานีโทรทัศน์ระบบ VHF 2 แห่ง และระบบ Broadcast Satellite (BS) จำนวน 2 แห่ง

2. สถานีโทรทัศน์เชิงการค้า ประเทศญี่ปุ่น มีบริษัทสื่อสารที่ดำเนินการกิจการวิทยุและโทรทัศน์ทั้งสิ้น 177 แห่ง แบ่งเป็น บริษัทให้บริการด้านโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง 36 แห่ง บริษัทที่ให้บริการเฉพาะด้านโทรทัศน์เพียงอย่างเดียว จำนวน 82 แห่ง และ ที่ให้บริการเฉพาะด้านวิทยุกระจายเสียง (Japan, n.d.) จำนวน 59 แห่ง ในส่วนของสถานีโทรทัศน์เชิงการค้าในญี่ปุ่นนั้นมีสถานีโทรทัศน์เครือข่ายประเภทฟรีทีวี 5 แห่ง คือ Nippon Television, TBS, Fuji Television, TV Asahi และ TV Tokyo สถานีเครือข่ายเหล่านี้มีหนังสือพิมพ์ยักษ์ใหญ่ของประเทศเป็นเจ้าของทั้งสิ้น คือ หนังสือพิมพ์ Yomiuri เป็นเจ้าของเครือข่าย Nippon Television หนังสือพิมพ์ Mainichi เจ้าของเครือข่าย TBS หนังสือพิมพ์ Sankei เป็นเจ้าของเครือข่าย Fuji Television หนังสือพิมพ์ Asahi เป็นเจ้าของเครือข่ายโทรทัศน์ TV Asahi และหนังสือพิมพ์ Nikkei เป็นเจ้าของเครือข่าย TV Tokyo (Japan, n.d.) โดยสถานีเหล่านี้มีสถานีท้องถิ่น กระจายตัวอยู่ทั่วประเทศเป็นสถานีลูกข่าย ออกอากาศรายการที่ส่งมาจาก สถานีแม่ข่ายประมาณร้อยละ 80 มีสถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศเพียงรายการประเภทภาพยนตร์ อย่างเดียว เป็นที่นิยมมากคือ WOWOW โดยการรับชมรายการจากสถานีนี้จะอยู่ในลักษณะการจ่ายค่าสมาชิกเพื่อรับชม

ประเทศญี่ปุ่น เริ่มระบบโทรทัศน์ดิจิทัลภาคพื้นดิน (Digital Terrestrial Television Broadcasting – DTTB) ครั้งแรก เมื่อเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2546 เริ่มทดลองออกอากาศใน 3 เมืองใหญ่คือ โตเกียว โอซาก้า และ นาโกยา รัฐบาลญี่ปุ่นวางแผนยุติการส่งโทรทัศน์ในระบบอนาล็อกช่วงกลางปี พ.ศ. 2544 รัฐบาลได้ออกประกาศ ให้การออกอากาศในระบบดิจิทัลเริ่มต้น อย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2554 ความเคลื่อนไหวในด้านภาคประชาชน พบว่า ขบวนการเปลี่ยนแปลงระบบโทรทัศน์สู่ระบบทีวีดิจิทัล ได้กระตุ้นยอดขายเครื่องรับโทรทัศน์แบบดิจิทัลอย่างมาก โดยยอดขายเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 63 ยอดขายเครื่องรับโทรทัศน์ดิจิทัลปรับเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า ในช่วงเพียง 3 สัปดาห์ก่อนการเปลี่ยนเข้าสู่ระบบดิจิทัล

ญี่ปุ่น เป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีโทรทัศน์ เมื่อ สหรัฐอเมริกา จัดการแข่งขัน เพื่อการเปลี่ยนแปลงระบบโทรทัศน์สู่ดิจิทัล ช่วง ประธานาธิบดี เรแกน ญี่ปุ่นเป็น 1 ใน 3 กลุ่มวิศวกรรมที่อเมริกาสนใจให้การยอมรับระบบ HD-MAC แต่ติดขัดที่ระบบดังกล่าว เป็นการส่งสัญญาณแบบอนาล็อกผ่านดาวเทียม (Direct Broadcast Satellite) อเมริกาจึงตัดสินใจเลือกกลุ่ม The

Grand Alliance ที่นำเสนอระบบดิจิทัล แบบ ATSC DTV system

ปัจจุบัน ญี่ปุ่น เลือกใช้ระบบดิจิทัลที่ตนเองคิดค้นขึ้น เรียกว่า The Integrated Services Digital Broadcasting (ISDB) เป็นระบบดิจิทัลที่ใช้ทั้ง สื่อโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง ระบบนี้เข้ามาทดแทน ระบบ MUSE Hi-vision เป็น ระบบอะนาล็อกแบบ HDTV ที่ใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 แม้ยุโรป และ อเมริกาจะตัดสินใจเลือกใช้ระบบอื่น แต่ระบบ ISDB-T (terrestrial) ของญี่ปุ่น ก็ได้รับการนำไปใช้ในประเทศบราซิล และ อีกหลายประเทศในแถบอเมริกาใต้ รวมทั้ง ฟิลิปปินส์ ในอาเซียน ได้เลือกระบบ ISDB-T ของญี่ปุ่นด้วย ระบบ ISDB-T สามารถปรับใช้ได้ทั้งในแบบ HDTV และ SDTV สำหรับการรับสัญญาณนั้น ระบบ ISDB-T สามารถรับได้โดยตรงจากเครื่องรับโทรทัศน์ที่อยู่ในระบบ Hi-Vision ปรับจอภาพได้สัดส่วน 16 : 9 โทรทัศน์ 2 รูปแบบสามารถรับ ได้คือ Plasma Display Panel (PDP) และ Liquid Crystal Display (LCD) ถ้าผู้ชมไม่มีเครื่องรับโทรทัศน์ 2 แบบนี้ จะต้องติดตั้งอุปกรณ์แปลงสัญญาณ (set top box) ก่อน จึงจะรับชมรายการโทรทัศน์ดิจิทัลได้

การออกอากาศสัญญาณโทรทัศน์ระบบดิจิทัลภาคพื้นดิน ริเริ่มโดย The Telecommunications Technology Council (TTC) นำเข้าสู่การพิจารณา และศึกษาเชิงเทคนิค โดย The Association of Radio Industries and Businesses (ARIB) การทดสอบระบบได้นำไปสู่ การตัดสินใจยอมรับระบบ ISDB-T ในปี พ.ศ. 2542 รัฐบาลได้ดำเนินการทดลองออกอากาศ ใน 11 เขตพื้นที่ทั่วประเทศ ทั้งในระบบ โทรทัศน์ (Digital Terrestrial Television Broadcasting - DTTB) และ ระบบวิทยุ (Digital Terrestrial Sound Broadcasting - DTSB) ควบคู่กันไป ส่วนของระบบ ISDB-T ภาคโทรทัศน์ (DTTB) รัฐบาล กำหนดว่า สถานีโทรทัศน์จะต้องดำเนินการออกอากาศในรูปแบบ HDTV 1080i มากกว่าร้อยละ 50 ที่เหลือ จึงจะอนุญาตให้ออกอากาศได้ในรูปแบบ SDTV ในการเตรียมความพร้อม บริษัทผู้ผลิตได้พัฒนาเครื่องรับโทรทัศน์ ให้มีอุปกรณ์ที่สามารถปรับสัญญาณได้จาก 3 แหล่งสัญญาณ คือ ดิจิตอลภาคพื้นดิน ดิจิตอลผ่านดาวเทียม และดิจิตอลผ่านอินเทอร์เน็ต

รัฐบาล ได้ประกาศ ให้ใบอนุญาตดำเนินการโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2546 แก่ สถานีโทรทัศน์แม่ข่าย จาก 3 เมืองใหญ่ คือ โตเกียว โอซาก้า และ นาโกยา โดย รัฐบาลญี่ปุ่น กำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการออกอากาศไว้หลายประการ คือ

1. ในแต่ละวันสถานีโทรทัศน์แม่ข่าย ทั้ง 3 แห่ง จะต้อง ออกอากาศระบบดิจิทัลมากเท่ากับ 2 ใน 3 ส่วน โดยออกควบคู่ไปกับระบบอะนาล็อก
2. ครึ่งหนึ่งของรายการที่ออกอากาศในแต่ละสัปดาห์ต้องเป็นรายการในระบบ HDTV
3. เพื่ออำนวยความสะดวก ให้แก่ ผู้พิการด้านการรับฟัง และ คนชรา สถานีโทรทัศน์ ควรจัดทำอักษรวิ่งด้านล่าง (subtitles) เพื่อให้ผู้ชมกลุ่มพิเศษนี้สามารถเข้าใจเนื้อหาของรายการได้
4. สถานีแม่ข่ายจะต้องเร่งขยายการออกอากาศระบบดิจิทัล ไปยังสถานีท้องถิ่นที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบโดยเร็ววัน แต่กำหนดไม่ให้เกินหลังการประกาศยุติการออกอากาศในระบบอะนาล็อก

พบว่า สถานีเครือข่ายเหล่านี้สามารถดำเนินการครอบคลุม 3 ภูมิภาคในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2549

5. ฝ่ายวิศวกรรมของสถานี ผู้ได้รับใบอนุญาต จะต้องดำเนินการช่วยเหลือ หรืออำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์แปลงสัญญาณ เพื่อให้ ภาคประชาชนสามารถรับชมรายการได้อย่างไม่ติดขัด รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ ภาคประชาชนได้รับทราบการเปลี่ยนแปลงหมายเลขช่องที่ออกอากาศในระบบดิจิตอลด้วย

รัฐบาลญี่ปุ่น ได้ดำเนินการ ปรับเปลี่ยนการส่งสัญญาณโทรทัศน์สู่ระบบดิจิตอลอย่างสมบูรณ์ ในปี พ.ศ. 2554 โดยมีองค์กร The Association for Promotion of Digital Broadcasting ดำเนินการประชาสัมพันธ์ การเปลี่ยนแปลงระบบแก่สาธารณชน ใช้กิจกรรมใหญ่ ด้านกีฬา 2 กิจกรรม คือ การแข่งขันฟุตบอลโลก ที่ ประเทศเยอรมันเป็นเจ้าภาพ ในปี พ.ศ. 2549 และการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ที่ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นเจ้าภาพ ในปี พ.ศ. 2551 เป็นเครื่องกระตุ้นให้ ประชาชนชาวญี่ปุ่น สนใจติดตามรับชมรายการทั้งสองในระบบโทรทัศน์ดิจิตอล ที่ให้ภาพและเสียงที่คมชัดมากกว่าระบบอนาล็อก รัฐบาลญี่ปุ่นคาดว่า การยอมรับโทรทัศน์ระบบดิจิตอล จะมีมากถึง 24 ล้านครัวเรือน และเมื่อถึงปี พ.ศ. 2554 จะมีครัวเรือนจำนวน 48 ล้านครัวเรือน หรือ 127.8 ล้านคน ที่สามารถรับชมโทรทัศน์ระบบดิจิตอลได้

ปัจจุบันญี่ปุ่น เป็นประเทศที่ดำเนินการเปลี่ยนแปลงระบบโทรทัศน์จากระบบอนาล็อกสู่ระบบดิจิตอลได้อย่างสมบูรณ์แล้ว รัฐบาลได้ประกาศ ยุติการออกอากาศในระบบอนาล็อกอย่างสิ้นเชิง คลื่นความถี่ที่เหลือ (digital dividen) สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ แก่ประชาชนชาวญี่ปุ่น โดยเฉพาะการให้บริการโทรทัศน์บนรถยนต์ หรือ บนโทรศัพท์มือถือ

องค์ประกอบและการกำกับดูแลในประเทศญี่ปุ่น

ญี่ปุ่น มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ และจรรยาบรรณ มี กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลสื่อและการวางนโยบายแนชัด คือ

1. กระทรวงการศึกษา วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (The Ministry of Education, Culture, Sports, Science and Technology, MEXT) โดยให้รับผิดชอบการทำวิจัยพื้นฐาน การหาเงินทุน เพื่อการศึกษา การวางนโยบายเกี่ยวกับเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ การวิจัยและพัฒนา MEXT รับผิดชอบโดยตรง เกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ สนับสนุนการผลิตเนื้อหา

2. กระทรวงพาณิชย์ เศรษฐกิจ และอุตสาหกรรม (The Ministry of Trade, Economy and Industry, METI) รับผิดชอบเกี่ยวกับ มาตรฐานทางเทคโนโลยีและพาณิชย์ ที่สัมพันธ์กับสื่อ และเทคโนโลยีสื่อ

3. กระทรวงมหาดไทยและการสื่อสาร (The Ministry of Internal Affairs and Communication, MIC) ดำเนินการกำกับดูแลเกี่ยวกับคลื่นความถี่วิทยุ การให้ใบอนุญาตสำหรับวิทยุและการกำกับดูแลทั้งสื่อกระจายเสียงและโทรคมนาคม ด้านโทรคมนาคม มี คณะกรรมการกลาง จัดการความขัดแย้งทาง

ธุรกิจการสื่อสารโทรคมนาคม (Telecommunications Business Dispute Settlement Commission) ทำหน้าที่กำกับดูแลอยู่ภายใต้ MIC

รูปแบบการกำกับดูแลในประเทศญี่ปุ่น อยู่ภายใต้กฎหมาย ดังต่อไปนี้

1. มาตราที่ 21 ของรัฐธรรมนูญที่ให้ปกป้องสิทธิในการพูดและเสรีภาพของสื่อ
2. กฎหมายว่าด้วยวิทยุ (Radio Act) ระบบการให้ใบอนุญาต
3. กฎหมายว่าด้วย กิจกรรมวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (The Broadcasting Act)

มีหน้าที่กำกับดูแลเนื้อหาสื่อและโครงสร้างสื่อกระจายเสียง

การกำกับดูแลสื่อโทรคมนาคม มี กระทรวงไปรษณีย์และโทรคมนาคม (Ministry of Posts and Telecommunications) เกิดขึ้นในช่วง ค.ศ. 1990 โดยมีการระบุว่าบริการโทรคมนาคมควรตอบสนองประโยชน์ของสาธารณชน ระเบียบต่าง ๆ ในการถ่ายทอดกระจายเสียง ทางวิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคมของประเทศญี่ปุ่น

สมาคมผู้กระจายเสียงทางวิทยุและโทรทัศน์ เพื่อการค้าแห่งประเทศ (National Association of Commercial Broadcasters : NAB) โดย นิฮอน มินกัน โฮโซ เรนไม (Nihon Minkan Hoso Renmei) มี สมาชิกประกอบด้วย ผู้ดำเนินงานกระจายเสียงเพื่อการค้าของญี่ปุ่น ตั้งขึ้นเป็นองค์กรอาสาสมัครในปี พ.ศ. 2494 มีบริษัทเอกชนด้านผลิตรายการวิทยุ เข้าร่วม 16 บริษัท และได้รับใบอนุญาตให้เป็นกลุ่มผู้ดำเนินการสื่อกระจายเสียงเอกชนเป็นกลุ่มแรก NAB ถือเป็นหนึ่งในสมาคมที่ก่อตั้งขึ้น อย่างเป็นทางการ ในปี พ.ศ. 2495 มีคณะกรรมการกำกับดูแลวิทยุ (Radio Regulatory Commission) ผู้ดำเนินงานสื่อกระจายเสียง ทั้งวิทยุและโทรทัศน์เอกชน ทั้งหมดเข้าร่วมในอยู่สมาคม รวมถึงบริษัทที่ดำเนินงาน เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านดาวเทียม ได้แก่ Broadcasting Satellite (BS) TV, Communication Satellite (CS) TV และ Pulse Code Modulation (PCM) broadcasters รวมทั้งสิ้น มีสมาชิกประมาณ 200 คน NAB มีหน่วยงานที่ทำวิจัย รับผิดชอบในการทำวิจัยเกี่ยวกับผู้รับข่าวสาร แนวทางการกระจายเสียงและสื่อในระดับนานาชาติ และตลาดของสื่อ มีบทบาทหน้าที่ คือ

1. กำกับดูแลบรรยาบรรณของสื่อกระจายเสียงเอกชน
2. ทำวิจัยและสำรวจประเด็นที่เกี่ยวกับ สื่อกระจายเสียงเอกชน มีการตีพิมพ์รายงานการ

วิจัยและสถิติในหนังสือรายงานประจำปี ด้านกระจายเสียงทางวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการค้า (Japan Commercial Broadcasting Year Book) ที่มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลสื่อและทำวิจัยเกี่ยวกับสื่อกระจายเสียงเอกชน วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กร คือ จัดตั้งและเผยแพร่จริยธรรมการกระจายเสียง แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับสมาชิกและแก้ปัญหาต่าง ๆ ทำวิจัยและศึกษารายการโทรทัศน์ เทคโนโลยี และการจัดการ รายงานประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ รัฐบาล และเอเจนซีจัดการเครือข่ายโทรทัศน์ ทำให้ธุรกิจสื่อกระจายเสียงเป็นที่รู้จักต่อสาธารณชน เผยแพร่ข่าวสารทางหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และสื่ออื่น ๆ ให้บริการที่จำเป็นในการส่งเสริมสวัสดิการ มิตรภาพและความ

สามัคคีในกลุ่มผู้ประกอบการสื่อกระจายเสียง ดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของสมาคม

โครงสร้างองค์กร คณะผู้บริหาร (Board of Directors) ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน 8 คน กรรมการอำนวยการ 1 คน ผู้อำนวยการอาวุโส 3 คน และผู้อำนวยการ จำนวน 36 - 42 คน ผู้ตรวจสอบบัญชี 4 คน มีการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญต่าง ๆ แก้ปัญหาสำคัญด้านงบประมาณปี บัญชีการจัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการ

คณะกรรมการทบทวน มาตรฐานการถ่ายทอดกระจายเสียงของวิทยุและโทรทัศน์ (The Broadcast Standard Review Board) ตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2514 เพื่อนำเสนอประเด็นทางด้านจริยธรรม สื่อกระจายเสียงอย่างกว้างขวาง ประกอบด้วย 9 ส่วนงานคือ งานสำนักงานของประธาน งานบริหารงานทั่วไป งานวางแผน งานข้อกำหนดของรายการ งานส่งเสริมการกระจายเสียงระบบดิจิทัล งานการดำเนินงานธุรกิจ งานการจัดการเครือข่ายโทรทัศน์ งานวิจัยและพัฒนา

5. ประเทศอินโดนีเซีย

อินโดนีเซีย เป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดในอาเซียน มีประชากร 240 ล้านคน โทรทัศน์เป็นสิ่งสำคัญที่นำเสนอ ทั้งข่าวสาร ความรู้และบันเทิง ธุรกิจโทรทัศน์ ในอินโดนีเซียหลากหลาย มีจำนวนช่องให้เลือกดูหลายสิบช่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับชมโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ในอินโดนีเซีย พบว่า ร้อยละ 96 ของครัวเรือน จะมีโทรทัศน์หนึ่งเครื่อง และเฉลี่ยประชากรที่รับชมโทรทัศน์วันละสี่ชั่วโมง จะช่วยให้ผู้ชมได้คุณภาพที่คมชัด มีจำนวนช่องมากกว่าเดิม

ทีวีดิจิทัลในอินโดนีเซีย เริ่มทดลองออกอากาศ เมื่อ พ.ศ. 2551 โดยช่องที่ทดลองออกอากาศ คือ ช่อง TVRI (ช่องทีวีช่องแรกของอินโดนีเซีย เป็นของรัฐบาล) และ พ.ศ. 2552 เริ่มทดลองออกอากาศครบทุกช่อง ในเขตเมืองจาการ์ตา โดยเลือกระบบ DVB-T เป็นระบบที่ทีวีดิจิทัล และเริ่มเปลี่ยนมาใช้ระบบ DVB-T2 ในไตรมาสแรก พ.ศ. 2555 ในช่วงที่เริ่มทดลองออกอากาศ ทีวีดิจิทัล ในจาการ์ตา เมื่อ พ.ศ. 2552 ผู้ผลิตทีวี เปิดตัว ทีวีที่รองรับทีวีดิจิทัลทีวีได้ในตัวหลายยี่ห้อ มีประกาศเชิญชวนให้ใช้ทีวีดิจิทัล คลื่นความถี่ทีวีดิจิทัลอินโดนีเซีย ใช้คลื่นความถี่ 478 MHz ถึง 806 MHz (ใช้ตามคลื่นทีวีอะนาล็อกเดิม) คือ

- 478 MHz ถึง 694 MHz ใช้สำหรับทีวีดิจิทัล

- 694 MHz ถึง 806 MHz ใช้สำหรับทีวีดิจิทัลมือถือ และใช้สำหรับเครือข่ายโทรศัพท์มือถือคลื่น 700 MHz (รองรับระบบได้ทั้ง 3G, 4G) 1 ช่องสัญญาณทีวี ใช้คลื่น 8MHz การดำเนินการ ทีวีดิจิทัลแบ่งระยะเวลาในการดำเนินการเป็น 4 ช่วง คือ

1. ช่วงแรก (พ.ศ. 2551 - 2553) ทดลองออกอากาศ

2. ช่วงที่สอง (พ.ศ. 2555 - 2558) ออกอากาศดิจิทัลและอะนาล็อกควบคู่กัน

3. ช่วงที่สาม (พ.ศ. 2558 - 2560) เริ่ม ปิดสัญญาณทีวีอะนาล็อก บังคับช่อง ให้ย้ายมาอยู่เลขช่อง ที่ 22 ถึง 48 ให้เสร็จก่อนปิดทีวีอะนาล็อก

4. ช่วงสุดท้าย (พ.ศ. 2561 -) ที่วีเอชแอลปิดครบทั่วประเทศ

พื้นที่ เขตออกอากาศทีวีดิจิทัลในอินโดนีเซีย กำหนดระยะเวลาการดำเนินการดังนี้

1. พ.ศ. 2554 - 2558 คือ จาการ์ตา, เกาะชวาเหนือ – กลาง – ตะวันออก
2. พ.ศ. 2555 - 2559 คือ สุมาตราเหนือ, กาลีมันตันตะวันออก, ยอร์กยาการ์ตา, บันเตน
3. พ.ศ. 2556 - 2559 คือ กาลีมันตัน, บาหลี, สุมาตราใต้, สุลาเวสี, ลัมพุง, อาจะห์
4. พ.ศ. 2557 - 2559 คือ ปาปัวตะวันตก, กาลีมันตันใต้, ชุนดาตะวันออก
5. พ.ศ. 2557 - 2559 คือ ปาปัว

แผนภาพที่ 3-13 ผู้ผลิตทีวี เปิดตัวทีวีที่รองรับทีวีดิจิทัลทีวี

องค์ประกอบและกลไกการกำกับดูแลในประเทศอินโดนีเซีย

1. สภาการหนังสือพิมพ์ มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการดูแลเฉพาะเรื่องสื่อสิ่งพิมพ์และงานข่าว ในสื่ออื่น ๆ กรณีถ้ามีการร้องทุกข์หรือร้องเรียนเกี่ยวกับข่าว ในสื่อกระจายเสียง สื่ออินเทอร์เน็ต หรือสื่อโทรทัศน์ สภาการหนังสือพิมพ์ จะมีหน้าที่ดูแลจัดการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

2. คณะกรรมการการกระจายเสียง (Indonesia Press Council) เป็นองค์กรอิสระ ที่มีการก่อตั้ง โดยผ่านทาง กฎหมายสื่อสิ่งพิมพ์ในปี ค.ศ. 1999 โดยกฎหมายนี้ มาแทนที่กฎหมายเก่าที่มีความเป็นเผด็จการ และไม่ได้ส่งเสริมเสรีภาพของสื่อ เป็นหน่วยงานที่มีกฎหมายรองรับมีงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล และทำงานใกล้ชิดกับรัฐบาล มีหน้าที่หารืออย่างใกล้ชิดกับรัฐบาล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ สำหรับประเด็นการทำข่าว คณะกรรมการการกระจายเสียง จะขอให้ทางสภาการหนังสือพิมพ์ เป็นผู้ช่วยให้ข้อเสนอแนะกรณีที่มีการร้องเรียนร้องทุกข์เกี่ยวกับเนื้อหาสาระ ไม่ว่าจะ เป็น ทอล์กโชว์ หรือรายการเกี่ยวกับข่าว ที่เผยแพร่ออกอากาศทางสื่อวิทยุและโทรทัศน์ จากการที่มีการส่งเสริมจรรยาบรรณ ทางสภาการหนังสือพิมพ์อินโดนีเซีย จึงกำหนดจรรยาบรรณ แนวปฏิบัติต่าง ๆ ขึ้น โดยปัจจุบันมีทั้งหมด 10 ชุด สำหรับนักข่าวในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีจรรยาบรรณ

3. สภาการโฆษณา มีจรรยาบรรณเฉพาะชุดหนึ่ง สำหรับ บริษัทโฆษณาต่าง ๆ ที่เป็นสถาบันที่มีอำนาจในการบังคับใช้บทลงโทษ กรณีหากมีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับ โฆษณาผ่านมาทางสภาการหนังสือพิมพ์ ทาง สภาการหนังสือพิมพ์จะแจ้งให้ไปติดต่อที่สภาการโฆษณาโดยตรง เนื่องจาก

ไม่ได้เป็น ผู้ดูแลเกี่ยวกับการร้องเรียนด้านโฆษณาจะมีความแตกต่างจากคณะกรรมการกระจายเสียงที่มีอำนาจในการบังคับใช้ จรรยาบรรณที่ตนเองกำหนดขึ้นมา โดยจะขอคำแนะนำจากสภาการโฆษณา

รูปแบบการกำกับดูแลในประเทศอินโดนีเซีย

มีการตรากฎหมายเป็น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ที่ยืนยันสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของประชาชน ส่วนการกำกับดูแลสื่อ มีการกำกับกันเอง การกำกับดูแลร่วมกัน และการกำกับดูแลโดยภาครัฐ ผสมผสานกัน ปัจจุบันอินโดนีเซีย มีสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์และนิตยสาร มีจำนวนผู้ประกอบการลดลง เนื่องจาก อิทธิพลที่มีต่อคนอ่านสื่อสิ่งพิมพ์น้อยลง ในขณะเดียวกันสื่อ วิทยุและโทรทัศน์มีการเติบโตขึ้น โดยชาวอินโดนีเซียเน้นการรับรู้ข่าวสารและบันเทิงจากสื่อประเภทโทรทัศน์ การกำกับดูแลในกิจการหนังสือพิมพ์ มีองค์กรหลัก คือ สภาการหนังสือพิมพ์อินโดนีเซีย

ปัจจัยความสำเร็จของการกำกับดูแลกันเองในประเทศอินโดนีเซีย

1. สภาการโฆษณาของอินโดนีเซีย ทำหน้าที่ กำกับดูแลตัวเอง โดยสภาการโฆษณาเกิดจากกลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสียในธุรกิจโฆษณาก่อตั้งขึ้นมา โดยไม่มีฝ่ายรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง
2. สภาการหนังสือพิมพ์อินโดนีเซีย มีเครื่องมือ สำหรับการสืบสวนเกี่ยวกับการละเมิดจรรยาบรรณ โดยไม่ได้พิจารณาเฉพาะเนื้อหาสาระของการนำเสนอข่าวเท่านั้น แต่จะต้องตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลนั้น เพื่อประกอบการตัดสินใจตามคำร้องเรียน เครื่องมือดังกล่าว เรียกว่า ประมวลจรรยาบรรณของนักข่าว ที่ร่างโดยสมาชิกของสมาคมนักข่าวต่าง ๆ

อุปสรรคของการกำกับดูแลกันเองในประเทศอินโดนีเซีย

1. การได้รับเงินทุนของรัฐบาล ในรูปของบริษัทที่มีสายสัมพันธ์กับรัฐ ในลักษณะการเป็น ผู้ถือหุ้นส่วนมากกว่า 60 % ส่งผลทำให้สื่อขาดความเป็นอิสระ ในการนำเสนอเนื้อหาและการกำกับดูแลกันเอง
2. ความหลากหลายของ เชื้อชาติ และ วัฒนธรรม เป็นอุปสรรคต่อการสร้างมาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพสื่อ ในอินโดนีเซีย มีกลุ่มชาติพันธุ์มากกว่า 300 กลุ่ม มีภาษามากกว่า 300 ภาษา และเป็นประเทศ ที่พยายามแยกกิจการทางศาสนาออกจากการปกครอง ประชากรส่วนใหญ่ประมาณ 90 % เป็นชาวมุสลิม ที่แบ่งเป็นหลายกลุ่ม และมีความอ่อนไหวต่อการนำเสนอเนื้อหาของสื่อต่าง ๆ ดังนั้น ความพยายามที่จะส่งเสริมให้ผู้ผลิตโฆษณามีความตระหนักถึงการนำเสนอเนื้อหาสาระในสื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อผู้รับสารกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง จึงเป็นไปได้อย่างลำบาก

6. ประเทศฟิลิปปินส์

เมื่อ ค.ศ. 2014 ฟิลิปปินส์ คาดการณ์ว่า อาจจะเปลี่ยนผ่านระบบเป็นทีวีดิจิทัลไม่ทันกระทรวงโทรคมนาคมแห่งชาติฟิลิปปินส์ (NTC) โดยผู้บริหารของ NTC คือ คามเมเลีย คอโดบ้า

กล่าวว่า การที่จะเริ่มต้นเปลี่ยนผ่านในปี ค.ศ. 2014 ก่อนข้างจะมีระยะเวลาในการดำเนินการน้อยเกินไป ที่ผ่านมายุทธศาสตร์ตัดสินใจจะใช้ระบบที่วิดิจิตอลของญี่ปุ่นแต่รัฐบาลยังติดปัญหาเรื่องกฎหมาย การกำหนดระเบียบ มาตรฐาน ข้อบังคับของประเทศ หรือที่เรียกว่า IRR ในการที่จะเปลี่ยนผ่านจากระบบอะนาล็อก เป็นระบบดิจิตอลนั้น คอโคบาย่า กล่าวว่า IRR ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นได้ภายในไตรมาสแรกของปี แต่จะบังคับใช้ภายในไตรมาสสองทันทีคงเป็นไปได้ ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดต้องพิจารณารายละเอียดก่อนที่จะนำไปใช้ โดย คอโคบาย่า กล่าวเพิ่มเติมว่า การที่จะเปลี่ยนถ่ายจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคประชาชน ต้องใช้เวลาประชาชนในการเปลี่ยนถ่าย ปัจจัยสำคัญที่จะมีผลคือ ราคาของ set top box ราคาเครื่องละ 10-11 เหรียญ NTC ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจที่จะใช้มาตรฐานของญี่ปุ่นในการกระจายสัญญาณทีวีดิจิตอล คือ ISDB-T เป็นมาตรฐานหลักของฟิลิปปินส์ หลังจากการเยือนญี่ปุ่น ของ ประธานาธิบดี เบนกินิโน อะควิโน ได้สัญญากับ นายชินโซ อาเบะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ว่า ฟิลิปปินส์จะเลือกระบบของญี่ปุ่นแทนที่ระบบของยุโรป พร้อมทั้งมีคำสั่งให้ทดสอบระบบ DVB-T เพิ่มเติม และนำมาเปรียบเทียบกับ ปัจจุบันมีผู้รับชมฟรีทีวีทางบ้านที่ไม่ได้ติดตั้งเคเบิลทีวี ประมาณ 90 % ของผู้ชมทั้งหมด 17 ล้านคน

องค์กรประกอบและกลไกการกำกับดูแล รูปแบบ การกำกับดูแลในประเทศฟิลิปปินส์ ยังไม่มีกฎหมายที่จะส่งเสริมเสรีภาพในการแสดงออก ฟิลิปปินส์ไม่มีสื่อสาธารณะ ไม่มีการก่อตั้งสภาของสื่อต่าง ๆ อย่างเป็นทางการ แต่มีองค์กรเอกชนระดับภูมิภาคที่ดูแลสื่อ โดยสภาการกำกับดูแลในฟิลิปปินส์เป็นเรื่องของอาสาสมัคร ปัจจุบันฟิลิปปินส์ กำลังปรับจากการควบคุมไปสู่เรื่องการกำกับดูแลร่วม เป็นปัจจัยบวกส่งเสริมซึ่งกันและกัน

ปัจจัยความสำเร็จ ในการกำกับดูแลในประเทศฟิลิปปินส์

มีสภาองค์กรวิชาชีพในกำกับรัฐบาล เป็นองค์กรระดับภูมิภาค ที่สามารถดูแลสื่อในภูมิภาคได้อย่างทั่วถึง โดยสภาองค์กรวิชาชีพ จะดำเนินการโดยอาสาสมัครจากสื่อต่าง ๆ ที่มีความเข้าใจและยอมรับระบบการกำกับดูแลตัวเองเป็นอย่างดี

อุปสรรคในการกำกับดูแลในประเทศฟิลิปปินส์

ในฟิลิปปินส์ มีความหลากหลายของเชื้อชาติ และ วัฒนธรรม เป็นอุปสรรคต่อการสร้างกรอบมาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพสื่อ

7. ประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์ ประกาศเลือกรับมาตรฐาน DVB-T ในปี ค.ศ. 2000 เริ่มบริการ SDTV ในปี พ.ศ. 2544 และ HDTV ในปี พ.ศ. 2550 (MPEG 4-H) วางแผนที่จะออกอากาศทุกช่องรายการในระบบ HD ภายในปี พ.ศ. 2555 ทดลอง DVB-H พ.ศ. 2551 และทดลองใช้ DVB-T2 ในเดือน กันยายน พ.ศ. 2554 สำนักงานพัฒนาสื่อมวลชนสิงคโปร์ ตกลงว่า เริ่มตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2556 รายการโทรทัศน์เสรีทั้งหมดจะค่อย ๆ เปลี่ยนมาใช้สัญญาณทีวีดิจิตอล ควบคุม

ไปกับสัญญาณอะนาล็อกที่ใช้ในปัจจุบัน ขณะนี้ สิงคโปร์มีประชากรประมาณ 600,000 ครอบครัว ธุรายการโทรทัศน์ผ่านการชำระเงิน และมี 400,000 ครอบครัว ใช้สายอากาศรับสัญญาณโทรทัศน์ รับชมรายการโทรทัศน์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

จนถึงปลายปี พ.ศ. 2563 สิงคโปร์ จะยกเลิกการส่งสัญญาณอะนาล็อก และเปลี่ยนมาเป็นการส่งรายการด้วยระบบดิจิทัล เมื่อถึงเวลานั้นครอบครัวที่ใช้สายอากาศรับชมรายการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายหากไม่ได้ซื้อบริการของเคเบิลทีวี ก็จำเป็นต้องมีเครื่องรับสัญญาณดิจิทัลในเครื่องโทรทัศน์จึงจะสามารถรับชมรายการได้ กรณีของสิงคโปร์นับว่า มีความเข้มข้นในเรื่องการควบคุมเนื้อหาต้องห้าม เป็น ประเทศแรกในภูมิภาคที่คุมเข้มเนื้อหา มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 สื่อกระจายเสียงต้องปฏิบัติตาม แนวปฏิบัติในเรื่องการนำเสนอเนื้อหาข้อมูลข่าวสาร หากเจ้าหน้าที่รัฐ พบว่า เนื้อหาต้องห้ามจะต้องลบข้อมูล ภายใน 24 ชั่วโมง เนื้อหาต้องห้าม ประกอบด้วย เรื่องลามกอนาจาร ความรุนแรงแบบสุดขั้ว เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและศาสนา

องค์กรประกอบและกลไกการกำกับดูแลในประเทศสิงคโปร์

องค์กรกำกับสื่อของสิงคโปร์ คือ The Media Development Authority (MDA) ภายใต้กระทรวงข้อมูลและการสื่อสาร หน่วยงานแห่งนี้ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2546 ผู้บริหารองค์กรได้รับการแต่งตั้งจากรัฐบาล โทรทัศน์นับเป็นสื่อที่มีบทบาทหลักในการเผยแพร่ข่าวสาร โดยเฉพาะโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ในประเทศสิงคโปร์ไม่มีทีวีดาวเทียม ครั้งหนึ่งของครัวเรือนทั้งหมดของประเทศ รับชมข่าวสารผ่านเคเบิลทีวี ส่งผลให้ประชากรสามารถรับชมรายการต่างประเทศได้ โดยผู้ชมร้อยละ 30 รับชมติดตามข่าวสารผ่านสถานี CNN

รูปแบบการกำกับดูแลในประเทศสิงคโปร์

มีกฎหมาย กฎระเบียบและจรรยาบรรณ การกำกับดูแลสื่อของสิงคโปร์ จะให้สื่อเซ็นเซอร์กันเอง (self-censorship) โดย กระทรวงข่าวสาร การสื่อสาร และศิลปะ (Ministry of Information, Communications and the Arts : MICA) รับผิดชอบ ในการวางนโยบาย กำกับดูแลเนื้อหาสื่อ ผ่าน องค์กรพัฒนาสื่อมวลชน (Media Development Authority : MDA) ออกกฎหมายเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ 2 ฉบับคือ พ.ร.บ. ว่าด้วย สิ่งพิมพ์และหนังสือพิมพ์ (Newspaper and Printing Presses Act - 1974, 2003) และ พ.ร.บ. ว่าด้วยสิ่งพิมพ์ (the Publications Act - 1967, 2003)

สื่อกระจายเสียงของสิงคโปร์ อยู่ภายใต้ การควบคุมดูแลของรัฐบาลอย่างชัดเจน ด้านกฎหมายเกี่ยวกับสื่อกระจายเสียงและอินเทอร์เน็ต ได้แก่ พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระจายเสียงทางวิทยุและโทรทัศน์ (The Broadcasting Act - 1994, 2003) และ พ.ร.บ. ว่าด้วย องค์กรพัฒนาสื่อมวลชนของสิงคโปร์ (The Media Development Authority of Singapore Act - 2002, 2003)

กระทรวงกำกับดูแลสื่ออื่น ๆ ได้แก่ ภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ เกมคอมพิวเตอร์ และดนตรี ที่มีการพัฒนามาตรฐานในการเซ็นเซอร์ โดยมี คณะที่ปรึกษาพลเมือง (a citizen advisory panel) ที่

เรียกว่า คณะกรรมการทบทวนการเซ็นเซอร์ (The Censorship Review Committee) ประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับการแต่งตั้ง ทั้งหมด 22 คน โดยกระทรวงข่าวสาร การสื่อสาร และศิลปะ

การกำกับดูแลสื่อใหม่ สิงคโปร์ มี องค์กรการกระจายเสียง ทางวิทยุและโทรทัศน์ของสิงคโปร์ (Singapore Broadcasting Authority : SBA) สามารถสั่งให้ผู้ให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ปิดช่องทางการเข้าใช้เว็บเพจได้ ถ้าเห็นว่า เนื้อหาไม่ผลกระทบต่อความมั่นคง ศาสนา การแบ่งแยกสีผิว รวมทั้งมีผลต่อคุณธรรมของประชาชน อีกทั้งมีกฎหมายสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ต ได้แก่ พ.ร.บ. ว่าด้วยการใช้คอมพิวเตอร์ผิดประเภท (The Computer Misuse Act - 1993, 2003) และ พ.ร.บ. ว่าด้วย จัดการสื่อไฟฟ้า (The Electronic Transactions Act - 1998, 2004) The Media Development Authority (MDA) หรือ องค์กรพัฒนาสื่อมวลชน จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2546 เพื่อเปลี่ยนสิงคโปร์ให้เป็นเมืองสื่อของโลก (Global Media City) องค์กรมีหน้าที่หลัก 2 ประการคือ ช่วยส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจสื่อ และจัดการเนื้อหาสื่อเพื่อส่งเสริมคุณค่าของสังคม และคุ้มครองผู้บริโภค การจัดตั้ง MDA เป็นการรวมตัวของ 3 หน่วยงาน คือ

1. องค์กร การกระจายเสียงทางวิทยุและโทรทัศน์ของสิงคโปร์ (Singapore Broadcasting Authority)

2. กรมสิ่งพิมพ์และภาพยนตร์ (The Films and Publications Department)

3. คณะกรรมการด้านภาพยนตร์ของสิงคโปร์ (The Singapore Film Commission : SFC)

MDA ทำหน้าที่กำกับดูแลทั้ง โทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อใหม่ บทบาทหน้าที่การพัฒนาสิงคโปร์ให้กลายเป็นเมืองสื่อของโลก คือ พัฒนาเมืองให้เป็นรัฐแห่งศิลปะสื่อ ทำให้สิงคโปร์กลายเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนของสื่อ ส่งออกเนื้อหาสื่อของสิงคโปร์ เชื่อมโยงศักยภาพสื่อในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมให้เกิดการกำกับดูแลสื่อและจรรยาบรรณ

8. ประเทศในภูมิภาคอาเซียน

มติที่ประชุม รัฐมนตรีสารสนเทศอาเซียน (AMRI) ครั้งที่ 10 เมื่อ พ.ศ. 2552 ที่กรุงเวียงจันทน์ ประเทศลาว เห็นชอบให้ ประเทศสมาชิกอาเซียนกำหนดช่วงเวลายุติโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบอนาล็อก ภายในช่วง ระหว่างปี พ.ศ. 2558-2563 และ พัฒนาข้อกำหนดทางเทคนิคร่วมกัน สำหรับกล่องรับสัญญาณโทรทัศน์ระบบดิจิตอล (Set-Top Box) ที่จะใช้ในภูมิภาค จะช่วยทำให้ราคาของ Set-Top Box ลดลงสำหรับประชาชนในกลุ่มอาเซียน

มติที่ประชุมรัฐมนตรีสารสนเทศอาเซียน (AMRI) ในการประชุม ครั้งที่ 11 เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2555 ที่ประชุมรับทราบ ดังนี้

1. ระบบ DVB-T2 เป็นมาตรฐานโทรทัศน์ดิจิตอล รุ่นที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพมากกว่าระบบ DVB-T

2. ประโยชน์ของการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบ DVB-T2 โดยตรง โดย ประเทศสิงคโปร์

ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย ประเทศพม่า ประเทศเวียดนาม ได้ประกาศจะเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบ DVB-T2 แล้ว

ที่ประชุมเห็นว่า ภูมิภาคอาเซียน ควรพัฒนาข้อกำหนดทางเทคนิคร่วมกัน สำหรับอุปกรณ์เครื่องรับโทรทัศน์ และกล่องรับสัญญาณ (Set-Top Box) ระบบ DVB-T2 ที่จะใช้ในภูมิภาค จะช่วยให้ราคาของ Set-Top Box ลดลง

มาตรฐานระบบโทรทัศน์ดิจิทัล สำหรับภูมิภาคอาเซียน ในส่วนของพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ ข้อตกลงของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มีมติที่ประชุม รัฐมนตรีสารสนเทศอาเซียน (ASEAN Ministers Responsible for Information : AMRI) ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย โดย ผู้แทนรัฐบาลไทยเข้าร่วมด้วย มีมติเห็นชอบการปรับเปลี่ยนไปสู่ระบบโทรทัศน์ดิจิทัลสำหรับอาเซียน สำหรับการในระบบ DVB-T เป็นมาตรฐานร่วมของอาเซียน ในการแพร่ภาพโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

แผนภาพที่ 3-14 มาตรฐานระบบโทรทัศน์ดิจิทัลสำหรับภูมิภาคอาเซียน

นอกจากนั้น ที่ประชุม ฯ มีการรายงานความคืบหน้า การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัลของประเทศสมาชิก โดยมี เป้าหมายที่จะยุติการออกอากาศระบบอะนาล็อก ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2563

1. ประเทศบรูไน เริ่มให้บริการ SDTV ตามมาตรฐาน DVB-T ในปี พ.ศ. 2550 และทดลอง HDTV ในปี พ.ศ. 2552 ติดตั้งสถานีเครื่องส่งเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2555 จะครอบคลุมประชากร 95 % ในปี พ.ศ. 2557

2. ประเทศเมียนมาร์ เริ่มดำเนินการให้บริการ SDTV ตามมาตรฐาน DVB-T ในปี พ.ศ. 2550 และ HDTV ครอบคลุม 56 %

3. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้จัดตั้ง Laos Digital TV Joint Venture

ระหว่าง Laos National TV และ บริษัทจากจีน เริ่มทดลองให้บริการ ในปี พ.ศ. 2550 และอยู่ในระหว่างการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่าน ฯ มีนโยบายเปิดให้ต่างชาติมาลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบ digital TV

4. ประเทศมาเลเซีย ทดลองใช้ DVB-T ในปี พ.ศ. 2549 – 2550 (MPEG2 – MHP platform) ทดลอง HDTV โดยใช้ MPEG 4 encoding และ MHEG 5 middleware ในปี พ.ศ. 2552 เริ่มให้บริการพาณิชย์ในปี พ.ศ. 2553 ขณะที่มาเลเซีย พบว่า มีการรับชมผ่านทั้งโทรทัศน์ภาคพื้นดินและโทรทัศน์ดาวเทียม ซึ่งมีผู้ประกอบการโทรทัศน์ดาวเทียมเพียงเจ้าเดียว

5. ประเทศเวียดนาม เลือกลง MPEG 2 สำหรับ SD และ MPEG 4 สำหรับ HD เริ่มให้บริการ SDTV ตามมาตรฐาน DVB-T ในปี พ.ศ. 2550 ปัจจุบันปรับเป็นระบบดิจิทัลแล้ว 32 ขนาด จากทั้งหมด 55 ขนาด ยอดขาย set-top-box กว่า 2 ล้านเครื่อง

6. ประเทศกัมพูชา อยู่ระหว่างการทดสอบระบบดิจิทัลทีวี องค์ประกอบและกลไกการกำกับดูแลในประเทศแถบภูมิภาคอาเซียน ประเทศกัมพูชา มาเลเซีย สิงคโปร์ และเวียดนาม สามารถสรุปเบื้องต้นได้ว่า รัฐบาลยังคงต้องการที่จะมีสิทธิมีเสียงอยู่ในภายใต้รูปแบบของการกำกับดูแลร่วมกัน (Co-regulation) เป็นเรื่องที่ต้องใส่ใจว่าสิทธิและหน้าที่ของตัวเองเป็นอย่างไร เรื่องที่ยังไม่ชัดเจนคือ กรอบนโยบายโดยรวมเกี่ยวกับ การประกอบกิจการ กระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ที่หลาย ๆ ฝ่าย ขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย

รูปแบบการกำกับดูแลในประเทศแถบภูมิภาคอาเซียน

ประเทศมาเลเซีย รัฐบาลเป็นผู้ควบคุมสื่อเป็นมรดกตกทอดมาจากกรมประชาสัมพันธ์ จนกระทั่งปี ค.ศ. 1980 สถานีโทรทัศน์สองรายการมีรัฐเป็นเจ้าของ ในปัจจุบันสถานีวิทยุร้อยละ 60 รัฐยังครอบครอง คือ วิทยุต่าง ๆ เป็นเจ้าของ

ประเทศเวียดนาม และ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สื่ออยู่ในครอบครองของรัฐ และกิจการเอกชนบ้าง แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์หรือสถานีวิทยุของตนเอง จะเป็นในลักษณะไปรับสัมปทานมาจากหน่วยงานรัฐ คือ เป็นบริษัทเอกชนดำเนินการแต่ไม่ได้เป็นเจ้าของ (Sub contract) เช่น วิทยุเหมือนแร่ ออกใบอนุญาตสื่อสิ่งพิมพ์เข้าก็ไปสัมปทาน (Sub contract) ให้บริษัทเอกชน โดยรัฐเป็นผู้ถือใบอนุญาต เป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ

ปัจจัยความสำเร็จของการกำกับดูแลตนเองในประเทศแถบภูมิภาคอาเซียน

1. มี สภาพองค์กรวิชาชีพ ในกำกับรัฐบาล เป็นองค์กรระดับภูมิภาค ที่สามารถดูแลสื่อภูมิภาคได้อย่างทั่วถึง
2. มี กระบวนการ ตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล เพื่อประกอบการตัดสินใจตามคำร้องเรียน มีเครื่องมือคือ ประมวลจริยบรรณของนักข่าวที่สมาชิกของสมาคมนักข่าวต่าง ๆ ช่วยกันร่างขึ้น

อุปสรรคของการกำกับดูแลตนเองในประเทศแถบภูมิภาคอาเซียน

1. การได้รับเงินทุนของรัฐบาล ในรูปของบริษัทที่มีสายสัมพันธ์กับรัฐ ในลักษณะการเป็นผู้ถือหุ้นส่วนมากกว่า 60 %
2. การแทรกแซงจากอำนาจรัฐ พรรคการเมือง และ ทหาร ส่งผลต่อสิทธิเสรีภาพของสื่อ ในหลายประเทศ รัฐบาล พรรคการเมือง และทหาร เป็นกลุ่มที่สามารถเข้ามาเป็นเจ้าของหรือถือหุ้น ในการประกอบกิจการสื่อได้อย่างอิสระ ทำให้สื่อถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพ ในการนำเสนอเนื้อหาอย่างรอบด้านและทำให้สื่อไม่สามารถปฏิบัติตามกรอบบรรณทางวิชาชีพได้อย่างสมบูรณ์
3. ความหลากหลายของเชื้อชาติและวัฒนธรรมในบางประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการสร้างกรอบมาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพสื่อ
4. การละเมิดกฎหมายเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจาร พบ การระบือชื่อของเหยื่อความรุนแรงทางเพศ รวมถึงนำเสนอภาพของผู้ที่ได้รับความเสียหาย

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาระบบทีวีดิจิตอลของไทย

การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคทีวีดิจิตอล ได้เริ่มมีการทดลองออกอากาศในประเทศไทยแล้ว แต่ผู้ประกอบการทีวีดิจิตอล, ผู้ผลิตคอนเทนต์, ตัวแทนโฆษณา, โปรดักชันเฮาส์, แปรนต์สินค้า กำลังเกิดปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้สำเร็จ ดังนี้

1. ปัญหาโครงข่ายสัญญาณทีวีดิจิตอล ที่กำหนดให้ต้องครอบคลุม 10 ล้านครัวเรือน ปัจจุบันยังไม่สำเร็จตามเป้าหมาย กลายเป็นอุปสรรคกับผู้ประกอบการทีวีดิจิตอล ตั้งแต่เริ่มดำเนินการมาจนถึงขณะนี้ ต่อเนื่องจากปัญหาเดิม ผู้ประกอบการทีวีดิจิตอล ชี้แจงว่า ปัญหาโครงข่ายเกิดจากการที่ผู้ประกอบการได้รับอนุญาตให้บริการ 4 ราย คือ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5, บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน), กรมประชาสัมพันธ์ และ องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ไทยพีบีเอส ได้รับการประเมินศักยภาพ ว่าเป็น ผู้ประกอบการที่มีความพร้อมที่จะดำเนินการ จึงได้รับการแต่งตั้ง แต่เมื่อได้ตรวจสอบในเชิงลึก พบว่า มีปัญหาเกิดขึ้น เช่น การให้บริการโครงข่ายของ ททบ.5 แม้จะครอบคลุม 11 จังหวัด แต่คุณภาพการรับสัญญาณภาพและเสียงบางพื้นที่ในเขตให้บริการ ไม่สามารถรับชมได้ เช่นเดียวกับ ไทยพีบีเอส ที่มีลักษณะคล้ายกัน ส่วนโครงข่ายเป็นปัญหาใหญ่และยังไม่ลงตัวที่สุด คือ โครงข่ายของ อสมท. และ กรมประชาสัมพันธ์ เพราะ อสมท. มีปัญหาเรื่องของการจัดซื้ออุปกรณ์ผิดสเปค กลายเป็นปัญหาเรื้อรังในองค์กร ส่งผลให้การออกอากาศยังไม่ครอบคลุมด้านโครงข่าย ส่วน กรมประชาสัมพันธ์ ไม่มีความคืบหน้า และยังไม่ได้มีการติดตั้งอุปกรณ์โครงข่ายใดๆ กำลังรอการทบทวนเงินจาก สตง. เรื่องการจัดซื้ออุปกรณ์ แนวทางการแก้ปัญหาของ กสทช. คือ พยายามเร่งรัด ผู้ให้บริการโครงข่ายแต่ละราย ดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้

- กสทช. ส่งหนังสือ ไปยัง ผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโครงข่ายทีวีดิจิตอล (MUX) จำนวน 2 ราย คือ บริษัท อสมท จำกัด(มหาชน) และ กรมประชาสัมพันธ์ ที่ยังไม่ส่งแผนรายงานการติดตั้งในปีแรก ต้องขยายโครงข่ายให้ได้ 50 % หรือครอบคลุมพื้นที่ 11 จังหวัดตามข้อกำหนดใบอนุญาต หากไม่สามารถขยายโครงข่ายได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด ถือว่าเข้าข่ายผิดเงื่อนไข ต้องเข้าสู่กระบวนการต่อไป คือ การแจ้งเตือน และตามด้วยการสั่งปรับ ปรับวันละ 2 หมื่นบาท การพักใช้ใบอนุญาต และการเพิกถอนใบอนุญาตโครงข่ายทีวีดิจิตอลในที่สุด

- กรณีโครงข่ายทีวีดิจิตอล ยังไม่ครอบคลุมในหลายพื้นที่ ส่งผลให้ ประชาชนไม่สามารถรับชมทีวีดิจิตอลได้ กสทช. จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ เพื่อสำรวจตรวจสอบสัญญาณทีวีดิจิตอลร่วมกับ ผู้ให้บริการโครงข่ายทั้ง 4 ราย ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เนื่องจากได้รับร้องเรียนว่า ไม่สามารถรับชมทีวีดิจิตอลได้ และลงตรวจสอบในพื้นที่ที่โครงข่ายทีวีดิจิตอลไปสร้างสถานีฐานแล้ว ขณะนี้มีการตั้งสถานีฐานทั้ง 11 จังหวัดเรียบร้อยแล้ว หากพื้นที่ใดไม่สามารถรับชมได้ ก็จะสั่งการให้ผู้ให้บริการโครงข่ายจัดตั้งสถานีย่อยเพิ่มเติม

2. ปัญหาและอุปสรรคของ การเปลี่ยนผ่านระบบโทรทัศน์ จากระบบอนาล็อกสู่ระบบดิจิตอล ที่ผู้ประกอบการทีวีดิจิตอล เรียกร้องให้ กสทช. เร่งรัดการประชาสัมพันธ์แผนงานทีวีดิจิตอล การจัดเรียงหมายเลขช่องให้เหมือนกันทุกโครงข่าย ความคมชัดของช่องรายการให้เป็นไปตามมาตรฐาน โดยเฉพาะช่อง HD และ ระบบการวัดความนิยม หรือเรตติ้งของช่องทีวีดิจิตอลให้มีความชัดเจน นั้น เพื่อให้ประชาชน ได้เข้าถึงและรับชมทีวีดิจิตอลอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน คุปอง จึงเป็นอีกปัญหาใหญ่ที่ ผู้ประกอบการทีวีดิจิตอลต้องประสบเพราะคุปอง คือ ฟันเฟืองสำคัญที่จะส่งต่อทำให้ประชาชนมีกล่องรับสัญญาณทีวีดิจิตอล และสามารถดูทีวีดิจิตอล ผลที่ตามมาคือ การวัดเรตติ้ง ทำให้ทราบถึงจำนวนผู้ชมทีวีดิจิตอล เพื่อจะสามารถนำไปอ้างอิง และวางแผนสื่อโฆษณาที่จะใช้ผ่านสื่อโทรทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมสูงสุด เป็นสัดส่วนประมาณ 50 % ของเม็ดเงินโฆษณาทั้งระบบ การบริหารจัดการช่องทีวีดิจิตอล ต้องลงทุนสำหรับการสรรหา หรือ ผลิตคอนเทนต์ เพื่อมาป้อนให้ได้ตามที่ กสทช. กำหนด ความรู้ความเข้าใจของประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มคนในต่างจังหวัดที่ยังไม่เข้าใจถึงข้อดีของทีวีดิจิตอล จากการสำรวจและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในต่างจังหวัด ความคิดเห็นแตกต่างกัน เช่น ถ้าซื้อกล่องทีวีดิจิตอลไปดูได้แค่ 48 ช่อง แต่ซื้อกล่องดาวเทียมดูได้ 200 ช่อง แถมมีช่องทีวีดิจิตอลด้วย หรืออ้างว่าซื้อกล่องทีวีดิจิตอลไปแต่ไม่สามารถดูได้ เป็นต้น ขาดการสร้าง ความเข้าใจ หรือประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนทั่วไปด้วยภาษาชาวบ้านที่เข้าใจง่าย ปัญหาที่พบคือ ผู้ประกอบการทีวีดิจิตอลเกือบทุกช่อง เริ่มเข้าสู่ภาวะวิกฤติ เพราะต้องแบกต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูง หากคิดเป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายต่อปีต้องใช้ได้แก่ ค่าประมูลช่อง, ค่าโครงข่าย, ค่ามีสดีแควร์รี่ และ ต้นทุนการบริหารภายในช่อง ฯลฯ ถือเป็นต้นทุนที่ค่อนข้างสูงมากเมื่อเทียบกับรายได้ที่เข้ามาไม่ถึง 50 % ของแผนธุรกิจ ส่งผลกระทบคุณภาพของเนื้อหารายการ หรือช่องรายการที่ออกสารคดีตลอด

ทั้งวัน แม้จะมีเรตติ้งค่อนข้างดี แต่ก็ไม่มีโฆษณาเข้ามาเช่นกัน เนื่องจาก ทิวทัศน์จืดจางมาเกิดในช่วงไร้เสถียรภาพทางการเมืองที่ยืดเยื้อ ขาดความเชื่อมั่น ภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลงอย่างรุนแรง ภาคธุรกิจตัดลดค่าใช้จ่ายงบการทำโฆษณา เม็ดเงินโฆษณาทั้งระบบติดลบ โทรทัศน์ช่องหลักพยายามซื้อเม็ดเงินโฆษณาไว้ให้มากที่สุด ขณะที่ทิวทัศน์จืดจางเปิดใหม่เพิ่มขึ้นถึง 24 ช่อง เกิดการแย่งชิงเม็ดเงินโฆษณาอย่างหนักหน่วง ทำให้รายได้ของทิวทัศน์จืดจางไม่เป็นไปตามแผนธุรกิจที่คาดไว้กันถ้วนหน้า ความยากลำบากจะเหลือแต่ผู้แข็งแกร่งที่จะอยู่รอด อนาคตอาจล่มสลายได้ หาก กสทช. ไม่เร่งทำความเข้าใจและประชาสัมพันธ์ ข้อดี ของการมีทิวทัศน์จืดจางคืออะไร แตกต่าง หรือ โดดเด่นกว่าทิวทัศน์ดาวเทียมอย่างไร

ปัญหาต่อสถานการณ์การขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของประเทศไทย สรุปจากผู้ประกอบการดังนี้

1. กสทช. ต้องจัดการประชาสัมพันธ์ ให้เป็นระบบ เน้นสร้าง ความเข้าใจให้มากขึ้น เพราะประชาชนยังสับสนอยู่มาก เรื่องทางเทคนิคติดตั้งกล่องอย่างไร ติดเสาอากาศอย่างไร ปรับมุมอย่างไรเพื่อให้รับภาพได้ ทิวทัศน์จืดจางคืออะไร ต่างจากกล่องดาวเทียมอย่างไร ประชาชนยังเข้าใจไม่ตรงกัน ต้องทำให้คนสนใจ และเห็นประโยชน์ในการรับชมช่องดิจิตอลผ่านกล่องดิจิตอลก่อน ซึ่งให้เห็นว่า คุณภาพของภาพดีกว่า การรับชมผ่านกล่องดาวเทียมอย่างไร ปัจจุบันคนไทยกว่า 70 – 80 % รับชม ช่องดิจิตอลผ่านกล่องดาวเทียมได้อยู่แล้ว จึงต้องทำให้เขาเห็นว่า การเข้าถึงภาพในระดับ HD (ความคมชัดสูง) ผ่านกล่องทิวทัศน์จืดจางสุดยอคนขนาดไหน การรับชมผ่านดาวเทียมทำไม่ได้ เชื่อว่าเมื่อผู้ชมเข้าถึงแล้ว จะต้องคิดใจและยังเป็นการรับชมฟรี และไม่มีค่าใช้จ่ายด้วย

2. กสทช. ควรต้อง กำกับดูแลการแลกกล่อง ให้เกิดปัญหาทุจริตให้น้อยที่สุด เพราะมีการรั่วไหลออกมา แต่หลักสำคัญที่สุด คือ การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชน เมื่อประชาชนรับรู้ข้อมูล มีความตื่นตัว ปัญหาทุจริตจะน้อยลง นอกจากความไม่เข้าใจแล้วราคาอุปกรณ์มีส่วนทำให้คนไม่ค่อยสนใจแลกกล่อง เพราะหากต้องการกล่องคุณภาพดีหน่อย รวมเสาอากาศ ก็ต้องเพิ่มเงินซึ่งมีผลให้คนส่วนใหญ่ยังลังเล ไม่มีแรงจูงใจมากพอ ตามท้องตลาดกล่องที่มีมูลค่า 690 บาท รวมเสาอากาศคุณภาพไม่ดี กล่องคุณภาพดีย่อมต้องมีราคาสูงกว่า

3. กสทช. แจกกล่อง มีประชาชนนำไปแลกกล่องดิจิตอลแล้วประมาณ เท่ากับประมาณ 30 % เนื่องจากปัญหาหลักเกิดจาก โครงข่าย แม้จะมีการแจกกล่องในพื้นที่ และโครงข่ายครอบคลุมแล้วก็ตามในความเป็นจริงหลายพื้นที่ยังรับชมไม่ได้ ประชาชนไม่ทราบว่าแจกกล่องไปเพื่ออะไร ประกอบกับส่วนใหญ่ติดตั้งกล่องดาวเทียมอยู่แล้ว รับชมช่องดิจิตอล 24 ช่องได้อยู่แล้ว ดังนั้นกลุ่มเป้าหมายในการแจกกล่องครั้งนี้ จะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของบ้านที่ยังติดตั้งเสาข้างปลา หนวด กุ้งอยู่ กลุ่มนี้มีประมาณ 3 ล้านครัวเรือน ไม่สามารถรับชมช่องดิจิตอลได้มีแนวโน้มจะแลกกล่องมากที่สุด ส่วนที่สอง คือ บ้านติดตั้งดาวเทียมอยู่แล้วต้องเร่งทำความเข้าใจ พร้อมเร่งประชาสัมพันธ์ว่า การรับชมช่องดิจิตอลผ่านดาวเทียมจะได้คุณภาพความคมชัดในระดับปกติ SD เท่านั้น หากจะรับชมภาพความคมชัดระดับสูง HD ต้องผ่านกล่องดิจิตอล โดยในกรณีที่ช่อง 3 HD เลข 33 มีแผนที่จะนำ

ราชการก็พามาถ่ายทอดในระยะต่อไป เพื่อความคุ้มค่าในการรับชมต้องชมผ่านกล่องดิจิตอลเท่านั้น

ที่สำคัญต้องประชาสัมพันธ์อย่างหนักให้ประชาชนเข้าใจถึง สิทธิที่ได้รับการเปลี่ยนผ่านระบบทีวีจากอะนาล็อกไปสู่ทีวีดิจิตอล เมื่อได้รับเงินสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านควรรใช้สิทธิ เพราะอีกไม่นานระบบอะนาล็อก จะถูกปิดอย่างไรก็ต้องแลกคูปอง และ ผู้ชมผ่านกล่องดาวเทียม ต้องเข้าใจว่าคุณภาพของภาพผ่านทีวีดาวเทียมไม่มีทางคมชัดเท่าทีวีดิจิตอลแน่นอน ทีวีดาวเทียมขณะที่ฝนตกฟ้าคะนองไม่สามารถรับชมได้

กสทช. สรุปปัญหาที่ประชาชนมีความต้องการ ได้ดังนี้ สัญญาณทีวีดิจิตอลเข้าถึงหรือยัง และเมื่อไหร่จะรับสัญญาณได้ เป็นต้น ประชาชนต้องการรับชมทีวีดิจิตอล แต่โครงข่ายทีวีดิจิตอลยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ กสทช. ต้องปรับแผนการแจกคูปองรอบที่ 2 ใหม่ โดยแจกเป็นรายอำเภอ เริ่มจากอำเภอที่สัญญาณทีวีดิจิตอลเข้าถึงก่อน เพื่อให้ประชาชนได้รับชมทีวีดิจิตอล ขณะนี้มีการบอกต่อแบบปากต่อปาก ว่าการดูทีวีดิจิตอล มีภาพคมชัดจริง ๆ ทำให้ยิ่งอยากดูเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนนำคูปองไปแลกซื้อกล่องรับสัญญาณทีวีดิจิตอล (set top box) เพิ่มขึ้น

อุปสรรคการเปลี่ยนสู่ระบบทีวีดิจิตอลของไทย เกิดจากปัจจัยที่ส่งผลกระทบ ดังนี้

1. Cable / Satellite TV เทคโนโลยีดิจิตอลเกิดขึ้นมาแล้ว ประมาณ 20 ปี สำหรับในประเทศไทยช้ากว่าประเทศอื่น ดังนั้น คู่แข่งของทีวีดิจิตอลในปัจจุบันนี้ ไม่ใช่ อะนาล็อก แต่กลายเป็น เคเบิลและดาวเทียม แทน การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในอุตสาหกรรมทีวีไทย คือ การพัฒนาของเทคโนโลยีดาวเทียม นำไปสู่การเจริญเติบโตของเคเบิลทีวี โดยเฉพาะเคเบิลทีวีท้องถิ่น และทีวีดาวเทียม ทั้งในส่วนของผู้ให้บริการจานดาวเทียมและกล่องดาวเทียมต่าง ๆ ทำให้เห็นว่า อะนาล็อก หายไปนานแล้ว ปัจจุบัน ผู้รับชมทีวีผ่านระบบภาคพื้นดินเพียง 32 % เป็นทีวีดาวเทียม 49 % เคเบิลทีวี 11 % และทรูวิชั่นส์ 8 % ช่องอะนาล็อกยังคงอยู่จริง แต่ส่วนใหญ่เป็นการรับชมช่องอะนาล็อกผ่านเคเบิลและดาวเทียม กสทช. ยึดติดกับแนวคิดที่ว่า ระหว่างอะนาล็อกที่ดูได้เพียง 6 ช่อง กับดิจิตอลที่ดูได้ถึง 48 ช่อง โดยคิดว่า ประชาชน จะต้องเลือกดิจิตอลแน่นอน แต่ลืมว่าระหว่างดิจิตอลที่ดูได้ 48 ช่อง กับเคเบิลและดาวเทียม ที่สามารถดูได้เป็นร้อยช่อง ประเทศอื่นการเปลี่ยนผ่านจะราบรื่นกว่า เพราะช่วงเปลี่ยนผ่านก่อนที่ เคเบิลและดาวเทียมจะเติบโต แต่สำหรับไทย ตอนนี้เคเบิลและทีวีดาวเทียมจะผ่านจุดอิ่มตัวแล้ว แต่เกิดเทคโนโลยีใหม่ที่เริ่มก้าวขึ้นมาเช่นกัน โดยเฉพาะ IPTV (ทีวีผ่านอินเทอร์เน็ต) ที่เริ่มก้าวเข้ามาเป็นคู่แข่งสำคัญของทีวีภาคพื้นดิน เคเบิล และดาวเทียมแล้ว

2. Must Carry คือ ข้อกำหนดของ กสทช. ที่กำหนดให้รายการใน ฟรีทีวี ต้องสามารถดูได้ทุกช่องทาง หมายความว่า เคเบิลและดาวเทียม ต้องนำช่องฟรีทีวีที่ออกอากาศภาคพื้นดินไปออกอากาศในเคเบิลและดาวเทียมด้วย แบบห้ามแก้ไขตัดแปลง เพื่อให้ช่องฟรีทีวีสามารถเข้าถึงผู้ชมได้จำนวนมากขึ้น ป้องกันไม่ให้มีเกิด จอดำ สำหรับรายการลิขสิทธิ์บางรายการ อย่างเช่น ที่เคยเกิดขึ้นกับฟุตบอลยูโร 1012 เป็นฟรีทีวีที่ต้องดูผ่านกล่อง GMM Z หรือเสาอากาศหนวดกุ้ง ก้างปลา เท่านั้น

ปัญหาที่ตามมา กสทช. กำหนดให้ฟรีทีวีคือ ช่องดิจิตอล ทำให้ ช่องต้องทำ Must Carry เพิ่มจาก 6 ช่อง กลายเป็น 36 ช่อง แต่ในมุมมองของเคเบิลและดาวเทียม เท่ากับว่า ต้องสูญเสียพื้นที่ โครงข่ายตัวเองให้กับการออกอากาศช่องดิจิตอล พื้นที่ที่จะใส่ช่องอื่นก็จะมีน้อยลง โดยเฉพาะกับ เคเบิลท้องถิ่นที่บางเจ้ามีช่องสัญญาณแค่ประมาณ 60 ช่องเท่านั้น ทำให้ช่องดิจิตอลได้ประโยชน์จากการได้ออกอากาศเคเบิลและดาวเทียมโดยอัตโนมัติ แต่กรณี ค่าเชื่อมสัญญาณ เป็นต้นทุนที่หากำตอบ ไม่ได้ว่า ใครจะต้องเป็นคนรับผิดชอบ การรับชม ผ่านเคเบิลและดาวเทียม แทบไม่มีความแตกต่าง จากการรับชมผ่าน Set top Box ระบบดิจิตอล รับชมช่องฟรีทีวีได้ 36 ช่องเช่นเดียวกัน ดังนั้นจุดเด่น ที่จะทำให้คนหันไปชมทีวีผ่าน Set top Box มากกว่ากล่องดาวเทียม ในตอนแรกอาจมีเรื่องช่อง HD ที่ ชมผ่าน Sep-top Box จะได้รับความคมชัด HD ตามจริง ขณะที่ช่องทางอื่นจะได้แค่ SD แต่ กสทช. ผลักดันให้ช่อง HD ในเคเบิลและดาวเทียมเป็น HD ด้วย จะทำให้ข้อได้เปรียบของ Set top Box หดหายไปเพราะ เมื่อ Must Carry ทำให้ฟรีทีวีในภาคพื้นดิน เคเบิล และดาวเทียมไม่แตกต่างกัน ความสนใจ ที่จะซื้อหา Set top Box มาใช้น้อยลง เพราะกล่องดาวเทียมที่มีดูได้อยู่แล้ว และช่องรายการมากกว่า

3. จำนวนช่อง ระบบอะนาล็อก มีช่องรายการได้จำกัด เมื่อเปลี่ยนมาเป็นระบบดิจิตอล เทคโนโลยีดีขึ้นทำให้มีช่องรายการเพิ่มขึ้น ในส่วนของไทย กสทช. ได้กำหนดให้มี 48 ช่อง แบ่งเป็นช่องสาธารณะ 12 ช่อง ช่องธุรกิจ 24 ช่อง และช่องชุมชน 12 ช่อง ในจำนวนนี้เป็นช่อง HD 10 ช่อง เป็นสาธารณะ HD 3 ช่อง และช่องธุรกิจ HD 7 ช่อง ประเด็นคือ 48 ช่องนั้นมากเกินไปหรือไม่ เทียบกับเอเชียด้วยกัน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น มีช่องดิจิตอลเพียง 10 กว่าช่องเท่านั้น

แนวคิดของ ทีวีดิจิตอลไทยคือ มีช่องรายการจำนวนมาก เพื่อให้เกิดความหลากหลายแต่ การที่ช่องมากเกินไป จากหลากหลายอาจกลายเป็นข้อจำกัดแทน เพราะบางครั้งก็เบื่อกันจนดูให้ครบทุกช่องเช่นกัน สุดท้ายจาก 48 ช่อง ฐานผู้ชมอาจจะกระจุกตัวอยู่แค่ 5 - 10 ช่องเท่านั้น เพราะ เคเบิลและดาวเทียม มีเป็นร้อยช่องเช่นกัน ข้อต่างคือ ต้นทุนการทำทีวีภาคพื้นดินกับทีวีดาวเทียมนั้น แตกต่างกันมาก แต่รายได้ไม่ประสบความสำเร็จ ช่องรายการเล็ก ๆ อาจอยู่ไม่ได้ ก่อนจะออกอากาศ ช่องดิจิตอลต่างก็คาดหวังว่า ช่องจะสามารถขึ้นมาเป็นอันดับต้น ๆ แต่ความเป็นจริงวงการโฆษณาที่มีเงิน จำกัดเหมือนกัน ช่องจำนวนมาก ส่วนเฉลี่ยก็มากตาม ลงทุนไปมาก แต่ได้คืนน้อย ทำให้มีโอกาสมากมายที่ทีวีดิจิตอลไทย ก็จะเข้าสู่ยุคการผูกขาดที่มีไม่กี่ช่องเหมือนเดิม เพราะช่องเล็ก ๆ รายใหม่ ๆ อาจมีเงินทุนไม่พอสำหรับการสำรวจอีกต่อไป ก็ต้องหายจากไป หรือถอยไปอยู่ดาวเทียมเหมือนเดิม ขณะที่ช่องใหญ่ ๆ เงินทุนหนา ไม่ได้รับผลกระทบอะไรมาก เมื่อช่องอื่นหายไปคงเหลือแต่ช่องใหญ่

4. กลุ่มเป้าหมาย กสทช. ให้ความสำคัญกับช่องที่มีฐานคนดู ที่เป็นคนเมืองจำนวนมาก จากแนวคิดที่ว่า ถ้าคนเมืองเปลี่ยนคนพื้นที่อื่น ๆ ก็จะเปลี่ยนตามกันไปได้ง่าย ช่องดิจิตอลที่เกิดใหม่หลายช่อง จึงพยายามมุ่งกลุ่มเป้าหมายไปที่กลุ่มคนเมืองเป็นหลัก การที่ กสทช. คิดแบบนี้ เพราะมี ตัวอย่างและทฤษฎีหลายอย่างชี้ให้เห็นว่า การเปลี่ยนผ่านต้องเริ่มต้นจากศูนย์กลาง แต่การยึดติดกับ

ทัศนคติเกินไป ทำให้กลายเป็นอุปสรรคใหญ่เกินจำเป็น ถ้า กสทช. ทุ่มเกี่ยวกับการปัญหานี้มากเกินไป อาจพลาด เนื่องจากในปัจจุบันนี้คนเมืองดูทุกอย่างได้โดยผ่านโทรศัพท์ ผ่านอินเทอร์เน็ต ดูรายการย้อนหลัง ร่วมเล่นเกมส์ และรายการที่ไม่สามารถที่จะนำเสนอผ่านฟรีทีวีเนื่องจากข้อห้ามและความเหมาะสม และกำลังส่งผลกระทบต่อวงการโฆษณาด้วยเช่นกัน

5. กสทช. เป็นหน่วยงานที่ดูแลเรื่อง ผลประโยชน์สำคัญของประเทศ โรมานานกว่าจะจัดตั้งได้ กรรมการแต่ละคนก็เงินเดือนสูง จึงเห็นว่า กสทช. เป็นหน่วยงานที่ดู ไฟแรงดี พยายามคิดเพื่อสร้างผลงานตลอดเวลา แต่ปัญหาคือ ไฟแรงที่ควบคุมไฟไม่ได้ แทนที่จะเป็นไฟที่ให้ความร้อนและพลังงาน กลับเป็นไฟที่เผาไหม้ทุกสิ่งรวมทั้งเผาตัวเองด้วย กสทช. สร้างผลงานให้ประชาชนเห็น แต่ผลงานที่ต้องการสร้างกลับล้มเหลวเป็นส่วนใหญ่ เมื่อการเปลี่ยนผ่านทีวีดิจิตอล กสทช. ทุ่มเต็มที่ตั้งเป้าหมายว่า จะเปลี่ยนผ่านได้สำเร็จภายใน 6 ปี แต่ประเด็น คือ อุตสาหกรรมทีวีไทยปัจจุบันไม่เหมือนกับต่างประเทศ มีตัวแปรสำคัญคือ เเคเบิลกับดาวเทียม การเปลี่ยนผ่านจึงไม่เหมือนประเทศอื่น เมื่อเห็นว่าทีวีดิจิตอลไม่ประสบความสำเร็จอย่างที่หวัง แทนที่จะช่วยหรือเร่งรัดพัฒนาโครงข่าย (MUX) ให้เสถียรและครอบคลุมทั้งประเทศโดยเร็ว แต่ปล่อยให้เอกชนเผชิญชะตากรรมกันเอง สายสัมพันธ์ระหว่าง กสทช. กับเอกชนไม่ค่อยดีนัก การขอความร่วมมือจึงเป็นเรื่องยาก

กสทช. ขาดความเด็ดขาด มีอำนาจทางกฎหมายในมือ เป็นหน่วยงานที่วางสถานะเหนือกว่าเอกชน ไม่สร้างสัมพันธ์กับเอกชน ถึงเวลาบังคับกลับไม่กล้าทำ องค์กรสุดโต่งไปคนละทาง การมีกรรมการที่หลากหลาย เป็นเรื่องดีทำให้ได้ความเห็นที่หลากหลาย แต่ควรมีข้อตกลงการสรุปผลในแต่ละเรื่องด้วย ไม่ใช่หาข้อยุติไม่ได้ โครงข่ายทีวีดิจิตอลจะประสบความสำเร็จ แม้สุดท้ายอาจมีบางช่องที่ก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำได้ แต่ก็จะต้องเข้าถึงคนดูด้วย Platform อื่น ๆ มากกว่าทีวีดิจิตอล

ข้อดีของ Digital TV มีดังนี้

1. คุณภาพในการรับชมดีขึ้น อัตราการถูกรบกวนน้อย ไม่มีคลื่นแทรกหรือการสะท้อน
2. สามารถการรับชมขณะอยู่ในพาหนะเคลื่อนที่ได้อย่างชัดเจน
3. ใช้ประโยชน์จากช่องสัญญาณได้มากขึ้น ระบบดิจิตอลมีการบีบอัดสัญญาณ (Digital Compression) จะสามารถส่งได้ถึง 4 – 6 รายการทางภาคพื้นดิน และ 8 – 10 รายการทางดาวเทียม
4. ค่าใช้จ่ายในการออกอากาศต่อ 1 รายการลดลง
5. ประหยัดพลังงานในการส่งสัญญาณ โทรทัศน์ เครื่องส่งใช้กำลังออกอากาศลดลง
6. สามารถควบคุมสัญญาณได้ง่าย ทำให้เปิดบริการเสริมได้ เช่น Pay Per View, ช่องดูฟรี, ช่องจ่ายรายเดือน

7. พัฒนาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นได้ เพื่อรับกับ วิวัฒนาการของการส่ง - รับโทรทัศน์ ในอนาคต เช่น โทรทัศน์จอกว้าง (WIDE SCREEN) โทรทัศน์ความคมชัดสูง (HDTV) Smart TV, Internet TV

ข้อเสียหรือปัญหาที่ตามมาของดิจิทัลทีวี

เมื่อมีการส่งโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล เป็นการส่งในเชิงตัวเลข แต่เครื่องรับโทรทัศน์ในปัจจุบัน เป็นเครื่องรับแบบอะนาล็อก มากมาย ทั่วโลกนับพันล้านเครื่อง เฉพาะในประเทศไทยมีถึง 15,586,000 เครื่อง (ข้อมูลของ สมาคมโฆษณาธุรกิจแห่งประเทศไทย) ถ้าจะต้องทิ้งเครื่องรับโทรทัศน์เก่าทั้งหมด ก็จะเป็นปัญหา คือ เงินที่นำมาซื้อเครื่องใหม่ซึ่งจะประมาณเท่ากับ 15 ล้าน คูณด้วย 10,000 บาท เท่ากับ 1 แสนห้าหมื่นล้านบาท และการที่จะสร้างเครื่องรับ 15 ล้านเครื่องในวันเดียวกันทำไม่ได้แน่นอน ดังนั้นจึงต้องใช้เครื่องรับโทรทัศน์เก่าไปก่อน แก้ปัญหาโดยสถานีโทรทัศน์ส่งสัญญาณทั้งใน ระบบอะนาล็อกแบบเดิมและระบบดิจิทัลควบคู่กันไป ผู้ที่ต้องการรับในระบบอะนาล็อกก็ยังรับได้ ผู้ที่ต้องการรับในระบบดิจิทัลก็สามารถรับได้เช่นกัน

การรับสัญญาณในระบบดิจิทัล โดยใช้เครื่องรับระบบอะนาล็อกธรรมดาต้องติดตั้งกล่องรับสัญญาณไว้ที่ด้านหน้า เพื่อแปลงสัญญาณดิจิทัลให้เป็นอะนาล็อกก่อนที่รับสัญญาณจากสายอากาศ และถ้ามีการบีบอัดสัญญาณ จะต้องมีเครื่องขยายสัญญาณจากสายอากาศออกให้เท่าเดิมจึงจะรับกันได้ หรือมีเครื่องที่รับได้เฉพาะสมาชิกบอกรับก็จะต้องมีเครื่องถอดรหัสสมาชิกบอกรับด้วย

ปัญหาที่จะเกิดตามมา คือ กล่องรับสัญญาณราคาค่อนข้างแพง ถ้าเครื่องราคาถูกลงก็จะทำให้คนรับโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลมากขึ้น ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องโทรทัศน์ระบบดิจิทัลจึงต้องคำนึงถึงความจำเป็นในการออกอากาศ โดยหาวิธีดำเนินการที่จะสนับสนุนข้อจำกัด เช่น

1. ทำเครื่องขายเล็ก ๆ ให้เครื่องรับสัญญาณราคาไม่เกิน 1,000 บาทต่อเครื่อง
2. พื้นที่ที่ไม่สามารถส่งระบบอะนาล็อก แต่จำเป็นที่จะส่งในระบบดิจิทัล ในท้องถิ่นที่ความถี่เต็มแล้วหรือโทรทัศน์ท้องถิ่น
3. ด้านการศึกษาต้องการรายการมาก เนื่องจากมีหลายสาขาวิชาและแต่ละสาขาก็มีวิชาที่จะต้องสอนหลากหลาย การที่จะไปสร้างสถานีโทรทัศน์ภาคพื้นดิน 20 ช่อง เป็นไปได้ แต่ถ้าส่งในระบบดิจิทัล ไปยังผู้รับชมกลุ่มเป้าหมายจำนวนจำกัดคงไม่ต้องใช้งบประมาณมากนัก
4. สถานีเพื่อความทันสมัยในอนาคต ควรส่งในระบบดิจิทัลทางภาคพื้นดินขนาน ไปกับการส่ง ในระบบอะนาล็อกด้วย รายการเดียวกัน เช่น สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ในอนาคตข้างหน้า อาจส่งออกอากาศทั้ง 2 ระบบ ถ้าผู้ชมที่รับช่อง 3 ไม่ชัด สามารถรับสัญญาณระบบดิจิทัลได้ ทำให้ประชาชนมีทางเลือก ระยะเวลาผู้ชมที่รับระบบดิจิทัลอาจไม่มากนัก เมื่อกล่องรับสัญญาณราคาถูกลง มีผู้ผลิตเครื่องรับโทรทัศน์ที่รับได้ทั้งระบบอะนาล็อกและดิจิทัลในตัวเองขึ้นมา ราคาก็จะไม่แพงเหมือนเครื่องรับที่รับได้ทุกระบบทั่วโลกขณะนี้ ผู้ซื้อไม่รู้สึกลัวแพงแต่มีความคมชัดมาก

5. โทรทัศน์ 2 ทาง คือ ใช้ในการศึกษา การแพทย์ การประชุมทางไกล และอื่น ๆ ใช้ระบบดิจิทัลได้
6. มหาวิทยาลัย โรงงานอุตสาหกรรม โรงเรียน วิทยาลัย กิจการทหาร และกิจการพิเศษสามารถใช้ดิจิทัล กรณีต้องการนำเสนอรายการให้มากขึ้น
7. โทรทัศน์ท้องถิ่น จะใช้ระบบดิจิทัลได้ เพราะเป็นเครื่องส่งเล็กสามารถใช้ความถี่ซ้ำกันได้
8. โทรทัศน์พิเศษอื่น ๆ เช่น โทรทัศน์เพื่อคนพิการ โทรทัศน์เพื่อการกีฬา จะใช้ระบบดิจิทัล เพราะสามารถส่งข้อมูลอื่นควบคู่ไปได้ด้วย
9. โทรทัศน์โรงแรม อาจมี รายการพิเศษเฉพาะในโรงแรมของตนจะใช้ระบบดิจิทัลได้ เพราะ ความสามารถให้ความหลากหลายทางด้านรายการกับผู้ใช้บริการ โดยค่าใช้จ่ายต่อรายการถูกกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
10. โทรทัศน์สมาชิกบอกรับ จะใช้ระบบดิจิทัล เพราะต้องการช่องรายการมาก
11. โทรทัศน์ที่มีความคมชัดสูง (HDTV)
12. โทรทัศน์กิจการพิเศษที่ใช้เฉพาะกลุ่มเป้าหมายในเชิงปิดลับสามารถใช้ระบบดิจิทัล
13. โทรทัศน์ผ่านโครงข่ายโทรคมนาคม (Telecom Network) เช่น อินเทอร์เน็ต ฯลฯ

สรุป

ประเทศไทย มีการทดลองส่งโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล ระบบ DVB-T จากตึกไบฮอก 2 กรุงเทพฯ เป็นครั้งแรกระหว่างวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2543 – 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 และต่อมาได้ดำเนินการการคัดเลือก มาตรฐานโทรทัศน์ดิจิทัลสำหรับประเทศไทย โดยสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยหารือร่วมกัน ในปี พ.ศ. 2550 เลือกระบบโทรทัศน์ดิจิทัล DVB-T เป็นมาตรฐาน ด้วยเหตุผลสนับสนุนที่สำคัญคือ ออกแบบทดแทนโทรทัศน์อะนาล็อกโดยตรง ใช้ช่องสัญญาณอย่างมีประสิทธิภาพแพร่หลายทั่วโลก มีความคงทนต่อสัญญาณรบกวนสัญญาณสะท้อน รับสัญญาณได้ดี ในยานพาหนะขณะเคลื่อนที่ และเครื่องรับพกพา ให้บริการ SDTV HDTV ผสมกัน จัดสรรความถี่ได้ง่าย ไม่สิ้นเปลือง ให้บริการเสริมอื่น ๆ ด้วยเทคโนโลยีการกระจายข้อมูล เครื่องรับโทรทัศน์และอุปกรณ์แปลงสัญญาณ มีราคาถูกลงกว่าแบบอื่น

ประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียน มี ในปี พ.ศ. 2550 มีมติความร่วมมือการพัฒนาาร่วมกันในกลุ่มประเทศอาเซียน และสนับสนุนให้รับ DVB-T เป็นมาตรฐานร่วมของอาเซียนสำหรับโทรทัศน์ดิจิทัลภาคพื้นดิน ประเทศไทยพิจารณาเลือกมาตรฐาน DVB-T เป็นมาตรฐานใช้งานในประเทศ ด้วยปัจจัยสนับสนุนอย่างรอบคอบ ได้แก่ ทางเทคนิค เนื่องจากมาตรฐาน DVB-T ถูกออกแบบเพื่อทดแทนโทรทัศน์อะนาล็อก ระบบ PAL B/G 625 เส้น 50 Hz ที่ใช้ปัจจุบันในประเทศไทยโดยตรง

ซึ่งสอดคล้องกับแผนความถี่วิทยุโทรทัศน์ที่มีอยู่เดิม ทางเศรษฐกิจ-สังคม ต้นทุนในการเปลี่ยนผ่าน ฯ และผลกระทบที่มีต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะประชาชน เรื่อง ราคาของอุปกรณ์ภาครับมีราคาสูง ผลกระทบ จะตกไปสู่ประชาชนที่จะต้องรับภาระในการจัดหา/จัดซื้อ set-top-box ก่อนที่จะมีการยุติ การออกอากาศระบบอะนาล็อกเดิม การส่งเสริมภาคอุตสาหกรรม เป็นการส่งเสริมและเพิ่มโอกาส ให้กับอุตสาหกรรมผู้ผลิตภายในประเทศ DVB-T เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับจากประเทศสมาชิก อาเซียน และประเทศต่าง ๆ มากที่สุดทั่วโลก นอกจากนี้ จะผลิตอุปกรณ์ภาครับจำหน่ายภายในประเทศ แล้ว เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตส่งออกอุปกรณ์ทางภาครับไปจำหน่ายประเทศสมาชิกอาเซียน ที่มี ประชากรรวมกันมากกว่า 580 ล้านคน รวมถึง ปัจจัยด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อเป็นการ ส่งเสริมอุตสาหกรรมในแถบภูมิภาค ทำให้อุปกรณ์มีราคาถูกลง และขยายโอกาสในการเข้าถึงบริการ โทรทัศน์ของประชาชนในภูมิภาคอาเซียนได้

ทีวีอะนาล็อก เริ่มต้นด้วยเสียงทิศทางเดียว ต่อมาพัฒนาเป็นเสียงสเตอริโอ มี 2 ช่องสัญญาณ เสียงเป็นอิสระต่อกัน ออกอากาศเสียงสำหรับโทรทัศน์บนคลื่นความถี่เอเอ็มที่แยกจากสัญญาณวิดีโอ โทรทัศน์ที่มีเพียงภาครับ หรือ จูนเนอร์แบบอะนาล็อก ไม่สามารถถอดรหัสสัญญาณดิจิทัลได้ เมื่อ อะนาล็อกสิ้นสุดลง ประเทศต่าง ๆ กำหนดมาตรการสนับสนุนประชาชน ค่าใช้จ่ายของกล่องแปลง ภายนอกระบบ Analog ปิดอย่างสมบูรณ์ เช่น สหรัฐอเมริกา รัฐบาลออกคู่มือเพื่อชดเชย ในปี ค.ศ. 2006, เนเธอร์แลนด์ ค.ศ. 2009, ญี่ปุ่น ค.ศ. 2011, แคนาดา ค.ศ. 2012, ราชอาณาจักร ค.ศ.2012, เยอรมนี ค.ศ. 2012, สหราชอาณาจักร และไอร์แลนด์ ค.ศ. 2012, บางเมืองของอินเดีย ค.ศ. 2003 และ อินเดีย ทั้งหมด ค.ศ. 20105, ออสเตรเลีย ค.ศ. 2014 ในฟิลิปปินส์ อูรุกวัย และ คอสตาริกา ค.ศ. 2014

การพัฒนาภาคพื้นดิน ในขณะที่โทรทัศน์จากดาวเทียมขยายกิจการมากขึ้น มีการถ่ายทอด ข้ามโลกและครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น เคเบิลทีวีพัฒนาระบบมากขึ้น ให้บริการมากขึ้น โทรทัศน์ที่ส่ง ด้วยสายอากาศภาคพื้นดินต้องขยับตัว เพราะต้องการช่องสัญญาณมากขึ้น การพัฒนาโทรทัศน์ภาค พื้นดิน เป็นความพยายามที่จะเพิ่มสถานีโทรทัศน์ให้มากขึ้น โดยการใช้ช่องสัญญาณความถี่ในย่าน UHF มีความพยายามพัฒนาโทรทัศน์ให้มีความคมชัดมากขึ้น มีรายละเอียดมากขึ้น ที่เรียกว่า HDTV ที่จะพัฒนาต่อไปยาก จึงต้องเปลี่ยนมาพัฒนาโทรทัศน์ HDTV ในระบบดิจิทัลแทน

DVB-T2 คือ มาตรฐานการส่งโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล ที่ก้าวหน้าและทันสมัย ที่สุด มีประสิทธิภาพการใช้งานสูงสุดในขณะนี้ สัญญาณมีความคงทน มีความยืดหยุ่นในการใช้งาน นำเสนอการผสมสัญญาณ (modulation) ระบบใหม่สุด เทคนิคการเข้ารหัสสัญญาณที่มีประสิทธิภาพ สูงเท่าที่มีใช้งานในการส่งโทรทัศน์ในคลื่นความถี่ที่ส่งสัญญาณภาพและเสียง การบริการส่งข้อมูลที่ใช้สำหรับ เครื่องรับโทรทัศน์แบบเคลื่อนที่ (portable) และเครื่องรับโทรทัศน์แบบมือถือ (mobile) การใช้เทคนิคใหม่นี้ ทำให้ DVB-T2 มีประสิทธิภาพอย่างน้อยสูงกว่า 50 % ของประสิทธิภาพการ ส่งโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลแบบอื่น ๆ ที่ใช้งานในโลก ช่อง DVB-T2 จะรับช่องได้มากกว่า

ISDB-T และ ATSC

โทรทัศน์ (television) คือ การถ่ายทอดเสียงและภาพพร้อมกัน จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง โดยเครื่องที่เปลี่ยนสัญญาณภาพและเสียงเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า เรียกว่า เครื่องส่งโทรทัศน์ และเครื่องที่เปลี่ยนคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเป็นสัญญาณภาพและเสียง เรียกว่า เครื่องรับโทรทัศน์ การที่จะรับและส่งข้อมูลข่าวสารมีหลายวิธี แต่การที่จะรับและส่งข้อมูลได้ดี คือ การที่ผู้รับสามารถรับข้อมูลได้ทั้งภาพและเสียง การแพร่ภาพโทรทัศน์เป็นการส่งข้อมูลวิธีหนึ่ง ที่สามารถทำให้ผู้รับได้ทั้งข้อมูลทางภาพและทางเสียงเหมือนกับแหล่งที่มา แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การแพร่ภาพโทรทัศน์แบบอนาล็อก และการแพร่ภาพโทรทัศน์แบบดิจิทัล การแพร่ภาพในแต่ละประเภท สามารถรับและส่งข้อมูลได้หลายแบบ เช่น การส่งสัญญาณผ่านสายเคเบิล การส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม และ การส่งสัญญาณภาคพื้นดิน อาจะมาจาก การถ่ายทอดสดหรือจากการบันทึกเทปไว้ ลักษณะการส่งและรับโทรทัศน์ในอนาคตได้แก่ การส่งและรับโทรทัศน์ในระบบอนาล็อกโดยคลื่นความถี่ภาคพื้นดิน (Terrestrial Television) การส่งโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลด้วยคลื่นความถี่ภาคพื้นดิน (Digital Terrestrial Television) การส่งโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมในระบบอนาล็อกและดิจิทัล การส่งโทรทัศน์ระบบสมาชิกบอกรับชนิดไร้สาย คือ การส่งโทรทัศน์ โดยใช้คลื่นผ่านไมโครเวฟเป็นตัวกระจายคลื่นอนาล็อกและดิจิทัล การส่งเคเบิลทีวีชนิดไร้สายในระบบอนาล็อกและดิจิทัล การให้บริการโทรทัศน์โดยผ่านโครงข่ายโทรคมนาคมในระบบดิจิทัล การส่งโทรทัศน์โดยการบีบอัดสัญญาณในระบบดิจิทัลผ่านดาวเทียม การส่งโทรทัศน์ความคมชัดสูงผ่านดาวเทียม (HDTV VIA Satellite) และระบบดิจิทัล

การดำเนินการ เปลี่ยนผ่านจากทีวีระบบอนาล็อกสู่ทีวีระบบดิจิทัลของไทย ที่ผ่านมามีเริ่มดำเนินการล่าช้า เนื่องจาก ขาดความมั่นคงและความชัดเจนในด้านนโยบาย และความต่อเนื่องของรัฐบาล เมื่อถึงเวลาที่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับสังคมโลก และสังคมอาเซียน จึงมีระยะเวลาที่ต้องดำเนินการน้อยกว่าประเทศอื่น ๆ ซึ่งใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมาเป็น 10 ปี ประเทศไทยมีความชัดเจน เริ่มดำเนินการกระบวนการเปลี่ยนผ่าน ๆ การออกอากาศอย่างเร่งรีบเกินไป กำหนดระยะเวลายุติทีวีอนาล็อกในปี พ.ศ.2561 ทำให้เกิดปัญหาและส่งผลกระทบต่อระบบทีวีดิจิทัลของไทย สรุปได้ดังนี้

1. กสทช. ที่รับผิดชอบ กระบวนการเปลี่ยนผ่าน ๆ ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ต่อเนื่อง ขาดการณรงค์ ส่งเสริม สนับสนุนให้ความรู้ความเข้าใจ และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนได้รับทราบข้อดี ของการเปลี่ยนผ่าน ๆ ข้อแตกต่างระหว่างทีวีดิจิทัลกับเคเบิลทีวีและทีวีดาวเทียม เพื่อกระตุ้นความสนใจของประชาชนที่จะยอมรับการเปลี่ยนเป็นทีวีดิจิทัล

2. ผู้ประกอบการ มีระยะเวลาในการดำเนินการน้อยเกินไป ขาดการสนับสนุนการประชาสัมพันธ์จากภาครัฐ ทำให้ เกิด การขาดทุนและอาจต้องถอยไปอยู่ที่เคเบิลทีวีหรือทีวีดาวเทียมตามเดิม กสทช. ควรจะสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ประกอบการให้มากกว่านี้ เพราะที่ผ่านมามีความเหลื่อมล้ำ ในการทำธุรกิจมีการแข่งขันรุนแรง ผู้ประกอบการต้องลงทุนสูง ทำให้รายใหญ่ยังเป็นรายเดิมที่คุม

ตลาด ในขณะที่ กสทช. ไม่สามารถออกกฎระเบียบให้แข่งขันอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมได้

3. ธุรกิจด้านโฆษณาหยุดชะงัก เนื่องจากผู้ประกอบการ เจ้าของสินค้า เกิดความไม่มั่นใจในนโยบาย และการดำเนินการเปลี่ยนผ่านของ กสทช. จึงชะลอการลงทุน
4. การขยายโครงข่ายล่าช้า ไม่ครอบคลุมพื้นที่ ทำให้ประชาชนเกิดความไม่มั่นใจในการเปลี่ยนระบบอะนาล็อกเดิมมาเป็นระบบดิจิทัล
5. ผู้ประกอบการที่ผลิตเครื่องรับโทรทัศน์สำหรับดิจิทัล และ กล่องรับสัญญาณ เกิดปัญหาหยุดชะงัก ขาดสภาพคล่องไม่สามารถจำหน่ายสินค้าได้ตามที่กำหนดไว้ เนื่องจากประชาชนไม่แน่ใจในการเปลี่ยนผ่าน ฯ จึงไม่นำคูปองมาแลกสินค้า
6. ผู้ประกอบกิจการ ผู้ผลิตรายการ และบุคลากรสื่อไม่เพียงพอ เนื่องจากขาดงบประมาณ
7. การผลิตรายการไม่มีประสิทธิภาพ เช่น การนำรายการเดิมมาออกอากาศซ้ำ

ตารางที่ 3-9 การเปรียบเทียบระหว่างระบบการส่งสัญญาณอะนาล็อกกับการส่งสัญญาณดิจิทัล

จุดด้อยของระบบการส่งสัญญาณอะนาล็อก	จุดเด่นของระบบการส่งสัญญาณดิจิทัล
<ol style="list-style-type: none"> 1. หากอยู่ใกล้อุปกรณ์ไฟฟ้าหรือแม่เหล็กจะส่งผลให้ภาพไม่คมชัด 2. หากมีสัญญาณอื่นที่ส่งมาจากสถานีวิทยุหรือโทรทัศน์มารบกวนทำให้รับสัญญาณไม่คมชัด 3. หากโทรทัศน์ที่รับสัญญาณอยู่ในพื้นที่ที่มีสิ่งปลูกสร้าง ตึกหรือภูเขาบัง การรับสัญญาณทำให้ให้เครื่องรับไม่สามารถรับสัญญาณได้ดี 4. ระบบอนาล็อกไม่สามารถบีบอัดสัญญาณได้ ต้องใช้ความถี่มากในการส่งทำให้มีสถานีน้อย 5. การส่งสัญญาณอื่นๆ ไปรบกวนกันสัญญาณแบบอะนาล็อกได้ยาก มีผลรบกวนคลื่นสัญญาณ 6. ช่องสัญญาณน้อยไม่พอการใช้งานที่มีการเติบโตขึ้นเรื่อยๆ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีระบบการบีบอัดสัญญาณ จากเดิม 1 ช่องส่งได้ 1 รายการ ระบบดิจิทัล 1 ช่อง สามารถส่งได้ 4-6 รายการภาคพื้นดิน และ 8-10 รายการดาวเทียม 2. สามารถให้บริการเสริมอื่น ๆ ได้ 3. สามารถรับชมขณะอยู่ในพาหนะเคลื่อนที่ได้ 4. สามารถให้บริการฟรี บริการเก็บค่าสมาชิกได้ 5. เนื่องจากเครื่องส่ง 1 เครื่อง สามารถส่งได้หลายรายการ ทำให้ค่าใช้จ่ายต่อรายการลดลง 6. สามารถพัฒนาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นได้ เพื่อรองรับเทคโนโลยีในการส่งและรับโทรทัศน์ในอนาคตได้ เช่น โทรทัศน์จอกว้าง โทรทัศน์ความคมชัดสูง ในขณะที่ระบบอนาล็อกไม่สามารถพัฒนาประสิทธิภาพได้ 7. เครื่องส่งใช้กำลังออกอากาศลดลง ทำให้ประหยัดพลังงาน 8. คุณภาพในการรับชมดีขึ้น ไม่มีเงา และการรบกวนน้อย

บทที่ 4

แนวทางในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบที่วีดิจิตอลของไทย

แนวทางการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบที่วีดิจิตอลของไทย

กิจการโทรทัศน์ ถือได้ว่า มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมอย่างมากเป็นรากฐานสำคัญของระบอบประชาธิปไตย มีอิทธิพลอย่างสูงต่อความคิด พฤติกรรม คุณภาพชีวิตของประชาชน การที่ประชาชน สามารถเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสารหลากหลายทำให้มีโอกาสในการพัฒนาความคิดและความเป็นอยู่ นำมาซึ่งการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศชาติ กิจการ โทรทัศน์ของประเทศไทยพัฒนา มาตั้งแต่ การออกอากาศระบบโทรทัศน์ขาวดำครั้งแรกในปี พ.ศ. 2498 เปลี่ยนเป็นระบบโทรทัศน์สี ในปี พ.ศ.2510 ขยายโครงข่ายโทรทัศน์จนครอบคลุมทั่วประเทศ

การพัฒนาเทคโนโลยีโทรทัศน์ระบบดิจิทัล เป็นวิวัฒนาการของกิจการโทรทัศน์ครั้งสำคัญ เพราะ เป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรคลื่นความถี่วิทยุให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นมาก ด้วยขนาดคลื่นความถี่วิทยุที่เท่ากัน โทรทัศน์ระบบอนาล็อกสามารถส่งช่องรายการได้เพียงช่องเดียว แต่เมื่อใช้เทคโนโลยีระบบดิจิทัล จะสามารถออกอากาศได้มากถึง 8-25 ช่องรายการ พร้อมทั้งมีคุณภาพที่ดีกว่าเดิมสามารถให้บริการมัลติมีเดียใหม่ ๆ ช่วยลดการใช้พลังงานของประเทศ เนื่องจากระบบส่งสัญญาณและเครื่องรับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ประหยัดการใช้พลังงานไฟฟ้ามากกว่าระบบอนาล็อก ได้หลายเท่าตัว สามารถใช้ทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐาน และโครงข่ายการส่งสัญญาณร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ทรัพยากรคลื่นความถี่ได้รับการพัฒนา ให้มีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนได้รับบริการที่มีความหลากหลาย จากผลของจำนวนช่องรายการที่เพิ่มขึ้น ทำให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้วยคุณภาพที่ดีกว่าเดิม นำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิต มีผลต่อการพัฒนาระบบสังคมและเศรษฐกิจของประเทศโดยตรง

เมื่อประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ดำเนินการปรับเปลี่ยนไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัล ตามบริบทของแต่ละประเทศ รัฐบาลไทยประกาศนโยบายการปรับเปลี่ยนไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัล ข้อกำหนดดังนี้

1. เป็นการส่งเสริม การใช้คลื่นความถี่อันเป็นทรัพยากรของชาติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ให้คำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ
2. เป็นการส่งเสริม การใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ภาคประชาชน รวมทั้งการพัฒนา การปรับเปลี่ยนระบบการใช้เทคโนโลยีจากระบบอนาล็อกเป็นระบบดิจิทัลผลักดันให้

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

3. สร้างความสามัคคีและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ ในเอเชีย ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่าง ๆ และเตรียมความพร้อมของทุกภาคส่วนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. 2558 ในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และความมั่นคง

พระราชบัญญัติ องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 กำหนดให้ กสทช. จัดให้มีแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ภายใน 1 ปี โดยแผน ต้องมีการกำหนดเวลาในการเปลี่ยนไปสู่ระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล และกำหนดว่าในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ กสทช. จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายคณะรัฐมนตรี แถลงไว้ต่อรัฐสภา โดย กสทช. จัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ พ.ศ. 2555 กำหนดให้มีการเริ่มต้น การรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลภายใน 4 ปี นับตั้งแต่วันที่แผนแม่บทบริหารคลื่นความถี่ใช้บังคับ และ จัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ฉบับที่ 1 กำหนดยุทธศาสตร์ การเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ในกิจการวิทยุโทรทัศน์มีตัวชี้วัดที่สำคัญคือมีการเริ่มรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ระบบดิจิทัลภายในเวลา 4 ปี มีจำนวนครัวเรือนในเมืองใหญ่ ที่สามารถรับสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ภายในเวลา 5 ปี

มาตรฐานของโทรทัศน์ระบบดิจิทัล เป็น ปัจจัยสำคัญที่จะทำการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัลประสบความสำเร็จ คือ การกำหนดมาตรฐานโทรทัศน์ระบบดิจิทัลเพื่อให้สถานีวิทยุโทรทัศน์ทุกแห่งใช้เป็นมาตรฐานในการส่งสัญญาณออกอากาศ และ ภาคอุตสาหกรรมใช้เป็นมาตรฐานสำหรับการผลิตอุปกรณ์เครื่องรับโทรทัศน์สำหรับผู้ชมโทรทัศน์ ปัจจุบันมาตรฐานโทรทัศน์ระบบดิจิทัลที่ สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ให้การรับรองมี 5 ระบบ คือ ระบบ ATSC, DVB-T, ISDB-T, DTMB และ DVB-T2

มาตรฐานระบบโทรทัศน์ดิจิทัลสำหรับภูมิภาคอาเซียน ในส่วนพันธกรณีระหว่างประเทศของประเทศไทย ที่เกี่ยวข้องกับข้อตกลงของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มีสาระสำคัญคือ

1. มติที่ประมุขรัฐมนตรีสารสนเทศอาเซียน (AMRI) ครั้งที่ 9 ปี พ.ศ. 2550 ที่ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย มีมติเห็นชอบ การปรับเปลี่ยนไปสู่ระบบโทรทัศน์ดิจิทัลสำหรับภูมิภาคอาเซียน ให้ใช้ระบบ DVB-T เป็นมาตรฐานร่วมของอาเซียนสำหรับการแพร่ภาพโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

2. มติที่ประมุขรัฐมนตรีสารสนเทศอาเซียน (AMRI) ครั้งที่ 10 ปี พ.ศ. 2552 ที่ กรุงเวียงจันทน์ ประเทศลาว เห็นชอบให้ ประเทศสมาชิกอาเซียนกำหนดช่วงเวลายุติโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบอะนาล็อก ภายในช่วงระหว่าง ปี พ.ศ. 2558 – 2563 และให้มีการพัฒนาข้อกำหนดทางเทคนิค

ร่วมกัน สำหรับกล่องรับสัญญาณโทรทัศน์ระบบดิจิทัล Set-Top-Box ที่จะใช้ในภูมิภาค จะช่วยให้ราคา Sep-Top Box ลดลงสำหรับประชาชนในกลุ่มอาเซียน

3. มติที่ประชุมรัฐมนตรีสารสนเทศอาเซียน (AMRI) ครั้งที่ 11 พ.ศ. 2555 ที่ประชุมรับทราบระบบ DVB-T2 ที่เป็นมาตรฐานโทรทัศน์ดิจิทัลรุ่นที่ 2 มีประสิทธิภาพมากกว่าระบบ DVB-T

ปัจจัยสำคัญและความสำเร็จในการเปลี่ยนผ่าน คือ ต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดมาตรฐานโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ตั้งแต่เริ่มต้นการดำเนินกระบวนการปรับเปลี่ยน เพื่อให้สถานีโทรทัศน์ทุกแห่ง ใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันในการส่งสัญญาณออกอากาศและภาคอุตสาหกรรมใช้เป็นมาตรฐานในการผลิตอุปกรณ์เครื่องรับโทรทัศน์สำหรับประชาชนผู้ชมรายการ

การเลือกมาตรฐานโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ต้องคำนึงถึงปัจจัยสำคัญ

1. นโยบายรัฐบาลและพันธกรณีระหว่างประเทศ การค้าและความมั่นคงตามแนวชายแดนประเทศ อีกทั้งปัจจัยด้านเทคนิค เช่น ประสิทธิภาพการใช้คลื่นความถี่จำนวนช่องรายการที่สามารถจะให้บริการได้ ความทนทานต่อสัญญาณรบกวน

2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เช่น ราคาอุปกรณ์เครื่องรับ-เครื่องส่ง การใช้งานที่เป็นระบบมาตรฐานแบบเปิด (Open Standard) เพื่อความสะดวกในการจัดหา และดูแลรักษาอุปกรณ์ มีผู้ผลิตที่หลากหลายไม่ผูกขาด และเกิดผลกระทบต่อประชาชน

3. การลงทุนในโครงข่ายวิทยุโทรทัศน์ของประเทศ ที่จะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนากิจการวิทยุโทรทัศน์ของประเทศไทย ต้องมีความจุเพียงพอ สำหรับการจัดสรรช่องรายการให้ผู้ประกอบการทั้งภาครัฐและภาคประชาชนหลากหลาย อีกทั้งประชาชนในระดับต่างๆ ได้รับบริการใหม่ และสามารถใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ได้มากขึ้น เกิดการแข่งขันในการให้บริการโทรทัศน์อย่างเสรี และเป็นธรรม เกิดการใช้ทรัพยากรความถี่ที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด อำนวยความสะดวกการใช้โครงสร้างพื้นฐานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเปลี่ยนผ่านระบบการรับส่งสัญญาณจากระบบอนาล็อกสู่ระบบดิจิทัลของไทย ส่งผลโดยตรงทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ต้องสอดคล้องกับเขตเศรษฐกิจอาเซียนต้องเป็นไปอย่างราบรื่น มีผลกระทบน้อยที่สุดต่อทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคประชาชน ในหลายๆ ประเทศ ประกาศแนวทางการเปลี่ยนแปลงที่สนับสนุนให้ตนเองได้ประโยชน์จากตลาดใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนเป็นการสร้างโอกาสในการพัฒนาบริการสารสนเทศ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร (digital divide) และพัฒนาบริการเพื่อสังคมอื่นๆ

การส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง และ สนับสนุนให้เกิดโอกาสด้านอุตสาหกรรม ด้วยมาตรการต่างๆ ทั้งมาตรการส่งเสริมการลงทุน และมาตรการอื่น ๆ เช่น มาตรฐานการวิจัยและพัฒนาบุคลากร อุตสาหกรรมในไทยที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนผ่านฯ ได้แก่ อุตสาหกรรมโทรทัศน์ อุตสาหกรรมการผลิตเนื้อหาดิจิทัล (digital content) กล่าวคือ สนับสนุนการขยายโอกาสด้าน

การลงทุนและการผลิต ให้เกิด การผลิตโทรทัศน์ประเภทที่มีอุปกรณ์สำหรับการรับระบบดิจิตอล เนื่องจากประเทศไทยมีฐาน การผลิตโทรทัศน์ในประเทศที่เข้มแข็งอยู่แล้ว นอกจากนี้การสนับสนุนให้มีการผลิตโทรทัศน์ที่มีอุปกรณ์รับระบบดิจิตอล ยังช่วยกระตุ้นให้การเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิตอลเกิดขึ้นได้เร็วขึ้นอีกด้วย

สำหรับอุตสาหกรรมการผลิตเนื้อหาดิจิตอล ควรได้รับการส่งเสริมในด้านของการพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการขยายตัวของการผลิตเนื้อหาดิจิตอล ที่จะเพิ่มขึ้นตามรายการในอนาคต อีกทั้งควรสนับสนุนให้มีการผลิตเนื้อหาในลักษณะที่สร้างประโยชน์ หรือองค์ความรู้ให้กับชุมชนเพิ่มมากขึ้น

สำหรับ อุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์ต่อพ่วง set-top box ปัจจุบันประเทศไทยมีการผลิตอุปกรณ์ต่อพ่วงดังกล่าวอยู่แล้ว เพื่อส่งออกขายยังต่างประเทศที่มีการใช้งานโทรทัศน์ระบบดิจิตอล แสดงให้เห็นว่า ภาคอุตสาหกรรมผู้ผลิตอุปกรณ์ในประเทศไทย มีศักยภาพและความพร้อมในการที่จะรองรับการเปลี่ยนผ่านโทรทัศน์ระบบดิจิตอลที่จะมีขึ้นในอนาคต การเปลี่ยนผ่านดังกล่าว จะเป็นการเพิ่มโอกาสให้แก่ ภาคอุตสาหกรรมผู้ผลิตอุปกรณ์ในประเทศ เนื่องจาก ความต้องการของตลาดภายในประเทศที่จะเกิดขึ้น อย่างไรก็ดี ภาครัฐควรเข้ามามีบทบาทต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมในประเทศมากขึ้น เช่น การกำหนดมาตรฐานของอุปกรณ์ set-top-box เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสใช้สินค้าที่มีคุณภาพ รวมทั้งส่งเสริม/สนับสนุนภาคอุตสาหกรรมในด้านต่าง ๆ อาทิเช่น การผลิตอุปกรณ์ การพัฒนาและการวิจัยต่อยอดทางเทคโนโลยี และการเสริมสร้างตราสินค้า (Brand) ที่เป็นของคนไทยการสนับสนุนดังกล่าว จะส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนยิ่งขึ้น

การติดตามและกระตุ้นการตอบรับต่อบริการโทรทัศน์ดิจิตอลของผู้บริโภค เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ต่อความสำเร็จของ การปรับเปลี่ยนระบบโทรทัศน์ภาคพื้นดินจากระบบอนาล็อกเป็นระบบดิจิตอลให้เป็นที่ไปตามกรอบระยะเวลาที่วางแผนไว้ ดังนั้น จึงควรมีการติดตามสถานการณ์การมีบริการโทรทัศน์ระบบดิจิตอลในครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมในการยุติโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบอนาล็อก ตลอดจนกำหนดมาตรการที่จะให้ความช่วยเหลือสำหรับครัวเรือนที่มีรายได้น้อยไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์เครื่องรับโทรทัศน์ดิจิตอล หรือ อุปกรณ์ set-top-box ได้ด้วยตนเองก่อนที่จะยุติโทรทัศน์ระบบอนาล็อกตามความเหมาะสมต่อไป ภาครัฐควรจัดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลการมีบริการโทรทัศน์ดิจิตอลในครัวเรือน โดยกำหนดให้มีการลงทะเบียนเครื่องรับโทรทัศน์ระบบดิจิตอล สํารวจ การใช้บริการโทรทัศน์ดิจิตอลในครัวเรือนเป็นระยะ (อย่างน้อยทุก ๆ 2 ปี) ทั้งนี้ ภาครัฐอาจพิจารณา จัดให้มีมาตรการกระตุ้นการตอบรับต่อบริการโทรทัศน์ดิจิตอลของผู้บริโภค โดยการส่งเสริม การพัฒนารายการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลที่มีคุณภาพทั้งในด้านความหลากหลายของเนื้อหารายการ และคุณภาพของภาพและเสียงที่มีความคมชัดสูง (HDTV) รวมถึงการพัฒนาบริการเสริมใหม่ ๆ เช่น รายการโทรทัศน์แบบผู้รับชมมีส่วนร่วมด้วยได้ (interactive TV)

การศึกษาผลกระทบในมิติต่าง ๆ การปรับเปลี่ยนสู่ระบบโทรทัศน์ดิจิตอล จะส่งผลกระทบต่อ

ต่อเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศ ควร จัดให้มีการศึกษาเชิงลึกถึงผลกระทบของการเปลี่ยนผ่านในมิติต่าง ๆ เช่น โครงสร้างอุตสาหกรรมและการแข่งขันในธุรกิจโทรทัศน์ (audio visual) การเกิดขึ้นของธุรกิจใหม่ การปรับตัวของธุรกิจเดิม ผลกระทบต่อการจ้างงาน แนวทางการกำกับดูแลสื่อดิจิทัลสมัยใหม่ ผลกระทบต่อการใช้พลังงานและสิ่งแวดล้อม ผลกระทบต่อวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของชาติ ตลอดจนแนวทางการส่งเสริมอุตสาหกรรมการพัฒนารายการและสื่อสร้างสรรค์ต่างๆ (content and creative industry) เป็นต้น

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ในการกำหนดนโยบายการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบโทรทัศน์ดิจิทัล จาก การเปลี่ยนผ่านสู่ระบบโทรทัศน์ดิจิทัลในต่างประเทศ เป็นที่น่าสังเกตว่า หน่วยงานที่ริเริ่มผลักดันให้มีการจัดทำนโยบาย การเปลี่ยนผ่านการออกอากาศโทรทัศน์ภาคพื้นดินจากระบบอะนาล็อกเป็นระบบดิจิทัลจะค่อนข้างแตกต่างกันในแต่ละประเทศ เช่น

ประเทศอังกฤษ ริเริ่มโดย หน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงาน ได้แก่ Ofcom, Department of Culture, Media and Sport และ Department of Business Enterprise and Regulatory Reform ได้ร่วมมือกัน ภายใต้โครงการโทรทัศน์ดิจิทัล (Digital Television Project) จัดทำ แผนปฏิบัติการโทรทัศน์ดิจิทัล (Digital Television Action Plan)

ประเทศเยอรมัน ริเริ่มโดย กระทรวงเศรษฐกิจและเทคโนโลยี (Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie) ซึ่งได้ จัดทำข้อกำหนดการเริ่มต้นให้บริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล หรือที่รู้จักกันในชื่อ The Launch Scenarios 2000

ประเทศญี่ปุ่น ริเริ่มโดย Ministry of Internal Affairs and Communications : MIC

ประเทศนิวซีแลนด์ ริเริ่มโดย Ministry for Culture and Heritage

ประเทศสหรัฐอเมริกา ริเริ่มโดย Federal Communications Commission (FCC)

สำหรับ บริบทของประเทศไทย หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ในการกำหนดนโยบายการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบโทรทัศน์ดิจิทัล จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติ องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

แนวทางในการพัฒนาการดำเนินการโทรทัศน์ระบบดิจิทัลของไทย คือ

รัฐบาล จัดตั้ง หน่วยงานองค์กรกำกับดูแล รับผิดชอบ กำหนดนโยบายการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิทัล คือ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และ กำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 กำหนดกฎเกณฑ์ การออกใบอนุญาต และกำกับดูแลให้ผู้บริการที่ดำเนินการในส่วนต่างๆ ให้ชัดเจน ดำเนินการตาม เกณฑ์การออกใบอนุญาตที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 ร่วมกับการจัดแบ่งแบบสากลตามที่ประเทศต่าง ๆ ดำเนินการออกอากาศระบบดิจิทัล โดยกำหนด กลุ่มความถี่ใช้งานในแต่ละพื้นที่เขตบริการเป็นความถี่ในย่าน UHF พร้อมประกาศมาตรฐานการออกอากาศในระบบดิจิทัลหลังการ

ประกาศนโยบาย ต้องบังคับให้เครื่องรับที่เข้ามาหลังจากวันที่มีการประกาศ ต้องมีคุณสมบัติจติคอล ประกอบมาภายในเครื่องรับเรียบร้อย การออกอากาศช่วงแรกสถานีหลัก ใช้เครือข่ายของทีวีไทยเป็นหลัก สถานีทีวีไทย มีโครงข่ายหลักอยู่แล้วและออกแบบระบบสายส่งสัญญาณและสายอากาศ ให้สามารถรองรับ ได้อีก 4 ความถี่ ในการออกอากาศระบบอนาล็อก ช่วงแรกสถานีหลักให้ส่งออกอากาศ 4 MUX ด้วย ความถี่ในกลุ่มที่เหลือควบคู่ไปกับการออกอากาศระบบอนาล็อกเดิมช่วงเวลาหนึ่ง จากนั้นนำเอาความถี่ UHF เดิม ที่ออกอากาศในระบบอนาล็อก มาจัดสรรใช้งานในระบบดิจิตอลเพิ่มอีก 2 MUX รวมเป็นการส่งออกอากาศในระบบดิจิตอลจำนวน 6 MUX

กสทช. รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิตอล ต้องมี บทบาท ในการวางกรอบการดำเนินงานการควบคุม การกำกับดูแล อย่างเป็นรูปธรรม ต้องคำนึงถึงการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ต้องมีแผนประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน และขั้นตอนที่เป็นรูปธรรม การประชาสัมพันธ์ที่ผ่าน มายังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์เท่าที่ควร ต้องเร่งประชาสัมพันธ์ เช่น การแจกคู่มือ การขยายความ ครอบคลุมสัญญาณในแต่ละช่วง ช่วงเวลาการเปลี่ยนผ่านที่สำคัญ คือ ช่วงเวลายุติการออกอากาศในระบบ อนาล็อก

2. ต้องมีกลไกในการการกำกับดูแล ให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์และเงื่อนไขข้อบังคับของ ใบอนุญาตในแต่ละหมวดหมู่ (เด็ก ข่าวสารและทั่วไป) และประเภท (ธุรกิจ สาธารณะและชุมชน) เพื่อ สร้างการแข่งขันที่เป็นธรรมและปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ พิจารณารูปแบบการกำกับดูแลที่เหมาะสม กับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่ทำให้เกิดการแตกตัวของช่องเพิ่มขึ้น

3. ควรออกหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับประเภทรายการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบ จัดตั้งกลไกในการตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและสัดส่วนของรายการว่า ตรงกับเงื่อนไขใบอนุญาต หรือไม่ ออก หลักเกณฑ์ประกวดคุณสมบัติที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ได้ใบอนุญาตทีวีบริการสาธารณะ โดย คำนึงถึงพันธกิจสาธารณะ กำหนดขอบเขตการหารายได้ของทีวีสาธารณะประเภทสองให้ชัดเจน เพื่อป้องกันการ แข่งขันกับทีวีธุรกิจภายใต้ชื่อของทีวีสาธารณะ ออกประกาศที่ใช้ในการ กำกับดูแลเนื้อหาโฆษณาที่ เกี่ยวข้อง เช่น โฆษณารายการเด็ก โฆษณาแฝง โฆษณาการเมือง เร่งส่งเสริมกลไกการกำกับดูแลตนเอง ผ่านเครื่องมือการกำกับดูแลของรัฐ (การกำกับดูแลร่วม)

4. กำกับดูแลการวัดเรตติ้งทีวี ทีวีไทย มีปัญหาจากการผูกขาด เช่น กลุ่มตัวอย่างที่เล็กเกินไป การกระจายตัวของกลุ่มตัวอย่าง ไม่สะท้อนช่องทางการรับชม ขาดความเป็นกลางทางเทคโนโลยีสัมพันธ์ ต่อผลประโยชน์ทับซ้อน ฯลฯ การวัดเรตติ้งที่ไม่ได้มาตรฐานและเป็นธรรมอาจส่งผลกระทบต่อของ ผู้ประกอบการทีวีดิจิตอล รวมถึงคุณภาพและความหลากหลายของประเภทรายการ

เป้าหมายหลัก ของระบบทีวีดิจิตอลในประเทศไทย คือ เทคโนโลยีระบบดิจิตอลจะทำให้สื่อ โทรทัศน์ของไทยที่เคยผูกขาดอยู่กับ หน่วยงานของรัฐและเอกชนไม่กี่ราย ให้เป็นพื้นที่สำหรับผู้ประกอบการ

มากขึ้น มีเนื้อหาหลากหลายขึ้น ที่สำคัญจะมีการแข่งขันที่เป็นธรรม สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับชมในฐานะผู้บริโภคได้มากขึ้น

การติดตาม นโยบายสื่อและโทรคมนาคม (NBTC Policy Watch) เน้นประเด็น บทบาทการกำกับดูแลเนื้อหาของ กสทช. ไว้ 3 ประการ คือ

1. กำกับดูแลเนื้อหาอย่างไร เพื่อให้ทีวีดิจิทัลประเภทธุรกิจในหมวดหมู่ต่างๆ เด็ก ข้าราชการและทั่วไป จัดผังและถ่ายทอดรายการให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของแต่ละหมวดอย่างแท้จริง
2. กำกับดูแลเนื้อหาอย่างไร เพื่อให้ทีวีดิจิทัลต่างประเภทกัน คือ สาธารณะ ธุรกิจ ชุมชน จัดผังและถ่ายทอดรายการที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของแต่ละหมวดอย่างแท้จริง
3. กำกับดูแลเนื้อหา และจัดการกับเรื่องร้องเรียนอย่างไร ในยุคทีวีดิจิทัลที่มีการแตกตัวของช่องรายการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

กสทช. ต้องสนับสนุนให้เกิด การผลิตเนื้อหาที่ตลาดอาจมีการผลิตน้อยเกินไป หรือไม่มีการผลิตเลย หากไม่ได้รับการส่งเสริม คือ รายการสำหรับเด็ก รายการข่าว และสารคดีที่มีสาระ เพราะขายโฆษณาได้ยากกว่า หาก กสทช. ไม่สามารถกำกับดูแลเนื้อหาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแต่ละหมวดหมู่ได้ ประชาชนก็จะเสียโอกาสในการรับชมรายการที่กลไกตลาดอาจผลิตได้น้อยเกินไป ประเทศชาติก็จะเสียโอกาสในการที่จะได้รับคำตอบแทน จากการที่เอกชนนำคลื่นความถี่ที่เป็นของสาธารณะไปใช้อย่างที่ควรจะเป็น กสทช. มีเป้าหมายตั้งแต่ต้น คือ การลดราคาช่องเด็กและข่าวสารสาระ เพื่อสังคมจะได้รับชมรายการที่สร้างผลประโยชน์สาธารณะเป็นการชดเชย

การไม่กำกับดูแลเนื้อหา ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแต่ละหมวดหมู่อย่างจริงจัง จะทำให้เอกชนที่ทุ่มเงินประมูล ในหมวดหมู่ทั่วไปหรือว่าไรตี้ ไม่ได้รับความเป็นธรรม หากต้องมาแข่งกับเอกชนที่ประมูล ช่องหมวดเด็กและข่าวสารสาระ โดยการประมูลในราคาถูกลงกว่า แต่สามารถนำเสนอรายการได้ไม่แตกต่างกัน เพราะขาดกลไกการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ

กสทช. จะกำกับดูแล เนื้อหาได้หรือไม่อย่างไร เพราะที่ผ่านมา กสทช. ไม่สามารถจัดการกับเนื้อหาที่สุ่มเสี่ยงผิดกฎหมาย ในทีวีดาวเทียมและเคเบิลทีวีได้ เช่น การโฆษณาสรรพคุณอาหารและยาเกินจริง รวมถึงการใช้คำพูดสร้างความเกลียดชังทางการเมือง ปัญหาคือกลไกที่มีอยู่ของ กสทช. อาจไม่สามารถรับมือกับปัญหาในยุคทีวีดิจิทัลได้ ในยุคเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกิดการแตกตัวของช่องเพิ่มขึ้นมากมาย ประเทศไทย จะต้องมีช่องทีวีเพิ่มขึ้นอีกอย่างน้อย 48 ช่อง คือ ช่องธุรกิจ 24 ช่อง ช่องสาธารณะ 12 ช่อง และช่องชุมชน 12 ช่อง นอกเหนือจากเดิมที่มีทีวีดาวเทียมและ เคเบิลทีวี

แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพของโทรทัศน์ระบบดิจิทัลไทย

การปรับเปลี่ยน การออกอากาศโทรทัศน์ภาคพื้นดินเป็นระบบดิจิทัลเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน เนื่องจากมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับ หลายภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป จึงต้องมีนโยบายระดับชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่าน ๆ ให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

และเป็นไปอย่างบูรณาการ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ ปัจจัยสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ประสบความสำเร็จหรือเกิดประโยชน์สูงสุด คือ

1. ผู้บริโภค/ประชาชนทั่วไป

1.1 ได้รับโอกาส ในการรับชมรายการโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ที่มีความคมชัดมากขึ้น กว่าระบบอนาล็อก และจำนวนช่องที่มีรายการที่หลากหลายมากขึ้น

1.2 มีการจัดช่องรายการ สำหรับผู้ชมเฉพาะกลุ่มมากขึ้น เช่น ช่องรายการสำหรับเด็ก ช่องรายการการเกษตร ช่องรายการเพื่อการศึกษา ช่องรายการกีฬา ช่องรายการข่าว และช่องรายการท้องถิ่น เป็นต้น

1.3 โอกาสรับบริการเสริมใหม่ ๆ เช่น โทรทัศน์แบบผู้ชมมีส่วนร่วมด้วย (interactiveTV) และโทรทัศน์มือถือ (mobile TV) เป็นต้น

1.4 ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมที่ประชาชน จะต้องได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนไปใช้เครื่องโทรทัศน์แบบดิจิทัล หรือ ติดตั้ง set-top-box เพิ่มเติมกับเครื่องโทรทัศน์แบบอนาล็อกที่ใช้อยู่เดิม ราคาต้องลดลงเรื่อย ๆ เพื่อกระตุ้นการเปลี่ยนแปลง

2. สถานีโทรทัศน์ และ อุตสาหกรรมโทรทัศน์ในภาพรวม

2.1 สามารถขยายจำนวนช่องรายการ เพื่อเพิ่มความหลากหลาย และตรงความต้องการของผู้ชมกลุ่มต่าง ๆ มากขึ้น ตลอดจนขยายบริการรูปแบบใหม่ ๆ เช่น pay-per-view, interactive TV และ mobile TV ได้

2.2 สถานีโทรทัศน์ ต้องปรับเปลี่ยนระบบการผลิตรายการ ระบบการแพร่ภาพ ให้เป็นระบบดิจิทัลใหม่ทั้งระบบ จะมีค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูงและมีค่าใช้จ่ายที่ซ้ำซ้อน

2.3 สถานีโทรทัศน์ จะต้องออกอากาศรายการในระบบอนาล็อกคู่ขนานไปกับระบบดิจิทัล จนกว่าจะยุติระบบอนาล็อกโดยสิ้นเชิง (ต่างประเทศใช้ช่วงเวลาการเปลี่ยนผ่านนาน 8 – 10 ปี)

ทั้งนี้ การปรับเปลี่ยนการแพร่ภาพโทรทัศน์ภาคพื้นดินเป็นระบบดิจิทัล ยังสร้างโอกาสในการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมโทรทัศน์เช่นกัน มูลค่า (value chain) ของบริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบอนาล็อกและระบบดิจิทัล เมื่อเปลี่ยนเป็นระบบดิจิทัล ผู้ที่ทำหน้าที่สถานีโทรทัศน์ในระบบอนาล็อกแบบเดิม จะถูกทดแทนด้วยผู้ดำเนินการรายใหม่ คือ ผู้ให้บริการช่องรายการ (channel provider) ทำหน้าที่ รวบรวมรายการจากผู้ผลิตรายการ ต่าง ๆ ส่งต่อให้แก่ ผู้ให้บริการรวมส่งสัญญาณ (multiplex operator) นำรายการจาก ผู้ให้บริการช่องรายการต่าง ๆ มารวบรวมแล้วปรับปรุงสัญญาณให้เหมาะสม เพื่อ ส่งต่อให้แก่ ผู้ให้บริการโครงข่าย (network provider) สำหรับออกอากาศไปยังผู้ชมรายการต่อไป ผลจาก การปรับเปลี่ยนห่วงโซ่แห่งมูลค่าดังกล่าว มีผลต่อรูปแบบของการให้บริการโทรทัศน์และการแข่งขันในอุตสาหกรรม กรอบการกำกับดูแลและเกณฑ์การออกใบอนุญาตสำหรับผู้ให้บริการ โทรทัศน์ดิจิทัลในอนาคต

3. ภาครัฐ กับ การปรับเปลี่ยนการออกอากาศโทรทัศน์ภาคพื้นดินเป็นระบบดิจิทัล จะเพิ่มประสิทธิภาพการใช้คลื่นความถี่ เปิดโอกาส การเพิ่มจำนวนช่องรายการของภาครัฐให้มีความหลากหลายมากขึ้น เนื่องจาก จะมีจำนวนช่องรายการที่เกิดขึ้นใหม่อีกจำนวนมาก เป็นโอกาสที่จะส่งเสริมการแข่งขันในอุตสาหกรรมโทรทัศน์ และปฏิรูปสื่อโทรทัศน์ เพิ่มช่องทางการให้ข้อมูลข่าวสารภาครัฐแก่ประชาชน และพัฒนารายการโทรทัศน์เพื่อการบริการสังคม เช่น การพยากรณ์อากาศ การเตือนภัย การศึกษา และความปลอดภัยสาธารณะ (public safety) เป็นต้น

แนวทางและกลไกในการกำกับดูแลที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย

กลไกการกำกับดูแลกันเอง ดำเนินการเพื่อให้เกิด การกำกับดูแลกันเองที่ดี มีประสิทธิภาพ ผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ต้องมีความพร้อมในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม มีความพร้อมที่จะร่วมกัน ยกย่องการประกอบกิจการแบบมีอาชีพบนพื้นฐานสิทธิและเสรีภาพ จากข้อมูลวิชาการ ผู้ประกอบการ และ ผู้ประกอบวิชาชีพ สามารถสรุป แนวทางที่ควรดำเนินงานเพื่อให้ เกิดการกำกับดูแลกันเองที่เหมาะสม จะต้องประกอบด้วย

1. การรวมกลุ่มของ ผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยจัดตั้งเป็น สมาคม สมาพันธ์เพื่อกำกับดูแลกันเอง

2. การพัฒนา มาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพพร้อมกัน ของ ผู้ประกอบการสื่อ หรือ สมาชิก ในสมาคม หรือ สมาพันธ์

3. สมาคม หรือ สมาพันธ์ มีกระบวนการรับแก้ไขเรื่องร้องเรียน และสภาพบังคับ

รูปแบบการรวมกลุ่มที่เหมาะสม มีการสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อยืนยันข้อมูลร่วมกับ ตัวแทนผู้ประกอบการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ ตัวแทนสมาคมและสมาพันธ์ มีความเห็นร่วมกัน ว่า ควรจะมีการรวมกลุ่มกันเพื่อกำกับดูแลกันเอง ตามประเภทของลักษณะงาน โดยพิจารณาตั้งแต่ ระดับท้องถิ่น เนื่องจากมีความแตกต่างกันตามบริบทของงานและพื้นที่ สามารถสรุปได้ 4 รูปแบบ ดังนี้

1. การรวมกลุ่มโดยจำแนกตามประเภทของสื่อ เช่น สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์

2. การรวมกลุ่มโดยจำแนกตามพื้นที่การให้บริการ ระดับจังหวัด ระดับภาค ระดับประเทศ

3. การรวมกลุ่มตามประเภทการประกอบกิจการ เช่น บริการชุมชน บริการสาธารณะ และ บริการธุรกิจ

4. การรวมกลุ่มตามลักษณะการประกอบกิจการ เช่น กลุ่มผู้ให้บริการโครงข่าย กลุ่มผู้ให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ กลุ่มผู้ให้บริการในกิจการกระจายเสียง และ กิจการโทรทัศน์

มาตรฐานจริยธรรมขั้นต่ำในการประกอบวิชาชีพ ผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมถึง ตัวแทนสภาวิชาชีพต่างๆ เห็นด้วยกับ มาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพขั้นต่ำ ใน (ร่าง) แนวทางธำรงไว้ซึ่ง จรรยาบรรณและจริยธรรม และแนวทางการกำกับดูแลกันเองขององค์กรวิชาชีพด้าน

กระจายเสียงและโทรทัศน์ (ฉบับ พ.ศ. 2555) และเพิ่มมาตรฐานขั้นต่ำ 2 ข้อ รวมเป็น 9 ข้อ ดังนี้

1. ตระหนักถึง สิทธิส่วนบุคคล สิทธิในครอบครัวเกียรติยศ ชื่อเสียงข้อมูลส่วนตัว การสื่อสารระหว่างบุคคล ตลอดจนความเป็นอยู่ส่วนตัว

2. ตระหนักถึง สิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยไม่จำแนกความแตกต่างในเรื่องใด ๆ เช่น ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ สีผิว ภาษา เพศ อายุ ความพิการสภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคลฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง

3. ตระหนักถึง ผลกระทบอันจะเกิดกับผู้บริโภคในด้าน การได้รับข้อมูลที่เป็นจริงและสิทธิเรียกร้องเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย

4. เคารพในสิทธิและทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลอื่น

5. ส่งเสริม การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาติ เพื่อสร้างสรรค์สังคมตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

6. ตระหนักถึง การนำเสนอข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้อง เที่ยงตรง สมดุลย์ เหมาะสม และเป็นธรรม

7. ปกป้องเด็กและเยาวชนจากเนื้อหาที่มีความเสี่ยง

8. เปิดพื้นที่สาธารณะของข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม

9. ระมัดระวังมิให้มีการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

กระบวนการรับและแก้ไขเรื่องร้องเรียน กระบวนการรับ และพิจารณาเรื่องร้องเรียนสำหรับองค์กรวิชาชีพ ควรมีระบบและกลไกในการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ คือ

6 M **ขั้นพื้นฐานสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรวิชาชีพ**

กระบวนการรับและแก้ไขเรื่องร้องเรียน ต้องมี ปัจจัยในการบริหารพื้นฐาน (Management resources) ที่จะช่วยส่งเสริมให้ กระบวนการรับเรื่องร้องเรียนขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม องค์กรวิชาชีพ สื่อ ควรมีความพร้อมในปัจจุบัน การบริหารพื้นฐาน ตามกรอบการบริหาร คือ 4M + 2 รวมเป็น 6 M ประกอบด้วย

1. บุคลากร (Man)
2. งบประมาณ (Money)
3. คู่มือในการดำเนินงานรับเรื่องร้องเรียน (Material)
4. การบริหารจัดการ (Management)
5. เทคโนโลยี(Machine)
6. คุณธรรมของคณะกรรมการ (Moral)

กลไกการกำกับตนเองในบริบทของสังคมไทย ควรประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อสารมวลชน ที่สมัครใจเข้าร่วมเป็น สมาชิกองค์กรวิชาชีพ เต็มใจที่จะสนับสนุนงบประมาณ และพร้อมที่จะประกอบกิจการ บนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อสังคม ตามกรอบมาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพ

2. คณะกรรมการควบคุมจริยธรรม ที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติ การประกอบกิจการ กระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 39 ควรมาจาก กลุ่มองค์กรที่หลากหลาย ที่เป็น ตัวแทนจากผู้ประกอบวิชาชีพ องค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ ภาคประชาสังคม และผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอกในสัดส่วนที่เหมาะสมต่อการดำเนินงาน

3. คณะกรรมการดำเนินงานด้านจริยธรรมขององค์กรวิชาชีพ ควรมาจาก กลุ่มองค์กรที่มีความหลากหลาย และได้มาด้วยกระบวนการที่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มสมาชิก

4. คณะกรรมการดำเนินงานด้านจริยธรรม ควรร่วมกัน กำหนดบทบาท หน้าที่ในการ กำกับกันเอง รวมถึง มีการกำหนดวาระการดำเนินงานของคณะกรรมการให้ชัดเจน

5. องค์กรวิชาชีพ ควรมีกรอบจริยธรรมวิชาชีพ เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการกำกับกันเอง

6. กระบวนการรับเรื่องร้องเรียน ควรมีช่องทางที่หลากหลายมีการกำหนดระยะเวลาในการ พิจารณาเรื่องร้องเรียน มีการสรุปผล การวินิจฉัยกำหนดมาตรการลงโทษเมื่อวินิจฉัย พบว่า สมาชิกได้ กระทำผิดตามข้อร้องเรียน หากสมาชิก ไม่ปฏิบัติตามข้อวินิจฉัย องค์กรวิชาชีพ สามารถส่งผลการ พิจารณาไปยัง กสทช. เพื่อดำเนินการต่อไป

7. คณะกรรมการดำเนินงาน ควรมี การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการ รับและแก้ไขเรื่องต่อสาธารณชน ตลอดจนจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเสนอต่อ กสทช.

8. ควรมีงบประมาณ สนับสนุนที่เพียงพอต่อการพัฒนากลไกการกำกับกันเอง ให้กับ องค์กรวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

9. ภาคประชาสังคม ควรมี ส่วนร่วมใน การตรวจสอบการดำเนินงานของผู้ประกอบกิจการ อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในองค์กรวิชาชีพ การร้องเรียนร่วมสร้างความรู้ความเข้าใจในสิทธิผู้บริโภคสื่อให้กับสาธารณชน เป็นต้น

รูปแบบการกำกับดูแลที่เหมาะสม

การมีส่วนร่วมของ กลุ่มผู้ประกอบการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ผู้บริโภค และองค์กรกำกับดูแล สามารถสรุป แนวทางในการกำกับดูแลร่วมกัน (Co-regulation) ในบริบทของ ประเทศไทย ได้ดังนี้

องค์ประกอบสำคัญของ การกำกับดูแลร่วมกัน (Co-regulation) ประกอบด้วย

1. องค์ประกอบจาก องค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐ ประกอบด้วย การสร้างองค์กร กฎ กระบวนการ เฉพาะขึ้นมา มีวัตถุประสงค์ เพื่อเข้าไปมีส่วนในการตัดสินใจในการกำกับดูแลของภาครัฐ มีจุดมุ่งหวัง เพื่อการกำกับดูแลตนเองระหว่างสมาชิกในองค์กรด้วยกัน ทั้งนี้ องค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐจะต้องรับผิดชอบ

หน้าที่สำคัญ 3 ประการคือ การสร้างกฎ ข้อบังคับ ที่ใช้ควบคุมตนเอง การนำกฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ไปใช้ และมีกระบวนการบังคับใช้ให้บรรลุผลได้จริง

2. จุดเชื่อมโยงทางกฎหมาย ระหว่าง กสทช. และ คณะกรรมการควบคุมจริยธรรม ตามที่ได้กำหนดให้ กสทช. มีอำนาจคัดเลือกคณะกรรมการตามรายชื่อที่องค์กรวิชาชีพเสนอมา ถือเป็นจุดเชื่อมโยงระดับหนึ่ง แต่ยังไม่ถือว่าเป็นจุดเชื่อมโยงทางกฎหมาย รูปแบบของจุดเชื่อมโยงทางกฎหมาย จากตัวอย่างของต่างประเทศ เช่น

2.1 มีกฎหมายจัดตั้งองค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐ เพื่อทำหน้าที่เป็น Core regulatory body

2.2 องค์กรกำกับดูแลภาครัฐ ต้องออก Guidelines ในการทำหน้าที่ขององค์กร ที่ไม่ใช่ภาครัฐ เพื่อทำหน้าที่เป็น Co-regulatory body

2.3 องค์กรกำกับดูแล ส่วนภาครัฐ ต้องทำสัญญา (Contract) กับองค์กรวิชาชีพ หรือผู้ประกอบการ เพื่อตั้งองค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐในการทำหน้าที่เป็น Co-regulatory body เป็นต้น

3. การกระจายอำนาจการตัดสินใจจาก องค์กรกำกับดูแลภาครัฐให้ คณะกรรมการควบคุมจริยธรรม เช่น การให้ คณะกรรมการควบคุมจริยธรรม มีอำนาจในการลงโทษ ระดับที่มากกว่าคณะกรรมการจริยธรรมวิชาชีพในระดับองค์กรวิชาชีพ

4. มาตรการรองรับจากภาครัฐ (Regulatory backstop) กรณี การกำกับดูแลตนเอง ล้มเหลว เพื่อส่งเสริมให้เกิด การปฏิบัติตาม Code of conduct ขององค์กรวิชาชีพ โดยรูปแบบของมาตรการรองรับจากภาครัฐ ตัวอย่างของต่างประเทศ เช่น

4.1 องค์กรกำกับดูแลภาครัฐ จะเป็นผู้ตัดสินกรณีที่มีเรื่องร้องเรียนของผู้ประกอบการ ซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพใด ๆ เลย

4.2 หากกรณี คณะกรรมการจริยธรรมวิชาชีพ เห็นว่า ผู้ประกอบการรายใดทำผิดซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อาจนำเสนอกรณีดังกล่าวต่อ องค์กรกำกับดูแลภาครัฐ เพื่อใช้อำนาจตามกฎหมายในการตัดสินได้

4.3 องค์กรกำกับดูแลภาครัฐ อาจแต่งตั้ง คณะกรรมการควบคุมจริยธรรมชุดใหม่ ได้หาก คณะกรรมการ ฯ ดังกล่าว ปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่หรือใช้อำนาจหน้าที่เกินควร (ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขในการจัดตั้งคณะกรรมการ ฯ)

5. คณะกรรมการอุทธรณ์ (Appeal board) คณะกรรมการควบคุมจริยธรรมวิชาชีพ โมเดลนี้มีสถานะเป็น องค์กรกำกับดูแลร่วมกัน (Co-regulatory body) ทำหน้าที่เสมือนเป็นเกราะป้องกันอำนาจจากองค์กรภาครัฐ และช่วยให้การกำกับดูแลกันเองมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงช่วยคุ้มครองผู้บริโภค ในกรณีที่ คณะกรรมการจริยธรรมวิชาชีพ ไม่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขเยียวยาเรื่องร้องเรียน แนวคิดที่ว่าด้วย การกำกับดูแลกันเอง (Self-regulation) มีปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่ช่วยให้การกำกับดูแลกันเองมีประสิทธิภาพ คือ การจัดตั้ง คณะกรรมการอุทธรณ์ (Appeal board) ดังนั้น คณะกรรมการควบคุมจริยธรรมวิชาชีพตามโมเดลนี้ ควรมีบทบาทเป็น คณะกรรมการอุทธรณ์ (Appeal board) ด้วยกรณีดังนี้

5.1 ผู้ประกอบการที่ถูกร้องเรียน เห็นว่า คำตัดสินของ คณะกรรมการจริยธรรมวิชาชีพ ไม่เป็นธรรม

5.2 ผู้บริโภคยื่นเรื่องร้องเรียนไปยัง ผู้ประกอบการ และ/หรือ คณะกรรมการจริยธรรมวิชาชีพแล้ว ไม่ได้รับคำตอบหรือการเยียวยาที่พึงพอใจในระยะเวลาหนึ่ง (ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้) จะช่วยให้รูปแบบการกำกับดูแลร่วมกันมีความสมบูรณ์ขึ้น

แนวทางที่จะประสบความสำเร็จ ตามโมเดล ดังกล่าว ควรศึกษาเพิ่มเติมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้าง จุดเชื่อมโยงทางกฎหมายระหว่าง กสทช. และ คณะกรรมการควบคุมจริยธรรม

2. ศึกษาวิธีการ การกระจายอำนาจในการตัดสินใจจาก กสทช. ให้ คณะกรรมการควบคุมจริยธรรม

3. ศึกษา มาตรการรองรับจากภาครัฐ (Regulatory backstop) กรณีการกำกับดูแลกันเองเกิดล้มเหลว โดยศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เหมาะสมกับบริบทของไทย

แนวทางการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมที่มีผลต่อการดำเนินการของระบบทีวีดิจิตอลไทย

การสร้างคุณธรรมจริยธรรม ที่มีผลต่อการดำเนินการ และการควบคุมกำกับดูแลระบบทีวีดิจิตอลไทย โดย ผู้ทรงคุณวุฒิ และ ผู้ประกอบการด้านวิทยุโทรทัศน์ ได้เสนอแนวทางไว้ ดังนี้

อรพรรณ ศรีสุขวัฒนา รองเลขาธิการ คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) กล่าวว่า ปัจจุบันธุรกิจสื่อสารมวลชนขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้ง สิ่งพิมพ์ วิทยุชุมชน โซเชียลมีเดีย เคเบิลทีวี ทีวีดาวเทียม ล่าสุดคือ ทีวีดิจิตอล อีก 24 ช่อง ทำให้องค์กรที่มีบทบาท ในการกำกับดูแลจริยธรรมของสื่อมวลชนจำเป็นต้องยกระดับการทำงานที่ภายใต้บริบทใหม่ จากแนวโน้มที่ว่า ทุกสื่อต้องเร่งรัดหารายได้จากการโฆษณาสินค้า อาจกลายเป็นช่องทางให้ ผู้ประกอบการด้านสุขภาพ เช่น ยา ผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องสำอางใช้เป็นโอกาสในการสื่อสารการตลาด ด้วยวิธีโฆษณาสรรพคุณเกินความจริง ซึ่งที่ผ่านมา มีการร้องเรียนจากผู้บริโภคจำนวนมาก ขณะเดียวกันผู้ประกอบการสินค้าที่ทำลายสุขภาพ เช่น เหล้า บุหรี่ ได้โฆษณาแฝงผ่านกิจกรรมเพื่อสังคม (CSR) ที่ถือว่าเป็น การละเมิดกฎหมาย เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค เช่นเดียวกัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 เริ่มมีการจัด สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ อย่างเป็นทางการตามข้อบัญญัติของ พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 พบว่า หลายวาระมีสื่อเป็นปัจจัยสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิด พฤติกรรมสุขภาพที่ดี หรือมอมเมาให้ไปในทางที่ผิดพลาด เช่น ในปี พ.ศ. 2554 มีมติของ สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 4 เรื่องการจัดการปัญหาการฆ่าตัวตายได้ให้ความสำคัญกับการขอความร่วมมือจากสื่อมวลชน ให้งดเว้น การเสนอภาพหรือเนื้อหาที่สื่อถึงความรุนแรง และวิธีการฆ่าตัวตาย ทางสิ่งพิมพ์ออนไลน์ และทางโทรทัศน์ มุ่งสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ สร้างความรัก ความผูกพันในครอบครัว มีการเชิดชูสื่อ ที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาฆ่าตัวตายในสังคมไทย

และ ใน สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 26 - 28 มีนาคม พ.ศ. 2557 ณ ศูนย์การประชุม สหประชาชาติ กรุงเทพมหานคร มีวาระที่ให้ความสำคัญกับบทบาทของสื่อกับสุขภาพโดยตรง 2 เรื่อง ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์ การจัดการปัญหาโฆษณาที่ผิดกฎหมาย ยา อาหาร และผลิตภัณฑ์สุขภาพ พ.ศ. 2557 - 2561 และการกำกับดูแลสื่อและการสื่อสารการตลาดของผลิตภัณฑ์ ยาสูบและเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ โดยทำที่ของวิชาชีพสื่อมวลชน มีบทบาทอย่างสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูล ที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพผู้บริโภค

ภญ.ศรินวล กรกชกร อธิบดี รองเลขาธิการ คณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ประธาน คณะทำงานขับเคลื่อน การจัดการปัญหาการโฆษณาที่ผิดกฎหมายของ ยา อาหาร และผลิตภัณฑ์สุขภาพ ทางวิทยุกระจายเสียง สื่อโทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต นั้น สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ กล่าวว่า จากการ ติดตาม การโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพผ่านสื่อทั้งโทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์ ตลอดระยะเวลา 3 - 4 ปี ที่ผ่านมา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงต้องดำเนินการ ในเชิงรุก มุ่งขอความร่วมมือ โนม์น้ำว ทุกภาคส่วนเข้ามาช่วยกัน โดยเฉพาะสื่อมวลชน ด้วยการสร้าง “สื่อสีขาว” มุ่งเน้นคุณธรรมและจริยธรรม ทำหน้าที่เหมือนตะแกรงร่อนเบื้องต้นให้กับผู้บริโภค

มีการหารือระหว่างหน่วยงาน อาทิเช่น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ขอให้เชิญพิธีกร ที่มีการโฆษณาอาหารและยาที่เข้าข่ายกระทำผิดกฎหมาย หรือไอ้จ๋วนสรรพคุณเกินจริง ในรายการต่างๆ มาทำความเข้าใจ ในข้อกฎหมายควบคุมการโฆษณาที่กำหนดให้สินค้าประเภท อาหาร ยา และเครื่องมือแพทย์ จะต้องได้รับอนุญาตก่อน ส่วนเครื่องสำอางและวัตถุอันตรายนั้นโฆษณาได้ โดยไม่ต้องขออนุญาต แต่ต้องไม่ไอ้จ๋วนสรรพคุณเกินจริง ในเบื้องต้นจะไม่มุ่งเน้นการใช้บทลงโทษ แต่หาก มีการกระทำผิด โดย อย. จะประสานงานกับ กสทช. อย่างใกล้ชิด เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณา ต่อใบอนุญาต หรือดำเนินคดีผู้ประกอบการถึงเวลาแล้วที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องวางมาตรการเชิงรุก เพื่อควบคุมอย่างเข้มงวดมากขึ้น มีการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตทำให้คนเข้าถึงได้ง่ายขึ้น เช่น เฟซบุ๊ก ประกอบ กับการมีทีวีดิจิทัลที่กำลังเกิดขึ้นอีกจำนวนมากซึ่งแต่ละช่องประมูลด้วยเงินลงทุนสูงมาก หากมองใน เชิงธุรกิจ กลุ่มนี้ต้องหารายได้กลับมาจากการโฆษณา มีการแข่งขันในสินค้าเหล่านี้สูง ดังนั้น ปัญหาการ โฆษณาผิดกฎหมายและเกินจริง จะมีมากขึ้นตามลำดับ

ดร.นิษฐา หรุ่นเกษม เลขาธิการ คณะทำงานวิชาการเฉพาะประเด็นการกำกับดูแลสื่อ และการสื่อสาร การตลาดของ ผลิตภัณฑ์ยาสูบ และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ กล่าวว่า ปัจจุบัน ผู้ประกอบการใช้กลยุทธ์โฆษณาและสื่อสารการตลาดสินค้ายาสูบและแอลกอฮอล์ ผ่านสื่อ ออนไลน์ เพื่อกระตุ้นผู้บริโภค โดยเฉพาะเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้สูบบุหรี่และดื่มสุราโดยตรง ผ่านทาง อินสตราแกรม เวปไซด์ เฟซบุ๊ก หรือ ทวิตเตอร์ เป็นช่องทางที่ยังไม่สามารถควบคุมได้ นอกจากนั้น ยัง พบการ โฆษณาแฝง ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่กฎหมายปัจจุบันอนุญาตให้โฆษณาเชิงสร้างสรรค์สังคม

จึงเป็น ช่องทางให้ผู้ผลิตและจำหน่าย หันมาทำโครงการกิจกรรมเพื่อสังคมหรือ CSR เพื่อสร้างพื้นที่ข่าวมากขึ้น อาทิ การให้เงินสนับสนุนองค์กรต่าง ๆ การกีฬา คอนเสิร์ต หรือการแจกผ้าห่ม ถือเป็น การโฆษณาโดยตรง และยังสร้างเครดิตให้กับบริษัท โดยที่หน่วยงานภาครัฐยังตามไม่ทันอีกด้วย

แนวทางในการแก้ปัญหาต้องดำเนินการ 2 ทางไปพร้อมกัน คือ

1. สื่อในฐานะ ผู้ส่งสาร ต้องวางข้อบังคับจริยธรรมของวิชาชีพ เป็นกรอบในการกำกับดูแลการทำงาน เพื่อป้องกันการสื่อสารที่ละเมิดจริยธรรม และไม่รับผิดชอบต่อสังคม บางครั้งสื่ออาจไม่รู้เท่าทัน กลายเป็นเครื่องมือของผู้ประกอบการโดยง่าย ดังนั้น ต้องหารือกับองค์กรวิชาชีพ ว่ากฎหมายใดที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาเป็นกรอบกำกับดูแลการโฆษณาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้บริโภคในฐานะ ผู้รับสาร ต้องรู้ว่ากำลังถูกละเมิดด้วยการโฆษณาหรือไม่ และหากจะร้องเรียนหรือฟ้องร้องต้องทำอะไร การดำเนินการทางกฎหมาย จำเป็นต้องมีเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีแนวทางให้ความรู้แก่ผู้บริโภคด้วย

ดร.นิพนธ์ นาคสมภพ นายกษมาคม โทรทัศน์ดาวเทียม (ประเทศไทย) กล่าวว่า สมาคมฯ มีแนวทางกำกับดูแลสมาชิกจำนวนกว่า 100 ช่อง โดยกำชับให้ตรวจสอบการโฆษณาโดยเฉพาะยา ไรศักษา อาหาร หรือผลิตภัณฑ์บำรุงสุขภาพอย่างเคร่งครัด หากเป็นสินค้าที่ไม่มีตรา “อย.” กำกับ จะไม่ให้มีการลงโฆษณาทางสถานีเด็ดขาด ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีมาโดยตลอด หากไม่ดำเนินการจะถูกขับออกจากสมาคมฯ โดยทางสมาคมฯ ยึดถือหลักจริยธรรม ที่จะสร้างความเชื่อถือจากผู้ชมในระยะยาวมากกว่าผลประโยชน์ทางธุรกิจในระยะสั้น

ปัจจุบันผู้ประกอบการโทรทัศน์ดาวเทียม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มแรก ยึดถือ ว่า ด้านได้ อยอด จึงต้องอาศัยการไล่ตามจับโฆษณาที่ผิดกฎหมาย

กลุ่มที่สอง ยึดถือ การทำธุรกิจอย่างยั่งยืน สิ่งใดที่ทำแล้วได้รับความเชื่อถือเป็นประโยชน์ต่อธุรกิจ ในระยะยาวก็พร้อมจะสนับสนุน แต่ถ้าทีวีช่องใดไม่ได้เป็นสมาชิกของสมาคมฯ แต่ถ้าพบการโฆษณาสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน คงไม่สามารถทำอะไรได้ เพราะยังไม่มียุติอำนาจรับ

เน้นว่า การที่มีกรอบในการกำกับดูแลสมาชิก แต่ยังมีปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น ตรา “อย.” ของสินค้านั้นเป็นของจริงหรือปลอม มีคุณสมบัติ ตามที่ระบุไว้หรือไม่ สถานีไม่มีความรู้และอำนาจที่จะตรวจสอบ เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อย. ต้องดำเนินการ พบว่า ผู้ประกอบการใช้ดารามาโฆษณาสรรพคุณ หรือสอดแทรกการโฆษณา เข้าไปในเนื้อหาข่าว หรือ รายการทั้งช่องฟรีทีวี และเคเบิลทีวี ถือเป็นพัฒนาการโฆษณาที่เนบเนียนมากขึ้น ดังนั้น สิ่งที่จะควบคุมได้อย่างแท้จริงคือ ผู้บริโภค ต้องรู้ช่องทางต่าง ๆ ในการร้องเรียน

นายจักรกฤษ เพิ่มพูล ประธาน สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ กล่าวว่า ในการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนนั้น จะแยกพื้นที่การโฆษณาที่เป็นเรื่องทางธุรกิจ ให้ฝ่ายโฆษณาเป็นผู้รับผิดชอบถือเป็นคนละหน้าที่กับผู้ดูแลเนื้อหารายการ แต่ในปัจจุบัน พบว่า มีพัฒนาการของการโฆษณาเข้าไปแทรกอยู่

ในเนื้อหาของสารคดี หรือโฆษณาแฝง อาทิเช่น การวางโลโก้สินค้าไว้ตำแหน่งสำคัญๆ เช่น ด้านหน้าของผู้ประกาศข่าว หรือในเนื้อหาละคร เป็นต้น ส่วนธุรกิจสิ่งพิมพ์ พบว่า ปัจจุบันยังมีการละเลยที่จะระบุให้ชัดเจน เนื้อหาที่ลงเป็นพื้นที่การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์

แนวทางในการแก้ปัญหา ขึ้นอยู่กับ ความเข้มแข็งของ ฝ่ายผลิตเนื้อหาข่าว หรือรายการที่จะต้องวางกรอบจรรยาบรรณว่า โฆษณาแบบใด สามารถทำได้หรือไม่ได้อย่างไรไม่ใช่ปล่อยให้ทุกอย่างเป็นเรื่องของธุรกิจมากำหนด บางครั้ง สื่อก็ต้องการขายข่าว โดยลืมนึกไปถึงผลกระทบมุมกลับที่อาจเกิดกับสังคม เช่น กรณี การนำเสนอภาพข่าวความรุนแรงซ้ำ ไม่ว่าจะมีความรุนแรงในครอบครัว หรือสถานการณ์บ้านเมือง ทำให้ ผู้รับสาร ซึมซับไปกับความรุนแรงโดยไม่รู้ตัว กรณี ฉากในละคร หรือ ภาพข่าวการฆ่าตัวตาย ที่เกิดการฆ่าตัวตายเลียนแบบตามมา สิ่งเหล่านี้สื่อคงต้องระมัดระวัง และ ตระหนักเสมอว่า การสื่อสารทุกรูปแบบ ทุกเนื้อข่าวนั้นมีผลไม่เพียงการรับรู้แต่ยังอาจมีผลต่อความรู้สึกและจิตใจของผู้บริโภคด้วย

ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เชื่อว่า พลังของผู้บริโภคจะเข้ามาช่วยบรรเทาปัญหาดังกล่าวได้ โดยต้องปลูกให้ขึ้นมาเคลื่อนไหว หากเห็นการโฆษณาผิดกฎหมาย โฆษณาแฝง หรือโฆษณาที่เอารัดเอาเปรียบด้วย การสร้างจิตสำนึก สร้างองค์ความรู้ เท่าทันสื่อ และปลูกพลังการตรวจสอบออกมาให้สังคมได้ เห็นว่า ผู้บริโภคไม่ต้องการถูกขยัดเยียดโฆษณาที่ผิดกฎหมายและจริยธรรม พร้อมสนับสนุนการเคลื่อนไหวร้องเรียน อย่างเป็นระบบไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) จะทำให้เกิดประเด็นข่าวและนำมาสู่การแก้ไขปัญหานั้นที่สุด

สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้จัดทำ ค่านิยมด้านคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำรงตนของ คณาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตศึกษาให้สอดคล้องกับค่านิยมหลักของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ว่า “คนดีสร้างชาติไทย ราชภัฏเชียงใหม่สร้างคนดี” จึงกำหนดค่านิยมด้านคุณธรรมและจริยธรรม ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ ดังนี้

1. ค่านิยมด้านคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับคณาจารย์

1.1 ความเมตตา ตัวบ่งชี้คือ คณาจารย์มีความเมตตากรุณาและเอาใจใส่ความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพของศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน

1.2 มโนธรรม ตัวบ่งชี้คือ คณาจารย์ควรเป็นแบบอย่างแห่งความเพียร ความพอเพียง และสำนึกรับผิดชอบต่อการสร้างสรรค์ผลงานวิชาการ ด้านการสื่อสารเพื่อใช้ในการเรียนการสอนหรือรับใช้ชุมชนท้องถิ่น

1.3 จริยธรรม ตัวบ่งชี้คือ คณาจารย์ประพฤติตน เป็นแบบอย่างเคารพกฎหมาย กฎระเบียบขององค์กร และธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ ประเพณีอันดีงามตามวัฒนธรรมท้องถิ่น

1.4 สัจจะวาจา ตัวบ่งชี้คือ คณาจารย์ ควรเป็นแบบอย่างในการใช้ปียวาจา มีความ

จริงจังต่อศิษย์และเพื่อนร่วมงาน โดยเคารพให้เกียรติซึ่งกันและกันตามธรรมเนียมอาวุโส

1.5 ปัญญาธรรม ตัวบ่งชี้คือ คณาจารย์ควรเป็นแบบอย่างอันดีงามต่อการดำรงสติและปัญญาเพื่อหลีกเลี่ยงหรือปฏิเสธสิ่งอบายมุขทั้งปวง

2. ค่านิยมด้านคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับ นักศึกษาและบัณฑิตศึกษา

2.1 ความเมตตา ตัวบ่งชี้คือ นักศึกษาและบัณฑิตศึกษา มีความอดทนเสียสละ และมีจิตอาสาในการดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ สาขาวิชาฯ มหาวิทยาลัย และชุมชนท้องถิ่น

2.2 มโนธรรม ตัวบ่งชี้คือ นักศึกษาและบัณฑิตศึกษา มีจิตสำนึกต่อความเพียร ความพอเพียง และความรับผิดชอบ ต่อการศึกษาระงานมอบหมาย ตรงต่อเวลา และไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของตนเอง

2.3 จริยธรรม ตัวบ่งชี้คือ นักศึกษาและบัณฑิตศึกษา มีความสุภาพอ่อนน้อม การแต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย เคารพกฎหมาย และธำรงรักษาไว้ซึ่ง ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประเพณีอันดีงามตามวัฒนธรรมท้องถิ่น

2.4 สัจจะวาจา ตัวบ่งชี้คือ นักศึกษาและบัณฑิตศึกษา ควรใช้วาจาสุภาพ มีความจริงใจต่อเพื่อน เคารพเชื่อฟังพ่อแม่ ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ โดยไม่นินทาว่าร้าย

2.5 ปัญญาธรรม ตัวบ่งชี้คือ นักศึกษาและบัณฑิตศึกษา มีสติและปัญญา เพื่อหลีกเลี่ยงหรือ ปฏิเสธสิ่งอบายมุขทั้งปวง

แนวทางกระบวนการส่งเสริมกำกับดูแลและปฏิบัติตามจรรยาบรรณ

1. มีนโยบายเกี่ยวกับ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างชัดเจน โดยมีการประกาศตามสื่อต่างของสาขาวิชา ฯ

2. มี หัวหน้าสาขา ฯ กับ คณะกรรมการจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นผู้ติดตามและตรวจสอบการประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณ ตลอดจนถึงติดตามผลการปฏิบัติงาน

3. มีการส่งเสริมให้บุคลากรของสาขานิเทศศาสตร์ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดย

3.1 คัดเลือก และ มอบรางวัลแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานดีเด่นประจำปี

3.2 ส่งชื่อของบุคลากรที่มีเกียรติคุณด้านคุณธรรม/จริยธรรม/ จรรยาบรรณ/ ปฏิบัติงานดีเด่น เข้ารับรางวัลจากหน่วยงานภายนอก

แนวทางในการดำเนินการกับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ

การดำเนินการกับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ ต้องปฏิบัติ โดยยึดหลัก ความยุติธรรมและปราศจากอคติ มีความเป็นกัลยาณมิตร โดยตั้ง คณะกรรมการสอบสวนความผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อดำเนินการ ดังนี้

1. พิจารณาวินิจฉัยการกระทำผิดจรรยาบรรณวิชาชีพและตักเตือนโดยวาจา เพื่อให้ทราบข้อกล่าวหาเมื่อกระทำผิดเล็กน้อย โดยเปิดโอกาสให้มีการแก้ข้อกล่าวหา หรือ คัดค้านกรรมการสอบสวน

2. ภาคทัณฑ์ และ บันทึกลงไว้ในประวัติ เมื่อกระทำผิดมากขึ้น หรือ กรณีกระทำผิดซ้ำ ๆ บ่อย ๆ ต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อให้ปรับพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น
3. การประเมินผล ต้องแจ้งให้ผู้ทำการประเมินได้รับทราบทุกครั้ง
4. กรณีกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง นำเรื่องเสนอ มหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาต่อไป

สรุป

การพัฒนาเทคโนโลยีโทรทัศน์ระบบดิจิทัล เป็นวิวัฒนาการของกิจการโทรทัศน์ครั้งสำคัญ เป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรคลื่นความถี่วิทยุ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นมากด้วยขนาดคลื่นความถี่วิทยุที่เท่ากัน โทรทัศน์ระบบอนาล็อกมีคุณภาพที่ดีกว่า สามารถให้บริการมัลติมีเดียใหม่ ๆ ช่วยลดการใช้พลังงานของประเทศ เนื่องจากระบบส่งสัญญาณ และเครื่องรับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ประหยัดการใช้พลังงานไฟฟ้ามากกว่าระบบอนาล็อก สามารถใช้ทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายการส่งสัญญาณร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนได้รับบริการที่มีหลากหลายจากผลของจำนวนช่องรายการที่เพิ่มขึ้น เข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้วยคุณภาพที่ดีกว่าเดิม นำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตส่งผลกระทบต่อ การพัฒนาระบบสังคมและเศรษฐกิจของประเทศโดยตรง

ประเทศไทย ประกาศนโยบายการปรับเปลี่ยนไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัลส่งเสริมการใช้ ทรัพยากรของชาติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มุ่งเน้นผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ ส่งเสริม การใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ภาครัฐและเอกชน พัฒนาการเปลี่ยนผ่าน ฯ จากระบบอนาล็อก เป็นระบบดิจิทัล สร้างความสามัคคีและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียน ให้บรรลุเป้าหมาย การจัดตั้งประชาคมอาเซียน ดำเนินการตามมาตรฐานระบบโทรทัศน์ดิจิทัลสำหรับภูมิภาคอาเซียน ที่เป็นพันธกรณีระหว่างประเทศของประเทศไทย เกี่ยวกับข้อตกลงของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน การใช้ระบบ DVB-T2 เป็นมาตรฐานโทรทัศน์ดิจิทัล การเปลี่ยนผ่าน ฯ ของประเทศไทย ส่งผลโดยตรงทั้ง ระดับประเทศและระหว่างประเทศ สอดรับกับเขตเศรษฐกิจอาเซียน สร้างโอกาสในการพัฒนาบริการ สารสนเทศ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร (digital divide) พัฒนาการบริการ เพื่อ สังคมส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง และ สนับสนุนให้เกิดโอกาสกับอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องด้วย มาตรการส่งเสริมการลงทุน และมาตรการอื่น ๆ เช่น มาตรฐานการวิจัยและพัฒนาบุคลากร

อุตสาหกรรมในประเทศไทย ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนผ่าน ฯ ได้แก่ อุตสาหกรรม โทรทัศน์ อุตสาหกรรมการผลิตเนื้อหาดิจิทัล (digital content) คือ สนับสนุนด้านการขยายโอกาสการ ลงทุน และการผลิตเพื่อให้เกิดการผลิตโทรทัศน์ประเภทที่มีอุปกรณ์สำหรับการรับระบบดิจิทัล ไทยมี ฐานการผลิตโทรทัศน์ในประเทศที่เข้มแข็ง สนับสนุนการผลิตโทรทัศน์ที่มีอุปกรณ์รับระบบดิจิทัล ช่วย กระตุ้นให้การเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิทัลให้สำเร็จเร็วขึ้น

อุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์ต่อพ่วง set-top-box ไทยผลิตอุปกรณ์ต่อพ่วงเพื่อส่งออกขาย

ต่างประเทศที่มีการใช้งานโทรทัศน์ระบบดิจิทัล อุตสาหกรรมผู้ผลิตในประเทศไทยมีศักยภาพ ความพร้อมในการที่จะรองรับการเปลี่ยนผ่านฯ เป็นการเพิ่มโอกาสให้แก่ ภาคอุตสาหกรรมผู้ผลิตอุปกรณ์ในประเทศ เนื่องจากความต้องการของตลาดภายในประเทศที่จะเกิดขึ้น ภาครัฐควรเข้ามามีบทบาทต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมในประเทศ เช่น การกำหนดมาตรฐานของอุปกรณ์ set-top-box เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสใช้สินค้าที่มีคุณภาพ ส่งเสริม/สนับสนุนภาคอุตสาหกรรมด้านต่าง ๆ เช่น การผลิตอุปกรณ์ การพัฒนาและการวิจัยทางเทคโนโลยี เสริมสร้างตราสินค้า (Brand) ที่เป็นของคนไทย ส่งเสริมให้ ภาคอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนยิ่งขึ้น

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กำหนด นโยบายการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบโทรทัศน์ดิจิทัล เปลี่ยนผ่าน การออกอากาศโทรทัศน์ภาคพื้นดินจากระบบอนาล็อกเป็นระบบดิจิทัล แตกต่างกันในแต่ละประเทศ เช่น อังกฤษ ริเริ่มโดยหน่วยงานภาครัฐ หลายหน่วยงาน ร่วมมือกันภายใต้โครงการโทรทัศน์ดิจิทัล เยอรมัน ริเริ่มโดย กระทรวงเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ญี่ปุ่น ริเริ่มโดย Ministry of Internal Affairs and Communications : MIC นิวซีแลนด์ ริเริ่มโดย Ministry for Culture and Heritage สหรัฐอเมริกา ริเริ่มโดย Federal Communications Commission (FCC) สำหรับประเทศไทย หน่วยงานรับผิดชอบ การกำหนดนโยบายการเปลี่ยนผ่านฯ คือ กสทช. จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติ องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของ โทรทัศน์ระบบดิจิทัลไทยการเปลี่ยนผ่านฯ ที่วีระบบดิจิทัลเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน เกี่ยวข้องหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป จึงต้องมีนโยบายระดับชาติเป็น แนวทางในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านฯ ให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ และบูรณาการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ ปัจจัยสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ประสบความสำเร็จ หรือ เกิดประโยชน์สูงสุด คือ ผู้บริโภค/ประชาชนทั่วไป ที่จะได้รับโอกาสในการรับชมรายการโทรทัศน์ระบบดิจิทัลที่มีความคมชัดมากขึ้นกว่าระบบอนาล็อก และ จำนวนช่องที่มีรายการที่หลากหลายมากขึ้น จัดช่องรายการสำหรับผู้ชมเฉพาะกลุ่มมากขึ้น ได้รับโอกาสในการรับบริการเสริมใหม่ ๆ ค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนเครื่องโทรทัศน์แบบดิจิทัล หรือ set-top-box เพิ่มเติมกับ เครื่องโทรทัศน์แบบอนาล็อกแบบเดิมสถานีโทรทัศน์และอุตสาหกรรมโทรทัศน์ในภาพรวม สามารถขยายจำนวนช่องรายการ เพิ่มความหลากหลายตรงความต้องการของผู้ชมกลุ่มต่าง ๆ มากขึ้น ขยายบริการรูปแบบใหม่ สถานีโทรทัศน์ต้องออกอากาศรายการในระบบอนาล็อกคู่ขนานไปกับระบบดิจิทัล จนกว่าจะยุติระบบอนาล็อก ภาครัฐ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการใช้คลื่นความถี่ เปิดโอกาสการเพิ่มจำนวนช่องรายการของภาครัฐ มีความหลากหลายมากขึ้น เพิ่มช่องทางการให้ข้อมูลข่าวสารภาครัฐแก่ประชาชน และพัฒนารายการโทรทัศน์เพื่อการบริการสังคม

แนวทางและกลไกการกำกับดูแลที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย ควรดำเนินงาน เพื่อให้ เกิดการกำกับดูแลกันเองที่เหมาะสม ประกอบด้วย การรวมกลุ่มของผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ โดยจัดตั้งเป็นสมาคม สมาพันธ์ เพื่อกำกับดูแลกันเอง การพัฒนามาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพ

ร่วมกันของผู้ประกอบการสื่อ สมาคมหรือสหพันธ์ มีกระบวนการรับแก้ไขเรื่องร้องเรียนและสภาพบังคับ

มาตรฐานจริยธรรมขั้นต่ำในการประกอบวิชาชีพ เน้นการตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในครอบครัวเกียรติยศ ชื่อเสียง ข้อมูลส่วนตัว การสื่อสารระหว่างบุคคล ตลอดจนความเป็นอยู่ส่วนตัว สิทธิมนุษยชน และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่มีการจำแนกความแตกต่างในเรื่องใดๆ เช่น ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ สีผิว ภาษา เพศ อายุ ความพิการสภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคลฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา และความคิดเห็นทางการเมือง ตระหนักถึง ผลกระทบอันจะเกิดกับผู้บริโภค ในด้านการได้รับข้อมูลที่เป็นจริง และสิทธิเรียกร้องให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย เคารพในสิทธิและทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลอื่น ทำนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาติ เพื่อสร้างสรรค์สังคม ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักถึงการนำเสนอข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้องเที่ยงตรง และเป็นธรรม ปกป้องเด็กและเยาวชน จากเนื้อหาที่มีความเสี่ยง เปิดพื้นที่สาธารณะข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายแก่ทุกภาคส่วนในสังคม รมั้ตระวังมิให้มีการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

แนวทางการสร้างคุณธรรมจริยธรรม การดำเนินการและการควบคุมกำกับดูแลที่วิดิจติล ไทยสรุปได้ว่า ต้องดำเนินการในเชิงรุก มุ่งขอความร่วมมือโน้มน้าวทุกภาคส่วนเข้ามาช่วยกัน โดยเฉพาะสื่อมวลชนด้วยการสร้าง “สื่อสีขาว” เน้น คุณธรรมและจริยธรรม ทำหน้าที่เหมือนตะแกรงร่อนเบื้องต้นให้กับผู้บริโภค เบื้องต้น จะไม่เน้นการใช้บทลงโทษ หากมีการกระทำผิด อย. จะประสานงานกับ กสทช. เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบการพิจารณาต่อใบอนุญาตหรือดำเนินคดีผู้ประกอบการ วางมาตรการเชิงรุก การมีที่วิดิจติลเกิดขึ้นจำนวนมาก แต่ละช่องประมวลด้วยเงินลงทุนสูงมาก เชิงธุรกิจกลุ่มนี้ต้องหารายได้กลับมาจากการโฆษณามีการแข่งขันในสินค้าสูงปัญหาการโฆษณาผิดกฎหมายและเกินจริงมีมากขึ้น

แนวทางการแก้ปัญหาต้องดำเนินการ 2 ทางไปพร้อมกัน คือ สื่อ ในฐานะ ผู้ส่งสาร ต้องวางข้อบังคับจริยธรรมของวิชาชีพเป็นกรอบในการกำกับดูแล การทำงานเพื่อป้องกันการละเมิดจริยธรรม และ ไม่รับผิดชอบต่อสังคม มีกฎหมายที่สามารถ กำกับดูแลการโฆษณาอย่างมีประสิทธิภาพ และ ผู้บริโภค ในฐานะ ผู้รับสาร ต้องรู้ว่ากำลังถูกละเมิดด้วยการโฆษณาหรือไม่ สามารถร้องเรียนหรือฟ้องร้องอย่างไร เพราะการดำเนินการทางกฎหมายจำเป็นต้องมีเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ต้องการให้ความรู้แก่ผู้บริโภค พลังของผู้บริโภค จะเข้ามาช่วยบรรเทาปัญหาได้ ต้องกระตุ้นปลูกให้ร่วมกันเคลื่อนไหว หากเห็นโฆษณาผิดกฎหมาย โฆษณาแฝง เอารัดเอาเปรียบ ด้วยการสร้างจิตสำนึก รู้เท่าทันสื่อ ปลูกพลังการตรวจสอบ ให้สังคม เห็นว่า ผู้บริโภค ไม่ต้องการถูกขูดเยียด โฆษณาที่ผิดกฎหมายและจริยธรรม สนับสนุนการร้องเรียนอย่างเป็นระบบ เช่น อย. สคบ. กสทช. และ สมาคมหรือ สหพันธ์

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

กิจการโทรทัศน์ เป็นกิจการที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมอย่างมากเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อประชาชน ทั้งด้านความคิด ความเชื่อ พฤติกรรม และการใช้ชีวิตการเปลี่ยนโทรทัศน์สู่ระบบดิจิทัล ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารหลากหลายรูปแบบมากขึ้น การรับรู้รับทราบข้อมูลที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านความเป็นอยู่ความคิดความเข้าใจต่อสังคมภายนอก มีโอกาสที่จะเลือกสิ่งที่เหมาะกับความต้องการของตนเองมากขึ้น

โทรทัศน์ระบบดิจิทัล หรือ ทีวีดิจิทัล (Digital television) คือ ระบบการส่งผ่านสัญญาณภาพวิดีโอและเสียงโดยระบบดิจิทัล มีจุดเด่นกว่า ระบบอะนาล็อกทั้งในด้านความคมชัดของภาพและเสียง การส่งข้อมูลแบบดิจิทัล สามารถส่งข้อมูลได้มากกว่าแบบเดิม (Multicasting) ในหลายประเทศได้ทำ การพัฒนาระบบการรับส่งสัญญาณดิจิทัลไปอีกระดับ เช่น โทรทัศน์จอกว้าง (WIDE SCREEN) โทรทัศน์ความคมชัดสูง (HDTV) มีระบบการบีบอัดสัญญาณ (Digital Compression) ทำให้สามารถส่งรายการต่อช่องได้มากขึ้น จากเดิม ระบบอะนาล็อก 1 ช่องส่งได้ 1 รายการ แต่ในระบบดิจิทัล 1 ช่องสามารถส่งได้ถึง 4-6 รายการทางภาคพื้นดิน และ 8-10 รายการทางดาวเทียม พร้อมให้บริการเสริมอื่น ๆ ได้ สามารถรับชมขณะอยู่ในพาหนะเคลื่อนที่ได้ เช่น รับโทรทัศน์บนรถยนต์ได้ ให้บริการฟรี (Free to Air) สามารถส่งได้หลายรายการ ค่าใช้จ่ายต่อรายการลดลง ทีวีดิจิทัลถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้แทนทีวีอะนาล็อก เนื่องจากรูปแบบการทำงานเหมือนกันแต่คุณภาพดีกว่ามีจำนวนช่องมากกว่าเพิ่มช่องทางให้ประชาชนได้รับข้อมูลจากรายการอื่น ๆ ได้มากขึ้น

ปัจจุบัน ระบบการรับสัญญาณโทรทัศน์ในประเทศไทย ส่วนใหญ่คงใช้ทีวีแบบอะนาล็อกเป็นการนำเอาสัญญาณภาพมาผสมกับสัญญาณวิทยุ โดยใช้ สถานีโทรทัศน์ภาคพื้นดินเป็นตัวส่งสัญญาณผ่านอากาศจากเสาต้นสัญญาณโทรทัศน์ โดยที่ที่บ้านประชาชนจะใช้เสาอากาศรับสัญญาณที่เรียกกันว่า “เสาข้างปลา” หรือ “เสาหนวดกุ้ง” เป็นระบบฟรีทีวี มี 6 ช่องด้วยกัน คือ ช่อง 3, ช่อง 5, ช่อง 7, ช่อง 9, ช่อง NBT และ ช่อง Thai PBS ระบบฟรีทีวีแบบรับสัญญาณไม่สามารถผ่านภูเขาไปได้ เพราะไม่ได้รับสัญญาณจากดาวเทียม ทีวีแบบอะนาล็อก มีข้อเสีย คือ ใช้ช่องคลื่นสัญญาณกว้างมาก ทำให้จำนวนช่องทีวีมีจำกัดคลื่นสัญญาณอาจโดนรบกวน ทำให้ภาพไม่ชัดในบางพื้นที่ หากอยู่ใกล้อุปกรณ์

ไฟฟ้าหรือแม่เหล็กจะส่งผลให้ภาพไม่คมชัด โดยเฉพาะช่องดำหากมีสัญญาณอื่นที่ส่งมาจากสถานีวิทยุหรือโทรทัศน์มารบกวน จะทำให้การรับสัญญาณไม่คมชัด หากโทรทัศน์ที่รับสัญญาณอยู่ในพื้นที่ที่มีสิ่งปลูกสร้างอย่างตึก หรือมีภูเขาบังการรับสัญญาณโทรทัศน์ จะทำให้เครื่องรับไม่สามารถรับสัญญาณได้ดีไม่สามารถบีบอัดสัญญาณได้ ต้องใช้ความถี่มากในการส่งทำให้มีสถานีน้อยการส่งสัญญาณอื่น ๆ ไปร่วมกันสัญญาณแบบอนาล็อกทำได้ยาก เพราะจะมีผลต่อการรบกวนคลื่นสัญญาณช่องสัญญาณน้อยไม่พอที่จะตอบสนองการใช้งานที่มีการเติบโตขึ้น

ทีวีดิจิทัล (Digital TV) พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้แทนทีวีอนาล็อก รองรับการออกอากาศในรูปแบบดิจิทัล ให้สัญญาณภาพและเสียงที่มีคุณภาพดีกว่าแบบอนาล็อก ใช้คลื่นความถี่ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ใช้สัญญาณดิจิทัลที่ถูกบีบอัดและเข้ารหัสที่มีค่าเป็น 0 กับ 1 เท่านั้น หนึ่งช่วงคลื่นความถี่สามารถนำมาส่งได้หลายรายการโทรทัศน์ สัญญาณภาพและเสียงมีความละเอียดคมชัดมากยิ่งขึ้น ปัจจุบันทั้งยุโรป แอฟริกา และเอเชีย เริ่มเปลี่ยนมาใช้สัญญาณโทรทัศน์แบบทีวีดิจิทัลมากกว่า 38 ประเทศแล้ว แต่ยังมีปัญหาหลายส่วนด้วยกัน เช่น ต่างจังหวัดที่ใช้ทีวีแบบเก่า จะสามารถรับชมสัญญาณดิจิทัลทีวีได้หรือไม่ อย่างไร

ทางออกของปัญหา ในการที่จะเปลี่ยนผ่านระบบอนาล็อกไปสู่ระบบดิจิทัล คือ รัฐบาลจะแพรวพราวทั้งสองระบบควบคู่กันไประยะหนึ่ง พร้อมทั้งประกาศล่วงหน้า กำหนดระยะเวลาการเปลี่ยนผ่านสัญญาณให้ประชาชนเตรียมความพร้อมการเปลี่ยนแปลง รัฐบาลต้องสนับสนุนงบประมาณให้ประชาชนเพื่อซื้อกล่องแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิทัล หรือ ใช้กล่องรับสัญญาณ Digital TV (Set Top Box) เพื่อกระตุ้นและเร่งให้ประชาชนพร้อมใช้ระบบดิจิทัลมากขึ้น ระบบอนาล็อกมีข้อจำกัด เมื่อเปลี่ยนเป็นระบบดิจิทัลเทคโนโลยีที่ดี มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีจำนวนช่องเพิ่มมากขึ้น กรณีของไทย โดย กสทช. กำหนดจำนวนช่องไว้ 48 ช่อง (แบ่งเป็นช่องสาธารณะ 12 ช่อง ช่องธุรกิจ 24 ช่อง และช่องชุมชน 12 ช่อง (เป็นช่อง HD 10 ช่อง สาธารณะ HD 3 ช่อง และช่องธุรกิจ HD 7 ช่อง) และอีกประเด็นคือ 48 ช่องถือว่ามากเกินไปหรือไม่ เมื่อเทียบกับยุโรปถือว่าไม่มาก เพราะยุโรปหลายสิบช่องไปจนถึงร้อยช่อง แต่ถ้าเทียบกับเอเชียด้วยกัน เช่น เกาหลีใต้ หรือ ญี่ปุ่น ที่มีช่องดิจิทัล 10 กว่าช่อง ด้วยแนวคิดทีวีดิจิทัลไทยต้องการให้เกิดความหลากหลาย แต่ถ้ามากเกินไปอาจจะกลายเป็นข้อจำกัดแทน เพราะบางครั้งผู้ชมอาจจะดูไม่ครบทุกช่องเช่นกันสุดท้ายจาก 48 ช่อง ฐานคนดูอาจจะอยู่ที่ 5 - 10 ช่องเท่านั้น หรืออาจไม่เป็นปัญหาเพราะเคเบิล/ดาวเทียมมีจำนวนช่องเป็นร้อยช่องเช่นกัน ควรคำนึงถึง ต้นทุนการทำทีวีภาคพื้นดิน กับ ทีวีดาวเทียมที่แตกต่างกันมาก ถ้าต้นทุนสูงแต่รายได้ไม่สมดุล ช่องรายการเล็ก ๆ ก็จะไม่ประสบความสำเร็จได้เช่นกัน

กสทช. เป็นหน่วยงานที่ได้รับการคาดหวังสูง เพราะ ต้องดูแลผลประโยชน์สำคัญของประเทศ ทีวีดิจิทัลตั้งเป้าหมายว่าจะเปลี่ยนผ่านได้สำเร็จภายใน 6 ปี ประเด็นสำคัญคือ อุตสาหกรรมทีวีไทยในปัจจุบันไม่เหมือนกับต่างประเทศ มีตัวแปรสำคัญคือ เคเบิลกับดาวเทียม การเปลี่ยนผ่าน

จึงไม่ง่ายเหมือนประเทศอื่น การเร่งรัดพัฒนาโครงข่าย (MUX) ให้เสถียรและครอบคลุมทั้งประเทศยังไม่ทั่วถึง ปัจจุบัน สามารถใช้เสาอากาศแบบหนวดกุ้งแบบในบ้านได้เช่นกับเสาอากาศก้างปลาออกบ้าน เพราะการส่งระบบดิจิตอลนั้น จะแสดงผลรับได้กับรับไม่ได้เพราะระบบดิจิตอลจะไม่มีภาพเป็นลาย ๆ เหมือนในทีวีระบบอนาล็อก ทีวีดิจิตอลส่งสัญญาณระบบ UHF แต่ละพื้นที่โดยเฉพาะต่างจังหวัดจะรับสัญญาณได้ไม่เท่ากัน พื้นที่ใดสัญญาณอ่อนต้องมีเสาในการทวนสัญญาณ เพื่อให้แต่ละพื้นที่ไม่มีปัญหาในการรับชมทีวีดิจิตอล ในแต่ละประเทศใช้ระบบไม่เหมือนกัน กรณีนำทีวีหรืออุปกรณ์มาจากประเทศอื่นคนละระบบกับของไทยก็จะใช้ไม่ได้ เช่น อเมริกา ใช้ระบบ ATSC, ญี่ปุ่น ใช้ระบบ ISDB-T และ จีน ใช้ระบบ DTMB เป็นต้น

กสทช. กำหนดปีแรก ให้โครงข่ายครอบคลุม 50 % ของพื้นที่เท่านั้น ปีที่ 2 ครอบคลุม 80 % ปีที่ 3 จะครอบคลุม 90 % ก่อรับสัญญาณแบบ DVB-T2 ต้องรับรองคุณภาพจาก กสทช. ทีวีดิจิตอลในระยะเริ่มแรกจะมีปัญหาในการส่งสัญญาณ ช่วงแรกอาจรับสัญญาณยังไม่ได้ครอบคลุมทั่วประเทศ การรับสัญญาณจะได้เพียงพื้นที่ที่อยู่ในรัศมี 100 กม. จาก กรุงเทพฯ ทีวีระบบอนาล็อกแบบเก่าจะปิดตัวลงใน 5 ปี

ความสำเร็จของการเปลี่ยนผ่านระบบทีวีดิจิตอลของไทย จะบรรลุตามเป้าหมายตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือล้มเหลวในการรับชม (Platform) ทีวีดิจิตอลเป็นโทรทัศน์ระบบภาคพื้นดิน โดยรับสัญญาณผ่านเสาอากาศ (หนวดกุ้ง, ก้างปลา และเสา active แบบต่าง ๆ) สำหรับทีวีรุ่นเก่าที่ยังไม่สามารถรองรับทีวีดิจิตอลจะต้องใช้อุปกรณ์เพิ่มเติม คือ Set-top-Box ในการแปลงสัญญาณเพื่อรับชมจากการผลักดันทีวีดิจิตอลของไทยที่ผ่านมา พบว่า ช่องทางการรับชมผ่านภาคพื้นดินอาจจะยังไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องด้วยเหตุผลที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนผ่าน ๆ ดังนี้

1. Cable / Satellite TV เทคโนโลยีดิจิตอล เกิดขึ้นมาประมาณ 20 ปี ไทยเริ่มรับรู้คำว่าทีวีดิจิตอลด้วยเหตุผลหลายประการ โดยเฉพาะทางกฎหมายทีวีดิจิตอลเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการในไทย ปี พ.ศ. 2557 ซ้ำกว่าประเทศอื่น (สหรัฐฯ ในปี พ.ศ. 2541 เกาหลีใต้ ในปี พ.ศ. 2544 ญี่ปุ่น ในปี พ.ศ. 2546 จีน ในปี พ.ศ. 2549 และ อินโดนีเซีย ในปี พ.ศ. 2552) ทุกฝ่ายเห็นตรงกันว่า การที่ทีวีดิจิตอลจะเข้ามาแทนที่ทีวีอนาล็อก เป็นวัฏจักรของเทคโนโลยี แต่ความล่าช้าการเกิดทีวีดิจิตอลของไทย ทำให้คู่แข่งที่แท้จริงของทีวีดิจิตอลไม่ใช่ทีวีอนาล็อก กลายเป็น ทีวีเคเบิล (Cable) และ ทีวีดาวเทียม (Satellite) แทน เมื่อประมาณ 5 ปีที่ผ่านมา เกิดการเปลี่ยนแปลงในอุตสาหกรรมทีวีไทยคือการพัฒนาเทคโนโลยีดาวเทียมนำไปสู่การเจริญเติบโตของเคเบิลทีวี โดยเฉพาะเคเบิลทีวีท้องถิ่น และ ทีวีดาวเทียมทั้งในส่วนของผู้ให้บริการจานดาวเทียมและกล่องดาวเทียมต่าง ๆ จากผลการสำรวจของ Media Agency Association of Thailand พบว่า มีผู้รับชมทีวีผ่านระบบภาคพื้นดินเพียง 32 % ที่เหลือเป็นทีวีดาวเทียม 49 % เคเบิลทีวี 11 % และทรูวิชั่น 8 % ทีวีอนาล็อกมีอยู่จริงแต่เป็นการรับชมช่องอนาล็อกผ่านเคเบิลและดาวเทียมเป็นส่วนใหญ่

การเปลี่ยนผ่านในประเทศอื่นทำได้สำเร็จ และราบรื่นเนื่องจากดำเนินการในช่วงที่เคเบิลและดาวเทียมยังไม่เติบโตมากนัก ประเทศไทย นอกจากเคเบิลและดาวเทียมแล้ว ทีวีดิจิตอลมีอุปสรรคจากเทคโนโลยีใหม่ที่เริ่มก้าวขึ้นมาคือ IPTV (ทีวีผ่านอินเทอร์เน็ต) เป็นคู่แข่งสำคัญของทีวีภาคพื้นดิน เคเบิลและดาวเทียม IPTV เป็นอีกบริการจาก ซีเอส อินเทอร์เน็ต ให้บริการในลักษณะ บรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศเป็นรายแรกและรายเดียว IPTV เป็นอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านช่องสัญญาณของดาวเทียมไทยคม ผู้ใช้บริการสามารถเรียกดูข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตระดับความเร็ว 256 Kbps ผู้ใช้บริการสามารถเรียกข้อมูลประเภทมัลติมีเดียข้อมูลขนาดใหญ่จากอินเทอร์เน็ตได้เร็วกว่าเชื่อมต่อผ่านโมเด็ม 33.6 Kbps ถึง 8 เท่า สามารถใช้บริการอินเทอร์เน็ตทั่วประเทศ(ในพื้นที่ที่มีสายโทรศัพท์เพื่อติดต่อเข้าสู่ศูนย์) IPTV BOX ไม่ต้องติดตั้งดาวเทียมแก้ปัญหากล่องรับสัญญาณเดิมบ้านได้อย่างดีเยี่ยม IPTV ทำหน้าที่นำช่องรายการจากแต่ละกล่องมารวมกันแล้วส่งต่อไปกับผู้รับบริการโดยผ่านทางอินเทอร์เน็ตเพียงต่อกับกล่องรับสัญญาณ (set-top-box) กับสายอินเทอร์เน็ต และต่อสายสัญญาณเข้ากับทีวีสามารถรับชมได้ทันทีด้วยการเดินสาย LAN หรือ ตัวกล่อง และ IPTV สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านทาง USB WIFI ได้อีกด้วย

2. Must Carry คือ ข้อกำหนดของ กสทช. ที่กำหนดให้รายการในฟรีทีวีต้องสามารถดูได้ทุกช่องทาง หมายความว่า เคเบิลและดาวเทียมต้องนำช่องฟรีทีวีที่ออกอากาศภาคพื้นดินไปออกในเคเบิลและดาวเทียมด้วย แบบห้ามแก้ไขตัดแปลงเพื่อให้ช่องฟรีทีวีสามารถเข้าถึงคนได้จำนวนมากขึ้น และ ป้องกันไม่ให้มีการจอดำสำหรับรายการลิขสิทธิ์บางรายการ ปัญหาที่จะตามมาคือ กสทช. กำหนดให้ฟรีทีวีคือ ช่องดิจิตอล ทำให้ช่องที่ต้องทำ Must Carry เพิ่มจาก 6 ช่องกลายเป็น 36 ช่อง ในมุมมองของเคเบิลและดาวเทียมเท่ากับว่าต้องสูญเสียพื้นที่โครงข่ายตัวเองให้กับการออกอากาศช่องดิจิตอล

จุดเด่นที่ผู้รับชม จะรับชมทีวีผ่าน Set-top-Box มากกว่ากล่องดาวเทียมคือ ช่องความคมชัดแบบ HD ที่ต้องชมผ่าน Sep-top Box จึงจะได้รับความคมชัดแบบ HD ตามจริง ขณะที่ช่องทางอื่นจะได้รับความคมชัดแบบ SD เท่านั้น

3. จำนวนช่องระบบอะนาล็อก มีช่องได้จำกัดแต่เปลี่ยนมาเป็นระบบดิจิตอล เทคโนโลยีดีขึ้น มีช่องเพิ่มขึ้น กสทช. ใช้แนวคิดให้ทีวีดิจิตอลไทย มีช่องจำนวนมากเพื่อให้เกิดความหลากหลายคือ 48 ช่อง แต่ช่องมากเกินไปจากหลากหลาย จึงกลายเป็นข้อจำกัดแทน ในวงการโฆษณาการลงทุนหยุดชะงักทำให้เงินจำกัด เมื่อมีช่องมากเกินไปตัวหารก็มากตาม ลงทุนมากแต่ได้คืนมาน้อย มีโอกาสที่ทีวีไทยจะเข้าสู่ยุคการผูกขาดแบบไม่กึ่งช่องเหมือนเดิม เนื่องจากช่องเล็ก ๆ รายใหม่ ไม่มีเงินทุนพอที่จะหมุนอีกต่อไป ต้องล้มหายหรือถอยกลับไปอยู่เคเบิล หรือดาวเทียมเหมือนเดิม ช่องใหญ่ ๆ เงินทุนมากไม่ได้รับผลกระทบอะไรมาก เมื่อช่องหายไปเหลือแต่ช่องใหญ่ ๆ ในที่สุดจึงเข้าสู่ยุคการผูกขาด

4. กลุ่มเป้าหมาย กสทช. มีทัศนคติว่า การเปลี่ยนผ่านต้องเริ่มจาก กรุงเทพฯ ก่อน คิดว่า ถ้าสามารถเปลี่ยนผู้ชมที่ กรุงเทพฯ ซึ่งมีจำนวนมากได้ก่อน ผู้ชมในพื้นที่อื่น ๆ ก็จะเปลี่ยนตามกันไป

ได้ง่าย มีผลต่อการตัดสินใจขยายเครือข่ายสัญญาณในพื้นที่ต่างจังหวัดน้อยมาก เมื่อภาครัฐดำเนินการสนับสนุนกล่องรับสัญญาณ Set-top-Box แล้ว ยังไม่สามารถรับชมได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ผู้ใช้บริการไม่เกิดปัญหาเนื่องจากปัจจุบันส่วนมากจะรับชมฟรีทีวีผ่านระบบเคเบิล ดาวเทียม และ IPTV

บทบาทหน้าที่ของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ในระบบทีวีดิจิทัล ต้องตระหนักว่า การผลิตรายการ ต้องมีเนื้อหาหลากหลายสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาความคิดของคนในสังคมได้เป็นอย่างดีนำเสนอเรื่องราวที่เป็น ข้อมูลน่าสนใจต่อกลุ่มเป้าหมายหลัก สื่อสารอย่างชัดเจน ตรงไปตรงมา ต้องใส่ความรู้สอดแทรกเข้าไปในรายการทั้งเรื่อง ความดีงาม คุณธรรม จริยธรรม เสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้ชมรายการ รายการที่ผลิตต้องเสริมทักษะทางการคิดของ เด็กและเยาวชนให้มากขึ้น ผู้ประกอบการวิทยุโทรทัศน์ที่ประมูลทีวีดิจิทัลช่องเด็กและเยาวชนได้ ต้องตระหนักเสมอว่า การผลิตรายการเด็กและเยาวชน เพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะควรผลิตรายการที่ส่งเสริมวัฒนธรรม หลีกเลี่ยงการนำเสนอภาพความรุนแรงหรืออาจกระทบกระเทือนจิตใจเด็กและเยาวชนได้ ต้องระมัดระวังการนำเสนอเนื้อหา ภาพเสียงที่ชักชวนเยาวชนไปทางที่ผิด ภาษา ถ้อยคำ และน้ำเสียง ต้องเหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชน การเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะของเด็กและเยาวชนในรายการโทรทัศน์ ต้องอาศัยการผลิตรายการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การคิดเป็นขั้นเป็นตอน ความรู้วิชาการ จริยธรรม คุณธรรม ทักษะการใช้ชีวิต การอยู่ร่วมกันอย่างหลากหลายในสังคมและความรักความสามัคคีในครอบครัว

จรรยาบรรณวิชาชีพพรณรงค์ ส่งเสริมติดตามตรวจสอบการประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณผลการปฏิบัติงาน สนับสนุนส่งเสริมบุคลากรในสาขาวิชาชีพ องค์กรที่มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างชัดเจน ต้องมีวิธีการพิจารณาดำเนินการกับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณยึดหลักความยุติธรรม ปราศจากอคติ และมีความเป็นกัลยาณมิตร มีการพิจารณาความผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ กำหนดบทลงโทษตั้งแต่ตักเตือนด้วยวาจา ให้ทราบข้อกล่าวหาเมื่อกระทำผิดเล็กน้อยภาคทัณฑ์ บันทึกประวัติเพื่อให้รับพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

ข้อมูลข่าวสารกับความมั่นคงของรัฐ “บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่ การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้ส่วนเสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่นหรือเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลทั้งที่กฎหมายบัญญัติ” ยุคโลกาภิวัตน์ที่มีลักษณะ “นับไวกว้างไกล ไร้พรมแดน” สื่อสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย การมีทีวีดิจิทัลที่เกิดขึ้นจำนวนมากแต่ละช่องประมูลมาด้วยเงินทุนสูงในเชิงธุรกิจต้องหารายได้ มาจากการโฆษณา มีการแข่งขันสูงและประชาชนต้องการรู้ในเรื่องที่สัมพันธ์ต่อความมั่นคงของชาติ เช่น ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ภัยคุกคามอาวุธสงคราม สวัสดิภาพและความสงบสุขของประชาชน เป็นเรื่องยากที่รัฐจะกำหนดหลักเกณฑ์ การไม่เปิดเผยไว้ล่วงหน้าได้อย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจนข้อมูลข่าวสารกับความมั่นคงของรัฐ จึงต้องอยู่ที่การสร้างจิตสำนึกให้กับผู้ผลิตรายการ บุคลากรด้านสื่อสารมวลชน และคนในชาติว่า ความมั่นคงของชาติ

ไม่ใช่สิ่งที่จะนำมาแสวงหาผลประโยชน์และกำไรให้กับผู้ใดผู้หนึ่ง การใช้เสรีภาพ การแข่งขันข้อมูล ข่าวสารทางธุรกิจอย่างไม่มีขอบเขตไม่มีความรับผิดชอบขาดจิตสำนึก คือ การนำพาชาติไปในสถานการณ์ที่พร้อมจะล่มสลายได้ การแก้ปัญหาควรดำเนินการ 2 ลักษณะไปด้วยกัน คือ สื่อ ฐานะ ผู้ส่ง ต้องมีข้อบังคับจริยธรรมของวิชาชีพกำกับดูแลการทำงานป้องกันการละเมิดและไม่รับผิดชอบต่อสังคม ผู้บริโภค ในฐานะ ผู้รับสาร ต้องรู้และเข้าใจและใช้วิจารณญาณในการรับสาร

ปัจจัยที่จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงกิจการโทรทัศน์ของระบบทีวีดิจิตอลไทย คือ

1. การใช้มาตรฐานสากลของเทคโนโลยีโทรทัศน์ดิจิตอลภาคพื้นดิน (Digital Terrestrial TV) ต้องพิจารณาเชิงประสิทธิภาพทางเทคโนโลยี เศรษฐศาสตร์ และต้องสอดคล้องกับประเทศต่าง ๆ ของภูมิภาคอาเซียน กสทช. พิจารณาเลือกใช้มาตรฐาน DVB-T2 (Second Generation Digital Terrestrial Television Broadcasting System) เนื่องจาก ประสิทธิภาพเชิงเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงสุดพัฒนาจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมจากทวีปยุโรปเป็นที่ยอมรับทั่วไป มีประสิทธิภาพสูงสุดในอนาคต และทำให้ทรัพยากรคลื่นความถี่ที่มีอยู่จำกัด สามารถรองรับจำนวนผู้ประกอบการได้มากขึ้นจากคลื่นความถี่วิทยุเดิมส่งได้ 1 ช่องรายการ สามารถได้มากถึง 10 – 15 ช่องรายการด้วยคุณภาพที่ดีขึ้น ทาง เศรษฐศาสตร์ ประชาชนจำเป็นต้องรับภาระการจัดหาอุปกรณ์ภาครับโทรทัศน์ระบบดิจิตอล ภาครัฐ จึงต้องเลือก มาตรฐานที่ประชาชนรับภาระน้อยที่สุดและความสอดคล้องกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียน การเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิตอลเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ประเทศในภูมิภาคอาเซียน มีความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนผ่านเช่นเดียวกับไทย ตามมติที่ประชุม รัฐมนตรีสารสนเทศอาเซียน (ASEAN Ministers Responsible for Information : AMRI) ในปี พ.ศ. 2555 ให้ใช้มาตรฐาน DVB-T2 เป็นมาตรฐานโทรทัศน์ระบบดิจิตอลของภูมิภาคอาเซียนร่วมกัน

2. ยุทธศาสตร์ การเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ระบบดิจิตอล กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานตาม แผนแม่บท การบริหารคลื่นความถี่ พ.ศ. 2555 ให้มี การเริ่มต้นรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล ภายใน 4 ปี เมื่อ 4 เมษายน พ.ศ. 2555 และแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 1 มีกรอบการดำเนินงานช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2559 ยุทธศาสตร์การเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุ กำหนด มาตรการ ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการผลิตอุปกรณ์รับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ภายใน 3 ปี มาตรการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์รับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลสำหรับผู้มีรายได้น้อย ภายใน 3 ปี จำนวนครัวเรือนที่สามารถรับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ภายใน 5 ปี

3. กระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิตอล กสทช. เริ่มดำเนินการศึกษาวิจัย เพื่อเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม วางแผนการใช้คลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อประเทศ และปรับเปลี่ยนรูปแบบของใบอนุญาตผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ที่จะรองรับ

การเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิทัล จัดทำประกาศ กสทช. เรื่อง กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อใช้เป็นกรอบในการพิจารณาอนุญาตการประกอบกิจการนำไปสู่กระบวนการจัดการ ด้านการออกใบอนุญาตกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ กำหนดลักษณะของการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ การให้บริการโครงข่าย การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ และการให้บริการแบบประยุกต์ สนับสนุนประชาชนในการเปลี่ยนผ่าน ฯ อย่างทั่วถึง ทั้งในรูปของการแจกจ่ายอุปสงค์ส่วนลด การจัดหาทั้งเครื่องรับโทรทัศน์ที่สามารถรับสัญญาณระบบดิจิทัล หรือ อุปกรณ์แปลงสัญญาณระบบดิจิทัลสำหรับเครื่องรับโทรทัศน์อะนาล็อกเดิมให้สามารถรับสัญญาณได้

4. การยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบอะนาล็อก กสทช. จัดทำแผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ระบบอะนาล็อก (Analogue Switch-Off : ASO) พร้อมการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ที่ได้คืนจากการยุติระบบอะนาล็อก การพิจารณาจัดทำแผนการยุติ ฯ ต้องคำนึงถึงความพร้อมของประชาชนผู้ประกอบการ และประโยชน์ประเทศโดยรวม กรอบระยะเวลาในการยุติของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนที่ได้กำหนด ช่วงเวลายุติการออกอากาศโทรทัศน์ระบบอะนาล็อก ภายในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2563

5. การกำหนดจำนวนและประเภทของรายการโทรทัศน์ระบบดิจิทัล กำหนดช่องรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลให้มี 48 ช่อง แบ่งเป็นช่องรายการบริการชุมชน 12 ช่อง (แต่ละเขตบริการ) ช่องรายการบริการสาธารณะ 12 ช่อง (ระดับชาติ) ช่องรายการทั้ง 2 ประเภท เป็นการให้ใบอนุญาตแบบใช้วิธีการคัดเลือก (Beauty Contest) และช่องรายการบริการทางธุรกิจ 24 ช่อง (ระดับชาติ) ใช้วิธีการคัดเลือก โดยวิธีการประมูลคลื่นความถี่ (Auction) ตามที่ พระราชบัญญัติ องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และ กำกับการประกอบกิจการ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ได้กำหนดไว้ แบ่งช่องรายการบริการทางธุรกิจออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ช่องรายการเด็ก เยาวชน และครอบครัว 3 ช่อง ช่องรายการข่าวสารและสาระ 7 ช่อง ช่องรายการทั่วไปแบบความคมชัดปกติ (Standard Definition : SD) 7 ช่อง และช่องรายการทั่วไปแบบความคมชัดสูง (High Definition : HD) 7 ช่อง

อุตสาหกรรมในประเทศไทย ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนผ่าน ฯ คือ อุตสาหกรรมโทรทัศน์ อุตสาหกรรมการผลิตเนื้อหาดิจิทัล (digital content) อาทิ สนับสนุนด้านการขยายโอกาสการลงทุน การผลิต เพื่อให้เกิดการผลิตโทรทัศน์ประเภทที่มีอุปกรณ์สำหรับรองรับระบบดิจิทัลไทยมีฐาน การผลิตโทรทัศน์ในประเทศที่เข้มแข็งสนับสนุนการผลิตโทรทัศน์ที่มีอุปกรณ์รับระบบดิจิทัลช่วยกระตุ้นให้การเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิทัลให้สำเร็จเร็วขึ้น

อุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์ต่อพ่วง set-top-box ไทยผลิตอุปกรณ์ต่อพ่วง เพื่อส่งออกขายต่างประเทศ ที่มีการใช้งานโทรทัศน์ระบบดิจิทัล อุตสาหกรรมผู้ผลิตในประเทศไทยมีศักยภาพ

ความพร้อมในการที่จะรองรับการเปลี่ยนผ่าน ฯ เป็นการเพิ่มโอกาสให้ภาคอุตสาหกรรมผู้ผลิตอุปกรณ์ในประเทศ เนื่องจากความต้องการของตลาดภายในประเทศ ที่จะเกิดขึ้นภาครัฐควรเข้ามามีบทบาทต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมในประเทศ เช่น การกำหนดมาตรฐานของอุปกรณ์ set-top-box เพื่อประชาชนได้มีโอกาสใช้สินค้าที่มีคุณภาพ ส่งเสริม/สนับสนุนภาคอุตสาหกรรมด้านต่าง ๆ เช่น การผลิตอุปกรณ์การพัฒนาและการวิจัยทางเทคโนโลยี เสริมสร้างตราสินค้า (Brand) ที่เป็นของคนไทย ส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนยิ่งขึ้น

จริยธรรมของสื่อในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ที่มีผลต่อการสร้างจริยธรรมและคุณธรรมของระบบทีวีดิจิตอลไทย คือ

1. จริยธรรม ของกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพ ขาดความรับผิดชอบต่อการประกอบวิชาชีพ และสมาชิกขององค์กรไม่ตระหนักหรือเห็นความสำคัญของการมีมาตรฐานทางจริยธรรม ขาดความรู้ความเข้าใจในฐานะของตนเอง การใช้หลักการกำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพ สมาชิกไม่เคารพกฎ กติกาที่กำหนด ขาดวินัยและความรับผิดชอบต่อสังคม เน้นการรวมกลุ่มเพื่อประโยชน์ในการประกอบกิจการธุรกิจมากกว่าคุณธรรมจริยธรรม

2. จริยธรรม ในการนำเสนอเนื้อหาและการโฆษณา ร้องเรียนมากที่สุดคือ การโฆษณาที่ผิดกฎหมาย ขายสินค้าไม่มีข้อมูลความจริงหรือเกินความจริง นำเสนอเนื้อหาหรือภาพข่าวลือแหลมเป็นการล่อลวงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และสิทธิมนุษยชน นำเสนอเนื้อหาที่ยั่ว สร้างความเกลียดชังก่อให้เกิดความแตกแยกทางสังคม มีการแบ่งพรรคแบ่งฝ่ายอย่างชัดเจน

3. บทบาทในการประกอบกิจการลักษณะใหม่ เพื่อลดทอนการผูกขาดอำนาจจากเดิมอยู่ที่สถานีโทรทัศน์ (ผู้ผลิตรายการ สถานีวิทยุ ผู้ชมฟัง) การเปลี่ยนผ่านสู่ระบบทีวีดิจิตอลทำให้มีการกระจายออกไปมากขึ้นเกิดกลุ่มงานหรือช่องทางมากขึ้น เช่น ผู้รวบรวมรายการ ผู้ผลิต ผู้รวบรวมสัญญาณ ผู้ให้บริการลูกค้า ผู้ให้บริการเสาสัญญาณจานดาวเทียม เจ้าของสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรม การประกอบธุรกิจต้องมีจริยธรรม บริษัทโฆษณา มีการกำกับกันเองในรูปแบบของสมาคมโฆษณา เจ้าของสื่อต้องมีมาตรฐานจริยธรรมในการคัดกรองโฆษณาที่เหมาะสมที่จะเผยแพร่

บทบาท กสทช. ในฐานะหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางให้เกิดการแลกเปลี่ยนด้านจริยธรรมระหว่าง ผู้ผลิต ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม กสทช. เป็นองค์กรหลักในการสร้างมาตรฐานจรรยาบรรณ ในการประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชน ต้องส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมด้านจริยธรรมให้แก่ ผู้ประกอบการและสื่อสารมวลชน มีการกำหนดให้นักข่าวต้องผ่านการฝึกอบรมจริยธรรมสื่อมวลชน แยกประเภทของรายการข่าว เล่าข่าว วิเคราะห์ข่าว ให้ความรู้กับประชาชน และให้อำนาจบางส่วนกับองค์กรวิชาชีพในการลงโทษสมาชิกที่ทำผิด โดยการกระทำผิดมีผลต่อไปอนุญาต

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของโทรทัศน์ระบบดิจิตอลไทย การเปลี่ยนผ่าน ฯ ทีวีระบบดิจิตอลเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐเอกชน และประชาชนทั่วไป จึงต้อง

มีนโยบายระดับชาติเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่าน ฯ ให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ และ
 บูรณาการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ ปัจจัยสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ประสบความสำเร็จ หรือ
 เกิดประโยชน์สูงสุดคือ ผู้บริโภค ประชาชนทั่วไป ที่ได้รับโอกาสในการรับชมรายการโทรทัศน์ระบบ
 ดิจิตอลที่มีความคมชัดมากขึ้นกว่าระบบอะนาล็อก จำนวนช่องที่มีรายการที่หลากหลายมากขึ้น การ
 จัดช่องรายการสำหรับผู้ชมเฉพาะกลุ่มมากขึ้น ได้รับโอกาสในการรับบริการเสริมใหม่ ๆ ค่าใช้จ่ายใน
 การเปลี่ยน เครื่องโทรทัศน์แบบดิจิตอล หรือ set-top-box เพิ่มเติมสำหรับใช้กับเครื่องโทรทัศน์อะนาล็อก
 เดิม สถานีโทรทัศน์ อุตสาหกรรมโทรทัศน์ในภาพรวม สามารถขยายจำนวนช่องรายการเพิ่มความ
 หลากหลาย ตรงความต้องการของผู้ชมกลุ่มต่าง ๆ มากขึ้น ขยายการบริการรูปแบบใหม่ สถานีโทรทัศน์
 ออกอากาศรายการในระบบอะนาล็อกคู่ขนานไปกับระบบดิจิตอลจนกว่าจะยุติระบบอะนาล็อก

แนวทางและกลไกการกำกับดูแลที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย ควรดำเนินงานให้เกิด
 การกำกับดูแลที่เหมาะสม ประกอบด้วย การรวมกลุ่มของผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียง และกิจการ
 โทรทัศน์ จัดตั้งเป็นสมาคม สมาพันธ์ เพื่อกำกับดูแลตนเอง พัฒนามาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพร่วมกันของ
 ผู้ประกอบการสื่อ สมาคมหรือสมาพันธ์ มีกระบวนการรับแก้ไขเรื่องร้องเรียนและสภาพการบังคับใช้

มาตรฐานจริยธรรมขั้นต่ำในการประกอบวิชาชีพ เน้นตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคล สิทธิใน
 ครอบครัว เกียรติยศชื่อเสียง ข้อมูลส่วนตัว การสื่อสารระหว่างบุคคลความเป็นอยู่ส่วนตัว สิทธิมนุษยชน
 และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไม่มีการจำแนกความแตกต่างในเรื่องใด ๆ เช่น ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ สีผิว ภาษา
 เพศ อายุ ความพิการสภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคลฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความ
 เชื้อทางศาสนา การศึกษา และความคิดเห็นทางการเมือง ตระหนักถึงผลกระทบอันจะเกิดกับผู้บริโภค
 ในด้านการได้รับข้อมูลที่เป็นจริง และสิทธิเรียกร้องให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย เคารพใน
 สิทธิและทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลอื่น ทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี
 ของชาติเพื่อสร้างสรรค์สังคม ค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักถึงการนำเสนอข้อมูลที่
 ครบถ้วน ถูกต้อง เที่ยงตรง และเป็นธรรม ปกป้องเด็กและเยาวชนจากเนื้อหาที่มีความเสี่ยง เปิดพื้นที่
 สาธารณะข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายแก่ทุกภาคส่วนในสังคม ระมัดระวังการสื่อสารที่สร้างความ
 กวเขยวช้ง

แนวทางการสร้างคุณธรรมจริยธรรม การดำเนินการ และการควบคุมกำกับดูแลที่วีดิจิตอล
 ไทย ต้องดำเนินการในเชิงรุก มุ่งขอความร่วมมือ โนม่น้าวทุกภาคส่วนเข้ามาช่วยกัน โดยเฉพาะสื่อ
 มวลชนด้วยการสร้าง “สื่อสีขาว” เน้นคุณธรรมและจริยธรรม กลั่นกรองข้อมูลให้กับผู้บริโภคในระยะ
 แรกจะไม่เน้นการใช้บทลงโทษ หากมีการกระทำผิด อย. จะประสานงานกับ กสทช. เพื่อนำข้อมูลไป
 ใช้ในประกอบ การพิจารณาต่อไปอนุญาต หรือดำเนินคดีผู้ประกอบการ วางมาตรการเชิงรุก การมีทีวี
 ดิจิตอลเกิดขึ้นจำนวนมากแต่ละช่องประมูลด้วยเงินลงทุนสูงมาก ในเชิงธุรกิจกลุ่มนี้ต้องหารายได้มา
 จากการโฆษณา มีการแข่งขันในสินค้าสูงปัญหาการโฆษณาผิดกฎหมายและเกินจริงมีมากขึ้น

แนวทางการแก้ปัญหา ต้องดำเนินการ 2 ทางพร้อมกัน คือ สื่อ ในฐานะ ผู้ส่งสาร ต้องวางข้อบังคับจริยธรรมของวิชาชีพเป็นกรอบในการกำกับดูแล การทำงานเพื่อป้องกันการละเมิดจริยธรรม และไม่รับผิดชอบต่อสังคม มีกฎหมายที่สามารถกำกับดูแลการโฆษณาอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริโภค ในฐานะ ผู้รับสาร ต้องรู้ว่ากำลังถูกละเมิดด้วยการโฆษณาหรือไม่ ร้องเรียนหรือฟ้องร้องได้อย่างไร การดำเนินการทางกฎหมายจำเป็นต้องมีเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ต้องให้ความรู้แก่ผู้บริโภค พลังของผู้บริโภคจะเข้ามาช่วยบรรเทาปัญหาได้ต้องกระตุ้นให้ร่วมกันเคลื่อนไหว หากเห็นโฆษณาผิดกฎหมาย โฆษณาแฝง เอารัดเอาเปรียบด้วยการสร้างจิตสำนึกรู้เท่าทันสื่อ ปลูกพลังการตรวจสอบ ให้สังคมเห็นว่าผู้บริโภคไม่ต้องการถูกข่มขู่โฆษณาที่ผิดกฎหมายและจริยธรรม สนับสนุนการร้องเรียนอย่างเป็นระบบ เช่น อย. , สคบ. , กสทช. และ สมาคมหรือ สมาพันธ์

ข้อเสนอแนะ

1. การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบที่วิดิจิตอลของไทย

การดำเนินการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิตอลของไทย ต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติโดยทรัพยากรสื่อสารของชาติ จะได้รับการจัดสรรอย่างโปร่งใส เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพรวมทั้งคำนึงถึงการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และให้มีการกระจายการใช้ประโยชน์โดยทั่วถึงในกิจการด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะอื่น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อ ผู้ประกอบการ ประชาชน และภาคส่วนต่าง ๆ มีการวางแผนนโยบายและกรอบระยะเวลาการดำเนินงานอย่างรอบคอบ ส่งผลกระทบต่อประชาชนช่วงการเปลี่ยนผ่านให้น้อยที่สุด การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในกิจการโทรทัศน์ของประเทศเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำเร็จลุล่วงตามแผนการดำเนินการที่ได้วางเอาไว้ นำไปสู่การพัฒนาในกิจการโทรทัศน์ของประเทศ เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถสื่อสาร และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้หลากหลายคุณภาพอย่างเท่าเทียม และรู้เท่าทันมากยิ่งขึ้น

ภาครัฐ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการใช้คลื่นความถี่ เปิดโอกาสการเพิ่มจำนวนช่องรายการของภาครัฐ มีความหลากหลายมากขึ้น เพิ่มช่องทางการให้ข้อมูลข่าวสารภาครัฐแก่ประชาชนและพัฒนารายการ โทรทัศน์เพื่อการบริการสังคม

ข้อเสนอแนะ ในการพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพให้กับองค์กรวิชาชีพในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของประเทศไทย ในภาพรวมยังขาดการกำกับดูแล ขาดประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการดำเนินการเปลี่ยนผ่าน ฯ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงต้องพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. บทบาทขององค์กรวิชาชีพ ควรให้ความสำคัญเรื่อง มาตรฐานจริยธรรมและการกำกับดูแลมากขึ้น ควรมีช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนหรือผู้ฟัง มีกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนในทางปฏิบัติและเป็นมาตรฐานในการกำกับดูแล มีมาตรการการลงโทษที่ชัดเจน คณะกรรมการสมาคม ต้อง

เข้มแข็ง มุ่งเน้นประโยชน์ของสังคมประเทศชาติเป็นหลัก สมาชิก ควรได้รับการส่งเสริมให้มีจิตสำนึกตระหนักในการทำหน้าที่สื่อที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม

2. ควรมีองค์กรกลางระหว่าง ผู้ประกอบการวิชาชีพกับเครือข่ายผู้บริโภค เพื่อประสานความร่วมมือ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของทั้งสองภาคส่วนในกระบวนการกำกับดูแล ส่งเสริมและพัฒนาความรู้แก่องค์กรวิชาชีพและสมาชิกสนับสนุนงบประมาณ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรวิชาชีพในการทำงานร่วมกับสมาชิก ให้สามารถปฏิบัติงานในการกำกับดูแลได้จริง การบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน

3. ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมจาก ผู้ชม ผู้ฟัง นักวิชาการ และภาคส่วนอื่น ๆ

4. ควรสร้างแรงจูงใจการเข้าสู่กลไกการกำกับดูแล เช่น ความเป็นอิสระขององค์กรวิชาชีพ โดยไม่ถูกแทรกแซงหรืออยู่ภายใต้การควบคุมจากภาครัฐ สร้างความแตกต่างระหว่างผู้ประกอบการที่ยึดมั่นในการปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมกับผู้ประกอบการที่ไม่ตกลงปฏิบัติ เช่น การกำหนดให้การเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพ เป็นเงื่อนไขในการพิจารณาใบอนุญาตประกอบกิจการ เป็นต้น

5. ควรจัดให้มีกระบวนการในการกำกับดูแลที่โปร่งใส เข้าถึงง่าย และตรวจสอบได้
บทบาทของ กสทช. ในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพให้กับองค์กรวิชาชีพ ดังนี้

1. มีส่วนร่วมด้านการให้คำแนะนำ มากกว่าการมีส่วนร่วมในการจัดตั้ง คณะกรรมการบริหารองค์กร คณะกรรมการควบคุมจริยธรรมขององค์กรวิชาชีพ

2. กำหนดมาตรฐานวิชาชีพกลาง เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนร่วมในการจัดทำ มาตรฐานเพื่อใช้เป็นเครื่องมือให้สมาชิกถือปฏิบัติร่วมกัน

3. ควรมีส่วนในการลงโทษขั้นสุดท้าย หากสมาชิกองค์กรวิชาชีพไม่ยอมแก้ไขหรือปฏิบัติตามบทลงโทษ ช่วยส่งเสริมการบังคับใช้มาตรฐานจริยธรรมให้มีประสิทธิภาพ โดยให้องค์กรวิชาชีพมีหน้าที่รายงานผลการบังคับใช้และเสนอข้อมูล กรณีที่ต้องการให้ กสทช. ลงโทษขั้นสุดท้าย

4. ควรกระจายอำนาจสู่ระดับภูมิภาค และจังหวัดองค์กรระดับท้องถิ่น ทำให้มีการกำกับดูแลที่เข้าถึงและทั่วถึงไม่เป็นการรวมศูนย์เช่นปัจจุบัน

2. การสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม ที่มีผลต่อการดำเนินการที่วิดิจิตอลไทย

คุณธรรม (Virtue) หมายถึง สภาพคุณงามความดีเป็นลักษณะ หรือคุณสมบัติทางบวก ถือกันว่าดีงามทางศีลธรรม คุณธรรมส่วนบุคคล เป็นลักษณะเฉพาะเป็นค่านิยม การสร้างคุณธรรมในกระบวนการบริหารจัดการขององค์กร ต้องประกอบด้วย 6 M คือ

1. บุคลากร (Man) หมายถึง ความพร้อมของบุคลากรในองค์กรวิชาชีพ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการรับเรื่องร้องเรียน ควรมีความพร้อมด้านบุคลากร ดังนี้

1.1 คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียน ควรมาจากกลุ่มที่หลากหลายเช่น กลุ่มผู้บริโภค กลุ่มสื่อระดับท้องถิ่น กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มภาคประชาสังคมต่าง ๆ เป็นต้น โดยมี ขอบเขตหน้าที่และ

ระยะเวลาของการเป็นคณะกรรมการที่ชัดเจน

1.2 คณะกรรมการดำเนินงานควรมี ความรู้ด้านกฎหมาย ทักษะ ทางด้านการบริหาร จัดการเป็นพื้นฐาน

1.3 มีเจ้าหน้าที่ประจำ ในการรับเรื่องร้องเรียนและตรวจสอบเบื้องต้น ประสานงาน เพื่อให้การดำเนินงานของกระบวนการร้องเรียนเกิดประสิทธิภาพ

1.4 มีเจ้าหน้าที่ประจำ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อจัดทำช่องทางรับเรื่องร้องเรียน และฐานข้อมูลเพื่อเผยแพร่ผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนสู่สาธารณะ

2. งบประมาณ (Money) หมายถึง ความพร้อมด้านงบประมาณ ที่จะนำไปใช้ดำเนินงาน รับเรื่องร้องเรียน กระบวนการรับเรื่องร้องเรียนขององค์กรวิชาชีพ ควรมีความพร้อม ดังนี้

2.1 งบประมาณ มาจากการสนับสนุนของสมาชิก ในองค์กรวิชาชีพในลักษณะต่าง ๆ เพื่อเป็นการแสดงเจตนารมณ์ เบื้องต้นว่า ยอมรับ และ ต้องการการกำกับดูแล พร้อม ยกระดับมาตรฐาน จริยธรรมวิชาชีพและรับผิดชอบต่อสังคมอย่างแท้จริง

2.2 งบประมาณ มาจาก กสทช. ตามกฎหมายในมาตรา 52 ส่งเสริมองค์กรวิชาชีพ ให้มี มาตรฐานทางจริยธรรม

3. คู่มือในการดำเนินงานรับเรื่องร้องเรียน (Material) หมายถึง ความพร้อมของคู่มือที่ใช้ เป็น แนวทางในการดำเนินงานรับเรื่องร้องเรียนในกระบวนการรับเรื่องร้องเรียนขององค์กรวิชาชีพ ควรมีความพร้อมด้านคู่มือการรับเรื่องร้องเรียน ดังนี้

3.1 สมาชิกในองค์กรวิชาชีพควรจัดทำคู่มือจริยธรรมวิชาชีพเพื่อเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน

3.2 จัดทำคู่มือ เกี่ยวกับ ขั้นตอนการรับ และพิจารณาเรื่องร้องเรียนประชาสัมพันธ์ ให้สมาชิก องค์กรวิชาชีพ เผยแพร่ให้สาธารณชนทราบ ในคู่มือ ควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับช่องทางการรับ เรื่องร้องเรียน กระบวนการ ระยะเวลาพิจารณา ผลการพิจารณาและวิธีการแจ้งให้สาธารณชนทราบ

3.3 คณะกรรมการดำเนินงาน ควรรวบรวมสรุปคำวินิจฉัยเพื่อให้สมาชิก ได้รับทราบ ถึงแนวปฏิบัติตลอดจนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันและเผยแพร่ออกสู่สาธารณชน

3.4 คณะกรรมการดำเนินงาน ควรจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเรื่องร้องเรียนและการ แก้ไขเรื่องร้องเรียน ส่ง กสทช. และ เผยแพร่สู่สาธารณชน เพื่อแสดงความโปร่งใสการดำเนินงาน ของคณะกรรมการในการพิจารณาข้อร้องเรียนที่เกิดขึ้น

4. การบริหารจัดการ (Management) หมายถึง ความพร้อมด้านการบริหารจัดการที่จะ นำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพใน กระบวนการรับเรื่องร้องเรียน ด้านการบริหารจัดการมีความพร้อมใน เรื่องคณะกรรมการดำเนินงาน ต้องร่วมกันวางแผนงานจัดระบบการบริหารจัดการ เช่น วางโครงสร้าง การดำเนินงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ ติดตามผลการดำเนินงาน และนำผลไปปรับปรุงการดำเนินงาน รับเรื่องร้องเรียน มีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรต้องมีผู้รับผิดชอบด้านการติดตามผลการวินิจฉัย เพื่อการ

เผยแพร่คำวินิจฉัย ติดตามผลของสภาพบังคับโดยเฉพาะ เป็นกลไกการทำงานขององค์กร การกำกับ
ที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับ

5. เทคโนโลยี (Machine) หมายถึง ความพร้อมของเครื่องมือที่จะช่วยสนับสนุน และ
เพิ่มประสิทธิภาพให้กับกระบวนการรับเรื่องร้องเรียน ควรมีความพร้อม ดังนี้

5.1 มีเครื่องมือ ช่วยสนับสนุนกระบวนการ รับเรื่องร้องเรียนที่มีคุณภาพหลากหลาย
เช่น ระบบโทรศัพท์ ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องมือที่ใช้ตรวจสอบ หรือเฟิร์มแวร์การนำเสนอของสื่อ ทั้ง
วิทยุและโทรทัศน์ ช่องทางการสื่อสารอื่น ๆ เป็นต้น

5.2 มีฐานข้อมูล ที่ช่วยสนับสนุนการทำงานส่วนของการรับเรื่องร้องเรียนครบถ้วน
เช่น ข้อมูลรายชื่อสินค้าที่ได้รับอนุญาตให้โฆษณา ข้อมูลการได้รับใบอนุญาตในการประกอบกิจการ
ของสื่อ ข้อมูลจำนวนเรื่องร้องเรียน ข้อมูลผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียน เป็นต้น

6. คุณธรรม หมายถึง ความพร้อมของ คณะกรรมการจริยธรรมขององค์กรวิชาชีพ ใน
การบริหารจัดการ เพื่อสร้างความยั่งยืน การไม่เบียดเบียน การอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติ มีความเมตตา
ต่อกันและรู้เท่าทันโลก โดยมีได้ปฏิเสธกระแสโลกาภิวัตน์ หรือระบบทุนนิยมในปัจจุบันยึดหลักการอยู่
ร่วมกันเพื่อสร้างความโปร่งใสในกระบวนการรับเรื่องร้องเรียนและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

ข้อเสนอแนะ ในการส่งเสริมจริยธรรมการประพฤติปฏิบัติ การกำกับดูแลด้านจรรยาบรรณ
วิชาชีพ ดังนี้

1. กสทช. วางกลไก กระบวนการ ร่วมมือกับสถาบันการศึกษา สร้างเครือข่ายการกำกับ
ดูแลในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1.1 กำกับดูแลสื่อ โดยการเข้าไปเป็นอาสาสมัคร หรือ กรรมการในคณะทำงานของ
องค์กรวิชาชีพ สร้างเครือข่ายเฟิร์มแวร์สื่อ และพัฒนาหลักสูตรเสริมศักยภาพวิชาชีพด้านต่าง ๆ ให้กับ
สื่อมวลชน

1.2 ร่างกฎกติกา สร้างขั้นตอน กระบวนการ และช่องทางการร้องเรียน เป็นต้นแบบ
ให้องค์กรสื่อ ให้สามารถนำไปปรับใช้ได้

1.3 ศึกษากลไกการกำกับดูแลของอุตสาหกรรม ที่ประสบความสำเร็จระดับหนึ่งแล้ว
เช่น โฆษณา เพื่อนำมาปรับใช้ และขยายผลการกำกับดูแลในส่วนภูมิภาค

1.4 ทำงานร่วมกับองค์กรที่เป็นปัจจัย ช่วยการกำกับดูแลกันเองให้ประสบผลสำเร็จ
ได้แก่ เจ้าของสินค้าที่เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม และบริษัทโฆษณาที่มีการ
กำกับกันเองในรูปแบบของสมาคมโฆษณา

1.5 เป็นตัวกลางให้เกิดการแลกเปลี่ยน พุศุคยประเด็นทางจริยธรรมระหว่าง ผู้ผลิต
ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม

1.6 กำหนดเป็นเงื่อนไข ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องนำเสนอรูปแบบรายการ ระบุกลุ่ม

ผู้ผลิต หรือคณะกรรมการสถานีในการตรวจสอบรายการ

1.7 เป็นเจ้าภาพ ในการส่งเสริมผู้ประกอบการสื่อทุกระดับให้มีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง จรรยาบรรณ และกฎหมายขั้นพื้นฐานในการประกอบวิชาชีพ

1.8 เป็นองค์กร หลักสร้างมาตรฐานจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านจริยธรรม ให้แก่ผู้ประกอบการสื่อสารมวลชน

1.9 ควรกำหนด ให้นักข่าวต้องผ่านการฝึกอบรมจริยธรรมสื่อมวลชนอย่างเข้มข้น โดยกำหนดเป็นกฎหมายควบคุม

1.10 ควรแยกแยะ ประเภทของรายการข่าว เล่าข่าว วิเคราะห์ข่าว พร้อมให้ความรู้กับประชาชน

1.11 ควรให้อำนาจบางส่วน กับ องค์กรวิชาชีพ ในการลงดาบ/ลงโทษสมาชิกที่ทำผิด โดยการกระทำผิด ต้องมีผลต่อใบอนุญาต

1.12 ควรแต่งตั้ง คณะทำงานกลาง ประเมินประสิทธิภาพการร้องเรียนและแก้ปัญหา เรื่องร้องเรียนขององค์กรวิชาชีพ นำมาเป็นตัวชี้วัดการสนับสนุนส่งเสริม

1.13 ควรกำหนดให้ องค์กรวิชาชีพ จัดตั้งเป็นองค์กรในระดับชาติ มีกลไกการกำกับดูแล ตั้งแต่ในระดับจังหวัด ระดับภาค มีมาตรฐานจรรยาบรรณกลาง มีกลไกในการรับเรื่องร้องเรียน ที่มีประสิทธิภาพ โดย กสทช. จะมีบทบาทเป็นผู้ประสานงาน ติดตามการดำเนินการของแต่ละองค์กร ให้เกิดประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ ในการตรวจสอบและติดตามประเมินผลด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ ของ ผู้รับใบอนุญาต ดังนี้

1. ควรมี การตรวจสอบก่อนการให้ใบอนุญาต ต้องไม่มีการแอบแฝงของภาคเอกชน ในประเภทกิจการสาธารณะและชุมชน และคนทุกกลุ่มสามารถเป็นเจ้าของได้อย่างแท้จริง

2. ควรมี คณะกรรมการติดตาม ประเมินผลและกำกับดูแลผู้ที่ได้รับใบอนุญาต

3. ควรมี การบันทึกประวัติการดำเนินการของผู้ที่ได้รับใบอนุญาต และกำหนดบทลงโทษ เมื่อผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์

4. ควรมี การกำหนดบทลงโทษ และหลักเกณฑ์ในการถอดถอนใบอนุญาต

5. ควรมี การสนับสนุนงบประมาณสำหรับการดำเนินงานให้กับ ภาคประชาชน องค์กรสาธารณะประโยชน์

6. ควรมี การสร้างความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen) ทำหน้าที่ตรวจสอบความโปร่งใสในการดำเนินการ

7. กลไก การออกใบอนุญาตต้องมีหลักเกณฑ์กติกาการจัดสรรช่องรายการ กำหนดสัดส่วนที่ชัดเจน กระจายให้ได้ทุกความหลากหลาย และทุกสาธารณะและชุมชน

8. ควรมี หลักเกณฑ์การกำกับเนื้อหา ผังรายการที่ชัดเจน

9. ควรมี การส่งเสริมการรวมกลุ่มของภาคประชาชน เพื่อให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการกำกับดูแล

10. ควรมี กลไกการตรวจสอบความคุ้มค่าการให้ใบอนุญาตแก่หน่วยงานของรัฐ

11. บริการชุมชนควรจัดทำ Roadmap การดำเนินการที่ชัดเจน มีการเตรียมการประเมินความพร้อม เช่น การสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับองค์กรระดับชุมชน

12. ผู้รับใบอนุญาตต้องมี การแบ่งปันช่องให้กับกลุ่มอื่น ๆ มีแผนการแบ่งปันให้ชัดเจน

13. ควรมี การเตรียมการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์ ศึกษาการดำเนินการของหลักเกณฑ์ที่ประกาศ ใช้ไปแล้ว

14. ให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการกำกับดูแล โดยอาจมีการตั้งคณะทำงานร่วมข้อเสนอแนะ ในการกำกับดูแลที่มีกระบวนการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ ควรดำเนินการด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการบังคับใช้ มาตรฐานจรรยาบรรณกลาง เพื่อสนับสนุนด้านจริยธรรม

1. ควรมี การบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะกับสื่อกระจายเสียง และสื่อโทรทัศน์รายใหม่

2. ควร เพิ่มบทลงโทษเพิ่มค่าปรับ เพิกถอนใบอนุญาตผู้ที่ส่งคลื่นรบกวนและโฆษณาผิดกฎหมาย

3. ควร นำข้อเสนอไปใช้จริง ก่อนที่จะบังคับใช้ต้องเปิดให้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะควรนำข้อเสนอเผยแพร่ต่อสาธารณะ มีการทำประชาพิจารณ์

ด้านการรวมกลุ่ม สร้างความน่าเชื่อถือให้องค์กรวิชาชีพได้รับการยอมรับจากสังคม

1. ให้สื่อที่เกิดขึ้นใหม่ มีการรวมตัวกัน ร่างข้อบังคับ กฎกติกาในการบังคับสมาชิก จัดทำระเบียบเกี่ยวกับการกำกับดูแลกันเองขึ้นมาใช้

2. ควร จัดทำประกาศให้มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายกระบวนการรับ และตรวจสอบเรื่องร้องเรียน โดยเฉพาะการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

3. มี มาตรการที่ลงรายละเอียดชัดเจน ในการสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรวิชาชีพเช่น จะมีการส่งเสริมการรวมกลุ่มอย่างไร ทรัพยากรจากไหนมาช่วยสนับสนุน และองค์กรวิชาชีพสื่อควรมีบทบาทในการให้คณาให้โทษต่อองค์กรสมาชิกในบางระดับ

4. องค์กรวิชาชีพสื่อ ต้องดำเนินการตามข้อบังคับทางจริยธรรม/จรรยาบรรณอย่างจริงจัง มีการเผยแพร่ ข้อบังคับทางจริยธรรม / จรรยาบรรณของตนให้สังคมได้รับรู้ รวมถึงการจัดทำรายงานการรับและแก้ไขเรื่องร้องเรียนให้แก่ องค์กรกำกับดูแล เป็นระยะเช่น ทุก 6 เดือน ตั้งกรอบให้ชัดเจนระหว่างกฎหมายและจริยธรรม ว่าครอบคลุมระดับไหน

5. ควรมี การแต่งตั้ง คณะกรรมการด้านจริยธรรมหลายระดับในองค์กรวิชาชีพตั้งแต่ระดับ

ภาค ระดับชาติ คณะกรรมการต้องมีความหลากหลายเป็นตัวแทนที่มีความน่าเชื่อถือได้รับการยอมรับของสังคม

ด้านการสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้บริโภค

1. ส่งเสริม ให้มีการสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้บริโภคให้รู้จักรักษาสิทธิของตนเอง และรู้จักร้องเรียนหากถูกเอาเปรียบ
2. ปลูกฝังจริยธรรมให้กับ นักศึกษาด้านสื่อก่อนที่จะเข้าไปสู่วงการวิชาชีพ โดย กสทช. อาจทำโครงการความร่วมมือกับ มหาวิทยาลัยในด้านจริยธรรม นำต้นแบบผู้ผลิตรายการที่ดีมาปลูกฝังให้กับนักศึกษา อาจสร้างในรูปแบบของเครือข่ายการกำกับดูแลสื่อ เป็นต้น
3. ควร ส่งเสริมให้มีตัวแทนผู้บริโภคที่เข้มแข็ง เพื่อพิจารณาเรื่องราวร้องเรียนโดยเลือกกลุ่มคนที่เป็นตัวแทน สามารถสะท้อนเสียงที่แท้จริงของสังคมได้
4. ควร อบรมให้ความรู้แก่เยาวชน เพื่อรู้เท่าทันสื่อ ให้ความรู้เกี่ยวกับข่าวที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่เหมาะสม สนับสนุนให้เกิด เครือข่ายนักข่าวพลเมือง สนับสนุนสื่อทางเลือก สร้างนักข่าวสืบสวนสอบสวนให้มากขึ้นหรือสนับสนุนสื่อที่ทำ เพื่อประโยชน์สาธารณะและบรรจุในหลักสูตรการเรียนการสอนในทุกระดับชั้น

ด้านนโยบาย

1. ควร ส่งเสริมโดยการให้ความรู้เรื่องจรรยาบรรณขั้นต่ำ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนกับสื่อมวลชน โดยจัดการอบรมเป็นกลุ่มย่อยในระดับจังหวัด
2. ควร ส่งเสริมโดยการให้ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กติกา กฎเกณฑ์ทางสังคม ที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพสื่อมวลชน
3. ควร ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิด สื่อดีมีคุณภาพเพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดสื่อดี ๆ เพิ่มมากขึ้น ให้รางวัลแก่รายการ โทรทัศน์ที่ดีเป็นตัวอย่าง
4. ควร ส่งเสริมให้ ภาคประชาชนมีความเข้มแข็ง เข้ามามีส่วนร่วมในด้านจริยธรรม การนำเสนอข่าว โฆษณาของสื่อ ทั้งระดับบุคคล และเครือข่าย เช่น ครอบครัว สถาบันการศึกษา
5. ควร ส่งเสริมให้มี ระบบตรวจสอบเฝ้าระวังสื่อในชุมชนเป็นเครือข่ายที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

ด้านการกำกับดูแลโดยภาครัฐ

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (กสทช.) โดยคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (กสท.) จัดทำประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเนื้อหารายการ ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2556 การใช้อำนาจตามมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติ การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 ที่บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาสาระ ที่ก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครองระบอบ

ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือมีการกระทำซึ่งเข้าลักษณะลามกอนาจารหรือมีผลกระทบต่อทำให้เกิด ความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง” โดย กสทช. จะช่วยอธิบายเพิ่มเติมว่า เนื้อหารายการในลักษณะใดที่เป็นการต้องห้ามมิให้มีการออกอากาศในวิทยุ และโทรทัศน์

องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนและภาคประชาชนสังคม เกิดมีข้อวิจารณ์ว่า กสทช. กำลังทำตัวเป็น กบว. (คณะกรรมการบริการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์) ทำหน้าที่เซ็นเซอร์ เนื้อหาในสื่อ และถูกยกเลิกไปกว่า 20 ปี เนื่องจากการเซ็นเซอร์สื่อ ถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักประชาธิปไตยสากล และสร้างความคลุมเครือในการตีความมาตรา 37 กรณีเปิดโอกาสให้ กสทช. ใช้ดุลยพินิจมากเกินไป เป็นการใช้อำนาจมากเกินไปที่กำหนดไว้ในมาตรา 37 ที่ถือว่าเป็นการคุกคามเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของสื่อมวลชน อาทิ กรณี กสทช. โดย พล.ท.พีระพงษ์ มานะกิจ เชิญผู้ผลิตละคร Hormones ้วยว่าวุ่น เข้าพบด้วยเหตุผลเนื้อหาของละครอาจละเมิดมาตรา 37 กระทบกับศีลธรรมอันดีเข้าข่ายลามกอนาจาร หรือส่งผลก่อให้เกิดความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน ทำให้สังคมไม่มั่นใจการใช้ดุลยพินิจของ กสทช. และการใช้อำนาจที่มากเกินไปโดยไม่สนใจกระบวนการกำกับดูแลตนเองของภาควิชาชีพ

จากข้อโต้แย้งของฝ่ายไม่เห็นด้วยนั้น มีความเห็นของสังคมในส่วนที่สื่อเข้าใจผิดว่า กสทช. ไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ในการกำกับดูแลเนื้อหาข้อเท็จจริงข้อกฎหมายของไทยหรือหลักสากล (เกือบทุกประเทศในโลก มีการกำกับดูแลเนื้อหาโดยภาครัฐ มีความแตกต่างกันในเรื่องเนื้อหาและวิธีการกำกับดูแล) กสทช. คือ องค์กรกำกับดูแล มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลเนื้อหาบางประเภทปกป้องประโยชน์สาธารณะและคุ้มครองสังคม เช่น การคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากภาพลามกอนาจาร หรือคุ้มครองผู้บริโภคจากโฆษณาหลอกลวง ด้วยเหตุนี้คำถามที่สำคัญคือ เนื้อหาที่ควรกำกับดูแลและวิธีการกำกับดูแลควรเป็นอย่างไรช่วยปกป้องประโยชน์สาธารณะหรือไม่ แต่ขณะเดียวกันก็ต้องไม่เป็นการคุกคามสิทธิเสรีภาพของสื่อและผู้ชมผู้ฟังในการเข้าถึงเนื้อหาบางประเภท

ข้อเสนอแนะ ในการกำกับดูแลเนื้อหา 3 ประเด็นหลัก คือ

1. การกำกับดูแลเนื้อหาโดย รักษาสมดุลระหว่างเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ
2. การออกแบบวิธีการแทรกแซงและลงโทษที่เหมาะสม
3. การนำกลไก การกำกับดูแลตนเอง (self-regulation) และกำกับดูแลร่วม (co-regulation) มาใช้ควบคู่กับการกำกับดูแลโดยรัฐ (state regulation)

ข้อเสนอแนะ การสร้างจริยธรรม เพื่อการกำกับดูแลให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคทีวีดิจิทัลไทย ดังนี้

1. การออกแบบเนื้อหาต้องห้ามโดยรัฐ

กสทช. มีอำนาจตามมาตรา 37 กำกับดูแลเนื้อหา แต่ กสทช. ต้องไม่ลืมน มาตรา 45 แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ได้คุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ในการแสดงความคิดเห็น และการแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ เอาไว้ ด้วยเหตุนี้การออกประกาศเนื้อหาต้องห้ามตามมาตรา 37 ถือเป็นข้อยกเว้นไม่ใช่หลักการใหญ่ ในเรื่องสิทธิเสรีภาพ ต้องมีความชัดเจน คำนึงถึงการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะอย่างแท้จริง เพื่อป้องกันการใช้อำนาจที่ลิดรอนเสรีภาพมากเกินไป ตามหลักสากลการกำกับดูแลเนื้อหาโดยรัฐจะเป็นการบังคับเนื้อหาในเชิงบวก (positive content obligations) เป็นหลักเช่น การกำหนดให้มีรายการเด็ก รายการข่าวสาร หรือละครที่ผลิตเองในประเทศ ส่วนในกรณีของการกำกับดูแลเนื้อหาต้องห้าม รัฐต้องคำนึงถึงข้อควรระวัง ดังนี้

1.1 การรักษาสสมดุลระหว่างเสรีภาพ ในการแสดงความคิดเห็นและการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ ประโยชน์สาธารณะที่ต้องคุ้มครอง จึงต้องเป็นสิ่งที่สังคมส่วนมากเห็นพ้องกันอย่างชัดเจน เช่น ภาพลามกอนาจารเด็ก (child pornography) การยุยงให้เกิดความเกลียดชังบนฐานความแตกต่าง เช่น ศาสนา สีผิว ชาติพันธุ์ ความเชื่อ จนถึงขั้นใช้ความรุนแรง (hate speech) หรือ การละเมิดความเป็นส่วนตัว (privacy) หรือทำลายชื่อเสียงของผู้อื่นโดยไม่ได้เป็นไป เพื่อประโยชน์สาธารณะต้องพิสูจน์ได้ว่า การเผยแพร่เนื้อหานั้น ๆ ส่งผลในแง่ลบต่อประโยชน์สาธารณะจริง

1.2 ต้องมี ความชัดเจน (clear)ให้รายละเอียด คำอธิบาย (detailed) กำหนดไว้ล่วงหน้า (pre-established) เพื่อป้องกันการใช้อำนาจในทางที่ผิด เพื่อให้องค์กรสื่อตัดสินใจได้ชัดเจนว่าเนื้อหาแบบไหนถือว่า ต้องห้ามโดยองค์กรกำกับดูแลควรต้องทำเอกสารชี้แจงเพิ่มเติมเพื่อช่วยในการตีความเนื้อหาต้องห้าม

1.3 ต้องเลือก คุ้มครองเฉพาะกลุ่มคนที่สุ่มเสี่ยง จะได้รับผลกระทบกับเนื้อหานั้น ๆ โดยอาจใช้เครื่องมืออื่น ๆ ในการคัดกรองผู้ชมผู้ฟังที่ต้องการคุ้มครอง เช่น การกำหนดเวลาออกอากาศ (watershed หมายถึง ช่วงเวลาออกอากาศรายการ สำหรับผู้ใหญ่หลีกเลี่ยงการรับชมของผู้เยาว์ส่วนมาก จะกำหนดที่ 22.00 – 05.00 น.) การจัดทำเรตติ้งรายการ หรือ การตั้งโปรแกรมการเข้าถึงโดยผู้ใหญ่ เพื่อป้องกันการรับชมโดยไม่ตั้งใจของผู้เยาว์ ฯลฯ

1.4 การแสดงออกทางการเมือง เป็นหัวใจของเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น จึงควรได้รับการคุ้มครองจากการแทรกแซงของภาครัฐเป็นพิเศษ

1.5 การห้ามเผยแพร่เนื้อหา บนฐานของความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย ภาครัฐจะต้องแสดงให้เห็นได้ว่าเนื้อหานั้น เป็นภัยต่อความมั่นคง นำไปสู่ความไม่สงบเรียบร้อยจริง ๆ ไม่ใช่อ้างเพียงข้อกล่าวหากว้าง ๆ หากข้อมูลที่อาจกระทบกับความมั่นคงหรือความสงบเรียบร้อยถูกเผยแพร่ไปสู่สาธารณะชน การเผยแพร่จะไม่เป็นเหตุให้รัฐใช้อำนาจในการแบนเนื้อหาหรือลงโทษผู้เผยแพร่ได้

1.6 การห้ามเผยแพร่เนื้อหารายการ ที่อาจสร้างความเสื่อมทรามทางจิตใจจะกระทำได้

เมื่อเนื้อหานี้มุ่งส่งเสริม ยกย่อง และให้รายละเอียดการก่ออาชญากรรม การอัศวินบาปกรรม หรือ การกระทำใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายกับเด็กและเยาวชนเป็นการเฉพาะ

1.7 การนิยาม การพิจารณาว่าอะไรดี อะไรคือศีลธรรมอันดีความเสื่อมทางจิตใจ รวมถึงความลามกอนาจาร เป็นเรื่องของวัฒนธรรม ปทัสถาน และระสนิยมที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ความพยายามในการตีความแบบหยุดนิ่ง

1.8 การไม่สำรวจระสนิยม และ วัฒนธรรมของผู้ชมผู้ฟังในสังคม ย่อมทำให้เกิดการต่อต้าน

1.9 การห้ามออกอากาศเนื้อหาที่ผิดพลาด จากข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง หรือ การลงโทษการนำเสนอข่าวที่ผิดพลาดโดยอาจไม่ตั้งใจ เช่น เกิดขึ้นเป็นครั้งแรก โดยไม่พิจารณาถึงความจำเป็นหรือ เหตุผลของผู้ผลิตและกองบรรณาธิการ ถือเป็นสิ่งที่ไม่ชอบธรรม และส่งผลกระทบต่อเสรีภาพในการทำงานของกองบรรณาธิการ

1.10 การห้ามออกอากาศ หรือ การลงโทษ ด้วยเหตุผลว่า เป็นการนำเสนอที่ลำเอียง หรือขาดความเป็นกลาง โดยไม่พิจารณาถึงความจำเป็นหรือเหตุผล ของผู้ผลิต และกองบรรณาธิการ เช่น ไม่สามารถเชิญแขกคู่ตรงข้ามได้ ถือเป็นสิ่งที่ไม่ชอบธรรมในกรณีนี้ กระบวนการอื่น ๆ ที่ให้ความเป็นธรรม (fairness) กับฝ่ายตรงข้ามหรือผู้เสียหาย เช่น การเปิดโอกาสให้มีการตอบโต้ (rights of reply) น่าจะเหมาะสมกว่า

ข้อเสนอแนะ การพิจารณาเนื้อหาต้องห้าม

1. เนื้อหาไม่ชัดเจน เปิดโอกาสให้มีการใช้ดุลยพินิจมากเกินไปสู่เสี่ยงต่อการนำไปใช้ทางการเมืองหรือการกีดกันเนื้อหาด้วยแนวคิดอนุรักษ์นิยมมากเกินไป

2. เนื้อหาต้องห้าม อาจไม่ได้เป็นประโยชน์สาธารณะอย่างแท้จริง เช่น การห้ามเนื้อหาที่ดูหมิ่นเหยียดหยามประเทศชาติ หากมีการใช้ดุลยพินิจมากเกินไป การวิจารณ์ประเทศชาติอย่างสร้างสรรค์ก็อาจมีข้อจำกัดได้

3. สิทธิเสรีภาพ ในการแสดงความเห็น ครอบคลุมเกินไป เช่น ห้ามนำเสนอเนื้อหาที่ขัดต่อประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม

4. การแสดงความเห็นทางการเมือง เป็นหัวใจของเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ยังไม่ได้ รับการคุ้มครองเท่าที่ควร เช่น การห้ามรายการ ที่อาจทำให้เกิดความแตกแยกในสังคม รายการที่อาจกระทบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อาจถูกนำมาใช้ปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองได้

5. การคุ้มครองตามหลักการสากล คือ เด็กและเยาวชน ยังไม่รู้เท่าทันเนื้อหาในสื่อ และอาจมีพฤติกรรมเลียนแบบจนนำไปสู่เหตุการณ์อันตรายได้

6. ปัญหาการเขียนเนื้อหาไม่ชัดเจนไม่คำนึงถึง ประเด็นเสรีภาพ การแสดงความคิดเห็น และอาจไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ อย่างแท้จริงในการออกอากาศรายการ อาจเป็นการก้าวล้ำไปสู่

วิธีการทำงานของผู้ผลิตเนื้อหา และกองบรรณาธิการที่ต้องนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องรอบด้านและสมดุล มีความเป็นกลางไม่แสดงความเห็นส่วนตัว ไม่ฝักฝ่ายการเมือง โดยเฉพาะการนำเสนอเนื้อหาทางการเมืองหรือประเด็นที่มีความเห็นต่างหรือความขัดแย้งสูง

ปัญหาหลักของ เนื้อหาต้องห้าม ปรากฏจากการมีส่วนร่วมของ สมาคมวิชาชีพ องค์กรสื่อ และภาคประชาสังคม การนิยามเนื้อหาต้องห้าม กลุ่มเครือญาติ ขาดกระบวนการแทรกแซงและการลงโทษที่เหมาะสมและค่อยเป็นค่อยไป

2. การออกแบบวิธีการแทรกแซงและลงโทษโดยรัฐ

หลักสากล การใช้อำนาจกำกับดูแลเนื้อหาสื่อโดยรัฐ จะต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับสิทธิเสรีภาพสื่อ ดังนี้

2.1 การแทรกแซงโดยรัฐ จะต้องยึดหลัก ค่อยเป็นค่อยไป (graduated response) และเหมาะสม (proportionate) กับความเสียหายที่เกิดขึ้น เพื่อไม่ให้เป็นการใช้อำนาจมากเกินไปจนอาจคุกคามเสรีภาพในการทำงานของสื่อได้ คือ หน่วยงานกำกับดูแล ต้องมีเครื่องมือในการแทรกแซงและลงโทษหลายระดับ เช่น การเตือน การปรับ การระงับการออกอากาศ และการยกเลิกใบอนุญาต โดยเลือกใช้มาตรการที่เหมาะสมกับความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสังคม เช่น หากเป็นความผิดครั้งแรก เกิดจากความไม่ตั้งใจของสถานี ด้วยการเตือน หากเกิดความผิดซ้ำหลายครั้ง พิสูจน์ได้ว่าตั้งใจเป็นความผิดที่ส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างมาก ใช้การปรับ จนถึงการยกเลิกใบอนุญาต เมื่อไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้แล้ว

2.2 หน่วยงานกำกับดูแล ต้องมีกระบวนการ ในการรับและตัดสินเรื่องร้องเรียน ที่โปร่งใส รวมถึงกำหนดขั้นตอนในการลงโทษที่ชัดเจน เช่น มีการจัดตั้งกรรมการสอบสวนและมีการตีพิมพ์ผลการสอบสวน พร้อมเหตุผลให้สาธารณะชนรับรู้ หรือมีกระบวนการในการอุทธรณ์ในกรณีที่ผู้ผลิตรายการหรือสถานี เห็นว่าคำตัดสินไม่ยุติธรรม อาจเป็นการคุกคามเสรีภาพของสื่อมากเกินไป

2.3 การใช้อำนาจในการแทรกแซงเนื้อหา ถือเป็นภาระเว้น หลักการในเรื่องสิทธิเสรีภาพ ควรผ่านบททดสอบ 3 ประการ (three-part test) ตามหลักสากล คือ

2.3.1 การแทรกแซง ต้องทำ บนฐานอำนาจที่บัญญัติในกฎหมาย ต้องมีความชัดเจนมากพอที่จะให้สื่อหรือประชาชนนำไปปฏิบัติ

2.3.2 การแทรกแซง ต้องทำ โดยมีวัตถุประสงค์ ที่ชอบธรรมเพียงพอ ขึ้นอยู่กับ การกำหนดของแต่ละประเทศในหลักสากล เช่น สนธิสัญญาว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant of Civil and Political Rights) เหตุผลที่ชอบธรรม มีเพียงการปกป้องชื่อเสียงเกียรติยศของผู้อื่น และเพื่อความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยเท่านั้น

2.3.3 การแทรกแซง ต้องทำในกรณีที่น่าเป็นเท่านั้น คือ การแสดงสิทธิเสรีภาพนั้นก่อให้เกิดผลกระทบกับสังคมจริง ๆ และสังคมส่วนมากเห็นว่าควรระงับการใช้เสรีภาพนั้น ๆ

2.4 การใช้อำนาจของภาครัฐ ในการกำกับดูแลเนื้อหา จะเป็นการกำกับดูแลหลังการ

ออกอากาศ การใช้อำนาจห้ามเผยแพร่เนื้อหาทันทีก่อนที่จะผ่านกระบวนการสอบสวนที่โปร่งใส ถือว่าละเมิดกฎพื้นฐานในการสันนิษฐานว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริสุทธิ์ (presumption of innocence) ดังนั้นจะกระทำได้เมื่อ เนื้อหาดังกล่าว ส่งผลร้ายแรงต่อสังคมอย่างมาก เช่น ภาพโป๊เด็ก หรือ โฆษณาหลอกลวง ควรมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนล่วงหน้าและควรเป็นเพียงการระงับออกอากาศในเบื้องต้น ก่อนผลการสอบสวนจะออกมาจากการกำกับดูแล ที่ผ่านมามีพบว่า

2.4.1 กสทช. มีคำสั่งด้วยวาจา หรือ หนังสือให้ระงับการออกอากาศในเนื้อหาต้องห้ามไว้อย่างคลุมเครือ กสทช. ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงภายหลังได้ ซึ่งกระบวนการเช่นนี้ขัดกับหลักการสันนิษฐานว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริสุทธิ์และคุกคามสิทธิเสรีภาพในการทำงานของสื่อ

2.4.2 ไม่มีการกำหนดขั้นตอน ในการรับเรื่องร้องเรียน กระบวนการสอบสวนข้อเท็จจริงที่ชัดเจนอาจเอื้อให้ กสทช. ใช้อำนาจตรวจสอบโดยขาดขั้นตอนที่ชัดเจนและโปร่งใส อาทิ กรณี กสทช. เรียก ผู้ผลิตละครโทรทัศน์ Hormones ้วยว่าวุ่น มาชี้แจงโดยไม่คำนึงถึงกระบวนการที่เหมาะสม เช่น ควรมีการร้องเรียนผ่านองค์กรวิชาชีพก่อน หรือ มีการตั้งกรรมการสอบสวนก่อนเรียกมาชี้แจง ถือเป็นการใช้อำนาจโดยขาดกระบวนการที่โปร่งใสและส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของสื่อ

2.4.3 ไม่มีการกำหนดบทลงโทษและวิธีการลงโทษ ตามหลักการแบบค่อยเป็นค่อยไปและเหมาะสม อาทิ กรณี กสทช. ใช้วิธีการปรับ เช่น การปรับช่อง 3 เป็นเงิน 500,000 บาท จากการเผยแพร่ภาพไม่เหมาะสมผ่านรายการ Thailand's Got Talent ควรเลือกมาตรการตัดเตือนก่อน นอกจากนั้น กสทช. ไม่ได้เปิดเผยผลการสอบสวน พร้อมเหตุผลในการใช้อำนาจแทรกแซง ตามแนวทางสากลที่ควรจะเป็น

3. การใช้กลไกการกำกับดูแลตนเองและการกำกับดูแลร่วมกับสื่อ

การออกแบบวิธีการกำกับดูแลเนื้อหา เพื่อรักษาสมดุลระหว่างสิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะจากเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม คือ การสร้างกลไกที่ทำให้สื่อรักษามาตรฐานทางวิชาชีพในระดับสูง โดยรัฐไม่ต้องเข้าแทรกแซงมากเกินไปจนอาจเป็นการคุกคามเสรีภาพของสื่อ เพราะสื่อต้องทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของรัฐ จึงต้องระวังการใช้อำนาจที่มากเกินไปของภาครัฐ ด้วยเหตุนี้ แนวโน้มการกำกับดูแลเนื้อหาในประเทศพัฒนาแล้วจึงใช้แนวทางลดการกำกับดูแลโดยรัฐ และเพิ่มการกำกับดูแลตนเองและการกำกับดูแลร่วม

การกำกับดูแลตนเอง คือ การรวมตัวกันเองของภาควิชาชีพเพื่อหาแนวทางการกำกับดูแลและคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ โดยปราศจากการแทรกแซงขององค์กรกำกับดูแลโดยรัฐ ไม่จำเป็นต้องมีกฎหมายรองรับจรรยาบรรณที่สร้างขึ้นเองในภาควิชาชีพ

การกำกับดูแลร่วม คือ การผสมผสานองค์ประกอบของการกำกับดูแลโดยรัฐ การกำกับดูแลตนเองในภาควิชาชีพเข้าด้วยกัน โดยภาครัฐจะทำหน้าที่สนับสนุนหรือสร้างแรงจูงใจไม่ว่าจะผ่านอำนาจทางกฎหมายหรือการสนับสนุนเงินทุนเพื่อให้การกำกับดูแลกันเองทำงานเพื่อปกป้องผลประโยชน์

สาธารณสุขได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ สนับสนุนกลไกการกำกับดูแลตนเองและการกำกับดูแลร่วม ควบคู่กับการกำกับดูแลโดยรัฐ องค์กรกำกับดูแลของรัฐ ควรออกแบบวิธีการกำกับดูแลเนื้อหา โดยคำนึงถึงถึงหลักปฏิบัติ ดังนี้

1. กฎเกณฑ์ มาตรฐานจริยธรรม ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลเนื้อหา ควรพัฒนาขึ้น โดยการมีส่วนร่วมจากผู้ประกอบการ ผู้ผลิตเนื้อหา องค์กรวิชาชีพ และภาคประชาสังคมที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น สมาคมผู้ปกครอง มูลนิธิเด็ก สมาคมคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้กฎเกณฑ์ที่ออกมาคำนึงถึงความ เป็นจริงในการปฏิบัติงานของสื่อและความต้องการของสังคม

2. การใช้อำนาจแทรกแซงเนื้อหาของภาครัฐ จะมีผลต่อเมื่อ สื่อ องค์กร และภาควิชาชีพ ไม่ยึดมั่นในจรรยาบรรณ อาจส่งผลร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะจำเป็นต้องให้ องค์กรกำกับของรัฐ คงอำนาจในการเข้าแทรกแซงสุดท้าย (backstop power) เท่านั้น

3. กระบวนการในการรับและจัดการเรื่องร้องเรียนควรออกแบบให้เป็นกลไกการกำกับดูแลสองชั้น คือ ชั้นแรก การกำกับดูแลตนเอง โดยผู้ร้องเรียนควรส่งคำร้องไปยังสมาคมวิชาชีพ และให้สมาคมเป็นผู้ตัดสิน และจัดการเยียวยาหรือลงโทษขององค์กรสื่อที่กระทำผิด หากผู้ร้องเรียนไม่พอใจ คำตัดสิน จึงค่อยส่งเรื่องไปยัง ชั้นที่สอง คือ องค์กรกำกับดูแลของรัฐ เพื่อสอบสวน และจัดการขั้นต่อไป

4. ภาครัฐทำหน้าที่เฝ้าระวัง (monitor) เนื้อหาด้วยตนเอง ในเฉพาะกรณี que เห็นว่า เนื้อหา ส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างมาก เช่น คอยเฝ้าระวังรายการเด็กที่อาจมีเนื้อหากระทบกับเด็กและเยาวชน หรือเฝ้าระวังโฆษณาอาหารและยาที่อาจก่อให้เกิดอันตรายกับผู้บริโภค

5. องค์กรกำกับของรัฐควรสร้างแรงจูงใจด้านจริยธรรมสนับสนุนกลไกการกำกับดูแลให้สามารถทำงานตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเช่น การสนับสนุนเงินทุนให้การทำงานของสมาคมวิชาชีพ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การให้อำนาจลงโทษบางส่วนกับสมาคมวิชาชีพ หรือการสร้างเงื่อนไขให้องค์กร สื่อมาสังกัดสมาคมวิชาชีพเช่น ใน ออสเตรเลีย หากองค์กรสื่อไหนไม่สังกัดสมาคมวิชาชีพ จะต้องถูก กำกับดูแลภายใต้มาตรฐานที่เข้มงวดกว่าโดยองค์กรกำกับของรัฐ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

คนุควิน เจริญ.พ.ต.ต.ดร. “ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยี (Digital Divide): ปัญหาและแนวทางแก้ไข”. พัฒนบริหารศาสตร์, 2531.

นงนุช สิริโรจน์. จริยธรรมสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2557.

พนา ทองมีอาคม. ทีวีดิจิทัลไม่รู้ไม่ได้แล้ว. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557.

สุชาติ สุภาพ. โทรทัศน์ดิจิทัล จุดเปลี่ยนโทรทัศน์ไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ science publishing, 2556.

บรรยาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, คณะนิเทศศาสตร์. “จรรยาบรรณในมุมมองของสื่อและองค์กรกำกับดูแลในต่างประเทศ”. ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ อุดรดิตถ์, 2556.

ศิริวรรณ อนันต์โท, “จรรยาบรรณในมุมมองของสื่อและองค์กรกำกับดูแลในต่างประเทศ, ณ โรงแรมพูลแมน คิงพาวเวอร์ กรุงเทพฯ, 22 เมษายน 2556.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ธรรมนิศ์ สุมันตกุล. “ทำไมออสเตรเลียจึงเปลี่ยนมาใช้โทรทัศน์แบบดิจิทัล”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : [http://www.digitalready.gov.au/getattachment/72efe34a-8349-44de-b062-d8d247ec94e2/Why-is-Australia-moving-to-digital-TV Broadcast television systems](http://www.digitalready.gov.au/getattachment/72efe34a-8349-44de-b062-d8d247ec94e2/Why-is-Australia-moving-to-digital-TV-Broadcast-television-systems), 2557.

ธีรยศ เวียงทอง, “ดิจิทัลทีวีเราพร้อมกันหรือยัง”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <http://comm.east.spu.ac.th/comart/admin/knowledge/A407DTV.pdf>, 2557.

นที สุกธรัตน์, “จะเกิดอะไรเมื่อทีวีไทยเป็นทีวีดิจิทัล”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=956000007363>, 2557.

ปิยากร แก้วมณี. “โทรทัศน์ดิจิทัล (Digital TV)”, (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <http://13nr.org/posts/388413>, 2557.

ภาคผนวก

ผนวก ก

แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ พ.ศ. 2555

โดยที่เป็นการสมควรกำหนด แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ตามพระราชบัญญัติ องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารคลื่นความถี่ของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 และมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติ องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จึงประกาศกำหนดแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ที่สอดคล้องกับกฎหมาย หลักของประเทศ สิทธิเสรีภาพในการสื่อสารของประชาชน และนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา ดังนี้

1. วิสัยทัศน์

บริหารคลื่นความถี่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในระดับชาติระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น โดยคำนึงถึง การแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมและให้มีการกระจายการใช้ประโยชน์ โดยทั่วถึง ในกิจการด้านต่าง ๆ ทั้งใน ด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์ สาธารณะอื่น

2. พันธกิจ

กำหนดจัดสรรและกำกับดูแล การใช้คลื่นความถี่ให้มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงประโยชน์ สาธารณะ ความจำเป็นของการประกอบกิจการ การใช้คลื่นความถี่ และความก้าวหน้าของเทคโนโลยี โดยมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน ชัดเจน มีเหตุผล และกระบวนการที่โปร่งใสและเป็นธรรม

3. รายละเอียดเกี่ยวกับ ตารางกำหนดคลื่นความถี่ ทั้งหมดที่ประเทศไทยสามารถนำมาใช้ ประโยชน์ได้ มีรายละเอียดปรากฏตามตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ

4. รายละเอียดเกี่ยวกับ คลื่นความถี่ที่กำหนดให้ใช้ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทร ททัศน์ กิจการโทรคมนาคม และกิจการอื่น ปรากฏตามภาคผนวกของ แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ฉบับนี้

รายละเอียดเกี่ยวกับ คลื่นความถี่ที่กำหนดให้ใช้ในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์
กิจการโทรคมนาคม และกิจการอื่น

1. รายละเอียดเกี่ยวกับ คลื่นความถี่ที่กำหนดให้ใช้ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์
มีรายละเอียดปรากฏ ตามตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ เฉพาะคลื่นความถี่ที่กำหนดให้ใช้ใน
กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม

2. รายละเอียดเกี่ยวกับคลื่นความถี่ที่กำหนดให้ใช้ในกิจการโทรคมนาคม

2.1 คลื่นความถี่ ที่กำหนดให้ใช้สำหรับกิจการเคลื่อนที่และกิจการประจำที่ในตาราง
กำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ ดังต่อไปนี้

2.1.1 คลื่นความถี่ 450 – 470 เมกะเฮิร์ตซ์

2.1.2 คลื่นความถี่ 479 – 483.5 เมกะเฮิร์ตซ์ และ 489 – 493.5 เมกะเฮิร์ตซ์

2.1.3 คลื่นความถี่ 824 – 849 เมกะเฮิร์ตซ์ และ 869 – 849 เมกะเฮิร์ตซ์

2.1.4 คลื่นความถี่ 897.5 – 915 เมกะเฮิร์ตซ์ และ 942.5 – 960 เมกะเฮิร์ตซ์

2.1.5 คลื่นความถี่ 1710 – 1785 เมกะเฮิร์ตซ์ และ 1805 – 1880 เมกะเฮิร์ตซ์

2.1.6 คลื่นความถี่ 1906.1 – 1918.1 เมกะเฮิร์ตซ์

2.1.7 คลื่นความถี่ 1920 – 1980 เมกะเฮิร์ตซ์ 2010 – 2025 เมกะเฮิร์ตซ์ และ

2110 – 2170 เมกะเฮิร์ตซ์

2.1.8 คลื่นความถี่ 2300 – 2400 เมกะเฮิร์ตซ์

2.1.9 คลื่นความถี่ 2500 – 2690 เมกะเฮิร์ตซ์

2.2 คลื่นความถี่ ที่กำหนดให้ใช้ในกิจการดาวเทียม ในตารางกำหนดคลื่นความถี่
แห่งชาติ ดังต่อไปนี้

2.2.1 กิจการประจำที่ผ่านดาวเทียม

2.2.2 กิจการเคลื่อนที่ผ่านดาวเทียม

3. รายละเอียดเกี่ยวกับคลื่นความถี่ ที่กำหนดให้ใช้ในกิจการวิทยุคมนาคมและกิจการอื่น
คลื่นความถี่ที่กำหนดให้ใช้ในกิจการตามตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ ดังต่อไปนี้

3.1 กิจการเคลื่อนที่ (ที่ไม่ได้กำหนดให้ใช้ ตามข้อ 2.1)

3.2 กิจการเคลื่อนที่ทางบก

3.3 กิจการเคลื่อนที่ทางทะเล

3.4 กิจการเคลื่อนที่ทางการบิน

3.5 กิจการเคลื่อนที่ทางการบินในเส้นทางบินพาณิชย์

3.6 กิจการเคลื่อนที่ทางการบินนอกเส้นทางบินพาณิชย์

3.7 กิจการประจำที่ (ที่มีได้กำหนดให้ใช้ตามข้อ 2.1)

- 3.8 กิจการวิทยุนำทาง
- 3.9 กิจการวิทยุนำทางทางทะเล
- 3.10 กิจการวิทยุนำทางทางการบิน
- 3.11 กิจการวิทยุหาตำแหน่ง
- 3.12 กิจการวิทยุสมัครเล่น
- 3.13 กิจการช่วยฉุกเฉินวิทยุ
- 3.14 กิจการปฏิบัติการอวกาศ
- 3.15 กิจการวิจัยอวกาศ
- 3.16 กิจการความถี่มาตรฐานและสัญญาณเวลา
- 3.17 กิจการวิทยุดาราศาสตร์
- 3.18 กิจการวิทยุสมัครเล่นผ่านดาวเทียม
- 3.19 กิจการสำรวจพิภพผ่านดาวเทียม
- 3.20 กิจการติดต่อระหว่างดาวเทียม
- 3.21 กิจการฉุกเฉินวิทยุผ่านดาวเทียม
- 3.22 กิจการวิทยุตรวจการณ์และตรวจค้นหาผ่านดาวเทียม
- 3.23 กิจการวิทยุนำทางผ่านดาวเทียม
- 3.24 กิจการความถี่มาตรฐานและสัญญาณเวลาผ่านดาวเทียม
5. เครื่องมือในการบริหารคลื่นความถี่ ประกอบไปด้วย
 - 5.1 ตารางกำหนดคลื่นความถี่ (Spectrum Allocation Table)
 - 5.2 แผนความถี่วิทยุ (Spectrum Allotment)
 - 5.3 การจัดสรรคลื่นความถี่ (Spectrum Assignment)
6. กรอบแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ มีแนวทางในการดำเนินการกำหนด ดังนี้
 - 6.1 กำหนดให้มีแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับคลื่นความถี่ระหว่างประเทศ
 - 6.2 กำหนดให้มีแนวทางการคลื่นความถี่เพื่อนำไปจัดสรรใหม่ หรือการปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่
 - 6.3 กำหนดให้มีการใช้งานคลื่นความถี่ ด้านความมั่นคงของรัฐตามความจำเป็น
 - 6.4 กำหนดให้มีการใช้งานคลื่นความถี่ ด้านภารกิจเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินและภัยพิบัติ รวมถึงเพื่อประโยชน์สาธารณะ
 - 6.5 กำหนดเวลา ในการเปลี่ยนไปสู่ระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล
 - 6.6 กำหนดให้มี การจัดให้ภาคประชาชนได้ใช้คลื่นความถี่ ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

7. เป้าหมาย แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ กำหนดเป้าหมายการบริหารคลื่นความถี่ ของประเทศไทย ดังนี้

7.1 มีกลไกความร่วมมือ ด้านการบริหารคลื่นความถี่ระหว่างประเทศทั้งในส่วนขององค์การระหว่างประเทศ คณะกรรมการประสานงานการใช้คลื่นความถี่ระหว่างประเทศ หน่วยงานกำกับดูแล และผู้ประกอบการที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

7.2 มีการกำหนดหลักเกณฑ์ และ ระยะเวลาที่แน่นอนในการคืนคลื่นความถี่เพื่อนำไปจัดสรรใหม่หรือปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่

7.3 มีหลักเกณฑ์และกลไกการบริหารคลื่นความถี่ด้านความมั่นคงของรัฐ

7.4 มีการดำเนินการ จัดสรรคลื่นความถี่ และ กำหนดหลักเกณฑ์การใช้คลื่นความถี่ สำหรับภารกิจ เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินและภัยพิบัติ รวมถึงเพื่อประโยชน์สาธารณะ

7.5 มีแผนการเปลี่ยนไปสู่ระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล

7.6 มีการจัดให้ภาคประชาชนได้ใช้คลื่นความถี่ เพื่อประโยชน์สาธารณะไม่แสวงหากำไรทางธุรกิจในการประกอบกิจการบริการชุมชน ไม่น้อยกว่า ร้อยละยี่สิบของคลื่นความถี่ในแต่ละพื้นที่ของการอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

8. ยุทธศาสตร์ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ ตามวิสัยทัศน์ของ แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการบริหารคลื่นความถี่ ดังนี้

8.1 ยุทธศาสตร์การดำเนินการเกี่ยวกับคลื่นความถี่ระหว่างประเทศ

การดำเนินการเกี่ยวกับ คลื่นความถี่ระหว่างประเทศในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการวิทยุคมนาคม และกิจการโทรคมนาคม มีแนวทางดังนี้

8.1.1 สนับสนุนความร่วมมือ ด้านการบริหารคลื่นความถี่ระหว่างประเทศ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญ

8.1.2 ประสานงาน เพื่อป้องกัน และ แก้ไขปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับ คลื่นความถี่ระหว่างประเทศ ทั้งในส่วนขององค์การระหว่างประเทศ คณะกรรมการประสานงานการใช้คลื่นความถี่ระหว่างประเทศ หน่วยงานกำกับดูแลและในส่วนของผู้ประกอบการที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

8.1.3 ประสานงาน กับ หน่วยงานกำกับดูแล และผู้ประกอบการสื่อสารผ่านดาวเทียมที่มีพื้นที่ให้บริการ (Footprint) ครอบคลุมประเทศไทย

8.2 ยุทธศาสตร์การคืนคลื่นความถี่เพื่อนำ ไปจัดสรรใหม่หรือปรับปรุงการใช้ คลื่นความถี่ มีแนวทางดังนี้

8.2.1 กรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐที่นำคลื่นความถี่ไปให้ผู้อื่นประกอบกิจการโดยการอนุญาต สัมปทาน หรือ สัญญาที่ขอบด้วยกฎหมาย ซึ่งผ่านการตรวจสอบ

โดยคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติแล้ว ให้คืนคลื่นความถี่เมื่อสิ้นสุดอายุการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาอื่น

8.2.2 ผู้ได้รับอนุญาต ให้ใช้คลื่นความถี่โดยชอบด้วยกฎหมายที่มีการกำหนดอายุให้คืนคลื่นความถี่ เมื่อสิ้นสุดอายุการอนุญาต

8.2.3 กรณีผู้ได้รับอนุญาต ให้ใช้คลื่นความถี่โดยชอบด้วยกฎหมายที่มีได้กำหนดอายุการใช้คลื่นความถี่ไว้ กสทช. จะกำหนดเวลาสิ้นสุดการใช้คลื่นความถี่ โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะความจำเป็นของการประกอบกิจการ และการใช้คลื่นความถี่

8.2.3.1 กรณีกิจการกระจายเสียง ให้มีระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ใช้บังคับ

8.2.3.2 กรณีกิจการโทรทัศน์ ให้มีระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันที่แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ใช้บังคับ

8.2.3.3 กรณี กิจการโทรคมนาคมและกิจการอื่นให้มีระยะเวลาสูงสุด ไม่เกิน 15 ปี นับแต่วันที่แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ใช้บังคับ ทั้งนี้ ไม่เกินกว่าระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยชอบด้วยกฎหมาย

8.2.4 การคืนคลื่นความถี่อื่นๆ ให้เป็นไปตามที่ กสทช. กำหนด

8.3 ยุทธศาสตร์การใช้งานคลื่นความถี่ด้านความมั่นคงของรัฐตามความจำเป็น ให้มีกลไกการบริหารคลื่นความถี่ร่วมกับหน่วยงานเพื่อความมั่นคงของรัฐ เพื่อให้มีการใช้งานคลื่นความถี่เพื่อความมั่นคงของรัฐตามความจำเป็น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด

8.4 ยุทธศาสตร์ การใช้งานคลื่นความถี่ด้านภารกิจ เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงเพื่อประโยชน์สาธารณะ จัดสรรคลื่นความถี่และกำหนดหลักเกณฑ์การใช้งานคลื่นความถี่เพื่อสนับสนุนภารกิจ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินและภัยพิบัติตามความจำเป็น รวมถึงเพื่อประโยชน์สาธารณะ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด

8.5 ยุทธศาสตร์การเปลี่ยนไปสู่ระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล
จัดทำ แผนการเปลี่ยนไปสู่ระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ ในระบบดิจิทัล โดยจะต้องมีการกำหนดรายละเอียดของ แนวทางการเรียกคืนคลื่นความถี่ การจัดสรรคลื่นความถี่ การเริ่มต้นการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลภายใน 4 ปี นับแต่วันที่แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ใช้บังคับ และกำหนดช่วงเวลาการสิ้นสุดการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบอนาล็อก ตามระยะเวลาที่เหมาะสม

8.6 ยุทธศาสตร์ การจัดให้ภาคประชาชนได้ใช้คลื่นความถี่ ในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ส่งเสริมให้ภาคประชาชนได้ใช้คลื่นความถี่ ที่กำหนดให้ใช้ในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ มีแนวทางดังนี้

8.6.1 ให้มี ประกาศหลักเกณฑ์ การอนุญาตให้ภาคประชาชนใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ภายใน 4 ปี นับแต่วันที่แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ใช้บังคับ

8.6.2 จัดสรรคลื่นความถี่ให้ภาคประชาชน ได้ใช้ในกิจการโทรทัศน์ เป็นการชั่วคราว ในช่วงเวลาที่ยังไม่ได้ประกาศให้ใช้ระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล เฉพาะในพื้นที่ที่มีคลื่นความถี่เพียงพอที่จะดำเนินการจัดสรร

9. ความสัมพันธ์กับรัฐบาล ในการดำเนินการ ตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ฉบับนี้ จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับ นโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา โดยบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการของสำนักงาน กสทช. ด้วย

10. แนวทางปฏิบัติและการประเมินผล เพื่อให้การบริหารคลื่นความถี่ตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่บรรลุเป้าหมาย และสามารถติดตามประเมินผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ และการประเมินผลไว้ดังนี้

10.1 ให้ กสทช. นำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ไปสู่การปฏิบัติ โดยให้มีการจัดทำแผนความถี่วิทยุ รวมทั้งแผนปฏิบัติการของ สำนักงาน กสทช. ประกอบด้วย แผนงาน โครงการ กิจกรรม หน่วยงานที่รับผิดชอบ ระยะเวลาในการดำเนินการฐานข้อมูลการใช้คลื่นความถี่ที่เป็นปัจจุบัน ตัวชี้วัดและแนวทางการติดตามประเมินผล ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ฉบับนี้ และจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็น สำหรับการดำเนินงานอย่างเพียงพอ พร้อมทั้งประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

10.2 ให้ กสทช. ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่และต้องปรับปรุงแผนแม่บทดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการบริหารคลื่นความถี่ให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างน้อยทุก 2 ปี

ผนวก ข

แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555 – 2559)

โดยที่เป็นการสมควร กำหนดแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และอนุญาตให้ประกอบกิจการ รวมถึง การกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคมของ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ให้เป็นไปตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 และมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติ องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จึงจัดให้มีแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม โดยกำหนดให้มีการบังคับใช้เป็นเวลา 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1. แนวคิดและทิศทางการพัฒนากิจการโทรคมนาคม พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 กำหนดให้ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีหน้าที่ในการจัดทำแผนแม่บท การบริหารคลื่นความถี่ ตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และ แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการวิทยุคมนาคม และกิจการโทรคมนาคมของประเทศ โดยมุ่งเน้นการอนุญาตและกำกับดูแลที่สอดคล้องกับ นโยบายแห่งรัฐและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมให้มีการแข่งขันการประกอบกิจการโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการอนุญาตและการกำกับดูแลให้มีการใช้คลื่นความถี่ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดตามความเหมาะสม ความจำเป็น และความเพียงพอในการใช้งาน ทั้งในด้านการพาณิชย์ บริการสาธารณะ ความมั่นคงของรัฐ และการให้ความสะดวกแก่ประชาชน ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม พระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดให้ กสทช. จัดทำ แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมที่สอดคล้อง กับ แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ และอย่างน้อย ต้องมีแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการแข่งขัน โดยเสรีอย่างเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการ แนวทางการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และการอนุญาตให้ประกอบกิจการ ดังนั้น กสทช. จึงจัดทำแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมฉบับนี้ขึ้น โดยนำผลการดำเนินการตามแนวทาง การพัฒนากิจการโทรคมนาคมภายใต้แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2558 - 2550) และ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2553) การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับ อุตสาหกรรม

โทรคมนาคม แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ และนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา มาศึกษา และวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางการพัฒนากิจการโทรคมนาคมในระยะ 5 ปี โดยมุ่งเน้น ให้ประชาชนได้ใช้บริการที่หลากหลายผ่านโครงข่ายโทรคมนาคมที่ทันสมัย เท่าเทียมทั่วถึง ในราคาที่เหมาะสม บนพื้นฐานการแข่งขันที่เป็นธรรม ภายใต้การใช้ทรัพยากรโทรคมนาคมอย่างคุ้มค่า เพื่อเป็นโครงข่ายหลักในการสนับสนุนการพัฒนาของประเทศไปสู่สังคมภูมิปัญญาความคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ช่วยลดความเหลื่อมล้ำระหว่างเขตเมืองและเขตชนบทเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนกำหนดมาตรการในการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ

2. วิสัยทัศน์

มุ่งพัฒนา กิจการ โทรคมนาคม ลดช่องว่างการเข้าถึงเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

3. พันธกิจ

3.1 การอนุญาต และ การกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการ

3.2 การกำหนด หลักเกณฑ์ แนวทาง และเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และการประกอบกิจการ

3.3 การใช้ทรัพยากรโทรคมนาคมให้เป็นไปอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

3.4 การจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐาน โดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม

3.5 การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม ให้ได้ใช้บริการที่มีคุณภาพในราคาที่เป็นธรรมและได้รับความเป็นธรรมในการใช้บริการ

3.6 การเตรียมความพร้อมในกิจการโทรคมนาคม ให้สามารถแข่งขันในระดับสากล

4. เป้าประสงค์

แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม กำหนดเป้าประสงค์ ในการพัฒนากิจการโทรคมนาคม ในระยะ 5 ปี ดังนี้

4.1 เพื่อให้ประชาชน ได้ใช้บริการโทรคมนาคมที่มีคุณภาพ ทั่วถึง ในราคาที่เหมาะสม และเป็นธรรม โดยคำนึงถึง ประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งในด้าน การศึกษา การสาธารณสุข วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น ๆ

4.2 เพื่อพัฒนา ส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีและเป็นธรรม ระหว่างผู้ประกอบการ กิจการโทรคมนาคม ทั้งผู้ประกอบการรายเดิมและผู้ประกอบการรายใหม่

4.3 เพื่อส่งเสริม การใช้ทรัพยากรโทรคมนาคม รวมถึงวิทยุคมนาคมอย่างคุ้มค่า มี

ประสิทธิภาพ เพียงพอต่อการใช้งาน ทั้งในกรณีปกติและกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือภัยพิบัติ

4.4 เพื่อเพิ่มโอกาส ในการเข้าถึงบริการโทรคมนาคมพื้นฐาน ทั้งด้านการให้บริการ เสี่ยง และบริการบรอดแบนด์

4.5 เพื่อเพิ่มความตระหนักรู้ถึงสิทธิ รวมถึง พัฒนาระบบ และกลไกในการคุ้มครอง ผู้บริโภคในกิจการ โทรคมนาคม ให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นธรรม

4.6 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระดับสากล

5. ยุทธศาสตร์

แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในด้านต่าง ๆ โดยคำนึงถึง สภาวะแวดล้อมของประเทศ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การแข่งขันของ ผู้ประกอบกิจการ โทรคมนาคมการคุ้มครองผู้บริโภค และประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน ดังนี้

5.1 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม มุ่งเน้นการกำกับ ดูแลการประกอบกิจการอย่างเป็นธรรมในทุกตลาดที่มีการผูกขาด หรือ ลดหรือจำกัดการแข่งขันทั้งใน ระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยเน้น การป้องกันมิให้ผู้ประกอบการรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจเหนือ ตลาดใช้อำนาจทางการตลาดโดยมิชอบ รวมถึงมิให้ผู้ประกอบการรายหนึ่งรายใด หรือรวมกลุ่มกัน เพื่อใช้อำนาจเหนือตลาด หรือมีพฤติกรรมบิดเบือนกลไกตลาด ซึ่งทำให้ตลาดมีการแข่งขันอย่างไม่มี ประสิทธิภาพ เพื่อผลักดันให้เกิดการแข่งขันโดยเสรี และประชาชนได้ใช้บริการโทรคมนาคมในอัตรา ค่าบริการที่เหมาะสมและเป็นธรรม

ตัวชี้วัด

1. การเพิ่มขึ้นของระดับการแข่งขันการประกอบกิจการ โทรคมนาคม
2. การลดลงของอัตราค่าบริการ โทรคมนาคม

แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

1. พัฒนาทบทวน หรือปรับปรุงกฎระเบียบ และ หลักเกณฑ์ที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการ แข่งขันการประกอบกิจการ โทรคมนาคมโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

2. พัฒนา ปรับปรุงกฎระเบียบ และ หลักเกณฑ์การกำกับดูแล ที่ส่งเสริมการแข่งขัน การประกอบกิจการโทรคมนาคมโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

3. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการ

4. มีแนวทาง ในการกำกับดูแลอัตราค่าบริการขายส่ง และ อัตราค่าบริการค้าปลีกให้มี ความเป็นธรรม เพื่อให้กลไกตลาดสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. กำหนดแนวทาง เตรียมการรองรับการสิ้นสุดการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญา ในการประกอบกิจการโทรคมนาคม

5.2 ด้านการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และการอนุญาตให้ประกอบกิจการ มุ่งเน้น การออกใบอนุญาตให้ ผู้ประกอบกิจการ ได้มีโอกาสในการเข้าสู่ตลาดโทรคมนาคมบนพื้นฐานการ แข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และส่งเสริม การอนุญาตการประกอบกิจการที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ โดย คำนึงถึงความเป็นกลางทางเทคโนโลยี รวมทั้ง ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง และเงื่อนไขการอนุญาตการให้บริการดาวเทียมสื่อสาร เพื่อ ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขัน และ การกระจายบริการโทรคมนาคมและบริการบรอดแบนด์

ตัวชี้วัด

1. มีจำนวน ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมเพิ่มขึ้นบนพื้นฐานการแข่งขันที่เท่าเทียม และลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

2. มีประเภทการให้บริการโทรคมนาคมที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น

3. มีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเพิ่มขึ้น

แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

1. ทบทวน ปรับปรุงกฎระเบียบและหลักเกณฑ์การอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ที่อาจเป็น อุปสรรคต่อการเข้าสู่ตลาดการให้บริการ รวมถึงลดต้นทุนและขั้นตอนในการขอรับใบอนุญาต ของผู้ประกอบกิจการ

2. ส่งเสริมให้มี ผู้ประกอบกิจการเข้าสู่ตลาด เพื่อให้ผู้ใช้บริการโทรคมนาคม ได้รับ ประโยชน์จากการมีทางเลือกที่หลากหลายในการใช้บริการ

3. พัฒนา และปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทางและเงื่อนไขการอนุญาตการประกอบกิจการ โทรคมนาคมที่ใช้เทคโนโลยีใหม่รวมถึงกิจการ ซึ่งให้บริการดาวเทียมสื่อสาร โดยคำนึงถึงความเป็นกลาง ทางเทคโนโลยีและการหลอมรวมของเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมให้เกิดการแข่งขัน และการกระจาย บริการโทรคมนาคม

4. มีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อส่งเสริมการแข่งขันในการประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขตามที่กฎหมายบัญญัติ

5.3 ด้านการใช้ทรัพยากรโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้น การบริหาร จัดการและอนุญาตให้มีการใช้ทรัพยากรโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการใช้โครงสร้าง พื้นฐานร่วมกัน โดยคำนึงถึง ประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ทั้งใน ด้านการศึกษา การสาธารณสุข วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐและประ โยชน์สาธารณะอื่นๆ เช่น กรณีที่ มีเหตุฉุกเฉิน หรือ ภัยพิบัติตามความเหมาะสมความจำเป็นความเพียงพอในการใช้งาน ความก้าวหน้า ของเทคโนโลยีที่ทันสมัย ตลอดจน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรโทรคมนาคม รวมถึงวิทยุคมนาคมและ ดาวเทียมสื่อสารอย่างคุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นไปตามหลักกติกาสากลและพันธกรณีระหว่าง ประเทศ

ตัวชี้วัด

1. ต้นทุนในการประกอบกิจการ โทรคมนาคมของผู้ประกอบกิจการที่ลดลง
2. มีการใช้โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นร่วมกันสำหรับผู้ประกอบกิจการเพิ่มขึ้น
3. มีการนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ โทรคมนาคม
4. มีแผน หรือมาตรการร่วมกับ ผู้ประกอบกิจการ โทรคมนาคม เพื่อรองรับเหตุฉุกเฉิน และภัยพิบัติ

แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

1. ปรับปรุงและ พัฒนาแผน และ หลักเกณฑ์การบริหารจัดการ การกำกับดูแลทรัพยากร โทรคมนาคม ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม
2. ส่งเสริม การอนุญาตให้ใช้ทรัพยากร โทรคมนาคม ที่สามารถตอบสนองต่อการ ใช้ งานในกิจการ โทรคมนาคมที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเทคโนโลยี
3. ส่งเสริม การใช้ทรัพยากร โทรคมนาคมรวมถึงวิทยุคมนาคม เพื่อเตรียมความพร้อม ในกรณี ที่มีเหตุฉุกเฉินและภัยพิบัติ หรือมีความจำเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ หรือเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ หรือเพื่อป้องกันประโยชน์สาธารณะ
4. จัดทำ หลักเกณฑ์ การใช้ทรัพยากร โทรคมนาคมในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน และภัยพิบัติ รวมทั้ง การกำหนดมาตรการเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับเหตุฉุกเฉินและภัยพิบัติดังกล่าว
5. ส่งเสริม ให้มี การใช้โครงสร้างพื้นฐานร่วมกันและสิทธิแห่งทาง และส่งเสริมให้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพ และขยายโครงข่ายการให้บริการโดยเฉพาะ การให้บริการบรอดแบนด์ อย่างต่อเนื่อง
6. ส่งเสริม การสร้างโครงข่ายใหม่ และ โครงข่ายทางเลือกในการให้บริการบรอดแบนด์ โดย ส่งเสริมการให้บริการบรอดแบนด์ผ่านโครงข่ายการสื่อสารความเร็วสูง ทั้งโครงข่ายทางสายและ ไร้สาย โดยคำนึงถึงความเป็นกลางทางเทคโนโลยี
7. ส่งเสริมให้เกิด การแข่งขันการให้บริการบรอดแบนด์ โดยส่งเสริมให้มีการใช้ โครงข่ายหลัก และอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ ร่วมกันทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการให้บริการ บรอดแบนด์ด้วยเทคโนโลยีใหม่

5.4 ด้านการบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึง มุ่งเน้นการสร้างมาตรการ ส่งเสริมผู้ประกอบการในการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐาน ในพื้นที่การให้บริการโทรคมนาคม โดยทั่วถึง ส่งเสริมการให้บริการโทรคมนาคมพื้นฐานแก่กลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ตามที่กำหนดในแผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม ให้ได้รับ บริการโทรคมนาคมพื้นฐานที่มีคุณภาพและอัตราค่าบริการที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมการให้บริการ โทรคมนาคมเพื่อพัฒนาสังคม และเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน ตลอดจนสนับสนุนให้มีการเพิ่ม

ศักยภาพของอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์และบริการโทรคมนาคมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสในสังคม

ตัวชี้วัด

1. มีแผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึง และ บริการเพื่อสังคม ภายใน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมฉบับนี้ประกาศใช้
2. บริการโทรคมนาคมพื้นฐานด้านการให้บริการเสียงครอบคลุม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 ของประชากรทั่วประเทศ
3. บริการโทรคมนาคมพื้นฐานด้านการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ไม่น้อยกว่า 2 Mbps ครอบคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของประชากรทั่วประเทศ

แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

1. จัดทำแผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการ เพื่อสังคม โดยการกำหนดพื้นที่ให้บริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึง กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการให้บริการโทรคมนาคมพื้นฐาน และกำหนดลักษณะและประเภทของบริการเพื่อสังคมและการศึกษา
2. ส่งเสริมการให้บริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึง และบริการเพื่อสังคมโดยสร้างมาตรการส่งเสริมการให้บริการในพื้นที่การให้บริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึง ส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายได้รับบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึง การให้บริการโทรคมนาคม เพื่อสังคม การศึกษา การสาธารณสุข ความมั่นคงของรัฐรวมทั้งการให้บริการในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินและภัยพิบัติ
3. ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์โทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึง และบริการเพื่อสังคม โดยสนับสนุนให้มีการพัฒนานวัตกรรมโทรคมนาคมเพื่อเพิ่มโอกาส ลดช่องว่าง และสนับสนุนคนพิการและผู้ด้อยโอกาสทางสังคมให้เข้าถึงบริการโทรคมนาคมพื้นฐาน โดยทั่วถึง และบริการเพื่อสังคม และการศึกษา

4. ลดช่องว่างการเข้าถึงบริการบรอดแบนด์โดยสนับสนุนการให้บริการบรอดแบนด์ในพื้นที่ห่างไกล กำหนดมาตรการเพื่อสร้างแรงจูงใจ สำหรับการให้บริการบรอดแบนด์ในพื้นที่ที่ไม่ใช่พื้นที่เศรษฐกิจ และสนับสนุนคนพิการและผู้ด้อยโอกาสทางสังคมให้เข้าถึงบริการบรอดแบนด์

5.5 ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม มุ่งเน้นการสร้างวัฒนธรรมที่ก้าวหน้าเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานของผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม ประโยชน์ของการใช้งานโทรคมนาคมประเภทต่าง ๆ การรู้เท่าทันความก้าวหน้าของเทคโนโลยี โทรคมนาคมประเภทต่าง ๆ เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจในสิทธิและเสรีภาพของผู้บริโภคในการใช้บริการโทรคมนาคม สามารถเข้าใช้ช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียนจากการใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างมาตรการเพื่อเพิ่มบทบาทผู้ประกอบการในการให้บริการอย่างมีจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคและสังคม

ตัวชี้วัด

1. สามารถจัดทำหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคให้แล้วเสร็จ ภายใน 2 ปี
2. สามารถจัดทำหลักเกณฑ์ใน การควบคุมคุณภาพการให้บริการด้านข้อมูล ให้แล้วเสร็จ ภายใน 2 ปี
3. มีการปรับปรุงกลไกการระงับข้อพิพาทที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม
4. ผู้บริโภคมีความตระหนักรู้เพิ่มขึ้น เกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานของ ผู้บริโภคในกิจการ โทรคมนาคม

แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

1. ปรับปรุงและบังคับใช้ หลักเกณฑ์ในการคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัว ของ ผู้บริโภค ให้เกิดประสิทธิภาพ
2. พัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานสัญญา มาตรฐานการให้บริการ รวมทั้ง หลักเกณฑ์ วิธีการ และกลไกตรวจสอบคุณภาพการให้บริการ
3. พัฒนาปรับปรุงระบบจัดการเรื่องร้องเรียน และการระงับข้อพิพาท โดยการใกล้เคียง โดยมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และกลไกจัดการปัญหาของผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม
4. จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลสิทธิพื้นฐานที่ผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคมควรรู้
5. จัดทำหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค ตามมาตรา 31 วรรคสอง แห่ง พระราชบัญญัติ องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553
6. ส่งเสริมการคุ้มครองผู้บริโภค โดย ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เครือข่ายผู้บริโภคในการพิทักษ์ และคุ้มครองสิทธิของตนเสริมสร้างให้ประชาชนตระหนักถึงสิทธิของตนเองในการใช้บริการโทรคมนาคม และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
7. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีโทรคมนาคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการมีส่วนร่วมของประชาชน โดย การสร้างกระบวนการในการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีโทรคมนาคม พัฒนาคู่คุณภาพการเรียนรู้ การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร การศึกษาของประชาชนการประกอบอาชีพ การสาธารณสุข และ การให้บริการเพื่อประโยชน์สาธารณะอื่น ๆ เพื่อความปลอดภัยในชีวิต และ ทรัพย์สิน
8. กำหนดแนวทางให้ ผู้ประกอบการ มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ต่อ ผู้บริโภค และสร้างมาตรการเพื่อเพิ่มบทบาทของผู้ประกอบการในการมีความรับผิดชอบต่อสังคม

5.6 ด้านการเตรียมความพร้อม และการเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ มุ่งเน้นการส่งเสริมให้ประเทศไทย มีศักยภาพและความพร้อมในการเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 โดย การพัฒนาความร่วมมือ

ทางด้านกิจการโทรคมนาคม การสร้างความเชื่อมโยงทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน กฎระเบียบ ภาคอุตสาหกรรม นักวิจัยและพัฒนาหน่วยงานกำกับดูแล และประชาชน รวมทั้ง ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศภายใต้กรอบต่าง ๆ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยคำนึงถึงประโยชน์ของชาติ

ตัวชี้วัด

1. มีมาตรการรองรับ เพื่อเตรียมความพร้อม ด้านกิจการโทรคมนาคม ในการเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

2. มีการพัฒนาปรับปรุงออกกฎระเบียบเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคม ให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ และภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด

แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

1. จัดตั้ง คณะทำงาน และจัดทำแผน เพื่อเตรียมความพร้อม ด้านการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมเพื่อรองรับการเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของประเทศไทยใน พ.ศ. 2558

2. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้านกิจการโทรคมนาคมภายใต้กรอบต่าง ๆ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี

3. พัฒนาปรับปรุง และออกกฎระเบียบเกี่ยวกับ กิจการโทรคมนาคมให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ

4. ผลักดันให้มีข้อตกลงการยอมรับซึ่งกัน และ กันทางด้านมาตรฐานและการตรวจสอบและรับรองทางด้านโทรคมนาคมภายใต้กรอบต่าง ๆ โดย สร้างความเชื่อมโยงระหว่างภาคอุตสาหกรรม หน่วยตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน ผู้ประกอบกิจการ หน่วยงานกำกับดูแล และผู้ให้บริการ

5. ส่งเสริม ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม ในการสร้างความพร้อมด้านการแข่งขันในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม และ การเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2558

6. ความสัมพันธ์กับรัฐบาล

ในการดำเนินการตามแผนแม่บทโทรคมนาคมฉบับนี้ ต้องดำเนินการ ให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา

7. แนวทางการปฏิบัติและการประเมินผล

เพื่อให้การพัฒนากิจการโทรคมนาคม ตาม แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถติดตามและประเมินผลสำเร็จได้ จึงกำหนดแนวทาง การปฏิบัติและการประเมินผลไว้ ดังนี้

7.1 ให้ กสทช. โดย คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม (กทค.) แปลง แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมไปสู่การปฏิบัติ โดยให้มีการจัดทำ แผนปฏิบัติการของสำนักงาน กสทช. ระยะ 5 ปี ประกอบด้วย แผนงาน โครงการ/ผลผลิต กิจกรรม หน่วยงานที่รับผิดชอบ ระยะเวลาดำเนินการ

ตัวชี้วัดและแนวทางการติดตามและประเมินผล ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมฉบับนี้ และจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานอย่างเพียงพอ

7.2 ให้ กสทช. โดย กทค. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดในแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพิจารณาปรับปรุงแนวทางการพัฒนากิจการโทรคมนาคมให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และสอดคล้องกับนโยบาย ที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา

ผนวก ก

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2540

เป็นปีที่ 52 ในรัชกาลปัจจุบัน

1. สิทธิการรับรู้ หรือ รับทราบข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 58 บัญญัติว่า "บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของ รั้วความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนได้เสีย อันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามที่ กฎหมายบัญญัติ"

2. หลักการและเหตุผลของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

ในระบอบประชาธิปไตย การให้ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางในการได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็น และใช้ สิทธิทางการเมืองได้ โดยถูกต้องกับความจริง อันเป็นการส่งเสริมให้มีความเป็นรัฐบาลโดยประชาชน มากยิ่งขึ้นสมควรกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีข้อยกเว้นอันไม่ต้อง เปิดเผยที่แจ้งชัด และจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้ว จะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ หรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคง และจะยังผลให้ ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะปกป้องรักษาประโยชน์ของตนประการ หนึ่งกับสมควรคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการไปพร้อม อีก ประการหนึ่ง

3. ประเภทข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้อมูลข่าวสาร หมายความว่า สิ่งที่มีสื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือ สิ่งใด ๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้น จะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของ เอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่ายฟิล์ม การ บันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่ยกไว้ปรากฏได้

ข้อมูลข่าวสารของราชการ หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครอง หรือ

ควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ การดำเนินงานของรัฐ หรือ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

3.1 ข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยเป็นการทั่วไป

3.1.1 ข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

3.1.1.1 โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐนั้น

3.1.1.2 สรุปรายงานหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน

3.1.1.3 สถานที่ติดต่อ เพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร หรือคำแนะนำในการ

ติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ

3.1.1.4 กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบแบบแผน นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้เฉพาะ ที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อ เอกชน ที่เกี่ยวข้อง

3.1.1.5 ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่ คณะกรรมการกำหนด ข้อมูลข่าวสารใด ที่ได้มีการจัดพิมพ์ เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา โดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว (มาตรา 7)

3.1.2 ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา 7 (4) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้น ตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร (มาตรา 8)

3.1.3 ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐ ต้องจัดไว้ให้ ประชาชนเข้าตรวจสอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ได้แก่

3.1.3.1 ผลการพิจารณา หรือ คำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้ง ความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

3.1.3.2 นโยบาย หรือ การตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ใน ราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา 7 (4)

3.1.3.3 แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่กำลังดำเนินการ

3.1.3.4 คู่มือ หรือ คำสั่งเกี่ยวกับ วิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชน

3.1.3.5 สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา 7 วรรคสอง

3.1.3.6 สัญญาสัมปทาน สัญญา ที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือ สัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

3.1.3.7 มติคณะรัฐมนตรี หรือ มติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือ โดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริงหรือข้อมูล

ข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

3.1.3.8 ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา 9)

3.1.4 ข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ นอกเหนือจากข้อมูลข่าวสาร ตาม มาตรา 7 มาตรา 8 และมาตรา 9 (มาตรา 11)

3.1.5 ข้อมูลข่าวสารที่คัดลอกไว้ให้ ประชาชนศึกษาค้นคว้า (เอกสารประวัติศาสตร์) ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยราชการของรัฐ ไม่ประสงค์จะเก็บรักษาไว้หรือข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 14 เมื่อมีอายุครบ 75 ปี และ ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 เมื่อมีอายุครบ 20 ปี นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น ให้หน่วยงานของรัฐส่งมอบให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา เพื่อให้ประชาชนศึกษาค้นคว้า (มาตรา 26)

3.2 ข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่เปิดเผยเป็นการเฉพาะข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หมายความว่า ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมายรหัสหรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคน หรือ รูปถ่าย และ ให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย (มาตรา 4)

บุคคล หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย และบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย (มาตรา 21)

3.3 ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

3.3.1 ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เปิดเผยไม่ได้ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้ (มาตรา 14)

3.3.2 ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของประชาชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

3.3.2.1 การเปิดเผย จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงในทาง เศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

3.3.2.2 การเปิดเผย จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

3.3.2.3 ความเห็น หรือ คำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐ ในการดำเนินการ เรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจ หรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

3.3.2.4 การเปิดเผย จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

3.3.2.5 รายงานการแพทย์ หรือ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผย จะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

3.3.2.6 ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือ ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไป เปิดเผยต่อผู้อื่น

3.3.2.7 กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ จะกำหนดเงื่อนไข อย่างไรก็ดีได้แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด และให้ถือว่ากรณีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ของราชการเป็นดุลพินิจโดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารได้ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 15)

4. หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการ ส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณา พิพากษาคดี องค์กรควบคุมการประกอบอาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่น ตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง

เจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ (มาตรา 4)

หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะต้องดำเนินการ และปฏิบัติตามพระราช บัญญัตินี้ ดังนี้

4.1 หน่วยงานของรัฐ ต้องจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 7 มาตรา 8 และมาตรา 9 ไว้เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ จะได้กำหนด (มาตรา 42 วรรค 2)

4.2 หน่วยงานของรัฐ ต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามที่กำหนดในมาตรา 7 ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา และรวบรวม และจัดให้มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ไว้เผยแพร่เพื่อขาย หรือจำหน่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร (มาตรา 7)

4.3 หน่วยงานของรัฐ โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ ราชการวางหลักเกณฑ์ เรียกค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้อง ของข้อมูลข่าวสารของราชการก็ได้ในการนี้ให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น (มาตรา 9)

4.4 หน่วยงานของรัฐต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารของราชการนอกจากที่ลงพิมพ์ใน ราช

กิจจานุเบกษา หรือจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดู หรือที่จัดให้ประชาชนได้ค้นคว้า ตามมาตรา 26 ในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควรให้ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้น จะขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้ง โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรและถ้าข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น มีสภาพอาจบอบสลายได้ง่าย หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลาในการจัดหาให้ หรือจะจัดทำสำเนาอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้อมูลข่าวสารนั้น

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจัดหาให้ข้างต้น ต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวมหรือจัดให้มีขึ้นใหม่ เว้นแต่เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพ หรือเสียง ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐ เห็นว่ากรณีเช่นนั้นมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องที่จะต้องปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้นหรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้ บทบัญญัตินี้ไม่เป็นการห้ามหน่วยงานของรัฐที่จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการใดขึ้นใหม่ให้แก่ผู้ร้องขอหากเป็นการสอดคล้องด้วยอำนาจหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว

ให้นำความในมาตรา 9 วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ มาใช้บังคับแก่ การจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามมาตรานี้โดยอนุโลม (มาตรา 11)

4.5 หน่วยงานของรัฐต้องแนะนำให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา 11 ที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลาง หรือ ส่วนสาขาของหน่วยงานแห่งนั้น หรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้ไปยื่นคำขอ ต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า

ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอ เห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอเป็น ข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และได้ระบุนการห้ามเปิดเผยไว้ให้ส่งคำขอให้หน่วยงานของรัฐผู้ทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป (มาตรา 12)

4.6 หน่วยงานของรัฐ หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ก็ได้ โดยคำนึงถึง การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชน ที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

4.6.1 การเปิดเผย จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อ ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงในทาง เศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

4.6.2 การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้ กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่ อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ไม่ว่า จะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

4.6.3 ความเห็น หรือ คำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐ ในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใดแต่ทั้งนี้ไม่รวมถึง รายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

4.6.4 การเปิดเผยจะก่อให้เกิด อันตรายต่อชีวิต หรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

4.6.5 รายงานการแพทย์ หรือ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

4.6.6 ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครอง มิให้เปิดเผย หรือ ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

4.6.7 กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ จะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่า ที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด และให้ถือว่าการมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลพินิจโดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามลำดับสายการบังคับบัญชาแต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ ต่อ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 15)

เพื่อให้เกิดความชัดเจน ในทางปฏิบัติว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการ จะเปิดเผยต่อบุคคลใดได้หรือไม่ภายใต้เงื่อนไข เช่นใด และ สมควรมีวิธีรักษา มิให้รั่วไหลให้หน่วยงานของรัฐกำหนดวิธีการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ คณะรัฐมนตรีกำหนดว่าด้วยการรักษา ความลับของทางราชการ (มาตรา 16)

4.7 เจ้าหน้าที่ของรัฐ เห็นว่า ในกรณี ที่การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ แจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้าน ภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจเสนอคำคัดค้านได้ ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ที่ได้รับแจ้ง ตามวรรคหนึ่ง หรือ ผู้ที่ทราบว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใด อาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตน มีสิทธิ คัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ

ในกรณีที่มีการคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้รับผิดชอบ ต้องพิจารณาคำคัดค้าน และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้าน ทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มิคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นมิได้จนกว่าจะล่วงพ้น กำหนดเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา 18 หรือ จนกว่า คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ได้มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น ได้แล้วแต่กรณี (มาตรา 17)

4.8 การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใด แม้จะเข้าข่ายต้อง มีความรับผิดชอบตามกฎหมายใด ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบ หากเป็นการกระทำโดยสุจริตในกรณีดังต่อไปนี้

4.8.1 ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามระเบียบมาตรา 16

4.8.2 ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในระดับ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีคำสั่งให้เปิดเผยเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลใด เพื่อประโยชน์อันสำคัญยิ่งกว่าที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือชีวิตร่างกาย สุขภาพ หรือประโยชน์อื่นของบุคคลและคำสั่งนั้นได้กระทำโดยสมควรแต่เหตุในกรณี นี้ จะมีการกำหนดข้อจำกัด หรือเงื่อนไขในการใช้ข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเหมาะสมก็ได้

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารข้างต้น ไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐ พ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมาย หากจะพึงมีในกรณีดังกล่าว (มาตรา 20) หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังต่อไปนี้

4.8.2.1 ต้องจัดให้ มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล เพียงเท่าที่เกี่ยวข้อ และจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จ ตามวัตถุประสงค์เท่านั้น และ ยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น

4.8.2.2 พยายามเก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียโดยตรง ของบุคคลนั้น

4.8.2.3 จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา และตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอเกี่ยวกับสิ่ง ดังต่อไปนี้

- (ก) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้
- (ข) ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
- (ค) ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ
- (ง) วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล
- (จ) วิธีการขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล
- (ฉ) แหล่งที่มาของข้อมูล

4.8.2.4 ตรวจสอบแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในความรับผิดชอบให้ถูกต้องอยู่เสมอ

4.8.2.5 จัดระบบรักษาความปลอดภัย ให้แก่ ระบบข้อมูลข่าวสาร ตามความเหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสม หรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล

4.9 ในกรณีที่เก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจาก เจ้าของข้อมูลหน่วยงานของรัฐ ต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบล่วงหน้า หรือพร้อมกับการขอข้อมูลถึง วัตถุประสงค์ที่จะนำข้อมูลมาใช้ลักษณะ

การใช้ข้อมูลปกติ และกรณีที่ต้องขอข้อมูลนั้น เป็นกรณีที่ต้องทำให้ข้อมูลได้โดยความสมัครใจ หรือเป็นกรณีที่มีกฎหมายบังคับ

หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบ ในกรณีที่มีการจัดส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังที่ใดซึ่งจะเป็นผลให้บุคคลทั่วไปทราบข้อมูลข่าวสารนั้นได้ เว้นแต่เป็นไปตามลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ (มาตรา 21)

บุคคล หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย และบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย แต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย (มาตรา 21)

4.10 สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง อาจออกระเบียบโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มีให้นำบทบัญญัติวรรคหนึ่ง (3) ของมาตรา 23 มาใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานดังกล่าวก็ได้

หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่จะกำหนดในกฎกระทรวงนั้น ต้องเป็น หน่วยงานของรัฐ ซึ่งการเปิดเผย ประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 23 วรรคหนึ่ง (3) จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อการดำเนินการของหน่วยงานดังกล่าว (มาตรา 22)

4.11 หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่นโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือ ของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้า หรือในขณะที่นั้นมิได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผย ดังต่อไปนี้

4.11.1 ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตน เพื่อ การนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

4.11.2 เป็นการใช้ข้อมูลตามปกติ ภายใต้วัตถุประสงค์ของ การจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น

4.11.3 ต่อหน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านการวางแผน หรือ การสถิติหรือสำมะโนต่าง ๆ ซึ่งมี หน้าที่ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ให้ไม่ให้เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น

4.11.4 เป็นการให้เพื่อ ประโยชน์ในการศึกษาวิจัย โดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลใด

4.11.5 ต่อ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ ตาม มาตรา 26 วรรคหนึ่ง เพื่อการตรวจคุณค่าในการ เก็บรักษา

4.11.6 ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อการป้องกันการฝ่าฝืน หรือ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวน การสอบสวน หรือ การฟ้องคดี ไม่ว่าจะคดีประเภทใดก็ตาม

4.11.7 เป็นการให้ซึ่งจำเป็น เพื่อการป้องกัน หรือ ระวังอันตรายต่อชีวิต หรือ สุขภาพของบุคคล

4.11.8 ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอซื้อเท็จจริงดังกล่าว

4.11.9 กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตาม (3) (4) (5) (6) (7) (8) และ (9) ให้มีการจัดทำ บัญชีแสดง การเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสารนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 24)

4.12 เจ้าหน้าที่ของรัฐ จะเปิดเผย รายงานการแพทย์ที่เกี่ยวกับบุคคลใด จะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้ถ้ากรณีมีเหตุอันสมควร (มาตรา 25 วรรค 2)

4.13 หน่วยงานของรัฐ ต้องส่งมอบ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่ไม่ประสงค์ จะเก็บรักษาหรือมีอายุครบกำหนดเวลา คือ ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 14 เมื่อครบ 75 ปี หรือตามมาตรา 15 เมื่อครบกำหนด 20 ปี นับตั้งแต่วันที่เสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารให้ หอจดหมายเหตุแห่งชาติกรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา เพื่อคัดเลือกไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้า

กำหนดเวลาดังกล่าวอาจขยายออกไปได้ในกรณีดังต่อไปนี้

1. หน่วยงานของรัฐยังจำเป็น ต้องเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารของราชการไว้เองเพื่อประโยชน์ในการใช้สอย โดยต้องจัดเก็บ และจัดให้ประชาชนได้ศึกษา ค้นคว้า ตามที่จะตกลงกับ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร

2. หน่วยงานของรัฐ เห็นว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการนั้นยังไม่ควรเปิดเผย โดยมีคำสั่งขยายเวลา กำกับไว้เป็นการเฉพาะราย คำสั่ง การขยายเวลานั้นให้กำหนดระยะเวลาไว้ด้วย แต่จะกำหนดเกินคราวละห้าปีไม่ได้

การตรวจสอบ หรือ ทบทวน มิให้มีการขยายระยะเวลาไม่เปิดเผย จนเกินความจำเป็น ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติตามมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามที่คณะรัฐมนตรีออกระเบียบกำหนดให้ หน่วยงานของรัฐ หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ จะต้องทำลายหรืออาจทำลายได้โดยไม่ต้องเก็บรักษา (มาตรา 26)

4.14 หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ต้องยินยอมให้ คณะกรรมการหรือ ผู้ซึ่ง คณะกรรมการมอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ใน ความครอบครองของตนได้ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ก็ตาม (มาตรา 33 วรรค 2)

5. สิทธิของประชาชนหรือเอกชน พ.ร.บ. นี้ ได้กำหนดสิทธิของประชาชนหรือเอกชน ดังนี้

5.1 สิทธิในการขอคำปรึกษาการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้กับ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะเป็นหน่วยงานทางวิชาการและธุรการให้แก่ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ

ราชการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (มาตรา 6)

5.2 สิทธิเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการบุคคล ไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตามย่อมมีสิทธิเข้าตรวจสอบขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 9 ได้

คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรา 9 นี้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนด โดยกฎกระทรวง (มาตรา 9)

คนต่างด้าว หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย และไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยและนิติบุคคลดังต่อไปนี้

1. บริษัท หรือ ห้างหุ้นส่วนที่มีทุนเกินกึ่งหนึ่งเป็นของคนต่างด้าว ใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือให้ถือว่าใบหุ้นนั้นคนต่างด้าวเป็นผู้ถือ
2. สมาคมที่มีสมาชิกเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว
3. สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของคนต่างด้าว
4. นิติบุคคลตาม (1) (2) (3) หรือ นิติบุคคลอื่นใดที่มีผู้จัดการ หรือ กรรมการเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

นิติบุคคลตามวรรค 1 ถ้าเข้าไปเป็น ผู้จัดการหรือกรรมการ สมาชิก หรือ มีทุนในนิติบุคคลอื่นให้ถือว่า ผู้จัดการ หรือ กรรมการ หรือสมาชิก หรือ เจ้าของทุน ดังกล่าว เป็นคนต่างด้าว (มาตรา 4)

5.3 สิทธิขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้แล้ว หรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา 26 แล้ว โดยคำขอนั้น ได้ระบุข้อมูลข่าวสาร ที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร (มาตรา 11)

5.4 สิทธิที่จะได้รู้ถึง ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับงานซึ่งหน่วยงานของรัฐ จะต้องให้กับบุคคลนั้น หรือผู้กระทำการแทนได้ตรวจสอบ หรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น (มาตรา 25 วรรค 1)

5.5 สิทธิในการดำเนินการแทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเจ้าของข้อมูลได้ถึงแก่กรรม ตามมาตรา 23 เกี่ยวกับการขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หรือการแจ้งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังที่ใดของบุคคลดังกล่าว มาตรา 24 เกี่ยวกับ การให้ความยินยอมให้หน่วยงานของรัฐ ที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนเปิดเผยข้อมูลต่อ หน่วยงานของรัฐแห่งอื่น หรือผู้อื่นและมาตรา 25 เกี่ยวกับการได้รู้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน การขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือ ลงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ไม่ถูกต้องตามที่ เป็นจริง รวมทั้งมีสิทธิอุทธรณ์ในกรณีที่ทำหน้าที่ของรัฐ มีคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารนี้ (มาตรา 25 วรรค 5)

5.6 สิทธิในการร้องเรียนผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐ ไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสาร ตาม มาตรา 7 หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสาร ให้แก่ตนตามมาตรา 11 หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือ เห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียน ต่อคณะกรรมการข้อมูล ข่าวสารของราชการ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 หรือ คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน ตามมาตรา 17 หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วน บุคคลตามมาตรา 25 (มาตรา 13)

5.7 สิทธิในการอุทธรณ์ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ใดตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสีย ตามมาตรา 17 ผู้นั้น อาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ ได้รับแจ้งนั้นโดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ (มาตรา 18)

แต่ถ้าอุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรวจ ตามที่มีคำขอ ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ ต่อ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน 30 วันนับแต่วันที่ ได้รับ แจ้งโดยยื่นคำอุทธรณ์ ต่อ คณะกรรมการ ไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้ หน่วยงาน ของรัฐหมายเหตุคำขอของคนแนบไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนที่เกี่ยวข้อง

6. สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สังกัด สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานธุรการและวิชาการ ให้แก่ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และ คณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และให้คำปรึกษา แก่เอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

7. คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

7.1 คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประกอบด้วย รัฐมนตรี ซึ่ง นายกรัฐมนตรี มอบหมาย เป็น ประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลางโหม ปลัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจากภาครัฐและเอกชน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง อีกเก้าคน เป็น กรรมการ ให้ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่ข้าราชการ ของสำนักงานปลัดสำนัก นายกรัฐมนตรีคนหนึ่ง เป็น เลขานุการ และอีกสองคน เป็น ผู้ช่วยเลข

7.2 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

7.2.1 สอดส่องดูแล และให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของ

รัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้

7.2.2 ให้คำปรึกษาแก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือ หน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ได้รับคำขอ

7.2.3 เสนอแนะในการตรา พระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวง หรือระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้

7.2.4 พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน ตามมาตรา 13

7.2.5 จัดทำรายงานเกี่ยวกับ การปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอ คณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

7.2.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

7.2.7 ดำเนินการเรื่องอื่นตามที่ คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย (มาตรา 28)

7.3 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา 27 มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับ แต่งตั้งผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ (มาตรา 29)

7.4 นอกจาก การพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา 27 พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

7.4.1 ตาย

7.4.2 ลาออก

7.4.3 คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

7.4.4 เป็นบุคคลล้มละลาย

7.4.5 เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

7.4.6 ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (มาตรา 30)

7.5 การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมี กรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ ประธานกรรมการ เป็น ประธานในที่ประชุม ถ้า ประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่ง ให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุม ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียง เป็นเสียงชี้ขาด (มาตรา 31)

7.6 ให้คณะกรรมการ มีอำนาจเรียกให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาประกอบ การพิจารณาได้ (มาตรา 32)

7.7 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มิคำขอไม่ว่าจะเป็นกรณี ตามมาตรา 11 หรือมาตรา 25 ถ้า ผู้มีคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริงและร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ตามมาตรา 13 ให้ คณะกรรมการ มีอำนาจเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องได้และแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบ

หน่วยงานของรัฐ หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ต้องยินยอมให้ คณะกรรมการ หรือ ผู้ซึ่ง คณะกรรมการ มอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของตนได้ ไม่ว่าจะ เป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ก็ตาม (มาตรา 13)

7.8 คณะกรรมการ จะแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใด อย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ และ ให้นำความในมาตรา 31 มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา 34)

7.9 ระยะเวลาการพิจารณาของ คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน ในกรณีมีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวม เวลาทั้งหมดแล้ว ต้องไม่เกิน 60 วัน (มาตรา 13 วรรค 2)

8. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

8.1 ให้มี คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ตามข้อเสนอของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่ง มิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือ คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25

การแต่งตั้ง คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้ง ตามสาขาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่นความมั่นคงของประเทศ เศรษฐกิจและ การคลังของประเทศ หรือการบังคับใช้กฎหมาย (มาตรา 35)

8.2 คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารคณะหนึ่ง ๆ ประกอบด้วย บุคคล ตามความจำเป็นแต่ต้องไม่น้อยกว่า สามคน และให้ข้าราชการที่ คณะกรรมการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ เป็น เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ในกรณีพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐแห่งใด กรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารซึ่งมาจากหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นจะเข้าร่วมพิจารณาด้วยไม่ได้

กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จะเป็น เลขานุการ หรือ ผู้ช่วยเลขานุการ ไม่ได้ (มาตรา 36)

8.3 ให้คณะกรรมการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ ให้ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสาร โดยคำนึงถึง ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร แต่ละสาขา ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับคำอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด และในการมีคำวินิจฉัยจะมีข้อสังเกต เสนอต่อ คณะกรรมการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

ให้นำความใน มาตรา 13 วรรคสอง คือข้อ 7.9 มาใช้บังคับ แต่การพิจารณาอุทธรณ์ของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดย อนุโลม (มาตรา 37)

8.4 อำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร แต่ละสาขา วิธีพิจารณาและวินิจฉัย ให้เป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการกำหนดโดย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 38) ให้นำ บทบัญญัติมาตรา 29 เกี่ยวกับวาระของคณะกรรมการคราวละ 3 ปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง มาตรา 30 เกี่ยวกับการพ้นตำแหน่ง มาตรา 32 เกี่ยวกับการเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุเอกสาร หรือ พยานหลักฐาน และ บทกำหนดโทษที่ประกอบกับบทบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ กับ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยอนุโลม

9. บทกำหนดโทษ

9.1 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ คณะกรรมการที่สั่งตามมาตรา 32 ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกิน ห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 40)

9.2 ผู้ใดฝ่าฝืน หรือ ไม่ปฏิบัติตาม ข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนด ตามมาตรา 20 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 41)

10. บทเฉพาะกาล

10.1 บทบัญญัติมาตรา 7 มาตรา 8 และ มาตรา 9 มิให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้น ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ หน่วยงานของรัฐจัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้ เพื่อประชาชนเข้าตรวจดูได้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจะได้กำหนด (มาตรา 42)

10.2 ให้ระเบียบว่าด้วย การรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2517 ในส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ ยังคงใช้บังคับต่อไปได้ เท่าที่ไม่ขัด หรือ ขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ระเบียบที่คณะรัฐมนตรี กำหนดตามมาตรา 16 จะได้กำหนด เป็นอย่างอื่น (มาตรา 43)

ผนวก ง

นโยบายของคณะรัฐมนตรี

พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี กำหนดนโยบาย 11 ด้าน ดังนี้

1. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

โดยจะใช้ มาตรการทางกฎหมายมาตรการทางสังคมจิตวิทยาและมาตรการทางระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิดหรือประสพภัยร้าย มุ่งสนับสนุนสถาบันหลักของชาติ โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกและความผูกพันภักดีของคนอีกเป็นจำนวนมาก ตลอดจน เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และ พระราชกรณียกิจ เพื่อประชาชน ทั้งจะ สนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจน เร่งขยายผลตามโครงการ และแบบอย่างที่ดีทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์ และเกิดประโยชน์ในวงกว้างอันจะช่วยสร้างความสมบูรณ์พูนสุขแก่ประชาชนในที่สุด

2. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

2.1 ในระยะเร่งด่วนรัฐบาล ได้ให้ความสำคัญต่อการเตรียมพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการ 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน การสร้างความมั่นคงทางทะเล การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และการเสริมสร้างในการปฏิบัติการทางการทหารร่วมกันของอาเซียนโดยเน้นความร่วมมือเพื่อป้องกัน แก้ไขข้อพิพาทต่าง ๆ และการแก้ไขปัญหาเส้นเขตแดนโดยใช้กลไก ระดับทวิภาคีและพหุภาคี

2.2 เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนำยุทธศาสตร์เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา มาใช้ตามแนวทางกัลยาณมิตรแบบสันติวิธี ส่งเสริมการพูดคุยสันติสุข กับผู้มีความคิดเห็นต่างจากรัฐ สร้างความเชื่อมั่นใน กระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรม และหลักสิทธิมนุษยชน โดยไม่เลือกปฏิบัติควบคู่ กับ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ซึ่งเป็นพหุสังคม ขจัดการฉวยโอกาสก่อความรุนแรงแทรกซ้อน เพื่อซ้ำเติมปัญหาไม่ว่าจากผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น หรือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง ทั้งจะเพิ่มระดับปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่อาจช่วยคลี่คลายปัญหาได้

2.3 พัฒนาและเสริมสร้างของกองทัพ และระบบป้องกันประเทศให้ทันสมัย มีความพร้อมในการรักษาอธิปไตย และผลประโยชน์ของชาติ ปลอดภัยจากการคุกคามทุกรูปแบบ ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ สามารถบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศได้

2.4 เสริมสร้างความความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศ บนหลักการที่ว่า นโยบายการต่างประเทศเป็นส่วนประกอบสำคัญของ นโยบายของครุวมทั้งหมด ในการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ว่าในด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม โดยจะนำกลไกทางการทูตแบบบูรณาการ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การคุ้มครองดูแลคนไทยและผลประโยชน์ของคนไทยในต่างแดน การแลกเปลี่ยนทางการศึกษา วัฒนธรรม การค้า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการเปิดโลกทัศน์ให้มีลักษณะสากล เป็นต้น

3. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

3.1 ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยให้แรงงานทั้ง ระบบมีโอกาเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน ในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน

3.2 ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่ เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทาน โดยการปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับที่จำเป็นและเพิ่มความเข้มงวดในการระงับตรวจ สอบ

3.3 ในระยะต่อไป จะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออม และ ระบบสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง การดูแลให้มีระบบการกู้ยืมที่เป็นธรรม และการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ อีตภาพ พัฒนาศักยภาพ คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิจัดสวัสดิการช่วยเหลือ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรีและเด็ก

3.4 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการมีเงิน หรือกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อสร้างสรรค์และไม่ก่อภาระต่อสังคมในอนาคต โดยจัดเตรียมระบบการดูแลในบ้าน สถานพักฟื้นและโรงพยาบาล ที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัว รวมทั้งพัฒนาระบบการเงินการคลังสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ

3.5 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลาย เนื่องจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยสร้างความเข้มแข็งและความพร้อมแก่แรงงานไทย และร่วมพัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคม ของแรงงานอาเซียน

3.6 จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามนโยบายของ คณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศไว้แล้ว

3.7 แก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกร และการรุกกล้าเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกกล้าและออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใจเกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจ และวิธีการแผนที่ที่ทันสมัย

แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อน และแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน อันก่อให้เกิดความขัดแย้ง ระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

4. การศึกษาและเรียนรู้ การทนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

4.1 จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้ง การศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาดนได้เต็มตามศักยภาพ โดยเน้น การเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

4.2 ในระยะเฉพาะหน้า จะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณ สนับสนุน การศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียน และลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา จัดระบบการสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีสิทธิเลือกรับบริการการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยจะพิจารณาจัดให้มีคู่มือการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่ง

4.3 ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป ให้มีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษา และการเรียนรู้กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาสามารถ เป็นนิติบุคคล และบริหารจัดการได้อย่างอิสระและคล่อง ตัวขึ้น

4.4 พัฒนาระบบการผลิต และพัฒนาครูที่มีคุณภาพ และมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีความคิดตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศ และเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เช่น การเรียนทางไกล รวมทั้ง ระบบการประเมินสมรรถนะที่สะท้อนประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน และ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.5 ทนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ สนับสนุนให้ องค์กรทางศาสนา มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจน พัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างสันติสุข และความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน

5. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน

5.1 วางรากฐานให้ ระบบหลักประกันสุขภาพ ครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วนอย่างมีคุณภาพ โดยไม่มีความเหลื่อมล้ำของคุณภาพบริการในแต่ละระบบ และบูรณาการข้อมูลระหว่างทุกระบบหลักประกันสุขภาพ

5.2 พัฒนาระบบบริหารสุขภาพ โดยเน้นการป้องกันโรค มากกว่า รอให้ป่วยแล้วจึงมารักษาสร้างกลไกจัดการสุขภาพในระดับเขตแทนการกระจุกตัวอยู่ที่ส่วนกลางปรับระบบการจ้างงาน การกระจายบุคลากรและทรัพยากรสาธารณสุขให้เหมาะสมกับท้องถิ่นสนับสนุนความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์และ สาธารณสุข

5.3 ประสานการทำงานระหว่างภาคส่วนต่างๆ ในสังคม เพื่อป้องกัน และแก้ปัญหา การตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น และ ปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอุ้มบุญ การปลูกถ่ายอวัยวะ และสเต็มเซลล์ โดยจัดให้มีมาตรการและกฎหมายที่รัดกุม

6. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

รัฐบาล จะดำเนินนโยบายเศรษฐกิจเป็น 3 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ ทันที ระยะต่อไปที่ต้องแก้ไขปัญหาค้างคาอยู่ และ ระยะยาวที่ต้องวางรากฐานเพื่อความ เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

6.1 ในระยะเร่งด่วน เร่งจ่ายงบลงทุนของปีงบประมาณ พ.ศ.2557 ที่ยังค้างอยู่ก่อน ที่ จะพ้นกำหนดภายในสิ้นปีนี้

6.2 สานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจ ตามที่ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้จัดทำไว้ โดยนำ หลักการสำคัญของการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ที่ให้ ความสำคัญในการบูรณาการงบประมาณ และความพร้อมในการดำเนินงานร่วมนำแหล่งเงินอื่น มาประกอบการพิจารณาด้วย ทบทวนภารกิจที่มีลักษณะไม่ยั่งยืน หรือสร้างภาระหนี้สาธารณะของ ประเทศ เกินความจำเป็นและแสดงรายการลงทุนในระดับจังหวัด เพื่อความโปร่งใส เป็นธรรม และ ไม่เลือกปฏิบัติ

6.3 กระตุ้นการลงทุน ด้วย การเร่งพิจารณาโครงการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งนัก ลงทุนยื่น ขออนุมัติส่งเสริมการลงทุนไว้แล้วให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และนำโครงการลงทุนในโครงสร้าง พื้นฐานประเภทที่มีผลตอบแทนดี เช่น โครงการขนส่งมวลชนใน กทม. มาจัดทำเป็นโครงการ ลงทุน ร่วมกับเอกชน ซึ่งจะช่วยสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดี ทั้งในวงการก่อสร้าง วงการอสังหาริมทรัพย์ และตลาดการเงิน

6.4 ดูแลเกษตรกร ให้มีรายได้ที่เหมาะสม ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง

6.5 ลดอุปสรรคในการส่งออก เพื่อให้เกิด ความคล่องตัว เช่น ปรับปรุงวิธีการตรวจ รับรองมาตรฐานสินค้าและมาตรฐานการผลิตระดับไร่นา เป็นต้น

6.6 ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติ เข้ามาเที่ยวในประเทศไทยโดยพิจารณา มาตรการลด ผลกระทบจากการประกาศใช้ กฎอัยการศึกในบางพื้นที่ที่มีต่อการท่องเที่ยวในโอกาสแรก ที่จะทำได้ เน้นการให้ความรู้ และ เพิ่มมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การควบคุมสินค้า และ บริการให้มีคุณภาพราคาเป็นธรรม

6.7 ในระยะยาวต่อไป ประสานนโยบายการเงินและการคลังให้สอดคล้องกัน เพื่อ สนับสนุนการฟื้นตัวของ เศรษฐกิจพร้อมกับการรักษาเสถียรภาพของราคาอย่างเหมาะสม

6.8 แก้ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน และ ปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่ และบางฤดูกาล

โดยระดมความคิดเห็น เพื่อหาทางออกไม่ให้เกิดน้ำท่วมรุนแรงดังเช่นปี พ.ศ.2554 ส่วนภาวะภัยแล้งนั้น รัฐบาลจะเร่งดำเนินการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจาย ครอบคลุม ซึ่งจะสามารถทำได้ในเวลาประมาณ 1 ปี

6.9 ปฏิรูปโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับต้นทุน และให้มีภาระภาษีที่เหมาะสม ระหว่างน้ำมันต่างชนิดและผู้ใช้ต่างประเภท รวมถึงการดำเนินการให้มีการสำรวจ และผลิตก๊าซธรรมชาติ และน้ำมันดิบรอบใหม่ ทั้งในทะเลและบนบก และดำเนินการให้มีการสร้างโรงไฟฟ้าเพิ่มขึ้น โดยหน่วยงานของรัฐและเอกชน ด้วยวิธีการเปิดเผย โปร่งใส และเป็นมิตรต่อสถานะแวดล้อม พร้อมกับร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาพลังงาน

6.10 ปรับปรุงวิธีการจัดเก็บภาษี ให้จัดเก็บอย่างครบถ้วน โดยปรับปรุงโครงสร้างภาษีให้คงภาษีเงินได้ไว้ในระดับปัจจุบัน ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล แต่ปรับปรุงโครงสร้างอัตราภาษีทางด้านการค้า และขยายรากฐานการจัดเก็บภาษีประเภทใหม่ จะจัดเก็บจากทรัพย์สิน เช่น ภาษีมรดก ภาษีจากที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยให้มีผลกระทบต่อผู้มีรายได้น้อยให้น้อยที่สุด รวมทั้งปรับปรุงการลดหย่อนภาษีเงินได้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้มีรายได้น้อย และยกเลิก การยกเว้นภาษีประเภทที่เอื้อประโยชน์เฉพาะผู้ที่มีฐานะการเงินดี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมมากขึ้น

6.11 บริหารจัดการหนี้ภาครัฐที่เกิดขึ้น ในช่วงรัฐบาลที่ผ่านมา จำนวนสูงมากกว่า 700,000 ล้านบาท และเป็นภาระงบประมาณใน 5 ปีข้างหน้า อันจะทำให้เหลื่อมงบประมาณ เพื่อการลงทุนพัฒนาประเทศน้อยลง โดยประมวลหนี้เหล่านี้ให้ครบถ้วน หาแหล่งเงินระยะยาวมาสะสางหนี้ทั้งหมด และยึดระยะเวลาชำระคืนให้นานที่สุดเพื่อลดภาระของงบประมาณในอนาคต

6.12 ในระยะยาวพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคมทางบก โดยเริ่มโครงการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนใน กทม. และ รถไฟฟ้าเชื่อม กทม. กับ เมืองบริวารเพิ่มเติม เพื่อลดเวลาในการเดินทางของประชาชน เพื่อตั้งฐานให้รัฐบาลต่อไปทำได้ทันที ด้านคมนาคมทางอากาศ โดยปรับปรุงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิระยะที่ 2 ท่าอากาศยานดอนเมือง และท่าอากาศยานในภูมิภาค เพื่อให้ สามารถรองรับปริมาณการจราจรทางอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และด้านการคมนาคมทางน้ำ โดยพัฒนาการขนส่งสินค้าทางลำน้ำชายฝั่งทะเล เพื่อลดต้นทุนระบบโลจิสติกส์ของประเทศ เริ่มจาก การพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือชายฝั่งอ่าวไทยและอันดามัน ตลอดจนผลักดันให้มีท่าเรือในลำน้ำเจ้าพระยาและป่าสัก มีการใช้ประโยชน์ในการขนส่งสินค้าภายในประเทศ และเชื่อมโยงกับท่าเรือแหลมฉบัง รวมทั้งการขุดลอกร่องน้ำลึก

6.13 ปรับ โครงสร้างการบริหารจัดการในสาขาขนส่งที่มีการแยกบทบาทและภารกิจของหน่วยงานในระดับนโยบาย หน่วยงานกำกับดูแล และหน่วยปฏิบัติที่ชัดเจน และจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลระบบราง เพื่อทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานการให้บริการและความปลอดภัย โครงสร้างอัตราค่าบริการที่เป็นธรรม การลงทุน การบำรุงรักษาและการบริหารจัดการซึ่งจะช่วยสนับสนุนการพัฒนา

ระบบรางให้เป็นโครงข่ายหลักของประเทศ

6.14 พัฒนาและ ปรับปรุงระบบบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจ ให้มีประสิทธิภาพ กำหนดเป้าหมาย และ มาตรการที่จะแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูกิจการ ตลอดจนพิจารณาความจำเป็นในการควบรวมกิจการเป็นรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

6.15 ในด้านเกษตรกรรม ดำเนินการใน 2 เรื่องใหญ่ คือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการ ต่างๆ เช่น การแบ่งเขตเพื่อปลูกพืชแต่ละชนิด

6.16 ในด้านอุตสาหกรรม ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้อง กับศักยภาพ พื้นฐานของประเทศ เช่น ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ตั้งแต่ ดันน้ำจนถึงปลายน้ำ ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้การออกแบบและสร้างสรรค์

6.17 เพิ่มขีดความสามารถของ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ให้เข้มแข็งสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.18 ส่งเสริม ภาคเศรษฐกิจดิจิทัล และ วางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัล ให้เริ่มขับเคลื่อนได้อย่างจริงจัง ซึ่งจะทำให้ ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลก และสามารถแข่งขันใน โลกสมัยใหม่ได้ ปรับปรุง บทบาทและภารกิจของหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงให้ดูแลและผลักดัน งานสำคัญของประเทศชาติในเรื่องนี้ และจะจัดให้มี คณะกรรมการระดับชาติ เพื่อขับเคลื่อนเรื่องนี้ อย่างจริงจัง

7. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

เร่งพัฒนาความเชื่อมโยง ด้านการขนส่งภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน โดยเร่งขับเคลื่อนตาม แผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (GMS) แผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี – เจ้าพระยา - แม่โขง (ACMECS) แผนความร่วมมือ แห่งอ่าวเบงกอล สำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาวิชาการและ เศรษฐกิจ (BIMSTEC) และแผน แม่บทความเชื่อมโยงในอาเซียน

พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเริ่มจาก การพัฒนาด้านการค้าชายแดน และโครงข่าย การคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลักของประเทศ เพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดน พัฒนาระบบ National Single Window (NSW) โดยระยะแรกให้ความสำคัญกับ ด่านชายแดนที่สำคัญ 6 ด่าน ได้แก่ ปาดังเบซาร์ สะเดา อรัญประเทศ แม่สอด บ้านคลองลึก และบ้านคลองใหญ่

8. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จาก วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และ พัฒนา และนวัตกรรม

8.1 สนับสนุน การเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศ เพื่อมุ่งเป้าหมาย ให้ไม่ต่ำกว่า 1% ของรายได้ประชาชาติและมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน 30 : 70 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ

สังคมแห่งชาติ เพื่อให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขัน

8.2 ส่งเสริมให้ โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ เช่น ด้านพลังงานสะอาด ระบบราง ยานยนต์ ไฟฟ้า การจัดการน้ำ และขยะ ใช้ประโยชน์จาก ผลการศึกษาวิจัย และพัฒนา และนวัตกรรมของไทย ตามความเหมาะสม ในกรณีที่เป็นจะต้องซื้อวัสดุอุปกรณ์หรือเทคโนโลยี จากต่างประเทศ จะให้มีเงื่อนไขการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ในอนาคตด้วย

9. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

9.1 ในระยะเฉพาะหน้า เร่งป้องกันและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชนเพื่อลดแรงกดดันในการตัด ไม้จากป่าธรรมชาติ

9.2 ในระยะต่อไป พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชน สามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น กำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน

9.3 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติ ทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ จัดให้มีแผนบริหารน้ำของประเทศ เพื่อให้การจัดทำแผนงานไม่เกิดความซ้ำซ้อนมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ

9.4 เร่งรัด การควบคุมมลพิษทางอากาศ ขยะ และน้ำเสียที่เกิดจากการผลิต และบริโภค ในพื้นที่ใดที่สามารถจัดการขยะมูลฝอย โดยการแปรรูปเป็นพลังงาน ก็จะสนับสนุนให้ดำเนินการ ส่วนขยะอุตสาหกรรมนั้นจะวางระเบียบมาตรการเป็นพิเศษ โดยกำหนด ให้ทิ้งในบ่อขยะอุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นแบบมีมาตรฐาน และพัฒนาระบบตรวจสอบไม่ให้มีการลักลอบทิ้งขยะติดเชื้อ และใช้มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด

10. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐ

10.1 จัดระบบอัตรากำลัง และ ปรับปรุงค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐ ให้เหมาะสม และเป็นธรรม ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นวางใจในระบบราชการ ลดต้นทุนดำเนินการของภาครัฐกิจเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศ การรักษาบุคลากรภาครัฐ ที่มีประสิทธิภาพไว้ในระบบราชการ โดยจะดำเนินการ ตั้งแต่ระยะเฉพาะหน้าตามลำดับความจำเป็น และตามที่กฎหมายเอื้อให้สามารถดำเนินการได้

10.2 ในระยะแรก กระจายอำนาจ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริหารสาธารณะได้ รวดเร็วทั้งจะวางมาตรการทางกฎหมาย มิให้เจ้าหน้าที่หลีกเลี่ยง ประวิงเวลา หรือใช้อำนาจโดยมิชอบ ก่อให้เกิดการทุจริต หรือสร้างความเสียหายแก่ประชาชนโดยเฉพาะนักลงทุน ในระยะเฉพาะหน้า จะ เน้น การปรับปรุงหน่วยงานให้บริการด้าน การทำธุรกิจ การลงทุน และด้านบริการสาธารณะในชีวิต

ประจำวันเป็นสำคัญ

10.3 เสริมสร้าง ระบบคุณธรรม ในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐวางมาตรการป้องกันการแทรกแซงจากนักการเมือง และส่งเสริมให้มีการนำระบบพิทักษ์คุณธรรม มาใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้า หน้าที่ฝ่ายต่างๆ

10.4 ปรับปรุง และ จัดให้มีกฎหมาย เพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปราม การทุจริต และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ โดยถือว่าเรื่องนี้เป็นวาระสำคัญเร่งด่วน แห่งชาติ และเป็นเรื่องที่ต้องแทรก อยู่ในการปฏิรูปทุกด้าน ทั้งจะเร่งรัดการดำเนินการต่อผู้กระทำการ ทุจริต ทั้งในด้านวินัยและคดี รวมทั้งให้ผู้ให้บริการมีโอกาสประเมินระดับความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน รัฐ และเปิดเผยผลการประเมินต่อประชาชน อีกทั้งจะทำกรณีศึกษาที่เคยเป็นปัญหา เช่น การจัดซื้อ จัดจ้าง การร่วมทุน การใช้จ่ายเงินภาครัฐ การปฏิบัติโดยมิชอบ ซึ่งได้มีคำวินิจฉัยขององค์กรต่าง ๆ มา เป็นบทเรียนให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประมวลเป็นกฎระเบียบหรือคู่มือในการปฏิบัติราชการ

11. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

11.1 ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งปรับปรุง ประมวลกฎหมายหลักของประเทศ และ กฎหมายอื่น ๆ ที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ เป็นอุปสรรคต่อ การบริหารราชการแผ่นดิน โดยจะใช้กลไกของหน่วยงานเดิมที่มีอยู่ และระดมผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็น คณะกรรมการ ที่จะจัดตั้งขึ้นเฉพาะกิจเป็นผู้เร่งดำเนินการ

11.2 ในระยะต่อไป จะจัดตั้ง องค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ปราศจากการแทรกแซง ของรัฐ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ – ชื่อ – สกุล	นางเบญจวรรณ รังษิธนานนท์
วัน เดือน ปีเกิด	21 ส.ค. 2507
การศึกษา	- ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย - ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจ
ประวัติการทำงาน โดยย่อ	
ภาครัฐ	-
ภาคธุรกิจ	- พ.ศ.2547 – 2557 ตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการ กลุ่มบริษัท ๓ เอ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด
ตำแหน่งปัจจุบัน	ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ไบรท์ ทีวี จำกัด
สถานที่ทำงาน	บริษัท ไบรท์ ทีวี จำกัด

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เรื่อง การสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมของระบบทีวีดิจิทัลไทยกับความมั่นคงด้าน
ข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ประเทศไทย

ผู้วิจัย นางเบญจวรรณ รังษิณานนท์ หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 57

ตำแหน่ง ประธานกรรมการ บริษัท ไบรท์ ทีวี จำกัด

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ระบบการรับสัญญาณโทรทัศน์ในประเทศไทยที่ใช้กันอยู่ปัจจุบันเรียกว่า ทีวี่อนาล็อก เป็นการนำเอาสัญญาณภาพรวมกับสัญญาณวิทยุ โดยใช้สถานีโทรทัศน์ภาคพื้นดินเป็นตัวส่งสัญญาณ ผ่านจากอากาศ จากเสาต้นสัญญาณโทรทัศน์โดยทีวีบ้านประชาชน จะใช้เสาอากาศรับสัญญาณที่เรียกว่า เสาก้างปลา หรือ เสาหนวดกุ้ง เป็นระบบฟรีทีวี มี 6 ช่อง คือ ช่อง 3, ช่อง 5, ช่อง 7, ช่อง 9, ช่อง NBT และ ช่อง Thai PBS ทีวี่อนาล็อกมีข้อเสียคือ ใช้ช่องคลื่นสัญญาณกว้างมาก จำนวนช่องทีวีมี จำกัด คลื่นสัญญาณอาจโดนรบกวนทำให้ภาพไม่ชัดในบางพื้นที่ อยู่ใกล้อุปกรณ์ไฟฟ้าหรือแม่เหล็ก จะส่งผลให้ภาพไม่คมชัดโดยเฉพาะช่องต่ำ หรือถ้ามีภูเขาบังการรับสัญญาณโทรทัศน์ จะไม่สามารถรับ สัญญาณได้ดีไม่สามารถบีบอัดสัญญาณได้ ต้องใช้ความถี่มากในการส่งมีสถานีน้อย การส่งสัญญาณ อื่น ๆ ไปร่วมกันสัญญาณแบบอนาล็อกทำได้โดยยาก มีผลต่อการรบกวนคลื่นสัญญาณ ช่องสัญญาณ น้อยไม่พอกับการใช้งานที่มีการเติบโตขึ้น ทีวีดิจิทัล ถูกพัฒนาเพื่อใช้แทน ทีวี่อนาล็อก มีรูปแบบ การทำงานเหมือนกันแต่คุณภาพดีกว่า จำนวนช่องมากกว่า เพิ่มช่องทางให้ประชาชนได้รับข้อมูล จากรายการอื่น ๆ ได้มากขึ้น ใช้คลื่นความถี่ที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ใช้สัญญาณดิจิทัล ที่ถูกบีบอัดและเข้ารหัสที่มีค่าเป็น 0 กับ 1 เท่านั้น หนึ่งช่วงคลื่นความถี่จะสามารถนำมาส่งได้หลาย รายการโทรทัศน์พร้อมสัญญาณภาพและเสียงที่มีความละเอียดคมชัดมากยิ่งขึ้น ปัจจุบันต่างประเทศ ทั้งยุโรป แอฟริกา และเอเชีย เริ่มเปลี่ยนมาใช้สัญญาณโทรทัศน์แบบทีวีดิจิทัลแล้ว

กสทช. เป็นหน่วยงานดูแลผลประโยชน์สำคัญของประเทศ ระบบทีวีดิจิทัลกำหนด เป้าเปลี่ยนผ่านให้สำเร็จภายใน 6 ปี มีตัวแปรสำคัญคือ เกล็ดกับดาวเทียม การเปลี่ยนผ่านจึงไม่ถ้ง เหมือนประเทศอื่น การเร่งรัดพัฒนาโครงข่าย (MUX) ให้เสถียรและครอบคลุมทั้งประเทศยังไม่ทั่วถึง แต่ละประเทศใช้ระบบไม่เหมือนกันเช่น อเมริกา ใช้ระบบ ATSC, ญี่ปุ่น ใช้ระบบ ISDB-T, จีน ใช้ ระบบ DTMB สำหรับประเทศไทย เลือกใช้มาตรฐานกิจการโทรทัศน์ระบบดิจิทัล คือ มาตรฐาน

DVB-T2 (Second Generation Digital Terrestrial Television Broadcasting System) จากข้อพิจารณา ๓ ประเด็นคือ ประสิทธิภาพเชิงเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงสุด วิศวกรรมจากยุโรป เป็นที่ยอมรับ ทำให้ทรัพยากรคลื่นความถี่ที่มีอยู่จำกัดสามารถรองรับจำนวนผู้ประกอบการมากขึ้น ประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ ประชาชนต้องรับภาระในการจัดหาอุปกรณ์รองรับโทรทัศน์ดิจิทัล ภาครัฐ จึงเลือกมาตรฐานที่ประชาชนรับภาระน้อยที่สุด และต้องสอดคล้องกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน ที่มีแนวคิดร่วมกันในการใช้มาตรฐาน DVB-T2 ร่วมกัน ในปี พ.ศ.2555 กสทช. กำหนดให้ ในปีแรก ครอบคลุม 50 % ของพื้นที่ ปีที่ 2 ครอบคลุม 80 % ปีที่ 3 ครอบคลุม 90 % ระยะแรก รับสัญญาณได้เพียงพื้นที่รัศมี 100 กม. จาก กรุงเทพฯ ทิวเขานาล็อก จะต้องปิดตัวภายใน 5 ปี

เหตุการณ์เปลี่ยนผ่านระบบทีวีดิจิทัลไทย ยังไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ คือ

1. Cable / Satellite TV การที่ทีวีดิจิทัลจะเข้ามาแทนที่ทีวีเขานาล็อก เป็นวัฏจักรของเทคโนโลยี คู่แข่งทีวีดิจิทัลไม่ใช่ทีวีเขานาล็อก แต่เป็น Cable และ Satellite แทน ซึ่งส่วนใหญ่รับชมช่องเขานาล็อก ผ่านเคเบิลและดาวเทียม ปัจจุบันอุปสรรคใหม่คู่แข่งสำคัญ ของทีวีภาคพื้นดิน เคเบิลและดาวเทียมคือ IPTV บริการลักษณะอินเทอร์เน็ตครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ข้อมูลแบบมัลติมีเดีย

2. Must Carry ข้อกำหนดที่ กสทช. ให้รายการช่องฟรีทีวี ต้องสามารถดูได้ทุกช่องทาง เคเบิลและดาวเทียม ต้องนำช่องฟรีทีวีที่ออกอากาศภาคพื้นดินไปออกอากาศด้วย แบบห้ามแก้ไขตัดแปลง เพื่อให้ช่องฟรีทีวีสามารถเข้าถึงคนได้มากขึ้น ป้องกันการเกิดจอดำในรายการลิขสิทธิ์

3. จำนวนช่องเขานาล็อก มีช่องจำกัดแต่เปลี่ยนมาเป็นดิจิทัลมีช่องเพิ่มขึ้น การโฆษณาการลงทุนหยุดชะงัก เงินจำกัด มีช่องมากเกินไปตัวหารมากตาม ลงทุนมากแต่ได้คืนมาน้อย มีโอกาสที่ช่องเล็กช่องใหม่จะหายกลับไปเคเบิลและดาวเทียม และทีวีไทยจะเข้าสู่ยุคการผูกขาดเหมือนเดิม

4. กลุ่มเป้าหมาย ถ้าสามารถเปลี่ยนผู้ชมกรุงเทพฯ จำนวนมากได้ก่อน ผู้ชมพื้นที่อื่น ๆ จะเปลี่ยนตามได้ง่าย ส่งผลต่อการขยายเครือข่ายสัญญาณในพื้นที่ต่างจังหวัดไม่ทั่วถึง

ข้อมูลข่าวสารกับความมั่นคงของรัฐ การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารที่กระทบ ต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้ส่วนเสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ข้อมูลมีลักษณะฉับไว กว้างไกล ไร้พรมแดน สื่อสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย การมีทีวีดิจิทัลจำนวนมาก แต่ละช่องประมูลมาด้วยเงินทุนสูง ในเชิงธุรกิจต้องหารายได้มาจากการโฆษณา มีการแข่งขันสูง ประชาชนต้องการรู้เรื่องที่สัมพันธ์ต่อความมั่นคงของชาติเช่น ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ภัยคุกคาม อาวุธสงคราม สวัสดิภาพและความสงบสุขของประชาชน เป็นเรื่องยากที่รัฐจะกำหนดหลักเกณฑ์ ในการไม่เปิดเผยไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน ข้อมูลข่าวสารกับความมั่นคงของรัฐจึงต้องอยู่ที่ การสร้างจิตสำนึกให้กับผู้ผลิตรายการ บุคลากรด้านสื่อสารมวลชนและคนในชาติว่า ความมั่นคงของชาติไม่ใช่สิ่งที่จะนำมาแสวงหา

ผลประโยชน์และกำไรให้กับผู้ใดผู้หนึ่ง การใช้เสรีภาพ การแข่งขันข้อมูลข่าวสารทางธุรกิจอย่างไม่มีขอบเขต ไม่มีความรับผิดชอบ ขาดจิตสำนึกคือ การนำพาชาติไปอยู่ในสถานการณ์ที่พร้อมจะล่มสลายได้ การแก้ปัญหาดำเนินการได้ 2 ลักษณะไปด้วยกัน คือ สื่อ ในฐานะ ผู้ส่ง ต้องมีข้อบังคับจริยธรรมของวิชาชีพในการกำกับดูแลการทำงาน เพื่อป้องกันการละเมิดและไม่รับผิดชอบต่อสังคม ผู้บริโภค ในฐานะ ผู้รับสาร ต้องรู้และเข้าใจและใช้วิจารณญาณในการรับสาร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของระบบที่วิดิจิตอลของไทย
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมที่มีต่อระบบที่วิดิจิตอลของไทย
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบที่วิดิจิตอลของไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. เน้นการวิจัยเฉพาะนโยบายสาธารณะ โครงข่าย การขยายข่าย การส่งต่อสัญญาณ กระบวนการดำเนินงานของระบบที่วิดิจิตอลของไทย
2. เน้นศึกษาบทบาท โครงสร้างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับ ความมั่นคงของรัฐด้าน ข้อมูลข่าวสารเทคโนโลยีสารสนเทศของไทย
3. รูปแบบระบบที่วิดิจิตอลของไทย
4. รูปแบบระบบที่วิดิจิตอลของต่างประเทศ
5. เน้นศึกษาแนวทางการพัฒนา กระบวนการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม และเพิ่มประสิทธิภาพระบบที่วิดิจิตอลของไทย ให้สามารถตอบสนองความต้องการประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมและทั่วถึงมากที่สุด ภายในกรอบระยะ เวลาที่กำหนด

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitation Research) เพื่อศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการ รูปแบบระบบที่วิดิจิตอลของไทย โครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบที่วิดิจิตอลของไทย เปรียบเทียบรูปแบบการดำเนินงานของต่างประเทศ การศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) จากแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับนโยบายรัฐบาล กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการ และแผนการดำเนินงาน

ที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิธีการ ขั้นตอน และลักษณะการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รวมทั้งการสัมภาษณ์ สังเกตการปฏิบัติงานจากผู้ปฏิบัติงานระบบทีวีไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เอกชน และประชาชน โดยตรงเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา

ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนผ่านระบบโทรทัศน์จากระบบอนาล็อกสู่ระบบดิจิทัล ผู้ประกอบการทีวีดิจิทัล เรียกร้องให้ กสทช. เร่งรัดการประชาสัมพันธ์แผนงานทีวีดิจิทัล ผู้ประกอบการต้องประสบเพราะอุปสรรคคือ ฟันเฟืองสำคัญที่จะส่งต่อทำให้ประชาชนมีกล่องรับสัญญาณ สามารถรับชมทีวีดิจิทัล ผลที่ตามมาคือ การวัดเรตติ้ง ทำให้ทราบถึงจำนวนผู้ชมทีวีดิจิทัล นำไปอ้างอิงและวางแผนสื่อโฆษณาที่จะใช้ผ่านสื่อโทรทัศน์ สัดส่วนประมาณ 50 % ของเม็ดเงินโฆษณาทั้งระบบ การบริหารจัดการช่องทีวีดิจิทัลปัญหาที่พบคือ ผู้ประกอบการทีวีดิจิทัลเกือบทุกช่องเริ่มเข้าสู่ภาวะวิกฤติต้องแบกต้นทุนค่าใช้จ่ายต่อปีที่ค่อนข้างสูง ได้แก่ ค่าประมูลช่อง, โครงข่าย, มัสต์แคร์รี และต้นทุนการบริหารภายในช่อง รายได้ 50 % ของแผนธุรกิจ ส่งผลต่อคุณภาพของเนื้อหารายการ หรือช่องรายการที่ออกสารคดีตลอดทั้งวันมีเรตติ้งดีแต่ไม่มีโฆษณา ภาคธุรกิจลดค่าใช้จ่ายการทำโฆษณา รายได้ของทีวีดิจิทัลไม่เป็นไปตามแผนธุรกิจที่คาดไว้ อนาคตอาจล่มสลายได้ จากการสำรวจและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในต่างจังหวัดแตกต่างกัน เช่น ถ้าซื้อกล่องทีวีดิจิทัลไปดูได้แค่ 48 ช่อง แต่ซื้อกล่องดาวเทียมดูได้ 200 ช่อง มีช่องทีวีดิจิทัลด้วย ซื้อกล่องทีวีดิจิทัลไปแต่ไม่สามารถดูได้ ขาดการสร้างความเข้าใจหรือประชาสัมพันธ์กับประชาชนทั่วไปด้วยภาษาชาวบ้านที่เข้าใจง่าย กสทช. ต้องเร่งทำความเข้าใจและประชาสัมพันธ์ข้อดีของการมีทีวีดิจิทัลอะไรแตกต่างหรือโดดเด่นกว่าทีวีดาวเทียม เทคนิคติดตั้งกล่องอย่างไร ติดเสาอากาศอย่างไร กลุ่มเป้าหมายของการแจกกล่อง 2 กลุ่ม คือ บ้านที่ยังติดตั้งเสาก้างปลาหมวดกึ่งจะแจกกล่องมากที่สุด และ บ้านติดตั้งดาวเทียม ต้องเร่งทำความเข้าใจประชาสัมพันธ์การรับชมช่องดิจิทัลผ่านดาวเทียม คุณภาพความคมชัดระดับปกติ SD หากรับชมภาพความคมชัดระดับสูง HD ต้องผ่านกล่องดิจิทัลเท่านั้น ประชาชนต้องเข้าใจสิทธิ์ที่ได้ เมื่อรัฐสนับสนุนคุ้มครองการใช้สิทธิ์ พร้อมประกาศระยะเวลาที่ระบบอนาล็อกจะปิดอย่างถาวร

ข้อเสนอแนะ

1. การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบทีวีดิจิทัลของไทย ต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดโดยทรัพยากรสื่อสารของประเทศจะได้รับการจัดสรรอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ คำนึงถึงการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม การกระจายการใช้ประโยชน์ในกิจการด้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึง อาทิ

ด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะอื่น ๆ เปิดโอกาสการเพิ่มจำนวนช่องรายการของภาครัฐให้มีความหลากหลายและพัฒนารายการโทรทัศน์เพื่อการบริการสังคมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพให้กับ องค์การวิชาชีพกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของไทย ในภาพรวมยังขาดการกำกับดูแล ขาดประสิทธิภาพส่งผลต่อการดำเนินการเปลี่ยนผ่าน ฯ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บทบาทขององค์กรวิชาชีพควรให้ความสำคัญเรื่อง มาตรฐานจริยธรรมและการกำกับดูแลมากขึ้น ควรมีช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน มีมาตรฐานในการกำกับดูแล มาตรการการลงโทษที่ชัดเจน สมาคมต้องเข้มแข็งเน้นประโยชน์ของสังคมประเทศชาติเป็นหลัก สมาชิกได้รับการส่งเสริมให้มีจิตสำนึกในการทำหน้าที่สื่อที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม ควรมีองค์กรกลางระหว่างผู้ประกอบการวิชาชีพกับเครือข่ายผู้บริโภคเพื่อประสานความร่วมมือ สนับสนุนการมีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับดูแล ส่งเสริมและพัฒนาความรู้แก่องค์กรวิชาชีพและสมาชิก สนับสนุนงบประมาณเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรวิชาชีพในการทำงานร่วมกับสมาชิกให้สามารถปฏิบัติงานและกำกับดูแลได้จริง ควรมีการลงโทษขั้นสุดท้าย กรณีสมาชิกองค์กรวิชาชีพไม่ยอมแก้ไขหรือปฏิบัติตามบทลงโทษ การบังคับใช้มาตรฐานจริยธรรมให้มีประสิทธิภาพ ควรกระจายอำนาจสู่ระดับภูมิภาคและจังหวัดองค์กรระดับท้องถิ่นทำให้มีการกำกับดูแลที่เข้าถึงและทั่วถึง ไม่เป็นการรวมศูนย์เช่นปัจจุบัน

2. การสร้างเสริมจริยธรรม ประพฤติปฏิบัติ กำกับดูแลด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ กสทช. วางกลไกกระบวนการร่วมมือกับสถาบันการศึกษา สร้างเครือข่ายการกำกับดูแลคือ มี กฎกติกา สร้างขั้นตอน กระบวนการและช่องทางการร้องเรียนเป็นต้นแบบ ในห้องสื่อสามารถนำไปปรับใช้ได้ เป็นตัวกลางการแลกเปลี่ยนประเด็นทางจริยธรรมระหว่าง ผู้ผลิต ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม กำหนดเงื่อนไข ผู้ขอรับใบอนุญาต ต้องนำเสนอ รูปแบบรายการ ระบุกลุ่มผู้ผลิต ต่อคณะกรรมการสถานีในการตรวจสอบรายการ สร้างมาตรฐานจรรยาบรรณกลางของการประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชน ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านจริยธรรมให้แก่ผู้ประกอบการสื่อสารมวลชน ควรให้นักข่าว ต้องผ่านการฝึกอบรมจริยธรรมสื่อมวลชนอย่างเข้มข้นกำหนดเป็นกฎหมายควบคุม ควรจัดหรือแยกแยะประเภทของรายการข่าว เล่าข่าว วิเคราะห์ข่าวพร้อมให้ความรู้กับประชาชน ให้อำนาจบางส่วนกับองค์กรวิชาชีพ ในการลงดาบ / ลงโทษสมาชิก ที่ทำผิดโดยการกระทำผิดนั้นต้องมีผลต่อใบอนุญาต ระดับจังหวัด ระดับภาค ควรมีมาตรฐานจรรยาบรรณกลาง กลไกในการรับเรื่องร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดย กสทช. จะมีบทบาทเป็นผู้ประสานงานติดตามการดำเนินการของแต่ละองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ ควรมีการตรวจสอบก่อนการให้ใบอนุญาต ด้านการกำกับดูแลเนื้อหา คือ โดยรักษาสมดุลระหว่างเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ ออกแบบวิธีการแทรกแซงและลงโทษที่เหมาะสม ควรใช้กลไกการกำกับดูแลกันเอง กำกับดูแลร่วม และกำกับดูแลโดยรัฐ สร้างจริยธรรมเพื่อการกำกับดูแลให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคทีวีดิจิตอลไทย